

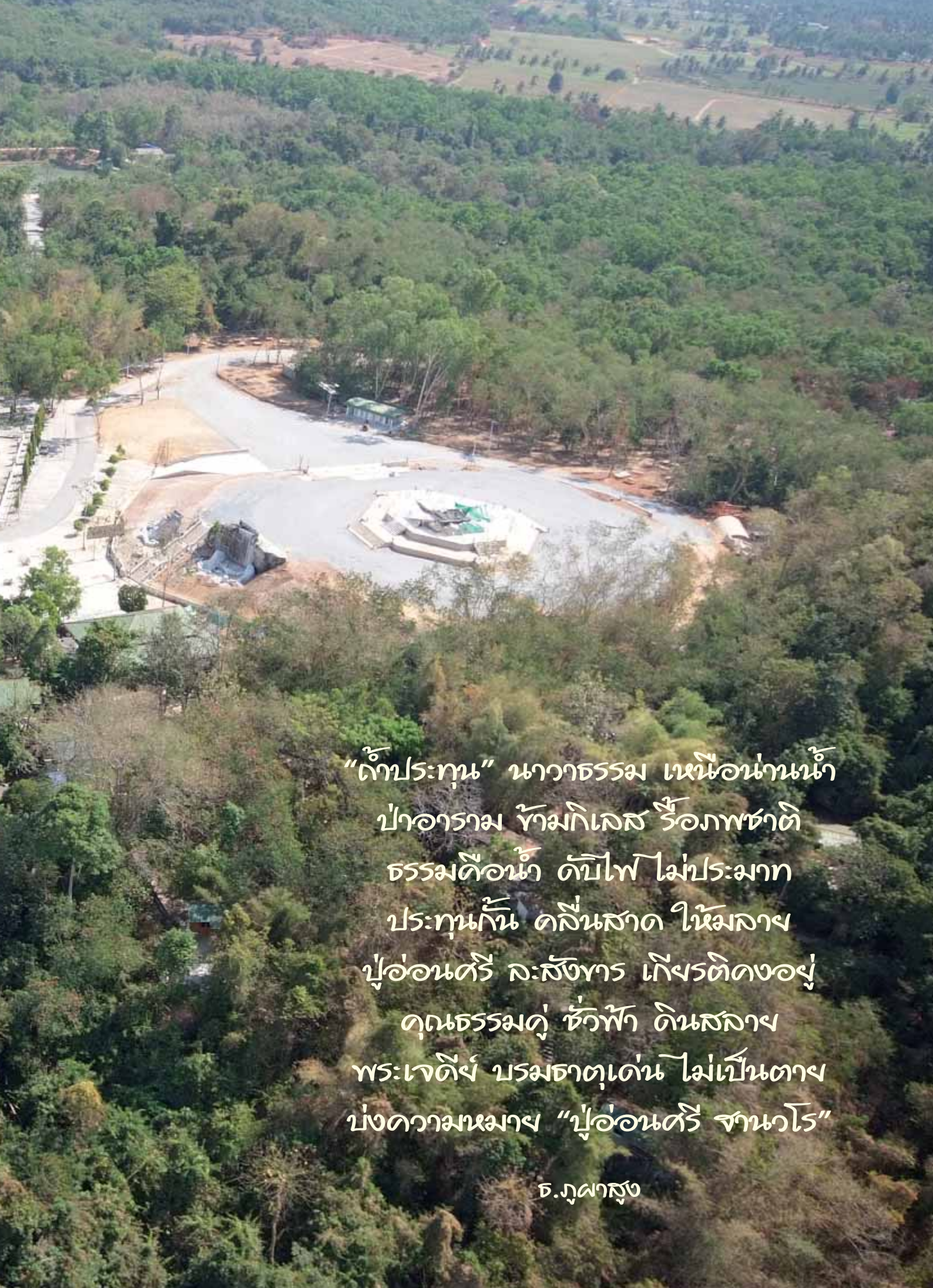

หลวงปู่อนศรี จานวโร
พระผู้มีปฏิปทาเสมอต้นเสมอปลาย

วัดถ้ำประทุน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

“ถ้าประทุน” นาวาธรรม เน้นอน่านน้ำ
ป่าอาราม ป่ามกิลเลส รื่องพชาติ
ธรรมดือน้ำ ดับไฟไม่ประมาณ
ประทุนกัน ดลื่นสาด ให้มกลาง
ปู่อนตริ ละสังหาร เกียรติดงอง
คุณธรรมดู่ ชั่วฟ้า ดินสลาย
พระเจดีย์ บรมธาตุเด่น ไม่เป็นตาย
บ่งความหมาย “ปู่อนตริ จานวโร”

ธ.กฤษณ

หลวงปู่อนศรี จานวโร

พระผู้มีปฏิปทาเสมอต้นเสมอปลาย

ที่ระลึกเนื่องในพิธีพระราชทานเพลิงศพ

หลวงปู่อนศรี จานวโร

ในวันเสาร์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๒

เวลา ๑๖.๐๐ น.

ณ เมรุชั่วคราว วัดถ้ำประทุน

ตำบลโป่ง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

พระประธานที่ศาลา “ถ้ำไสยภณ” วัดถ้ำประทุน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

มคฺคานญฺจจฺคิโก เสฏฺโฐ สจฺจํ จตุโร ปทา
วิราโค เสฏฺโฐ ฐมฺมานํ ทิปทานญจ จกฺขฺมา
เอเสว มคฺโค นตฺถญฺโล ทสฺสนสฺส วิสุทฺธิยา
เอตญฺหิ ตฺมุเห ปฏิปชฺชติ มารสฺสเสตํ ปโมหนํ ฯ

บรรดาทางทั้งหลาย มรรคมืองค์ ๘ ประเสริฐที่สุด
บรรดาบททั้งหลาย บท ๔ คืออริยสัจ ประเสริฐที่สุด
บรรดาธรรมทั้งหลาย ความสิ้นกำหนด ประเสริฐที่สุด
บรรดาสัตว์สองเท้า พระตถาคตเจ้าผู้มีจักขุ ประเสริฐที่สุด

มรรคมืองค์แปดนี้แล

เป็นไปเพื่อทสสนะอันบริสุทธิ์ หาใช่ทางอื่นไม่
พวกเธอทั้งหลาย! จงเดินไปตามทางมืองค์แปดนี้เถิด
อันเป็นทางที่ทำให้หลงติดตามไม่ได้

ขุ.ธ. ๒๕/๓๐/๕๑

● อภิปธานุภาพ รามาว ●

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ถวายบายศรีแด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ทรงประทานพระบรมสารีริกธาตุแด่หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ณ วัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี
เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนพระองค์นำน้ำหลวงอาบศพถวายแด่หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

หมายรับสั่งที่ ๓๔๕๑๒

(แบบ ก.)

สำนักพระราชวัง

๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

พระราชทานเพลิงศพ พระภิกษุอนศรี จานวโร เป็นกรณีพิเศษ ณ เมรุชั่วคราว วัดถ้ำประทุน
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

วันเสาร์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานเพลิง

ประภาพรรณ/พิมพ์/ ๗๕๓๓ /ทวน

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระภิกษุอนศรี จานวโร
	เพื่อทราบ
	ติดต่อขอรับหีบเพลิงพระราชทานที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง
	ไปปฏิบัติ เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยให้ถามผู้รับรับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

**“...ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย... สังขารทั้งหลาย
...เป็นสภาพไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน ไม่น่าชื่นชม
ควรจะเบื่อหน่าย ควรคลายกำหนัด ควรหลุดพ้น
ในสังขารทั้งหลาย...”**

(พุทธคำรัส จาก สุริยสูตร)

คำปรารภ

หลวงปู่อนศรี จานวโร อดีตประธานสงฆ์วัดถ้ำประทุนเป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่มีปฏิภาณำเคารพเลื่อมใส เป็นปูชนียบุคคลที่หาได้ยากยิ่งในยุคปัจจุบัน คณะศิษยานุศิษย์ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ทั้งหลายให้ความศรัทธาเชื่อถือท่านเป็นผู้เคร่งครัดในพระธรรมวินัย พุทฺธน้อย สันโดษ มีระเบียบแบบแผน มีจิตใฝ่ใญ่อบอ้อมอารีต่อลูกศิษย์และหมู่คณะ นับเป็นเวลายาวนานถึง ๖๓ ปีที่ท่านได้มอบกายถวายชีวิตปฏิบัติธรรมเพื่อความหลุดพ้น และได้เป็นผู้นำอบรมสั่งสอนลูกศิษย์อยู่เสมอมา ช่วงหลังที่ท่านอาพาธหนัก ท่านก็ได้สอนให้ดูสังขารของท่านเองเป็นตัวอย่าง จนกระทั่งท่านมรณภาพลง เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หนังสือหลวงปู่อนศรี จานวโร พระผู้มีปฏิภาสมอดันเสมอปลายนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่ อันเป็นวาระสุดท้ายแห่งธาตุขันธ์ขององค์ท่านที่กำลังจะมอดไหม้ไปตามหลักสัจธรรมถึงความไม่จีรังยั่งยืนของชีวิตมนุษย์ทั้งหลาย ทั้งเป็นคติเตือนใจให้ทุกคนรีบชวนชวายุเร่งประพฤติปฏิบัติธรรมเพื่อหาที่พึ่งที่เกาะให้ทันเวลา และเพื่อเป็นการแสดงออกซึ่งความกตัญญูกตเวทิต่อหลวงปู่

ในนามของคณะศิษยานุศิษย์ทั้งหลายขอปฏิญาณตนเพื่อ “ปฏิบัติบูชา” พ่อแม่ครูอาจารย์ และอุทิศตนดำเนินรอยตามคำสั่งสอนที่ให้ละชั่ว ประพฤติดี จนถึงที่สุด ทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ ปราศจากกิเลสดังเช่นองค์หลวงปู่ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยมของพวกเราทั้งหลาย

หนังสือเล่มนี้สำเร็จลงด้วยอาศัยกำลังแห่งแรงใจและความร่วมมือของผู้ที่เป็นคณะศิษยานุศิษย์หลาย ๆ ฝ่าย กรรมอันใดที่ได้ล่วงเกินต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ เหล่าศิษย์ทั้งหลายขอน้อมกราบขอขมาโทษด้วยเศียรเกล้าฯ ขอหลวงปู่ได้โปรดดซึ่งโทษที่ได้ล่วงเกินนั้น เพื่อการสำรวมระวังต่อไป

พระอธิการยุทธนา อคฺคยฺหฺรโน

เจ้าอาวาสวัดถ้ำประทุน

สารบัญ

ความนำ	๑๗
บทนำ	๒๐
หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร พระผู้มีปฏิปทาเสมอต้นเสมอปลาย	๒๓

ชาติภูมิ	๒๙
วัยเด็กชอบแสดงเป็นพระ	๓๐
แรงกรรม “ตีวัวให้หลังหัก”	๓๓
บรรพชา/พบท่านพระอาจารย์มั่น	๓๘
*ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต	๓๘
เถรบ้านนอก ไม่รู้จักคำว่า “ยาม”	๔๐
เปรียบธรรมะกับชาวนา	๔๓
ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร	๔๖

พรรษาที่ ๑ ปีพุทธศักราช ๒๔๘๙	๔๙
จำพรรษาที่เสนาสนะป่าหนองยาง (วัดตาลนิมิตร)	
บ้านตาล ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	
อุปสมบท	๔๙
ปลุกเสกอาจารย์	๕๕
ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร	๖๔

พรรษาที่ ๒ - ๓ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๐-๒๔๙๑	๖๖
จำพรรษาที่วัดธรรมิการาม	
บ้านบึงโน ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	
อุปสมบทซ้ำ	๖๗
*พระธรรมเจดีย์ (หลวงปู่จุ่ม พนฺธุโล)	๖๘
ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร	๗๒

สารบัญ

พรรษาที่ ๔ - ๘ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒-๒๔๙๖

๗๕

จำพรรษาที่วัดประชาอุทิศ

ตำบลลุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

*พระครูญาณวิจิตร (พระอาจารย์บานิตย์ สุรปณโม)

๗๘

ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

๘๔

พรรษาที่ ๙ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๗

๘๗

จำพรรษาที่เสนาสนะท่าเรือแหลมฉบัง

ตำบลทุ่งศาลา อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี (ท่าเรือแหลมฉบัง)

ชุดังค์จังหวัดชลบุรี

๘๗

*พระญาณวิศิษฐ์สมิทธิวิธจารย์ (หลวงปู่สิงห์ ขนดฺยาคโม)

๘๘

ข้อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของสำนักพระคณะกรรมฐาน

๙๐

สอนโยมบิดา

๙๒

ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

๙๖

พรรษาที่ ๑๐ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๘

๙๙

จำพรรษาที่วัดป่าพระสถิตย์

ตำบลพานพร้าว อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

ศึกษาธรรมกับหลวงปู่บัวพา

๙๙

*หลวงปู่บัวพา ปณฺณภาโส

๑๐๐

ชุดังค์ทางภาคเหนือ

๑๐๑

*พระราชนิเวศรังสีคัมภีร์ปัญญาวิชิต (หลวงปู่เทศก์ เทสรังสี)

๑๐๒

พญานาคแม่น้ำโขงกับท่านพระอาจารย์มั่น

๑๑๕

*หลวงปู่ชอบ จานสโม

๑๑๖

ศึกษาธรรมกับพระมหาเถระฝ่ายกรรมฐาน

๑๒๐

*พระครูญาณทัสสี (หลวงปู่คำดี ปภาโส)

๑๒๐

*พระญาณสิทธิธำรง (หลวงปู่สิม พุทธาจาโร)

๑๒๔

ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

๑๒๖

สารบัญ

พรรษาที่ ๑๑ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๙

๑๒๙

จำพรรษาที่วัดป่าพระอาจารย์ตื้อ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ช่วยศิษย์ให้รอดพ้นจากบ่วงมาร

๑๒๙

ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

๑๔๐

พรรษาที่ ๑๒-๑๓ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐-๒๕๐๑

๑๔๓

จำพรรษาที่เสนาสนะดงป่าดะ บ้านเหล่า ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ฉลองกิ่งพุทธกาลกับท่านพ่อลี

๑๔๓

*พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีร์เมธาจารย์ (ท่านพ่อลี ธมฺมธโร)

๑๔๖

*หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ

๑๔๘

แดนพระอริยสงฆ์

๑๔๙

*หลวงปู่เจี๊ยะ จุนฺโท

๑๕๐

*ตำนานวัดถ้ำดอกคำ

๑๕๒

ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

๑๖๔

พรรษาที่ ๑๔-๓๐, ๓๒-๓๔, ๓๖-๔๔

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๒-๒๕๐๘, ๒๕๒๐-๒๕๒๒, ๒๕๒๔-๒๕๓๒

๑๖๗

จำพรรษาที่วัดธรรมิการาม บ้านบึงโน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

โปรดโยมมารดา

๑๖๗

สมาธิเสื่อม

๑๗๐

บุพกรรมของช้าง/เมตตาธรรม

๑๗๖

คึกษาธรรม/อุปัฏฐากหลวงปู่พรหม

๑๘๐

*หลวงปู่พรหม จิรปุณฺโณ

๑๘๐

หลวงปู่อ่อนพูดถึงหลวงปู่พรหม

๑๘๔

*หลวงปู่อ่อน ภาณสิริ

๑๙๒

*หลวงปู่ผาง ปริปุณฺโณ

๑๙๔

สอนวิธีการทำสมาธิ

๑๙๖

ลิขิตธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

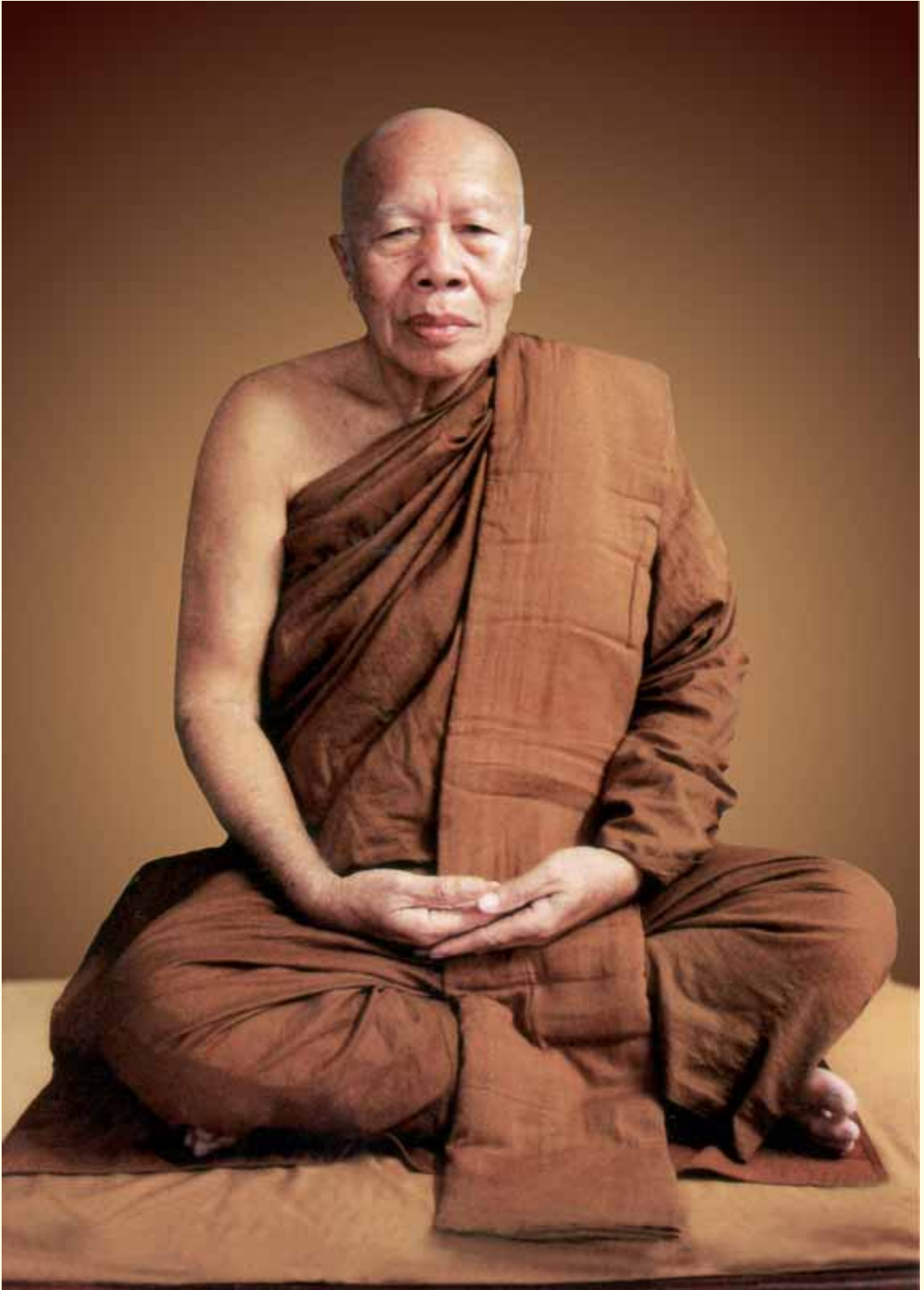
๒๐๒

สารบัญ

พรรษาที่ ๔๕ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๓	๒๐๕
จำพรรษาที่วัดดำรงธรรมาราม (วัดใหม่ดำรงธรรม)	
บ้านวันยาวล่าง หมู่ที่ ๑ ตำบลวันยาว อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี	
เที่ยวธุดงค์จากยโสธร-จันทบุรี	๒๐๕
สนทนากับเทวดา	๒๐๖
*หลวงปู่กงมา จิรปุณฺโณ	๒๐๘
*วัดใหม่ดำรงธรรม	๒๑๐
ลิขิตธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร	๒๑๔
พรรษาที่ ๔๖ - ๖๒ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ - ๒๕๕๐	๒๐๗
จำพรรษาที่วัดถ้ำประทุน หมู่ ๘ ตำบลโป่ง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	
วัดถ้ำประทุน	๒๑๗
กว่าจะมาเป็นวัดถ้ำประทุน	๒๒๓
วัดถ้ำประทุนในอดีต	๒๒๖
เมตตาแม่ชี	๒๓๓
สารธรรมเบ็ดเตล็ดการบริหารวัด	๒๓๘
โอวาทธรรมของหลวงปู่อนศรี	๒๔๐
พระรักกับชี	๒๔๕
หลวงปู่อนศรีพระผู้มีเมตตาอัน	๒๔๗
สี่โครงการหลวงปู่ฝากไว้	๒๕๐
ช่วยชาติร่วมกับหลวงตามหาบัว	๒๕๘
อาพาธ	๒๖๗
แสงธรรมล้ำสุดท้าย...	๒๗๒
ประมวลภาพการเคลื่อนศพกลับมาบำเพ็ญกุศลที่วัดถ้ำประทุน	๒๗๘

● အနာဂတ်မြတ်စွာဘုရား၏ နာမိတော် ●

ความนำ

สิ่งควรเข้าใจก่อนอ่าน...

หนังสือ “หลวงปู่อนศรี จานวโร พระผู้มีปฏิปทาเสมอดั้นเสมอปลาย” นี้ เป็นหนังสือที่ถูกสร้างขึ้นในห้วงระยะเวลาสั้น ๆ

เบื้องต้นพระอาจารย์สุชิน ปริบุญโณ เจ้าอาวาสวัดธรรมสถิต จังหวัดระยอง ได้ติดต่อทางโทรศัพท์ขอให้ข้าพเจ้าพร้อมทีมงานจัดทำประวัติของหลวงปู่ฯ แต่ข้าพเจ้าก็บ่่ายเบี่ยงอยู่เสียนาน

ท่านทราบดีว่า ข้าพเจ้าเคารพบูชาในองค์พระหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน เป็นอย่างมาก

ท่านจึงบอกว่า **“วัดถ้ำประทุนนี้ หลวงตามหาบัวเคยมาพักเทศนาธรรม และรับผ้าป่าช่วยชาติถึงสองครั้ง เป็นวัดที่ร่วมทำคุณประโยชน์ให้กับชาติบ้านเมือง ปฏิบัติตามจารีตประเพณีพระบูรพาจารย์”**

องค์หลวงปู่อนศรีเป็นพระที่เมตตามาก ปฏิปทาน่าเลื่อมใสและท่านก็ย้าอันเป็นความรู้สึกเลื่อมใสหลวงปู่อนศรี อย่างลึกซึ้งในหลาย ๆ ด้าน

ต่อมาวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ พระอาจารย์ชิน ได้เดินทางมาที่วัดป่าภูผาสูง จังหวัดนครราชสีมา แล้วชักชวนให้ข้าพเจ้าเดินทางไปวัดถ้ำประทุนพร้อมท่าน เพื่อสัมผัสบรรยากาศ และคารวะศพหลวงปู่อนศรี จานวโร

พอถึงวัดถ้ำประทุน ทางคณะสงฆ์ นำโดย **พระอาจารย์ยุทธนา อคฺคยุทฺโธ** ท่านเจ้าอาวาส

พระอาจารย์พรชัย พระอาจารย์อนงค์ แม่ชีหมวย พร้อมด้วยคณะศิษยานุศิษย์ของหลวงปู่ ได้ประชุมร่วมกันที่ศาลา “ณัฐโสภณ” เมื่อประชุมเสร็จ ได้มีหนังสือฉบับหนึ่งขอให้ข้าพเจ้าจัดทำหนังสือเพื่อเป็นธรรมเนียมบรรณาการเนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพของหลวงปู่อนศรี จานวโร

คณะศิษย์ของหลวงปู่ได้ให้เหตุผลอันลึกซึ้งกินใจเป็นอย่างยิ่งว่า...

“หลวงปู่จะยังคงอยู่ในความทรงจำของพวกเราตลอดไป คำสอนและ
ปฏิปทาของหลวงปู่ คือมรดกอันประเสริฐสุด ที่ท่านมอบไว้ให้แก่พวกเราทุกคน
...เพื่อเป็นการรักษาคุณธรรม ธรรมเทศนา ปฏิปทาที่หลวงปู่พา
ดำเนินให้คงอยู่สืบไป

...เพื่อบูชาคุณองค์ท่าน

...เพื่อเป็นธรรมประกาศเผยแผ่เกียรติคุณขององค์ท่านให้ก่อกำจาย
เป็นที่ประจักษ์แก่สาธุชนโดยทั่วไปตราบนานเท่านาน

จึงต้องการจัดทำหนังสือเกี่ยวกับองค์ท่านที่ดีที่สุด เท่าที่ห้วงระยะเวลา
อันแสนสั้นจะพึงกระทำได้

ข้าพเจ้าเองเป็นผู้ไม่คุ้นเคยกับองค์ท่านจะจัดทำประวัติได้อย่างไร?

เวลาทำงานไม่ถึงเดือนจะเขียนจบมั๊ย? ข้อมูลที่ทางวัดมีให้ก็ยังไม่พร้อม
แล้วจะเอาอะไรมาเขียน?

ข้าพเจ้ามีดแปดด้าน กลัวงานขององค์ท่านจะออกมาไม่ดีอย่างที่ทุกคน
ได้ตั้งความหวังเอาไว้

แต่มีข้อหนึ่งที่ทำให้ฮึดขึ้นมาสู้เพื่อจะจัดทำงานชิ้นนี้ขึ้น คือ...

“...หลวงปู่อ่อนศรีก็เป็นพระมหาเถระรูปหนึ่งในวงศ์กรรมฐานสายท่าน
พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ที่สร้างความร่มเย็นให้ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
สายทางแห่งกองทัพธรรมพระสายป่านี้อย่าง

คือ...จุดประกายให้ข้าพเจ้าผู้นุรักษ์นิมิตพระสายป่า คิดพยายามจะ
ค้นหาชีวประวัติท่านขึ้นมาให้จงได้”

คำว่า “วงศ์กรรมฐาน พงศ์พันธุ์หมู่คณะผู้สืบทอดวัตรปฏิบัติ ปฏิปทา
และการสืบเชื้อสายแห่งพระอริยเจ้า” นี้เอง มีความสำคัญต่อข้าพเจ้ามาก
จึงไม่มีเหตุผลใด ที่ข้าพเจ้าจะไม่หมั่นจัดทำหนังสือถวายองค์ท่านซึ่งเป็น
พระผู้ใหญ่รูปหนึ่งในวงศ์กรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต

องค์พระหลวงตามหาบัวได้กล่าวว่า **“วงศ์กรรมฐานเสมือนครอบครัวใหญ่ เป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน”**

หลวงปู่อนศรี ท่านก็เป็นหนึ่งในพระเถระผู้เฒ่าที่ผ่านร้อนผ่านหนาว มากับวงศ์กรรมฐานตราบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

แ่งคิด ปฏิภาณ คติธรรม ชีวประวัติ และคำสอนของท่าน ย่อมจะก่อประโยชน์ เป็นทิวฐานคติ ให้แก่กุลบุตรสุดท้ายภายหลังได้ถือเอาไปเป็นเยี่ยงอย่างแห่งการปฏิบัติ

การจาริกจดจำรักษาวงศ์พระกรรมฐานไว้ให้ลูกหลานได้เห็นร่องรอยแห่งความทุกข์ยากลำบากของพระบูรพคณาจารย์น้อยใหญ่ อันเป็นสายทางเอกที่จะก้าวไปสู่ทางแห่งความบริสุทธิ์ ย่อมจะเป็นประโยชน์มิใช่น้อย

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน) สูดยอดพระกรรมฐานแห่งยุค ได้กล่าวถึงท่านไว้ว่า...

“...ท่านอนศรีกับเรา เคยคุยสนทนาธรรมกันแล้ว ท่านปฏิบัติดี”

การที่องค์พระหลวงตามาตรารู้ได้ว่า ท่านรูปนั้นรูปนี้ปฏิบัติดีหรือไม่ดี ดีน้อยหรือว่าดีมากนั้น ก็เพราะการได้สนทนาธรรมตามลำดับขั้นแห่งภูมิจิต ภูมิธรรม ภูมิจิตภูมิธรรมสูงต่ำนี้เอง เป็นเครื่องหมายบ่งบอกความเป็นพระอริยบุคคลแต่ละขั้น

ดังนั้นผู้เขียนจึงแน่ใจว่า หนังสือเล่มนี้จะก่อประโยชน์ให้แก่วงศ์พระพุทธานุสา และแก่กุลบุตรสุดท้ายภายหลังได้สืบค้นหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์อีกด้านหนึ่งของพระกรรมฐาน ซึ่งเป็นบ่อแห่งปัญญาทางด้านปฏิบัติเพื่อกำจัดสรรพกิเลสออกจากจิตใจที่สำคัญยิ่งอีกทางหนึ่ง

ธ. ภูผาสูง

๒ มกราคม ๒๕๕๒

บทนำ

พระผู้มีปฎิบัติทาเสมอต้นเสมอปลาย

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร “พระอริยสงฆ์ผู้มีปฎิบัติทาเสมอต้นเสมอปลาย”
ท่านเป็น The Great (ผู้ยิ่งใหญ่) ในใจของศิษย์เสมอ ท่านมีความสามารถ
โดยรอบ ผู้ที่อยู่กับท่านย่อมประจักษ์ดี ถึงปฎิบัติที่ทนต่อการพิสูจน์ ย่อม
ประทับใจประทับใจรักเคารพองค์ท่านไม่รู้ลืม

ท่านไม่ปรารถนาความมีชื่อเสียงโด่งดัง ท่านสอนสาธุศิษย์เสมอว่า

**“ความมีชื่อเสียง ได้ความนับหน้าถือตา ยกย่อง ก็จะแกะออกยาก
นั้นไม่ใช่ทางที่จะปฏิบัติให้หลุดพ้นได้ง่าย”**

ท่านไม่ใช่พระเนวณินหารอภิญญาญาณโลดโผน หรือเป็นเกจิอาจารย์
สร้างวัตถุมงคลแต่อย่างใด แต่อภินิหารขององค์ท่านคือ ใครก็ตามที่ได้เข้ามา
รู้จัก เข้านั่งใกล้ได้สนทนาธรรม แม้จะไม่นานก็ตาม เป็นต้องหันกลับมา
มองดูตัวเอง และจำเป็นต้องรักเคารพเลื่อมใสท่านแทบทั้งนั้น

ผลแห่งบารมีธรรมที่ท่านได้กระทำบำเพ็ญมา ท่านจึงเป็นผู้ปฏิบัติดี
ปฏิบัติตรง ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมนำออกจากทุกข์ ปฏิบัติสมควร ควรแก่การยกย่อง

ท่านจึงเป็นพระอริยสงฆ์ที่คณะศิษยานุศิษย์และผู้ใกล้ชิดได้เข้ามาสัมผัส
ได้ชานานาม และได้ให้คำจำกัดความดังต่อไปนี้

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร....

“...ท่านเป็นพระที่อุดมด้วยเมตตา มีปฎิบัติทาละมุนละไม

...ข้อปฏิบัติทางกายใจเสมอต้นเสมอปลาย

...มีไหวพริบบุญภาณในการสนทนาโต้ตอบ

...มีอารมณ์ดีและอารมณ์ขันทำให้ผู้ฟังยิ้มได้

...ดูแลศิษย์เหมือนพ่อแม่ที่คอยห่วงใยบุตร

...เป็นแบบอย่างแห่งความอดทน ความพากเพียร ขยันไม่นิ่งดูดาย

...รักคำสัตย์มีใจเด็ดเดี่ยวมั่นคง สันโดษ และมักน้อย

...เป็นผู้ดี มีสติสัมปชัญญะรู้ตัวทั่วพร้อม

...เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ (creative) มีทักษะในการเรียนรู้สิ่ง
ต่าง ๆ มีความทรงจำดี

...เป็นผู้ใคร่ต่อการศึกษา เป็นผู้มีปัญญาและความคิดสุขุมเยียบคาย

...มีจิตวิญญานแห่งความเป็นครูบาอาจารย์ที่เต็มเปี่ยม

...มีความกตัญญูทวาที ต่อบุพพการีและผู้มีอุปการะทุกคน ดังนี้แลฯ

หลวงปู่จวน จันทร

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

พระผู้มีปฏิปทาเสมอดั้นเสมอปลาย

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร “พระอริยสงฆ์ผู้มีปฏิปทาเสมอดั้นเสมอปลาย”

ท่านเป็นศิษย์สายกรรมฐานได้ร่ำธรรมของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต รูปหนึ่ง ที่ปากบั่นมุมนานะสู้ตายเพื่อธรรมถึงระกำลำปากก็ไม่ระย่นระย่อ ไม่ท้อต่ออุปสรรคที่เข้ามาขวางกั้น

ท่านได้ท่องเที่ยวออกวิเวกธุดงค์ปฏิบัติธรรมทางภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเป็นส่วนมาก ถึงแม้ว่าท่านจะไม่มีโอกาสได้รับคำสอนจากองค์ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต โดยตรง ท่านยังมีโอกาสเข้าศึกษาข้อวัตรปฏิบัติในสำนักพ่อแม่ครูอาจารย์ซึ่งเป็นพระอรหันต์แห่งยุคกรุงรัตนโกสินทร์หลายต่อหลายรูป เช่น หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ หลวงปู่ดื้อ อจลธมฺโม หลวงปู่พรหม จิรบุญโญ หลวงปู่คำดี ปภาโส หลวงปู่ชอบ จานสโม หลวงปู่บัวพา ปญฺญาภาโส หลวงปู่สิม พุทฺธาจาโร ฯลฯ

ปฏิปทาของท่านไม่โลดโผนเป็นไปแบบสม่ำเสมอค่อยเป็นค่อยไป เก็บเล็กผสมน้อยในคุณธรรมทั้งหลายไม่ขาดสาย จึงนับได้ว่า “ท่านเป็นผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ปฏิบัติชอบยิ่ง ประพฤติตามธรรมแบบเสมอดั้นเสมอปลาย” ท่านมีสัทธรรมิกคือ หลวงปู่ลี จิตฺตมฺโม ฯลฯ

พระเถระจารย์และศิษย์สายกรรมฐานหลายต่อหลายท่านได้กล่าวถึงท่านว่า

“...ปฏิปทาของท่าน น่าเคารพนับถือ เสมอดั้นเสมอปลาย ดั้นเป็นมาอย่างไร ปลายก็เป็นไปอย่างนั้น สมัยก่อนท่านเป็นอย่างใด สมัยปัจจุบันก็เป็นอย่างที่เราเห็น ดั้นตรงปลายตรง ถ้าเป็นดั้นไม้ก็ตรงสวยงามเรียบ ๆ ท่านทำอะไรด้วยอาศัยกำลังเรี่ยวแรงของท่านเองต่อสู้กับการกัณงานเป็นหลัก ท่านว่า ถ้าไม่ได้ทำด้วยตัวเอง มันไม่ถึงใจ”

● หลวงปู่/พ่อครู รามาวร ●

ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ

หลวงปู่ตื้อ อจลธมฺโม

หลวงปู่พรหม จิรปุณฺโณ

หลวงปู่คำดี ปภาโส

หลวงปู่ชอบ जानสโม

หลวงปู่บัวพา ปณฺณภาโส

หลวงปู่ลิ้ม พุทธาจารย์

หลวงปู่ลี จิตธมฺโม

ท่านกล่าวว่า “ใครอยากฟังธรรมก็มา ไม่อยากมาก็ไม่ว่าอะไร ตามใจเขา ถ้าเขาอยากได้ปัญญาก็มาเอา...ให้จดจำไว้ในใจโดยไม่ต้องจดบันทึกใด ๆ ทั้งสิ้น...” (วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๐)

ผู้ใดเข้าไปนั่งใกล้จะรู้สึกถึงความร่มเย็นที่แผ่ชานออกมาจากภายในองค์ท่าน แล้วก็กระจายไปสู่คนโดยรอบ ในหมู่ศิษย์ว่ากันว่า “**ความเมตตาของท่านแบบนี้เองไม่มีใครเสมอเหมือน**”

ท่านมีปฏิภาณที่น่าเคารพยกย่องอย่างยิ่ง สมณะสันโดษ ประหยัด มัธยัสถ์ รู้จักคุณค่าของปัจจัยสี่ที่ศรัทธานำมาถวาย ไม่สุรุ่ยสุร่าย เป็นแบบอย่างแห่งทางสงบ

ท่านชอบก่อสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและหมู่คณะ ปฏิเสธเทคโนโลยีสมัยใหม่และสิ่งสิ่งพิมพ์ที่แผ่เข้ามาในวัด วัดของท่านสร้างแบบกรรมฐานร่วมสมัย แต่ไม่ให้จิตใจพระเถรถูกย้อมไปด้วยกิเลสที่แผ่มากับความเจริญเหล่านั้น

แต่ในอีกมุมหนึ่ง... บางครั้งท่านก็แสดงนิสัยตลกขบขัน ทำเอาผู้ฟังท้องคัดท้องแข็ง มีมุขฮามาให้หัวเราะกันอยู่บ่อย ๆ ท่านมีหลากหลายลีลาในการสอนธรรมะในหลายรูปแบบ

มีอยู่ครั้งหนึ่งลูกศิษย์ได้จัดทำหนังสือ “**จานวรปฐา**” บูชาคุณขององค์ท่าน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เล่มเล็กๆ ฉลองอายุครบ ๗๒ ปี ลูกศิษย์ได้นำรูปของท่านขณะกำลังยิ้มขึ้นหน้าปาก ท่านเห็นดังนั้นก็บอกว่า “**แหม! ภาพนี้เหมือนกับควายยิ้มเลย อันนี้อ่าเอาไปลงนะ อายุชาวบ้านชาวเมืองเขา**” ลูกศิษย์ที่ได้ยินได้ฟังก็พากันหัวเราะไปตาม ๆ กัน

วัตรปฏิบัติส่วนใหญ่ท่านจะไม่เน้นเรื่องการเทศน์การสอนอะไรมากนัก แต่ให้ทำและเจริญภาวนามากๆ สอนเรียบๆ ง่าย ๆ ทำให้ดู เดินจงกรมให้ดู นั่งภาวนาให้เห็น แล้วก็สอนแบบตรงไปตรงมา สอนธรรมขั้นพื้นฐานก่อนด้วย บทปริกรรม “พุทโธ”

ปกหนังสือฉลองอายุครบ ๗๒ ปี

ท่านเล่าว่า เดินจงกรมจนกระทั่ง
ไม่มีอะไรในกายเหลือเลย เหลือแต่
อาการจิตที่รู้

มโนปณิธานของท่านคือ ไปอยู่
ที่ไหนท่านอยากทำประโยชน์ แล้วก็สร้าง
อะไรให้เป็นอนุสรณ์ในสิ่งที่มีคุณค่า อย่าง
น้อยที่สุดคือ เสนาสนะ ท่านไม่ อยาก
ให้ขาดแคลน ท่านอยากให้อยู่สบาย ๆ
ไปอยู่ที่ไหนก็อยากให้ลูกศิษย์ อยู่สบาย
ท่านจะพูดอย่างนี้ตลอด

มีพระเรียนถามท่านว่า “หลวงปู่/
จะทำจะสร้างไปทำไม”

“ก็ทำไว้ให้ท่านนั้นแหละ ให้ท่าน
สบายกันยังไ พอผมตายท่านจะได้ อยู่สบาย ๆ” ท่านตอบอย่างนี้เสมอ

“การปฏิบัติต่อครูบาอาจารย์ท่านจะอ่อนน้อมถ่อมตน นิ่มนวลมาก ยิ่ง
ท่านเข้าหาครูบาอาจารย์ กิริยาท่านจะอ่อนน้อมเหมือนเด็ก อย่างเช่น องค์
พระหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน มาพักที่วัดถ้ำประทุน ท่านจะแอบเข้าไป
กราบและจะคลานเข้าไปบนบอบแสดงคารวะธรรมด้วยความซาบซึ้งถึงใจ”

การกระทำและกิริยาของท่านตั้งแต่เบื้องต้นจนถึงที่สุดแห่งชีวิตจึง
เรียบง่าย สงบกายวาจาใจ มีเมตตาเป็นที่น่าเคารพเลื่อมใสต่อสานุศิษย์และ
ผู้พบเห็นอย่างนี้เสมอมา ฯ 🙏

A photograph of a small, open-sided wooden structure with a corrugated metal roof, situated in a rural area. The structure is surrounded by tall grass and a large tree. A dirt path leads towards the structure, and a barbed wire fence is visible in the foreground.

ทุ่งนาของโยมบิดามารดาของหลวงปู่่ออนศรี จานวโร

ชาติภูมิ

ท่านมีชาติกำเนิดในสกุล “**ธรรมจิตร**” เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ ตรงกับวันพุธ (กลางคืน) แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีฉลู ที่บ้านบึงโน ตำบลโคกลี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

เป็นบุตรของ **นายมี** และ**นางละ** **ธรรมจิตร** มีอาชีพทำนา ท่านเป็นบุตรคนที่ ๒ ในพี่น้อง ๕ คน เป็นชาย ๒ คน หญิง ๓ คน คือ

๑. หลวงปู่วันดี ปภสฺสโร (มรณภาพแล้ว)
๒. หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร
๓. นางบัวพันธ์ ประณมศรี (ถึงแก่กรรมแล้ว)
๔. นางทองจันทร์ ชันธะจันทร์
๕. นางคำผัน ธงศรี

นายมี และนางละ ธรรมจิตร (โยมบิดาและมารดาของหลวงปู่อ่อนศรี)

● วัยเด็กชอบแสดงเป็นพระ ●

นางทองจันทร์และนางคำผัน... น้องสาวทั้งสองของหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ได้เล่าชีวิตความมาของพระพี่ชายสมัยเด็กให้ทีมงานจัดทำหนังสือ ประวัติฟังว่า.....

“...ตอนเป็นเด็ก ท่านเคยเป็นโรค **“คุดทะราด”** เป็นแผลเรื้อรังกินตาม เนื้อเยื่ออ่อน ๆ ตามปาก เป็นวงกลม บางรอยแผลบานเหวอะหะมีกลิ่นเหม็น เป็นแม่แผลให้เกิดแผลอื่นจำพวกเดียวกันพุพองออกไปอีก ช่วงอายุประมาณ ๔-๕ ขวบ ตอนนั้นมียาราชการแผนปัจจุบันรักษาหาย โรคนี้มักเป็นกับเด็ก ๆ เป็นส่วนมาก

สิ่งหนึ่งที่ท่านชอบเล่นเป็นชีวิตจิตใจ นั่นก็คือ การได้เล่น ได้แสดง บทบาทเป็นพระ ข้างลอมฟางบ้าง ข้างทุ่งนาป่าช้าบ้าง หรือข้างเล่าข่าวใต้ถุน บ้านบ้าง

ในจากนั้นจะหาไม้มาวางเป็นธรรมาส์ เก็บดอกไม้ธูปเทียนมาวางไว้ บูชาพระ

หาก่อนหินหาไม้มาวางไว้สมมุติว่าเป็นพระ หาเครื่องถ้วยมาห้อย ระโยงระยาง เป็นสายสิญจน์

เก็บใบกล้วยมาประดับโดยรอบเป็นสี่ลั่นคล้ายงานกฐินผ้าป่า

แล้วท่านก็จะไล่ต้อนพวกเด็ก ๆ มานั่งให้เรียบร้อย ให้เด็กผู้หญิง แสดงบทเป็นแม่ออก(สีกา)นั่งพับเพียบพนมมือ มีเด็กน้อยนิมนต์ท่านขึ้นนั่ง บนธรรมาส์ แล้วท่านก็จะแสดงธรรม โดยทำปากทำเสียงดังจ๋มจ๋า ๆ คล้าย เสียงพระสวดพระเทศน์ จากนั้นก็จะให้พร

พอจบ พวกเด็กก็พากันสาธุ ๆ ๆ แล้วก็ต่อด้วยเสียงหัวเราะอย่างมีความสุขตามประสาเด็กที่ได้ทำตามความฝัน...ที่ต่อมาก็เป็นจริงตามที่ฝัน...

ท่านพาพวกเพื่อนในวัยเด็กทำอย่างนี้บ่อย ๆ จนเป็นนิสัย ชอบวัดชอบ กราบไหว้พระไปตาม ๆ กันและเป็นที่ชื่นชอบสนุกสนานแก่บรรดาเด็ก ๆ ทั้งหลาย

(ซ้าย) นางทองจันทร์ ชันชะจันทร์ (ขวา) นางคำผัน ธงศรี นัองสาวหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

นี่เป็นเครื่องบ่งบอกเวาญาณแห่งปัญญา หรือสาวกบารมีญาณในอนาคต
ได้ว่า “ท่านจะได้ท่องเที่ยวไปในดงขมิ้น...จนถึงสิ้นวาระสุดท้าย” อันหมายถึง
ร่มเงาแห่งดงผ้าเหลือง อันเป็นผ้ากาสาวพัสดุ์ ธงชัยแห่งพุทธสาวกอย่างเต็มตัว
ท่านอายุได้ราว ๔ ขวบ พวกเพื่อน ๆ ชวนไปเล่นที่ไหน ๆ ท่านไม่ไป
เล่นด้วย

ท่านจะพูดแบบคนโต ๆ รู้ภาษาบาปบุญคุณโทษ ทำเอาผู้ใหญ่และญาติ
พี่น้องที่ได้ยินอึ้งอายม้วนไปเลยก็มี เช่น เขาถามท่านว่า “ไปเล่นบ้านเพื่อน
ด้วยกันมั๊ย?”

ท่านตอบเสมอว่า “ไม่ไป เดียวไปติดผู้หญิง ชอบผู้หญิงแล้ว เวลาจะ
บวช กลัวว่าจะบวชนานไม่ได้ ...หากบวชแล้วคิดถึงผู้หญิงเดี๋ยวต้องอาบัติ”

พออายุ ๔ ปีเต็ม ท่านจึงเข้าเรียนโรงเรียนวัดศรีชมพู มีพระ (ครูบัวริน
ไชยเลิศ) เป็นอาจารย์สอน ท่านเรียนไม่เก่งเท่าไร แต่ว่าท่านสนใจในการเรียน
มาก ได้รับคำชมจากครูผู้สอนมาว่าความจำไม่ดีแต่ขยันศึกษาเล่าเรียนเป็นหนึ่งใน

เมื่อก่อนมีนักเรียนไม่มากเพราะหมู่บ้านเล็ก ๆ

การเรียน เรียนแบบท่องจำ หนังสือตำรับตำรามีน้อยหายาก ครูจะให้ท่องที่หน้าชั้นเรียน ใครเรียนเก่งไม่เก่งก็รู้กันตรงนั้น เรียนเกี่ยวกับนิทานอิสปเรียน ก.ไก่ ก.กา เหมือนกัน แต่เรียนเลขไม่เหมือนสมัยนี้ ท่านเรียนไม่เก่งแต่ว่าขยันอดทน พอไปได้

พอเลิกเรียนเป็นเวลาแห่งความสนุกสนาน...ท่านและเพื่อนวิ่งลงทุ่งนาช่วยพ่อแม่เลี้ยงวัวเลี้ยงควาย ท่านเรียนอยู่ ๔ ปี ก็จบชั้น ป.๔ ที่โรงเรียนวัดศรีชมพู บ้านบึงโน ตำบลโคกสี จังหวัดสกลนคร

ท่านมีเพื่อนสนิท ชื่อ “**แท่ง จันดาร์ภย์**” ไปทำมาหากินเลี้ยงวัวเลี้ยงควายด้วยกัน ยามหน้าฝนดินบ้านนี้เป็นเลนโคลน มี “**ตันโน**” ทางภาคกลางเรียกว่า “**ตันโสน**” อยู่ตามบึงมาก จึงเป็นที่มาของชื่อบ้านบึงโน หมู่บ้านนี้มี

ที่ตั้งยังชั่วปัจจุบันเป็นบริเวณบ้านเกิดหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

ประมาณ ๒๐ หลังคาเรือน มีแต่ป่ามีสัตว์มากมาย เสือโคร่งก็เดินลัดเลาะหากินอยู่ข้างบ้าน สุมไฟไว้ หมานอนอยู่เสือกก็ตะครุบเอาไปกินคากองไฟหมากก็ดินตายตรงนั้น

บ้านบึงโน้นี่อาหารการกินอุดมสมบูรณ์ กุ้งหอยปูปลามากมาย ปลาช่อน ปลาตุก ปลาหมอ เป็นปลาตามธรรมชาติ ท่านและเพื่อนหาปลาตอนกลางคืน ใช้ได้ส่องไฟหาปลา ได้มากันเป็นจำนวนมากไม่มีอดอยาก

สมัยก่อนเด็กไม่มีการกินเหล้าเมายากันมากมายเหมือนสมัยทุกวันนี้ บางคนก็ไม่ดื่มเลย ถ้ามีงานรื่นเริงเขาก็หมักดองกันเอง แบ่งกันกินเป็นครั้งคราวยามเทศกาล ไม่กินเข้ากินเย็นหัวราน้ำเหมือนสมัยทุกวันนี้

แต่ก่อนต้องขยันขันแข็งจึงจะได้อยู่ได้กิน ต่างกับสมัยทุกวันนี้มีแต่ขอเงินพ่อแม่ ตอนเย็นย่ำค่ำก็ไปหาต๋อนวัวต๋อนควายกลับเข้าคอก แบ่งภาระงานพ่อแม่ ท่านเป็นผู้สู้งาน หนักเอาเบาสู้ หนักสู้เบาเอา ไม่ดื้อ ไม่เกร ไม่เกียจจนหรือหลบหลีกในบรรดาการงานทั้งหลาย เป็นที่เบาอกเบาใจของพ่อแม่เสมอมาจนกระทั่งออกบวช อีกทั้งพ่อแม่เป็นคนมีศีลธรรม เข้าวัดฟังธรรมเป็นคนใจดี มีวัวควายประมาณ ๑๐๐ ตัว ราคาตัวละ ๒.๕๐ บาท มีอาชีพทำไร่นา มีที่ดิน ๘๐ ไร่ ที่ดินบริเวณบ้านที่หลวงปู่อนศรีเกิดประมาณ ๓ ไร่ แม้ถนนเส้นเข้าวัดธรรมิการามปัจจุบันนี้ก็เป็นที่ดินของพ่อแม่ ที่ท่านยกให้น้อง ๆ และน้อง ๆ ก็ยกให้เป็นทางเข้าวัด เพราะเมื่อก่อนไม่มีทางเข้าวัด

• แรงกรรม “ตีวัวให้หลังหัก” •

หลวงปู่อนศรี ท่านได้เล่าชีวิตในวัยหนุ่มน้อยที่ได้ทำกรรมอันน่าสะพรึงกลัวว่า

“...วิบากกรรมที่ท่านได้รับจากการต้องทุกข์ทรมานกับการปวดหลังปวดเอวต้องผ่าตัด ต้องตามเหลืกนั้น... มาจากสาเหตุที่ท่านได้เคยกระทำความผิดกับวัวหนุ่ม ในสมัยที่ท่านยังเป็นฆราวาสอยู่ โบราณท่านว่า “ตีงูให้หลังหัก มันก็มักทำร้ายเมื่อภายหลัง” แต่ท่านตีวัวให้หลังหัก กรรมนั้นก็ทำตามทำร้ายท่าน

ในภายหลังเช่นกัน

ท่านเล่าให้พระฟังด้วยสีหน้าเข้มและเสียงนุ่มนวลจริงจังว่า...

...สมัยเป็นหนุ่มน้อยอายุราว ๑๘-๑๙ ปีนั้น ท่านและพี่ชายคือ “นายวันดี” (ซึ่งภายหลังมาบวชอยู่วัดถ้าประทุนจนกระทั่งมรณภาพ) ได้ไปทำไร่ไถนาเหมือนปกติชนชั้นชาวนาทั่วไป

ท่านได้ปรึกษากันกับพี่ชายว่า “พี่...วัวที่เคยลากเกวียนของเรามันก็แก่แล้ว เรี่ยวแรงมันเหลือน้อยเต็มที ชินยังใช้มันลากเกวียนต่อไป มันจะต้องล้มตายเป็นแน่ เราควรจะฝึกวัวคูใหม่ เพื่อจะได้ใช้งานลากเกวียนขนส่งของ ยามเดินทางไปไร่ไปนา”

เมื่อพี่น้องได้ตกลงกันอย่างนั้น จึงคัดสรรหาวัวหนุ่มที่แข็งแรงมาตัวหนึ่ง แล้วผูกมันไว้กับท้ายเกวียน เพื่อฝึกให้คุ้นเคยกับการลากเกวียน โดยให้วัวเทียมเกวียนด้านหน้าคอยจูงลากไป แต่วัวหนุ่มตัวนั้น เป็นวัวค่อนข้างดีด กำลังคึกคะนอง ไม่ยอมที่จะเดินตามไปด้วยดี เมื่อเกวียนลากไป ก็ลากเอาวัวหนุ่ม

โครงการไถชีวิตโคกระบือของหลวงปู่อนศรี จานวโร

นั้นไปด้วยแบบลุ่มลูกคลุกคลาน ญู่ญู่กันกันไปตลอดทาง

เมื่อลากไปได้สักพัก นายวันดีผู้เป็นพี่ชาย ก็เกิดความสงสารที่เห็นวัว
เหนื่อยล้า จึงเข้าไปแกะเชือกเพื่อปล่อยวัวหนุ่มตัวนั้น

แต่ทันใดนั้นมันกลับตื่นตกใจ กลัวคนจะเข้ามาทำร้าย มันจึงยกขาหน้า
ขึ้น แล้วสับลงไปที่หลังนายวันดีทันทีที่ก้มลงแกะเชือก

ท่านเห็นดังนั้นจึงรีบเข้าไปช่วย โดยคว้าไม้ค้ำเกวียนต้นใหญ่และยาว
ฟาดกระหน่ำไปที่หลังวัวหนุ่มนั้นเสียหลายทีชนิดนับไม่ทัน ฟาดอย่างหนักหน่วง
จนกระทั่งท่านหมดแรงจะฟาดต่อไปอีก ทำเอาเจ้าวัวหนุ่มตัวนั้นหลังหักหลังแอ่น
ล้มไปไม่เป็นท่า มันอยู่ในสภาพพิการในพริบตา ท่านหมดแรงนั่งเฝ้าดูวัวที่ถูก
ท่านประทุษร้ายด้วยความโกรธจัด และมองดูพี่ชายที่นอนเจ็บตัวอยู่กลางทุ่งนา
มันคงเป็นบุญที่ได้ช่วยชีวิตพี่ชายและคงจะเป็นบาปที่ท่านได้ตีวัวจนหลังหัก

ตอนนั้นท่านไม่ได้คิดอะไร ด้วยความห่วงพี่และความโกรธวัวซึ่งเกิดขึ้น
พร้อมกันโดยที่ท่านไม่ทันได้ตั้งตัว...จะบาปหรือบุญ จะคุณหรือโทษ ท่าน
ไม่ได้คิดอ่านอะไรมากนักในตอนนั้น

● အနာဂတ်ပြုစုရေးကြံ့ခိုင်ရေး ●

ท่านย้าว่า การทำกรรมอันนำหาวาดหัวอย่างหนักกับวัวในครั้งนั้น ส่งผลทำให้ท่านประสบวิบากกรรมติดตัวมาโดยตลอด

ในเรื่องนี้ผู้เขียนขอเล่าวิบากกรรมของท่านแทรกไว้ตรงนี้ก่อน ท่านผู้อ่านจะเข้าใจไม่ต้องรอช้า เพราะกรรมทุกวันนี้ให้ผลเร็วเหมือนติดจรวดดาวเทียม อย่างนี้กว่าอีกนานกว่ากรรมจะมาส่องเข้า ดูอย่างหลวงปู่อนศรีเป็นแบบอย่างแห่งคำสอนที่ถูกนำมาเปิดเผยเกิด

ด้วยกรรมที่ท่านทำกับวัวในวัยหนุ่มนั้น มาส่งผลสนองให้ท่านต้องรับทุกขเวทนาแสนสาหัสปางตายในวัยแก่ไม่แพ้กัน คือ

ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ เริ่มปวดหลังมากขึ้น ๆ แพทย์ได้ตรวจพบว่าท่านเป็นโรคกระดูกพรุนขั้นรุนแรง

ต้นปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ คราวนี้อาการหนัก แพทย์โรงพยาบาลศิริราชต้องผ่าสันหลังตามกระดูกด้วยเหล็กยาวประมาณ ๑ คืบ หรือ ๖ นิ้ว คราวนี้หลวงปู่ต้องนอนพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช นานประมาณ ๓ เดือน

ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ ท่านมีอาการปวดหลังเป็นอย่างมาก หลังจากแพทย์ตรวจร่างกายก็พบว่า เหล็กที่ตามกระดูกสันหลังไว้ยังอยู่ในสภาพดี ไม่น่ามีปัญหาอะไร แต่มีโรคอื่นแทรกซ้อน

ท่านต้องอดทนต่อความเจ็บปวดรวดร้าวจากสันหลังที่ถูกตามด้วยเหล็กทั้งสองข้างคุกรุ่นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งท่านต้องใช้เวลาสงบเงียบ เพื่อทำสมาธิเข้าฌาน เพื่อรักษาอาการเจ็บปวดอยู่ทุกวัน

ท่านว่า **“โรคนี้เป็นแล้วไม่หาย แต่ก็ไม่พอที่จะทำให้ตาย เป็นโรคเวร โรคกรรม เป็นโรคทรมาณ”**

นี่เป็นสาเหตุที่ทำให้ท่านริเริ่มโครงการไถ่ชีวิตโคกระบือขึ้น โดยไปติดต่อซื้อมาจากหน้าโรงฆ่าสัตว์ทั้งหมด แล้วติดต่อหาผู้ต้องการเลี้ยงวัวโดยสัญญาว่าจะไม่นำไปฆ่า ซึ่งก็ได้ฟาร์มแห่งหนึ่งในจังหวัดจันทบุรี มีญาติโยมเข้าร่วมโครงการนี้กับท่านมากมาย

● บรรพชา/พบท่านพระอาจารย์มั่น ●

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้เล่าชีวประวัติของท่านตอนบรรพชาเป็นสามเณรให้ฟังต่อไปอีกว่า...

“...พอเรียนจบ ก็ช่วยพ่อแม่ทำงานมาได้ระยะหนึ่ง พ่อแม่ก็อยากให้บวชเณร และท่านก็มีความศรัทธาใคร่ในทางพระพุทธศาสนาเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อความเห็นพร้อมเพรียงกันดังนี้...

ในที่สุดเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๘ ท่านก็ได้บรรพชาที่วัดศรีโพนสูง บ้านถ่อน ตำบลบ้านถ่อน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยมี **พระอาจารย์ชวด สุมโน** เป็นพระปัพพชาจารย์

ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต

วัดป่าบ้านหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

พระเดชพระคุณท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ท่านเป็นสุดยอดพระอรหันต์แห่งยุค เป็นบิดาของ **พระกรรมฐาน** ดำเนินชีวิตและปฏิบัติของท่านถูกกล่าวขานกันไม่รู้จบ ท่านสำเร็จปฏิสัมภิทาญาณ ๔ อย่าง คือ ๑. ัมมปฏิสัมภิทา คือ แดกฉานในธรรม ๒. อัตถปฏิสัมภิทา คือ แดกฉานในอรรถ ๓. นิรุตติปฏิสัมภิทา คือ แดกฉานในภาษา ๔. ปฏิภาณปฏิสัมภิทา คือ แดกฉานในปฏิภาณ

นามเดิม นายมั่น แก่นแก้ว เป็นบุตรของนายคำดั่ง และนางจันทร์ แก่นแก้ว

เกิด วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๔๑๓ ที่บ้านคำบง ตำบลโขงเจียม อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

บรรพชา เมื่อท่านอายุได้ ๑๕ ปี ได้บรรพชาเป็นสามเณรในสำนักวัดบ้านคำบง พออายุได้ ๑๗ ปี

หลังจากอุปสมบทแล้วได้เข้าจำพรรษาและศึกษาพระธรรมวินัยที่วัด
ธรรมิการาม บ้านบึงโน ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ในขณะที่เป็นสามเณรอยู่นั้นท่านได้ยินกิตติศัพท์ร่ำลือถึงท่านพระอาจารย์
มัน ฤทธิ์โต วัดบ้านหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคมว่า “**เป็นพระ
อริยสงฆ์ที่เก่งกาจสามารถ เป็นพระอรหันต์ที่หาได้ยาก**”

ท่านจึงมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเข้าไปศึกษาธรรมและฝากตัว
เป็นศิษย์

จึงเดินทางรอนแรมเข้าไปกราบท่านพระอาจารย์มัน ฤทธิ์โต ที่วัด
บ้านหนองผือ ด้วยจิตใจที่มุ่งมั่นเป็นอย่างยิ่ง

และอุปสมบท บิดาขอร้องให้ลาสิกขาเพื่อช่วยการงานทางบ้าน เมื่อลาสิกขาแล้ว จิตยังหวน คิดถึงร่มผ้า
กาสาพัสดุอยู่เสมอ เพราะติดใจในคำสั่งของยายว่า “เจ้าต้องบวชให้ยาย เพราะยายก็ได้
เลี้ยงเจ้ายาก”

ครั้งอายุได้ ๒๒ ปี มีความอยากบวชเป็นกำลัง ได้เข้าศึกษาพระธรรมในสำนักหลวงปู่เสาร์
กนตสีโล วัดเลียบ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ได้อุปสมบท ณ วัดศรีอุบลรัตนาราม
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๓๖ โดยมี **พระอริยกวี
(อ่อน)** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระครูสีหา ขยเสโน** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ **พระครูประจักษ์
อุบลคุณ (ส่วย)** เป็นพระอนุสาวนาจารย์

อุปสมบทแล้วได้กลับมาศึกษากรรมฐานภาวนาในสำนักหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล ณ วัดเลียบ
จังหวัดอุบลราชธานี ใช้คำปริกรรมภาวนาว่า “พุทโธ”

แล้วลงไปศึกษากับเจ้าพระคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจนโท) ๓ พรรษา แล้ว
ออกแสวงหาวิเวกในถิ่นภาคกลางคือ ถ้าสำริก เขาใหญ่ นครนายก ถ้าไผ่ขวาง เขาพระงาม
และถ้าลึงไธจังหวัดลพบุรี ขึ้นไปทางภาคเหนือจำพรรษาที่วัดเจติยหลวง ๑ พรรษา ได้รับ
แต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดเจติยหลวงและเป็นพระอุปัชฌาย์ แต่ท่านไม่รับตำแหน่ง หนีเข้าป่า
อาศัยอยู่ตามดอยมุเซอ ถ้าเชียงดาว ฯลฯ แล้วออกไปพักตามทิวเวกต่าง ๆ ในเขตภาค
เหนือหลายแห่งเพื่อสงเคราะห์สาธุชนในที่นั้น ๆ นานถึง ๑๑ ปี จนได้รับความรู้แจ่มแจ้ง
ในพระธรรมวินัย สิ้นความสงสัยในสัจตฤศาสน์ **บรรลุพระอรหันต์ผลที่ถ้ำดอกคำ ตำบล
น้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่** จึงกลับมาภาคอีสาน

วาระสุดท้ายท่านจำพรรษาที่ วัดป่าบ้านหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัด
สกลนคร

มรณภาพ ท่านละสังขารเข้าสู่อนุภาทิเสสนิพพานที่วัดป่าสุทธาวาส จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๑๑
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๒ เวลา ๐๒.๒๓ น. สิริอายุ ๘๐ ปี ๕๖ พรรษา •

จะด้วยเหตุกลไโกะไร หรือจะด้วยญาณวิถีของท่านพระอาจารย์มัน ไม่มีผู้ใดอาจทราบได้

เมื่อสามเณรอ่อนศรีได้เข้าพบท่านพระอาจารย์มัน ท่านพระอาจารย์มัน จึงกล่าวสอนว่า “เณรน้อย! เจ้ายังไม่ต้องมาออกกรรมฐาน ให้เจ้าไปศึกษาเล่าเรียนปริยัติ ให้เป็นบาทเป็นฐานให้ดีเสียก่อน”

ท่านเสียใจระคนปนความผิดหวัง แต่จิตอีกทางหนึ่งก็เตือนขึ้นมาว่า “คำพูดคำสอนของพ่อแม่ครูอาจารย์ระดับท่านพระอาจารย์มันนี้มันต้องมีความหมายมากกว่านี้ เอาเถอะเราต้องปฏิบัติตามคำสอนของท่าน จึงจะเป็นการดี เรา จะเรียนปริยัติก่อน” (กาลต่อมาท่านจึงตั้งใจศึกษาปริยัติ อรรถกถา และพระไตรปิฎก ตลอดจนเทคโนโลยีของพระอริยคณาจารย์ เช่น **เจ้าคุณอุบาลีคุณูปมาจารย์** (จันทร์ สิริจนฺโท) เป็นต้น ตามคำสั่งของท่านพระอาจารย์มัน)

● เณรบ้านนอก ไม่รู้จักคำว่า “ยาม” ●

มีอีกเรื่องหนึ่งที่นำมาเล่าสู่ท่านผู้อ่านทั้งหลายฟัง เมื่อเราได้อ่านแล้ว อาจจะรู้จักหลวงปู่อ่อนศรีเพิ่มมากขึ้นอีกนิด

ในขณะที่องค์**พระหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน** มารับผ้าป่าช่วยชาติที่วัดถ้ำประทุนของหลวงปู่อ่อนศรี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น

หลวงปู่อ่อนศรี กราบเรียนถามพระหลวงตาว่า “ท่านอาจารย์จำผมได้มั๊ย?”

หลวงตาท่านนี้ก็นาน ก็นึกไม่ออกว่า เคยเจอกันกับหลวงปู่อ่อนศรีเมื่อใด ที่ไหน?

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านจึงทวนความจำ กราบเรียนหลวงตาต่อไปอีกว่า “ผมเคยเป็นเณรที่ท่านอาจารย์ใช้ให้ไปเอายาม แต่ไม่รู้จักยาม เนื่องจากเป็นเณรบ้านนอก ไม่เคยรู้จักคำว่ายามว่าเป็นเช่นใด”

พอหลวงปู่อ่อนศรีพูดจบประโยคนี้เท่านั้นแหละ หลวงตาหัวเราะก๊าก แล้วพูดสั้น ๆ ว่า “เราจำได้แล้ว”

แล้วองค์พระหลวงตาก็ก็นั่ง... เรื่องนี้มันเป็นเรื่องตลกขบขันจะตาย ท่าน

หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน รับผ้าป่าช่วยชาติที่วัดถ้ำประทุน เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖

อ๋อนศรีนี่แหละ สมัยเป็นเณร เจอกันเราก็เลยใช้ว่า “เณร! เณร! ไปเอาย่ามที่กุฏิมาให้หน่อย”

เณรหายไปนานสองนาน สามนาน สี่นาน ก็กลับมาบอกเราว่า “ย่ามไม่มีหาไม่เจอ”

เราก็ไล่ให้ไปดูอีกว่า “ไปดูไหมสิมันก็วางอยู่ที่กุฏินั่นแหละ ไปหาดูให้ดี ๆ ย่ามมันวางอยู่นั่นแหละ เราวางไว้ตรงนั้น”

เณรก็วิ่งไปวิ่งมาก็ได้คำตอบอย่างเดิมว่า “ย่ามไม่มี”

“เณรรู้จักย่ามมั๊ย” เราถาม

“ไม่รู้จัก..ครับ” เณรตอบแบบงง ๆ

“เณร! “ย่าม” ถ้าเป็นภาษาอีสานบ้านเฮาเขาเรียกว่า “ถง” ”

● อภิปุจฉาภิธานี รามาว ●

ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

“รู้จักแล้วครับ ผมก็จับถูดอยู่แต่ไม่รู้ว่ามันเป็นชื่อเดียวกันกับยาม”

ลักพักเณรก็ถือยามมาให้เรา เราก็บอกว่า “เณรบ้านนอกมันไม่รู้จักยาม รู้จักแต่ถูด”

หลวงตากับหลวงปู่อ่อนศรี ท่านทั้งสองได้ทวนความจำแต่เก่าก่อน ต่างองค์ก็ต่างยิ้มว่า

มหาชนทั้งหลายที่อยู่ในธรรมศาลาและรายรอบศาลา “**ณัฐโสภณ**” ได้ยินดังนั้นต่างก็หัวเราะยิ้มร่าตามกันเป็นแถบ สร้างรสชาติให้เกิดในงานผ้าป่าช่วยชาติคราวนั้น อย่างครื้นเครง !

• เปรียบธรรมะกับชาวนา •

หลังจากได้พบท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโตแล้ว สามเณรอ่อนศรีจึงเดินทางกลับมายังวัดธรรมิการาม บ้านบึงโน อันเป็นวัดบ้านเกิดอย่างเดิม

ในระหว่างทางที่เดินมาพร้อมความสับสนอยู่นั้น ท่านได้เดินผ่านป่าเขา ท้องไร่ท้องนา จิตใจก็หวนรำลึกถึงชีวิตฆราวาสมาเป็นบางครั้ง

ท่านได้พิจารณาธรรมโดยใช้อุบายจากชาวไร่ชาวนาเป็นเครื่องเตือนสติให้พ้นจากความคิดที่จะจุดจิตใจลงสู่ที่ต่ำ แล้วท่านก็ใช้ธรรมะต่อต้านเป็นระยะ ๆ เช่นกัน ใจความว่า ...ชีวิตมนุษย์ก็เหมือนกับท้องนา จะปลูกให้เสร็จออกรวงสำเร็จในวันเดียว ย่อมเป็นไปได้ เป็นสิ่งที่เหลือวิสัย ต้องอาศัยกาลเวลา

เริ่มแรกต้องปลูกปักที่ละต้นสองต้น ไม่หยุดหย่อน วันนี้ไม่สำเร็จพรุ่งนี้เอาอีก พรุ่งนี้ไม่สำเร็จวันมะรืนเอาอีก เดือนนี้ไม่สำเร็จเดือนหน้าเอาอีก

เพราะงานพัฒนาจิตสร้างชีวิตเป็นงานใหญ่โต ต้องค่อยทำไปและตั้งใจเย็น ๆ เหมือนกับชาวนา แม้แดดจะร้อนเหลือเกิน ก็ต้องยอมรับทุกข์

บางทีนาผืนน้อย ๆ ก็อาจให้ผลเก็บเกี่ยวได้มากกว่านาผืนใหญ่ ๆ ที่ไม่มีคุณภาพ คำสอนเตือนสติสั้น ๆ ที่ท่านหลวงปู่มั่นให้มา อาจจะมีควมหมายกับเราทั้งชีวิต

ความมีศรัทธา ก็ยังไม่พอ ต้องคู่กับปัญญาด้วย จึงจะสมบูรณ์

คำว่า “นา” มีอยู่ ๒ อย่างคือ ๑. นาภายนอก มีหญ้า เป็นศัตรู
๒. นาภายใน มีราคะ โทสะ โมหะ เป็นศัตรู

นาทั้ง ๒ อย่างทำมากได้น้อย ทำน้อยได้มากก็มี ทำมากได้มาก
ทำน้อยได้น้อยก็มี

อย่างที่เรามาบวช อย่าเข้าใจว่า มันจะสุขตลอด มันก็มีทุกข์อยู่เหมือน
กัน

ทุกข์ทั้งปวง ย่อมมีต้นเหตุเป็นแดนเกิด ต้นเหตุคือความอยาก มี ๒
อย่างคือ ๑. อยากได้เพื่อตน ๒. อยากได้เพื่อคนอื่น

เป็นฆราวาสมิใช่จะสุขเสมอ มันก็ย่อมมีทุกข์เหมือนกัน

เหมือนว่าเป็นผู้ชายได้เมียสวย ๆ แหม!ถูกใจเหลือเกิน ซาติน้ำขอให้
เป็นไปอย่างนี้ แต่เมื่ออยู่ไปนาน ๆ ก็เลิกละกันเสียแล้ว ความเห็นไม่ตรงกัน
เสียแล้วทะเลาะกัน ต่อจากทะเลาะก็ตบปากต่อยปากกัน นี่ก็ทุกข์

เห็นคนหนุ่มสาวก็ตาม ดูว่าคนนี้สวยหนอ ๆ ช่วงนี้ปีนี่กำลังเจริญขึ้นหนอ
ผู้หญิงกำลังเจริญขึ้นหนอ ผู้ชายกำลังเจริญขึ้นหนอ กำลังสวยหนอ คุณจะสวย
อยู่ได้กี่วันหนอ

ตั้งแต่นี้ข้าพเจ้าจะดูความสวยของคุณพรุ่งนี้ข้าพเจ้าจะดูความสวยของคุณ
ปีนี้ข้าพเจ้าจะดูความสวยของคุณ ปีหน้าข้าพเจ้าจะดูความสวยของคุณ
๒๐-๓๐-๕๐ ปีข้าพเจ้าจะดูความสวยของคุณ คุณจะสวยไปเท่าไรหนอ
กลัวว่าคุณจะไม่สวยแล้วหนอ

ผมของคุณที่ดำอยู่ก็จะไม่ดำแล้วหนอ

ฟันของคุณที่สวย ๆ ขาวอยู่ ฟันของคุณดี ๆ ที่บดเคี้ยวอาหารได้สะดวก
จะบดเคี้ยวอาหารไม่ได้สะดวกแล้วหนอ

คุณจะมีอยู่ได้นานเท่าไหนหนอ พรุ่งนี้จะเป็นอย่างไรหนอ

ในทางธรรมท่านกล่าวว่า “ทำของมากให้เป็นของน้อย” คือ เรามาละ

มาวางในทางโลก ตัดทอนกิเลสลงทีละชิ้นสองชิ้น

ส่วน “**ทำของน้อยให้เป็นของมาก**” คือ ผู้ที่ยังไม่มีผิวมีเมีย ก็หาผิวหาเมียมาผูก ออกลูกออกหลานมาให้ยุ่ง ไม่ยุ่งก็เอามาทำให้มันยุ่ง เห็นเขาเอาสายมงคลมาผูกชายผูกหญิงมีครอบครัวก็ผูกไว้ ก็ตัดยาก กิเลสอยู่กับตัวก็ตัดยากอยู่แล้ว ก็ยังพากันหามาเพิ่มให้มันยุ่งอีรุงตุงนังเข้าไปอีก

พิจารณาดูให้ชัด ๆ มันจะเกิดสลดสังเวชจิตขึ้นมา นี่เรียกว่า “**ปัญญาภาวนา**”

ถึงแม้สามเณรอ่อนศรีจะหมั่นพิจารณาทวนกระแสโลกเท่าใดก็ตาม แต่ด้วยกำลังแห่งอินทรีย์ยังไม่แก่กล้า ขาดอุปัชฌาย์อาจารย์แนะนำพร่ำสอน

ในที่สุดจิตท่านจึงหวนเวียนกลับทางโลก... ลากจากเพศพรหมจรรย์เข้าสู่ความเป็นฆราวาสอีกครั้ง 🏡

ลิขิตธรรมนลวงมั่วอ่อนตวี जानवरो

๑. เรื่องของพระอาทิตย์และพระจันทร์

พระจันทร์วัดผ่าศูนย์กลาง ๔๙ โยชน์ วัดโดยรอบ ๒๕๐ โยชน์
พระอาทิตย์วัดผ่าศูนย์กลาง ๕๐ โยชน์ วัดโดยรอบ ๒๕๐ โยชน์
พระอาทิตย์อยู่ข้างบน พระจันทร์อยู่ข้างล่าง
จากส่วนล่างของพระจันทร์ถึงข้างบนของพระอาทิตย์ ๑๐๐ โยชน์

๒. มุตกค ๔

ตโม ตมปราชโน	ผู้มีตมามีตโม
ตโม ไชตมปราชโน	ผู้มีตมามีตมามี
ไชตโม ตมปราชโน	ผู้มีตมามีตมามี
ไชตโม ไชตมปราชโน	ผู้มีตมามีตมามี

๓. มรรตักตาม ผลักตาม ไม่ใช่ผลของสมาธิ

ไม่ใช่อันสังสัจของสมาธิ ไม่ใช่มั่นคงความสำเร็จของสมาธิ
//แต่มรรตหรือผลนี้มั่นคงผลของวิปัสสนา เป็นอันสังสัจของวิปัสสนา
มั่นคงความสำเร็จของวิปัสสนา

ลัทธิธรรมหลวงปู่่อนตรี จานวโร

๔. กิจใด มนุสฺสปฏิลาโก
กิจฉํ มจฺจานชีวิตํ
กิจฉํ สทฺธมฺมสฺสวณํ
กิจใด ทุกฺขธาณฺหาโก
การได้อัตตภาพเ็นมณฺธเ็นการจาก
ชีวิตสัถว้ทั้งนลาบเ็นอุปฺจาก
การได้พึงพระสัทธิธรรมเ็นการจาก
การอุม้ถึ้นเ็น่งพระทุกขเจ้าทั้งนลาบเ็นการจาก

๕. สทฺธกทานํ ชมฺมทานํ ชินาติ
สทฺธพรสํ ชมฺมโร ชินาติ
สทฺธพรสํ ชมฺมรสํ ชินาติ
ตณฺเณตฺวาโย สทฺธกุกฺกํ ชินาติ
ธรรมทานป้อมชนะทานทั้งมวง
รสเ็น่งธรรมป้อมชนะรสทั้งมวง
ความจันดีในธรรมป้อมชนะความจันดีทั้งมวง
ความกลืนไ้เ็น่งถักนาล้อมชนะทุกกั้ทั้งมวง

● ๑๒๖/๒๕๕๖ ๑๒๖/๒๕๕๖ ●

พระอาจารย์พร สุมโน อาจารย์ผู้สอนนาคหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

พระราชที่ ๑ ปีพุทธศักราช ๒๔๘๙

จำพรรษาที่เสนาสนะป่าหนองยาง (วัดตาลนิมิตร)

บ้านตาล ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

• อุปสมบท •

ถึงแม่ท่าน (หลวงปู่่อนครี) ได้สืกจากสามเณรสู่เพศคฤหัสถ์แล้ว แต่ใจยังหวนรำลึกถึงเพศบรรพชิตและคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสมอไม่ห่างหาย

ท่านหวังใจว่า จะต้องเดินไปข้างหน้า หาทางออกบวชอีกครั้งหนึ่ง ท่านรอคอยวันที่ยายุครบบวช ก็จะขอพ่อแม่ออกบวชในทันที แต่ที่สำคัญท่านอธิษฐานขอให้ได้พบอาจารย์ที่ทรงความดีมีคุณธรรม เพื่ออบรมสั่งสอนท่านให้ได้ดี

ด้วยแรงอธิษฐาน จะหรือด้วยความประจวบเหมาะพอดีก็มีอาจทราบได้ พระคณาจารย์สายกรรมฐานของท่านหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ในยุคนั้น คือ หลวงปู่พรหม จิรปุญฺโธ พระอาจารย์สิงห์ทอง (หรืออีกชื่อหนึ่งหมู่คณะเรียกท่านว่าหลวงปู่สิงห์น้อย เพื่อไม่ให้พ้องกับหลวงปู่สิงห์ ขนตฺยาโคโม) พระอาจารย์พร สุมโน ได้เดินกรรมฐานออกธรรมาศราแถบจังหวัดสกลนคร แสงงกุลบุตรออกบวชปฏิบัติตามแบบพระคณาจารย์กรรมฐาน เพื่อเผยแผ่หลักพระธรรมคำสอนและหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง

หลวงปู่่อนครี ทราบดังนั้น จึงเข้าไปสมัครเป็นนาคที่วัดไชยมงคล รวมกันได้ ๖ นาค

พระอาจารย์สิงห์ทอง และพระอาจารย์พร สุมโน เป็นผู้สอนนาค

เบื้องต้นท่านสอนให้กราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ แล้วการสวดให้สวดถูกต้องตามอักขระฐานกรณ์ตามแบบภาษามคธ ซึ่งเป็นภาษาเดิมของพระพุทธเจ้า

พระอาจารย์พุ่ม ยโส พระกรรมวาจาจารย์ของหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

ใบสุทธิของหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

การสวดท่องบ่นสาธยายนั้นต้องเปลี่ยนอักขระให้ใกล้เคียงกับภาษาต้นแบบให้มากที่สุด

ตัวอักษรบางตัวต้องเปลี่ยนสำเนียง เช่น พ เปลี่ยน บ , ท เปลี่ยน ด เช่น คำว่า พุทฺโธ เปลี่ยนสำเนียงอ่านเป็น บุตฺโธ อย่างนี้เป็นต้น

นอกจากนั้นการออกเสียงต้องมีเน้นหนักเบา สระเสียงสั้นยาว เสียงออกนาสิก(จมูก) หรือเสียงลงคอ หน่อก ผู้ฝึกนาคต้องใส่ใจ มีสติในการสวดไม่ให้วอกแวก ไม่ทำให้อักขระวิบัติ ถ้าอักขระวิบัติเสียแล้ว การบวชนั้นก็ถือว่าไม่สมบูรณ์ การพากเพียรภาวนาก็จะไม่ก้าวหน้า จิตใจที่ภาวนาก็จะมีดมนอิมครีมี ขัดข้องหมองช้า ไม่แจ่มใสเบิกบาน เหมือนมีเมฆหมอกคอยกางกั้นแสงตะวันและจันทร์ราที่ที่จะทำให้โลกสว่างฉะนั้น

ในที่สุดท่านจึงได้อุปสมบทเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๘ เวลา ๑๒.๐๐ น. ที่วัดศรีโพธิ์สูง บ้านโพธิ์ชัย ตำบลบ้านดอน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

โดยมี พระอาจารย์ฮวด สุมโน เป็นพระอุปัชฌาย์
พระอาจารย์พุ่ม ยโส เป็นพระกรรมวาจาจารย์
พระมหาสิริ สิริบุญโณ เป็นพระอนุสาวนาจารย์

● อัญมณี/ศิลปวัตถุ งามอร ●

วัดศรีโพนสูง บ้านโพธิ์ชัย ตำบลบ้านถ่อน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

พระอุโบสถวัดศรีโพธิ์สูง ที่หลวงปู่อนศรี จานวโร อุปสมบท เป็นวัดที่หลวงปู่พรหม จิรบุญโถ เป็นผู้สร้าง

หลวงปู่สี โสโธโก อาจารย์องค์แรกของหลวงปู่

• ปฐมอาจารย์ •

หลวงปู่่อนศรี ท่านเล่าว่า ...บวชแล้วก็กลับเข้ามาอยู่วัดธรรมิการาม บ้านบึงโน อันเป็นวัดบ้านเกิด เพื่อโปรดโยมบิดามารดา ญาติพี่น้อง

วัดป่าบ้านบึงโนเป็นอารามที่สัปปายะ ทิวป่าก็เหมาะแก่การประพฤติธรรม หลังจากท่านอยู่จำที่อารามแห่งนี้ได้ไม่นานนักก็ได้ทราบว่า ในที่ไม่ไกลจากบ้านบึงโน คือ บ้านโคกสี มีพระเถระผู้เฒ่าชื่อว่าหลวงปู่ลี อโสโก ท่านเป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เครื่องวัดหลักพระธรรมวินัย แม้แก่เฒ่าชราก็ยังปฏิบัติสมาธิภาวนาเอาจริงเอางังเหมือนพระหนุ่ม ๆ เป็นที่ศรัทธาของสาธุชนแถบนั้นเป็นอย่างยิ่ง

..พอจนใกล้เข้าพรรษาแล้ว ท่านจึงตัดสินใจเดินด้วยเท้าเปล่าจากวัดธรรมิการามในเวลาเย็นตะวันพลบค่ำไปสู่เสนาสนะป่าของหลวงปู่ลี อโสโก

ในระหว่างที่เดินมาเพียงลำพัง ท่านกำหนดจิตภาวนา “พุทโธ” ระลึกรถึงความเสียสละและความเพียรพยายามที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบำเพ็ญไม่มีใครเสมอเหมือน ท่านตั้งสติแนบกับตัวทุกลมหายใจเข้าออก มีสัมปชัญญะในการเดิน และเยื้องกราย และมีบทธรรมปรากฏขึ้นเตือนสติ เสี่ยงธรรมนั้นก้องกังวาลอยู่ในโสตประสาท จนท่านชนลูกชนพองว่า

“...เราบวชมาเพื่อมาละ เพื่อปล่อยวาง อย่าให้กิเลสมันครอบงำจิตใจ ให้พยายามขัดเกลา อย่าให้จิตสกปรกเป็นสนิม

ถ้าหากจิตมีสนิมคือกิเลสแล้ว สุดท้ายก็มีแต่จะสีกไปเป็นขี้ข้าของโลกเขาเท่านั้น... ภัยของหัวใจพระเถระ ก็คือการห่างเหินจากพระธรรมวินัย”

ท่านตอบคำถามและเสียงธรรมที่ผุดขึ้นมาในใจว่า “...ใครจะรับรองให้เราได้ การที่เราเชื่อเคารพในพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ เป็นสิ่งที่อัสจรรย์อำนาจผลให้เราได้ก็จริง แต่สิ่งที่สำคัญที่เราออกจากบ้าน ห่างพ่อห่างแม่และญาติพี่น้อง คือเราต้องยึด อตฺตาหิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน คือ ใจเรานั้นแหละจะเป็นที่พึ่งของเราได้ ถ้าหากเราควบคุม

จิตใจไม่ให้ไหลลื่นไปตามกระแสกิเลสที่พัดผันได้

การที่บิณฑกรรมผุดขึ้นมาอย่างนั้น ทำให้ท่านตัวเบาหวิว ได้ปีติซึมซับ
อุ่มใจในเพศนักบวชขึ้นมาน่าอัศจรรย์... ท่านย้ำว่า..เหมือนอย่างว่าเราได้
เดินมาถูกทางอย่างที่ประสงค์และปรารถนามาเสียนาน

ท่านเดินถึงบ้านตาลมุงสู่เสนาสนะปายาง ...เป็นวัดเก่าแก่ มีป่าที่รกทึบ
ไปด้วยต้นไม้หนาทึบ มีสัตว์ป่าหลายชนิด มีห้วยใหญ่ มีกุฏิเล็ก ๆ สร้างตั้ง
อยู่บนก้อนหิน ท่านอยู่กันอย่างสมถะสันโดษ เห็นแล้วน่าครีธาเลื่อมใสเป็น
อย่างยิ่ง ได้เข้าไปฝากตัวเป็นศิษย์หลวงปู่ลี อโสโก ท่านสอนให้ภาวนาพุทโธ
ตามแนวทางปฏิบัติของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต

หลวงปู่ลี อโสโก ท่านมีความอดทน มีความพากเพียรพยายาม
นำเคารพเลื่อมใส ท่านไม่ใช่พระที่ชอบแนะนำพร่ำสอนใครต่อใคร มีนิสัยเป็น
ปัจเจก ประพฤติปฏิบัติให้ดูเป็นแบบอย่าง

สมัยนั้นมีตัวเหลืองชุกชุม เหลือบเกาะตามแข้งตามขากระต๊อบเท่าที่
หลุดเป็นกอง มันมากัดท่านเลือดไหลออกตามขา ท่านก็ปล่อยให้เลือบมัน
กัดกินเลือดกินเนื้อท่านอยู่อย่างนั้น พระเถรเห็นดังนั้นกลัวท่านจะตายจึงไป
ช่วยไล่ออกให้ท่าน ท่านก็ไม่สนใจ

ไม่เพียงแต่ตัวเหลืองกัดท่านเท่านั้น แม้งูกัด ท่านก็ไม่ได้บอกใคร เห็น
ท่านเจ็บไป ตัวซีดไปจึงเข้าไปถาม ถึงได้รู้ท่านถูกงูกัด ท่านจะเจ็บปวด
ทรมานสักปานใด ก็ไม่เคยเห็นท่านพูดท่านบ่น เห็นแต่ท่านนั่งสมาธิภาวนา
ตลอดวันคืน ไม่เห็นท่านตื่นตกใจความเจ็บความตาย จึงเห็นได้ว่าท่านเป็น
ผู้อดทนจริง ๆ และเป็นครูบาอาจารย์ที่หาได้ยากที่สุดรูปหนึ่ง

ท่านไม่พูดมาก ท่านนำโดยการประพฤติปฏิบัติให้มาก ๆ เช่น เดินจงกรม
บิณฑบาต กวาดวัด ไม่มีขาด แม้จะอายุมากแล้วพรรษามากแล้ว เป็น
ผู้นำรักษาข้อวัตรปฏิบัติที่ควรเอาไปเป็นแบบอย่างได้

พระเถรเห็นท่านเดินจงกรม ต่างองค์ก็อยู่นิ่งเฉยไม่ได้ต้องออกมา

เดินตาม บางองค์เห็นท่านเดินตั้งจิตอธิษฐานสู้กับท่านว่า “ถ้าองค์ท่าน (หลวงปู่ลี อโศโก) ไม่หยุดเดินจงกรม ก็จะเดินแข่งกับท่านจนกว่าท่านจะหยุด ปรากฏว่าพระหนุ่มองค์นั้นเกือบจะตาย เพราะท่านเดินทั้งวันทั้งคืน ท่านประพาศปฏิบัติสู้ตายเพื่อธรรมะคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยแท้จริง

หลวงปู่ลี อโศโก ท่านสอนว่า “พระหนุ่มเณรน้อยอย่ามัวแต่กินแล้วก็นอน ให้เดินจงกรมมาก ๆ ให้ออกมานอกกุฏิแล้วจงกรมภาวนา อย่าอยู่ในกุฏิ ถ้าอยู่ในกุฏิโมหะคือความง่วงมักจะเข้ามาครอบงำ ให้เดินจงกรมมาก ๆ เดินจนอ่อนเพลียหมดเรี่ยวแรงถึงพักจึงจะดี

สติจะดีหรือไม่ดีอยู่ที่การปฏิบัติให้มาก การปฏิบัติถ้าสติต่อเนื่องกันโดยลำดับ สมาธิก็จะเข้มข้นเข้มแข็งตามกันมา

การจะไปสู่มรรค ผล นิพพาน ให้ดูกาย วาจา ใจ ของเราว่าละกิเลสได้หมดหรือยัง

ดูให้บริสุทธิ์ มีหิริโอตตปปะ เป็นเครื่องกรอง

เมื่อใจยังมีกิเลส ธรรมะก็จะไม่เข้า ดูไปเรื่อย ๆ น้อยลง ๆ หมดหรือยัง

กิเลสออกเมื่อใด ธรรมะก็จะเข้าไปอยู่แทนที่จิตตลอดไป

จิตของผู้ที่อบรมดีแล้ว มักจะตกไปทางฝ่ายดี

ส่วนจิตของบุคคลที่ยังไม่ได้อบรม มักจะตกไปทางฝ่ายชั่ว

ฝ่ายดีคือ อะโลกะ อะโทสะ อะโมหะ

ฝ่ายชั่วคือ โลกะ โทสะ โมหะ

ความเพียร ๔ อย่างเป็นสิ่งที่ต้องกระทำให้เกิดเป็นอุปนิสัย คือ

๑. เพียรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้น ในสันดาน

๒. เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว

๓. เพียรทำบุญเกิดขึ้น

๔. เพียรรักษาบุญที่เกิดขึ้นแล้วนั้นไว้”

• หลวงปู่จันทิโร ญาณวโร •

หลวงปู่จันทิโร ญาณวโร เมื่อครั้งอุปสมบทใหม่ๆ

หลวงปู่อนครีเมื่อได้ธรรมาธุจากหลวงปู่ลี อโสก แล้ว ก็นำไปปฏิบัติโดยดี ไม่ย่อหย่อนอ่อนข้อต่อสรรพกิเลสที่โคจรเข้าก่อวนจิต ท่านเร่งปฏิบัติอยู่อย่างนั้นหลายวันหลายคืน

...จนกระทั่งวันหนึ่ง ...ขณะที่ท่านกำลังเดินจงกรมภาวนาพุทโธ เอามือประสานท่าเดียว เดินถึงหัวทางจงกรม มีสติอยู่กับการก้าวย่างไปมาอยู่อย่างชะมัดเข้มข้นเข้มข้นอยู่นั้น ท่านพิจารณาร่างกายพร้อมไปด้วย กำหนดตัวผู้มีสติรู้พร้อมทั้งการกำหนดและพิจารณา...

...ปรากฏเหมือนว่าร่างกายของท่านกำลังถูกพระเพลิงเผาไหม้ไปที่ละชิ้นสองชิ้น ไหม้เกรียมแล้วก็แตกสลายกลายเป็นผุยผงธุลีดิน...

...เบื้องต้น ...เริ่มจากเพลิงลุกไหม้ที่แขน แขนก็หายไป ไหม้ที่ขา ขาก็หายไป จิตกำหนดไหม้ไปที่ละส่วน ๆ ของสรรพางค์ร่างกาย แล้วส่วนนั้นก็พังทะลายไปตาม ๆ กัน จิตสงบลงสู่ฐานของจิต แล้วจิตก็รู้อยู่กับตัวรู้อย่างเดียว ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งใด จิตได้ปล่อยวางธรรมชาติเหล่านั้นไว้ตามสภาพเดิมของมัน คือ ธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ เหลือแต่จิตดวงเดียวเบา ไม่สงสัยเลยที่เชื่อว่า พระอรหันต์หาได้ มีแต่จิตดวงเดียวลอยไปลอยมา

ก่อนที่จิตจะเป็นเช่นนั้น จะเห็นแต่เท้าเท่านั้น ขยับก้าวไป

เมื่อเวลาถอนก็จะถอนออกทางเก่าที่เกิดอาการเริ่มสงบ

เพราะฉะนั้นเวลาทำงานทางจิต ท่านจึงให้หลับตาให้เพ่งแต่ภายใน จิตจะสงบ ตา หู เป็นทางเข้าของสิ่งที่เป็นข้าศึกกับความสงบ ให้เพ่งดูที่จิต เพียรที่จิตตัวเดียว

จิตของท่านสวຍความสงบอยู่นาน...

พอจิตถอนออกมา ...จิตหนึ่งสลดสังเวชกับสิ่งที่เห็น

แต่อีกมิติหนึ่งของจิตกลับได้ปิติ ที่ธรรมชาติแท้ได้ปรากฏที่ใจกระตุ้นเตือนให้เบือนหน้าในวัฏสงสาร คือ การเหียวเกิดเหียวตาย ...ไม่อยากเวียนว่ายเวียนวนปนกิเลสตัณหาอีกต่อไป

ขณะที่ท่านเดินจงกรมแล้วจิตสงบนั้น มีคำถามว่า

“ท่านเดินจงกรมต่อไปได้อย่างไร?

ท่านเล่าอย่างอัศจรรย์ว่า “ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นสิ่งที่วิเศษที่สุด มนุษย์หรือสัตว์ผู้ยังหนาแน่นไปด้วยกิเลสตัณหาย่อมคาดเดาธรรมอันวิเศษ เลิศเลอนั้นไม่ได้”

ขณะที่จิตท่านสงบสยบความวุ่นวายทั้งปวงลงได้ชั่วขณะนั้น ปรากฏว่ามีแสงคล้ายกับแสงนีออน ...เกิดแสงสว่างจากในท้องก่อน แล้วก็ลอยออกมาเด่นดวงนำหน้า ลอยไป ๆ ท่านก็กำหนดตามความสว่างและสงบ

น่าอัศจรรย์จริง ๆ ที่ท่านเดินไม่ชนต้นไม้ทั้ง ๆ ทางจงกรมนั้นก็มืดไม่มีรายรอบอยู่

ปรากฏว่า จิตมองเห็นแต่เท้าวับ ๆ ๆ เดินไปสบายเบาคล้าย ๆ จะเหาะได้ เบา ...เดินไปเดินมา ท่านเป็นอยู่อย่างนั้นประมาณ ๓๐ นาที

ท่านเล่าว่า แต่นั้นมา เวลาไปบิณฑบาต ถ้าเดินกำหนดพุทโธ ๆ มันก็สว่างไปเรื่อย ๆ เบาตนเบาตัว เหมือนเราจะเหาะได้ เดินไปเดินมามันง่ายไม่ต้องบังคับ เดินจงกรมก็ไม่กลัวผีเหมือนดังแต่ก่อน

หลวงปู่อ่อนศรีได้กล่าวเสริมในเรื่องนี้ว่า...

“...ก่อนที่จะทำสมาธิ ต้องทำให้กาย และเครื่องใช้ให้สะอาดเสียก่อน ทำให้อินทรีย์ คือ สัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา เสมอกัน

ประคองจิตไว้ไม่ให้ห้อยถอย ปลุกจิตให้เข้มแข็งอยู่เสมอ

ข่มจิตในเมื่อจิตมีกำลังกล้าหาญมาก ให้ลดกำลังลงพอสมควร

ต้องทำให้จิตระเริง ในเวลาจิตเศร้าหมองต้องเพ่งดูจิต

ถ้าจิตมันคง ให้เพ่งดูเฉยอยู่อย่ากด อย่าทำให้ระเริง ให้ทำเหมือนสารถีขั้บรรด ในเวลารถวิ้ง สารถีไม่ต้องทำอะไร เป็นแค่ถือพวงมาลัยและถือเฉยอยู่เท่านั้น

อย่าคบคนมีใจไม่มั่นคงให้น้อมใจไปในทางหนักแน่นอยู่เสมอ ให้คบคนผู้มีใจหนักแน่นไม่ห้อยถอย ดังนี้

...การนั่งสมาธิจนถึงขั้นที่สูงที่สุดนี้ พังดูแล้วไม่ใช่เรื่องยากเลย แต่แท้ที่จริงแล้วยากยิ่งนักที่จะกระทำได้ เปรียบเสมือนการฝนทั้งให้เป็นเข็ม จะต้องใช้เวลาในการรักษาศีลให้บริสุทธิ์เป็นเวลานานเป็นสิบ ๆ ปี หรือจนกว่าจะชำระจิตใจให้ใสสะอาด ต้องใช้ความอดทน การตั้งใจที่แน่วแน่เด็ดเดี่ยว

ธรรมะเป็นเรื่องของเหตุและผล เมื่อพิจารณาแล้วมีเหตุแห่งการเกิด ทุกข์ และใช้พิจารณาเหตุแห่งการดับทุกข์ อันไหนที่ไม่มีเหตุและมีผลอันนั้น ไม่ใช่ธรรมะ ไม่ว่าศีลห้า ศีลแปด หรือสองร้อยยี่สิบเจ็ดข้อนั้น จะต้องต้องมีเหตุ มีข้อดีจินนินทาเกิดขึ้นก่อน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงค่อย ๆ กำหนดศีลต่าง ๆ ข้อวัตรต่าง ๆ ตามเหตุที่เกิด บางข้อก็โน้มเอียงให้เข้ากับทางโลก บางข้อก็ห้ามเด็ดขาด ทั้งจริยาวัตรต่าง ๆ

ธรรมะข้อปฏิบัตินั้นเป็นเพียงข้อที่ต้องทำตามข้อกำหนด หรือธรรมะเข้าถึงจิตใจ ถ้าพูดภาษาทางโลกก็คือแค่ทฤษฎี หรือปฏิบัติ ถ้าให้ดีต้องทั้งสองอย่างจึงจะถึงซึ่งจุดหมายปลายทาง

การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ นั้น ก่อนอื่นเราต้องฟังให้เห็นถึงตัวเจ้าของก่อน ได้รับฟังคำสอนอะไรมาเราก็อย่างเพิ่งเชื่อแม้แต่คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็จะต้องนำมาพิจารณา นั่งสมาธิ พิจารณาเป็นเรื่อง ๆ จนเห็นซึ่งเหตุและผล จึงจะได้เข้าถึงซึ่งถึงธรรมะทุกแห่งทุกมุม ไม่ใช่เมื่อได้รับคำสอนหรือคำบอกเล่ามาก็เชื่อยึดถือโดยไม่พิจารณาและจิตใจจะต้องว่างเปล่าในการพิจารณาด้วย ไม่เอนเอียงทั้งในทางลบและทางบวก”

หลวงปู่อ่อนศรี ได้เล่าให้ฟังเรื่องราวระหว่างที่ท่านปฏิบัติภาวนาว่า...

“...เราจะต้องมีสติไม่มัวงนอน ใช้วิธีการเดินจงกรมบ้าง นั่งสมาธิบ้าง

การนั่งพิจารณาสมาธินี้จะต้องนั่งเป็นกิจประจำ มีปัญหาอะไรก็หยิบยกขึ้นมาพิจารณา ตัด ละ วาง เป็นเรื่อง ๆ ไป

บางองค์ที่ท่านนั่งฟังจนถึงขั้นสูงสุดแล้วท่านจะฟังเข้าไปข้างในจนมองเห็นตัวเองใส ขาว หรือ อาจจะเป็นแดงสดใสไปหมด

เพราะบางองค์ถือสัจจะนั่งกันโดยกำหนดแบบไม่สนใจใยดีต่อชีวิต เช่น นั่งกันอยู่ในป่า จะไม่ลุกขึ้นเลยจนกว่าเช้าหรือนั่งอยู่ตรงนั้นตรงนี้กี่วัน เป็นต้น ซึ่งบางครั้งเจอสัตว์ป่าบ้าง ภูบ้าง เลื้อ ข้างบ้าง

บางครั้งเมื่อเจอสัตว์ร้ายก็ให้ตั้งจิตว่า ถ้าเกิดเคยมีกรรมต่อกันมาก่อน ถ้าจะต้องตายด้วยสัตว์ร้ายนี้ก็ให้ปล่อยไปตามแรงแห่งกรรมนั้นเถอะ”

นี่คือปฏิภาณของพระป่า ท่านประพฤติปฏิบัติกันจริง ๆ เอาชีวิตเป็นเดิมพัน สู้ห้าพันกับกิเลสแบบถึงพริกถึงขิง ไม่อ่อนช้อยอ่อนโยน มีแต่ความตายเท่านั้น ที่จะหยุดหัวใจดวงอาภาหภูมิอีกheimที่ออกจะต่อสู้กับกิเลสสารทั้งหลาย เราไม่ตาย กิเลสก็ต้องตาย กิเลสไม่ตาย เราก็ต้องตายเท่านั้น ชีวิตจิตของท่านมอบให้พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เท่านั้น

สมัยหลวงปู่อนศรี ท่านประพฤติปฏิบัติเอาจริงเอาจังกันถึงขนาดนี้จริง ๆ

ขณะที่หลวงปู่อนศรีเล่าประวัติของท่านแต่โดยสังเขป และนำพาพระเถรวัดถ้ำประทุนนั่งสมาธิติดต่อกันหลาย ๆ ชั่วโมง เสียงธรรมะของท่านแสดงดังสนั่นทั่วบริเวณ ทำเอาพระใหม่หลาย ๆ รูปแทบเอาชีวิตไม่รอด เพราะไม่เคยนั่งสมาธิต่อสู้กับทุกขเวทนาหนักถึงปานนี้

บางท่านถึงกับออกอุทานว่า **“นี่...ขนาดองค์ท่านไม่ค่อยพูดค่อยสอน ถ้าเกิดท่านพูดท่านสอน และให้พวกเราทำตามอย่างที่ท่านเคยทำ พวกเราจะไม่ตายหรือ หรือว่าจะไม่สึกหนีหายไปจากเพศพรหมจรรย์กันหมดหรือไม่”**

แต่ก่อน ๆ พวกเราเคยคิดว่าการบวชเป็นเรื่องสะดวกสบาย กินแล้วก็ไปนอน ที่ไหนได้สิ่งที่ท่านพาดำเนินไม่มีเวลาจะได้พักผ่อนหย่อนใจ ต้องมีสติควบคุมจิตอยู่ตลอดเวลา

งานทางธรรมช่างลำบากกว่างานทางโลกเป็นหลายเท่าทวีคูณ

ทราบแล้วที่นี้ว่า การบวชเป็นของยาก ผู้ที่บวชแล้วได้ประพฤติตามพระธรรมวินัยด้วยดีโดยเคร่งครัดยิ่งเป็นของยากกว่า และการทำให้เห็นอกิเลส และลบกิเลสออกจากใจได้ ย่อมจะยากกว่าเป็นเท่าทวีคูณ”

ลัทธิธรรมนลางมู่อ่อนตรี จานวโร

๖. กามเม้นทุกั

กามไมเม้นทุกั

ผู้ใดใดร่กาม ผู้ใดเร้งกว่า ใดร่ทุกั

ผู้ใดไมใดร่กาม ผู้ใดเร้งกว่า ไมใดร่ทุกั

๗. กานมามี คือ กานลึงของภางนอก

กานอุมามี คือ มริจาตอจ้ะ

กานมรมัตกามี คือ มริจาตอจ้ะ

๘. ผู้ถูกไรด คือ ความรัก ฟ้าดรอมำ รักษาก

๙. ตำพุตของพระอริยะเจ้าที่ได้อาต

เพราะเน้นมาตุตามใช้จากที่ไม่เม้นธรรม

จึงเกิดความเมื่อน่าบ

จึงพุตต่อมาตุตามด้วยความนกกั่น

ลัทธิธรรมนลวงปู่่ออนศรี จานวโร

๑๐. นักรณเม้นน้ำตีกองเพน เพนก็เม้นน้ำตีกองนักรณอีก

สมาธิ เม้นเม้นนักรณก่อ กามฉันทะ

มีติ เม้นเม้นนักรณก่อ พงามาท

จิตก เม้นเม้นนักรณก่อ กิณฉันทะ

กุญ เม้นเม้นนักรณก่อ อุทจจจะกุกกจจะ

จิตจาร์ เม้นเม้นนักรณก่อ จิจิกิจฉา

๑๑. ตักนนา เรียงกว่ากระแเส

ผู้ตักตักนนาได้ เรียงกว่าผู้ตักกระแเสได้

พระอรนันต์ เม้นผู้ประกอบดักจอบุมกาท

รู้ตักความเกิดและดับแห่งอินทรี ๕ ป้อมเม้นพระอรนันต์

พระอรนันต์ทั้งนลาบ ได้ชื่อว่าเม้นผู้พันแล้วจากกาม และกัญจิ

๑๒. การดำ พระอริยะเจ้า น้ามมรรต น้ามสวรต

พระอุโบสถ วัดโพธิสมภารณ์ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
สถานที่หลวงปู่่อนศรี จานวโร ทำพิธี “ทำพิธีกรรม” (อุปสมบทเช้า)

๒-๓

พรรษาที่ ๒-๓ พุทธศักราช ๒๔๙๐-๒๔๙๑

จำพรรษาที่วัดธรรมการาม

บ้านบึงโน ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

• อุปสมบทซ้ำ •

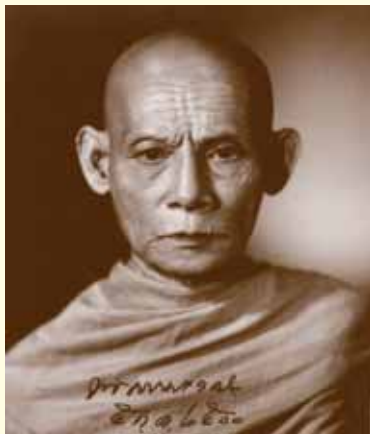
ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ท่านได้กระทำ “ทัฬหีกรรม” คือ การอุปสมบทซ้ำ เนื่องจากท่านมีความสงสัยในความบริสุทธิ์ของพระอุปัชฌาย์ อีกทั้งหมู่เพื่อนที่อุปสมบทมาพร้อมกันก็ได้ทยอยกันอุปสมบทซ้ำไปก่อนหน้านี้แล้ว สาเหตุนั้นก็มาจากการที่พระอุปัชฌาย์ต้องอาบัติสังฆาทิเสส แล้วเข้าปริวาสกรรม ออกอภิปาณ แล้วมาอุปสมบทในทันที จึงสร้างความกังขาให้แก่ลัทธิวัชริก

ท่านจึงตัดสินใจเดินทางไปที่วัดโพธิสมภรณ์ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เพื่อทำ “ทัฬหีกรรม”

โดยมี พระธรรมเจดีย์ (จูม พนฺธุโล) เป็นพระอุปัชฌาย์

พระครูอดุลย์สังฆกิจ (เถื่อน อุชฺฐโร) เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พระครูมุกดาหารสาธุกิจ (ผา) เป็นพระอนุสาวนาจารย์

พระธรรมเจดีย์ (จูม พนฺธุโล)

พระครูอดุลย์สังฆกิจ (เถื่อน อุชฺฐโร)

หลวงปู่ก่อนครีได้เล่าชีวประวัติ ในช่วงนี้ไว้ว่า...

“...เราบวชสองพระอุปัชฌาย์ พระอุปัชฌาย์องค์แรกชื่ออุปัชฌาย์สวด
อุปัชฌาย์องค์ที่สองชื่อ **หลวงปู่เจ้าคุณธรรมเจดีย์** เจ้าคุณเป็นลูกศิษย์
ผู้เคารพนับถือหลวงปู่เป็นอย่างมาก

หลังจากทำ “**ทัฬหีกรรม**” กรรม คือ การอุปสมบทซ้ำแล้ว ท่านก็ยัง
หวนรำลึกถึงคำที่ท่านพระอาจารย์มั่น ให้โอวาทเมื่อครั้งยังเป็นสามเณร คือ ให้
ท่านศึกษาด้านปริยัติให้รู้จักพระธรรมวินัยให้ละเอียดเสียก่อนค่อยออกปฏิบัติ
ท่านจึงหันมาเรียนนักธรรม

พระธรรมเจดีย์ (หลวงปู่จูม พนฺธุโล)

วัดโพธิสมภรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ประวัติศาสตร์ของพระกรรมฐานต้องจารึกชื่อท่านไว้ตราบนานเท่านาน **ท่านเป็นสุดยอดแห่ง
พระอุปัชฌาย์ผู้ให้เกิดพระอริยสงฆ์ทั่วสามมณฑล** เป็นตำนานพระอุปัชฌาย์ผู้เป็นแบบอย่างแก่สานุศิษย์
ได้รับคำทำนายจากท่านพระอาจารย์มั่นว่า... “ในภายภาคหน้าจะเป็นที่พึ่งแก่หมู่คณะ”

ท่านเป็นผู้ใฝ่การศึกษาตันถะธุระและวิปัสสนาธุระหาผู้เสมอเหมือนได้ยากรูปหนึ่ง

นามเดิม นายจูม จันทรวงศ์ เป็นบุตรของนายคำสิงห์ และนางเขียว จันทรวงศ์
เกิด วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๑ ตรงกับวันขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๖ ปีชวด
ที่บ้านท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ท่านเล่าถึงการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมว่า หมู่นักเรียนหนังสือธรรมไปได้ ๓-๔ บท ส่วนท่านมาเรียนทีหลัง ถูกหมู่เพื่อนล้อว่า “**พระเจ้าตากจะมาเรียนหนังสือ**” (หมายความว่า แก่แล้วค่อยมาเรียนหนังสือ)

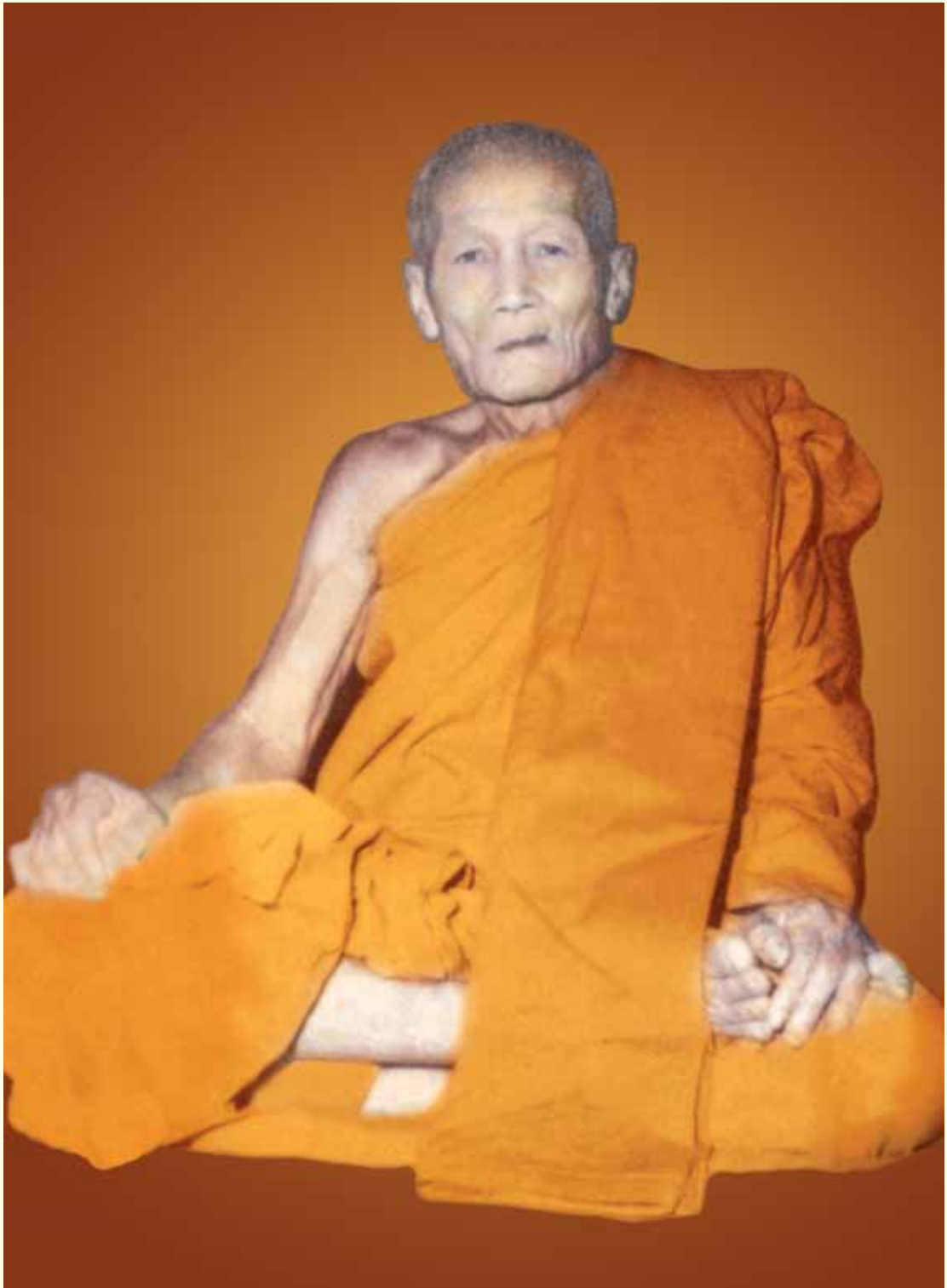
ท่านก็พยายามเรียนโดยใช้วิธีเรียนแบบ “**หาเข้ากินคำ**” คือ กลางคืนก็พยายามท่องบ่นสาธยายจดจำในสิ่งที่พระอาจารย์สอน

โดยถือหลักการ ๓ อย่าง คือ

๑. **ทรงจำ** คือ พยายามท่องให้ได้มากที่สุด
๒. **ซ้ำซอก** ท่องได้แล้วก็ทวนบ่อย ๆ จนชำนาญ

อุปสมบท	วัดมหาชัย ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ โดยมี พระครูแสง ธมฺมธโร เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูสีมา สีสสมฺปนฺโน วัดจันทาราม อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระมหาจันทร์ เขมิโย (ภายหลังเป็นพระเทพสิทธิธำมธาราจารย์ วัดศรีเทพ จังหวัดนครพนม) เป็นพระอนุสาวนาจารย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้ติดตามพระมหาจันทร์ เขมิโย ไปจำพรรษาที่วัดเลียบ จังหวัดอุบลราชธานี อันเป็นสำนักของท่านพระอาจารย์เสาร์ และท่านพระอาจารย์มั่นซึ่งเป็นอาจารย์ฝ่ายวิปัสสนาธุระ และได้ประพาศปฏิบัติสืบทอดเนื่องไปจนถึงวันวสันตเพ็ญ
การศึกษา	ท่านเข้ามาศึกษาพระปริยัติธรรมบาลีที่วัดเทพศิรินทราวาส กรุงเทพฯ จนได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค
สมณศักดิ์	พ.ศ. ๒๔๖๓ เป็นพระครูสังฆวุฒิกร ฐานานุกรมของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญ ญาณวรเถร) ครั้งเมื่อเป็นพระศาสนโสภณ และได้ย้ายจากวัดเทพศิรินทราวาส มาเป็นเจ้าอาวาสวัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ กับได้ตราแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ด้วย
พ.ศ. ๒๔๖๘	ได้เป็นพระครูชินวาทดำรง
พ.ศ. ๒๔๗๐	ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะที่ พระญาณดิลก
พ.ศ. ๒๔๗๓	ได้เป็นพระราชาคณะที่ พระราชกวี
พ.ศ. ๒๔๗๘	ได้เป็นพระราชาคณะที่ พระเทพกวี
พ.ศ. ๒๔๘๘	ได้เป็นพระราชาคณะที่ พระธรรมเจดีย์
มรณภาพ	วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ณ โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร สิริรวมอายุได้ ๗๕ ปี ๕๔ พรรษา •

• ๒๕๖๓/๐๕/๒๕ ไร่ผืน •

หลวงปู่พรหม จิรปุณโณ

๓. **คลองปาก** คือ ท่องจนติดปาก ไม่ต้องนึกหา ปากก็สาธยายว่า บท ๆ นั้นไปได้เลย

พอตอนเช้าก็ท่องจำให้แม่นยำและทบทวนสิ่งที่เรียนผ่านมาให้เข้าใจ

เวลาท่องก็ท่องไม่ต้องออกเสียง แต่หมู่คณะท่องออกเสียง ท่านจึงรู้ว่าหมู่คณะท่องจำไปถึงไหน และท่านก็พยายามท่องจำให้ได้มากกว่าหมู่เพื่อนที่เรียนด้วยกันนั้น

พออ่านท่องจำหนังสือเสร็จในตอนเย็น ตอนดึกก็อธิษฐานอุทิศกุศลไปจนถึงเที่ยงคืน

ปีแรกท่านเรียนนักธรรมชั้นตรี วิชาวินัย ธรรมวิภาค พุทธประวัติ ท่านให้หมู่เพื่อนถามท่านหากท่านติดขัดข้อไหน ก็จะกลับไปท่องจนขึ้นใจ และถ้าหมู่คณะถามติดขัดสักข้อหนึ่งข้อใด ท่านก็จะไปเรียนท่องจำจนทะลุปรุโปร่งขึ้นใจในพระวินัย ๒๒๗ ข้อ และภาคปฏิบัติ

พอปีต่อมาท่านก็สอบนักธรรมชั้นโทได้ สมัยก่อนแค่สอบได้นักธรรมก็เป็นครูบาอาจารย์สอนตามโรงเรียนได้แล้ว ถือได้ว่า เป็นบัณฑิต เป็นผู้ฉลาด มีวิชาความรู้ติดตัวสามารถสอนผู้อื่นได้

ในขณะที่ท่านศึกษาพระปริยัติธรรมอยู่นั้น ยามว่างจากการศึกษาเล่าเรียน ท่านก็จะเดินทางมากราบฟังพระธรรมเทศนาและรับโอวาทธรรมจาก **หลวงปู่พรหม จิรปุณฺโณ** ที่วัดศรีโพธิ์สูง บ้านโพธิ์ชัย ตำบลบ้านถ่อน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เสมอ ๆ

ลัทธิธรรมนลวงมู่อ่อนตรี จานวโร

๑๓. พระพุทธเจ้า ๓ พระองค์ คือ
พระเจ้าอัมโลสี พระลัทธิ พระเวสสภ ทั้งสามพระองค์นี้
ได้วางศาสนาไว้ ๖ ปี จึงทำอุบาสกตรึงหนึ่ง
ทำมันลัทธิอุบาสกตรึงได้จบ นอกนั้นไม่ทำเลย

๑๔. มีลัทธิหนึ่ง พระพุทธเจ้าแสดง อสุภะกรรมฐาน
ภิกษุทำใจผิด ว่าตัวเองตายด้วย ว่าผู้อื่นตายด้วย
ตายมากมายมันประวัติกการณ

เรื่องการทำกรรมฐาน มีอานาปานสติมันตัน
คือวิธีการมันตัน ๑-๒-๓-๔-๕ มันตัน

๑๕. การจับต้องทางนภี
ไม่มีวิญญานตรงกัดี ไม่มีวิญญานตรงกัดี
ต้องลัทธิมาทิลล

ลิขิตธรรมหลวงปู่่อนตรี จานวโร

๑๖. มารผู้ใจงาม แะหน้าในภิกษุทั้งนลาบ
จับตึงในการฆ่าตัวเจ้าทองเองตาบ แล้วยะได้ฟ้าสู่พระนิพพาน
จึงแลสงตัวเดินมาบนนล้งน้ำ
เมื่อเชื้อแล้ว จึงฆ่าตัวตาบเม้นอันมาก

๑๗. พระพุทธเจ้าแลสง อานาปานสติแกั มรณะสติจึงสงมไม
และพระพุทธเจ้าแลสงเรื่อง กรรมของภิกษุที่ตาบไมมาก ๆ นั้น

๑๘. ภิกษุโถมควมมานได้ ๖๐ - ๗๐ พรรษา แล่ภิกษุนั้นเม้นผู้ไมฉลาด
ไมรู้จักอามตั้นนั้ ไมรู้จักอามตึมา
ไมรู้จักวชิ้ออกจากอามตั้นนั้ ไมรู้จักวชิ้ออกจากอามตึมา
ไนไมอู้กับผู้มีพรรษาแกกว่า และรอนิสัยกับท่านดักข
ก้านาไมได้ ไนไมอู้กับผู้มีพรรษาอ่อนกว่า
แล่ต้ออเม้นผู้เชียวชาดูทางพระวินัยก็ได้
แล้วไนภิกษุแก้นั้น รอนิสัยกับภิกษุผู้อ่อนกว่านั้นก็ได้

พระอุโบสถ วัดประชาอุทิศ ตำบลลุ่มพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔-๘

พรรษาที่ ๔-๘ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒-๒๔๙๖

จำพรรษาที่วัดประชาอุทิศ

ตำบลลุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

เมื่อออกพรรษาแล้ว หลวงปู่อนศรีธุดงค์จากวัดธรรมิการามไปยังวัดประชาอุทิศ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ท่านได้ปักกลดอยู่ร่วมกับ ***พระอาจารย์บานิตย์ สุรบุญโณ (พระครูญาณวิจิตร)** ซึ่งท่านเป็นเพื่อนสนิทของ**พระอาจารย์วัน อุตตโม** และหลวงพ่อพุทธ จานิโย

หลวงปู่อนศรีได้เล่าต่อว่า “...วัดประชาอุทิศ เป็นที่ของเจ้าเหลี่ยม ณ จำปาศักดิ์ สงวนไว้เพื่อสร้างวัด เป็นที่ลาดต่ำลงไปทางทิศเหนือเชื่อมกับชายทุ่งนา มีไม้ยาง ไม้ไซชนะ ไม้ตะแบก ฯลฯ พระอาจารย์บานิตย์ ท่านได้มาปักกลดอยู่ก่อนแล้ว

...มาถึงวัดประชาอุทิศได้ร่วมกับชาวบ้านสร้างถาวรวัตถุมากมาย เช่น ปั้นพระพุทธรูปไว้ตามจุดต่าง ๆ ขนเอาหินเอาอิฐของเก่า มาสร้างมาจัดมุมภายในวัด เพื่อจะได้ดูให้เป็นของโบราณ

พระอาจารย์บานิตย์ สุรบุญโณ
(พระครูญาณวิจิตร)

พระอาจารย์วัน อุตตโม

หลวงพ่อพุทธ จานิโย

ต่อมามีหมอดูมาทำนาย ทำให้ชาวบ้านแตกตื่นตกใจว่า รูปยักษ์ที่ปั้นขึ้นรอบหอรระฆังนั้นมันจะมากินมนุษย์ และหอรระฆังที่เป็นปูนปั้นก็ไม่เป็นมงคล ซึ่งเป็นสาเหตุให้พระที่มาอยู่จำพรรษาที่วัดประชาอุทิศไม่ค่อยได้ เพราะถูกยักษ์จับกินหมด

หอรระฆังนั้นมันมีอยู่ ๓ ชั้น ข้างล่างมันมีกำแพง กำแพงเขาทำเป็นรูปยักษ์แบกกำแพงโดยรอบ แล้วที่นี้พวก ๆ เด็กมันดี้อ มันก็เอาสีแดงทาปากยักษ์ คนก็ว่า นางยักษ์ปากแดงมันกินพระกินเณรกินคน

ต่อมาพวกพระเดือดร้อนใจพากันลาสิกขาไปเกือบหมด เดือดร้อนชาวบ้านจะไม่มีใครอยู่วัดให้ทำบุญ และอีกอย่างหนึ่ง มีเรื่องทะเลาะกันรุ่นวายอยู่บ่อย ๆ แล้วก็มีพระผู้ใหญ่ท่านหนึ่งมาพูดเสริมให้ชาวบ้านตระหนกตกใจเข้าไปอีกว่าซ้ำอีกว่า “มูลเหตุที่มันเดือดร้อนรุ่นวาย เพราะไปปลุกหอรระฆังไว้หน้าพระประธาน”

หอรระฆัง วัดประชาอุทิศ

พอพระผู้ใหญ่วุดเช่นนั้น พวกญาติโยมก็เชื่อกัน

พอดีเราไปถึง เขาก็มาฟ้องเราว่า “ท่านอาจารย์! ยักษ์ปากแดงตัวนี้ มันกินพระ กินเณร ยักษ์ตัวนี้มันกินคน ทำให้ชาวบ้านชาววัดทะเลาะกันไปหมด ถ้ามันมากินคน จะให้พวกโยมทำอะไร พวกผมจะทุบมันทิ้ง

เราก็บอกเขาไปว่า “ถ้าทุบทิ้งให้คิดว่าราคามันเท่าไร ใครเป็นผู้ออกเงิน ออกทองให้มาสร้าง หรือเงินของพวกคุณเอามาเอง ใครเป็นคนให้ คุณอุษา เจ้าของโรงงานกระดาษในกรุงเทพฯ เป็นคนให้ เขาเป็นลูกศิษย์พระครูญาณวิจิตร (บานิตย์ สุรปญฺโญ) พวกโยมทุบทิ้งวันนี้ ขาดกันกับเขาทันที ต่อแต่นี้วัดนี้ อาศัยเขาไม่ได้ **เขาจะเสียศรัทธา ต่อไปเขาก็จะไม่เชื่อใจเรา ขอให้พวกเราเชื่อมั่นในความดี สิ่งปลูกสร้างทั้งหมดสร้างด้วยสติปัญญา จตฺตัจฉัยที่ได้อะไรมาล้วนบริสุทธิ์ เมื่อสร้างมาแล้ว ก็ขอให้พวกเราดูแลรักษาความสะอาด ไม่ให้สกปรก ก็สมควรแล้ว** ยักษ์มันก็ยักษ์ปุนเฉย ๆ ปันมันขึ้นมา มันจะมากินใครได้ จะทุบมันทิ้งมันก็ยังวิ่งหนีไม่ได้ ปุนคนปันขึ้นมาเป็นยักษ์ มันจะมากินใครได้ ไปถึงขนาดนั้นหรือคนเรา ถ้าพวกโยมโกงขนาดนั้นก็ทุบไปเลย”

เมื่อพวกชาวบ้านได้ฟังด้วยเหตุผลอันคมคายเช่นนั้น จึงไม่มีใครกล้าที่จะทุบทิ้ง

ต่อจากนั้นมาก็ได้อาศัยโยมเจ้าของโรงกระดาษนั้นจริง ๆ เขาได้มาสร้างที่เผาศพ สร้างศาลาพักรพ สร้างโบสถ์ นี่เรียกว่า **รักษาศรัทธาไม่ให้ตกไป**

แล้วหลวงปู่อ่อนศรี ท่านก็กล่าวสอนญาติโยมในเรื่องนี้ต่อไป อย่างน่าฟังและพิจารณาว่า..

“..หมอดู หมอโหงว โหงวตัวเองยังไม่พอ ยังโหงวคนอื่นด้วย คำโหงวมันยากอะไร เด็กมันก็โหงวได้ อาตมาก็เก่งเหมือนกันเรื่องโหงว โหงวแต่ไม่ยอมเอามาใช้ มันไม่เกิดประโยชน์ มันเดือดร้อน เราทิ้งคำโหงวเข้าป่าเผาทิ้งเสียให้หมด เรื่องดันเดาใครเดาได้ โยมก็เดาได้ พระก็เดาได้

“เดา” แปลว่า ไม่จริง ไม่ถูกต้องต้องผิด ไม่ผิดก็ต้องถูก เหมือนกัน

ชื้อหวยมีสองอย่างไม่ถูกก็ต้องผิด ไม่ผิดก็ต้องถูก ไม่มีสามมีแต่สอง

คนพวกนี้มันหากินอยู่แล้ว คนเราท้องไม่เต็มอยู่แล้ว มันว่างอยู่แล้ว
มันอยากกินเรื่อย ๆ ไปบอกทางให้เขาเดิน

เรื่องพระที่วัดประชาอุทิศ มันเป็นเรื่องของกิเลสที่พระทะเลาะกัน
พระอยากสึก มันเรื่องกิเลสของพระ มันไม่ใช่เรื่องของยักรั้วจะกินพระ เป็น
เรื่องกิเลสมันทะเลาะกัน มันตบมันต่อย มันตีกันเลย

ขณะอยู่วัดประชาอุทิศ พระอาจารย์บานิตย์ สุรปญโญ (พระครูญาณ
วิจิตร) ได้ส่งชื่อให้เข้าสอบนักธรรมชั้นเอก ก็สอบไม่ได้ เพราะงานมากขึ้น
ตลอดพรรษาสร้างเจดีย์ เล็ก ๆ ๕ ลูก ไม่มีเวลาดูหนังสือ จึงสอบตก

พระครูญาณวิจิตร (พระอาจารย์บานิตย์ สุรปญโญ)

พระครูญาณวิจิตร นามเดิม **บานิตย์** นามสกุล **กุลธนา** เกิดเมื่อ
วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ ที่ตำบลม่วงไข่ อำเภอพังโคน จังหวัด
สกลนคร โยมบิดาชื่อ **ชาย กุลธนา** โยมมารดาชื่อ **บาง กุลธนา** ท่านเป็น
บุตรคนที่ ๑ มีพี่น้อง ๔ คน

บรรพชาเมื่ออายุ ๑๖ ปี ตรงกับวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ.
๒๔๘๐ โดยมี พระครูภักทรกิจนิมมาน เป็นพระอุปัชฌาย์ ณ วัดวิไลย์
ตำบลม่วงไข่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร **พระอาจารย์พุมิ จิตปญโญ**
เจ้าอาวาสวัดอรัญญิกาวาส เป็นพระอาจารย์สอนธรรมะ

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๒ ทำทัฬหีกรรม คือ การบรรพชาเข้า เป็นสามเณรฝ่ายธรรมยุต
ณ วัดสุทธาวาส ตำบลนาหวายยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยมี **พระอริยคุณธาร (เส็ง ปุสฺโส)**
เป็นพระอุปัชฌาย์ เป็นสามเณรอายุครบ ๒๐ ปีจึงได้อุปสมบท เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๕ เวลา
๑๘.๔๙ น. ณ อุททุเขปสีมา วัดคามวาสี ตำบลตาลเนิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

โดยมี **พระอาจารย์ยวด สุมโน** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระพุมิวิราคม** เป็นพระกรรมวาจาจารย์
พระอธิการอ้อย สุขกาโม เป็นพระอนุสาวนาจารย์

เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๙ ท่านได้เดินธุดงค์จาริกไปนมัสการพระธาตุพนม พัก ณ วัด
เกาะแก้วอัมพวัน แล้วธุดงค์ต่อไปยังจังหวัดมุกดาหาร ภูเขากำพระบ้านดงมัน จังหวัดยโสธร ต่อไปยัง
จังหวัดอำนาจเจริญ ท่านได้เริ่มสร้างวัดประชาอุทิศ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙

ปีต่อมาพระอาจารย์บานิตย์ ท่านก็ส่งชื่อสอบอีก งานก่อสร้างก็มากขึ้น เหมือนเดิม

มาถึงตอนนี้ หลวงปู่อนศรี ท่านได้เล่าถึงความไม่เอาไหนของท่าน ขณะเป็นพระหนุ่มที่ประพฤติไม่สมควร แบบตรงไปตรงมา แบบลูกผู้ชายที่ ผิดก็ยอมรับผิด เพื่อเป็นคติแก่ลูกหลานไม่ให้ถือเอาเป็นเยี่ยงอย่างว่า พอจะ สอบก็วางแผนเตรียมทุจริต โดยเอาหนังสือยัดใส่หน้าอกเข้าห้องสอบ ชื่อ หนังสือพิมพ์ไปให้ครูคณะกรรมการคุมสอบอ่าน คณะกรรมการคุมสอบก็มัวอ่าน แต่หนังสือพิมพ์

การสอบคราวนั้นท่านเปิดหนังสือทุจริตเกือบทั้งหมด ก็ยังสอบตกอีก

วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๙ ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระอุปัชฌาย์

นอกจากนั้นท่านยังได้สร้างวัดอีกหลายวัด เช่น **วัดป่าประชาพิณ** บ้านดง ตำบลม่วงไข่ อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร วัดโนนหนองบัว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา วัดศรีวิรุฬหาราม บ้านคำม่วง ตำบลยอ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา

ตลอดชีวิตของท่าน ท่านได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ พระพุทธศาสนา และประชาชน โดยใช้ความวิริยะอุตสาหะอย่างสูง ท่านได้ปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี แก่บรรดาพุทธศาสนิกชน และคณะศิษย์ ทั้งมวลโดยตลอดส่วนงานในด้านการปกครอง หมู่คณะศิษยานุศิษย์ ปรากฏว่าท่านใช้ความรู้ความสามารถ เสียสละอย่างยั้งยวด ในการบริหารหมู่คณะให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่นและมีความสุขด้วยดีตลอดมา เป็นหลักอันสำคัญของหมู่คณะ

ด้านการอบรม สัทธวิทยาริก และอันเตวาสิกนั้น เป็นไปในลักษณะ ของบิดามากกว่าเป็นอาจารย์ คือ ปกครองโดยใช้พรหมวิหาร ธรรมเป็นเครื่องปกครอง เป็นบิดาที่มีความเสียสละอย่างสูงยิ่ง โอปปาติก อารีแก่ผู้น้อยโดยปราศจากอคติ ท่านเป็นผู้หนักแน่นในพระวินัยและ การปฏิสังขาร คุณธรรมเหล่านี้ ปรากฏชัดแก่บรรดาศิษย์ทุกท่าน

ด้านการเผยแพร่ ท่านเป็นธรรมกถึกที่มีชื่อเสียงมีความรู้ความฉลาด มีปฏิภาณ ไหวพริบดี ในการแสดงธรรม ให้เป็นที่ประทับใจ แก่ผู้ฟัง ฉะนั้น การแสดงธรรมของท่านจึงเป็นที่สนใจของประชาชน ผู้ที่ได้รับฟังจากท่านอย่างยิ่ง คุณสมบัติ ในด้านนี้ปรากฏชัดในหมู่บรรพชิต และเหล่าพุทธศาสนิกชน ผู้ที่ใกล้ชิด เป็นอย่างดี ด้านสาธารณประโยชน์ ท่านเป็นพระมีแนวคิดที่ก้าวหน้า ทนต่อเหตุการณ์มาก โดยได้สร้าง สาธารณสถานต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว และทำด้วยความเสียสละ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ แก่ส่วนรวมเป็นหลัก เป็นนักบุกเบิกสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดคุณูปการแก่พระศาสนาและประเทศชาติ

ด้านการศึกษา เป็นครูสอนปริยัติธรรม ก่อตั้งโรงเรียนยุวพุทธิกสมาคม ที่วัดประชาอุทิศ อบรมศีลธรรม แก่บรรดาครู นักเรียน และประชาชนทั่วไป

มรณภาพ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่โรงพยาบาลนนทบุรี สิริอายุรวม ๕๘ ปี •

● ๒๕๖๒/๐๕๒๙ งามใจ ●

พระครูญาณวิจิตร (บานิตย์ สุรปณโณ) วัดประชาอุทิศ ตำบลลุมพุก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

การทุจริตสอบในครั้งนั้นทำให้เราสลดหดหู่ใจว่า การไม่ซื่อสัตย์ต่อตัวเอง ถึงสอบได้มาก็คงจะเสียใจไปตลอดชาติ ได้ใบประกาศมาก็เหมือนประกาศความโกง ประกาศบอกพฤติกรรมที่เลวทรามต่ำช้าของตัวเอง การสอบตกในครั้งนั้นทำให้เราดีใจมิใช่น้อย เพราะนี่คือตัวอย่างที่ไม่ดีไม่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง อย่าให้ความอยากได้สิ่งนั้นสิ่งนี้วิ่งแซงหน้าพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

ท่านเล่าว่า อยู่ที่วัดแห่งนี้มุ่งทำประโยชน์ส่วนรวมเสียโดยมาก

ส่วนเรื่องการภาวนาก็ถดถอยลดน้อยลง การภาวนาจึงไม่ก้าวหน้าไปถึงไหน แต่ก็ยังไม่ถึงกับเสื่อมถอยความพากเพียร หรือหมดกำลังใจ

เมื่อจิตใจและการอยู่กับที่จำเจซ้ำซาก ทำให้กิจสมณะคือการชำระสังกิลีสต์ตัวอันธพาลไม่ก้าวหน้าไปถึงไหน จึงคิดจะย้ายถิ่นฐานไปหาทำเลภาวนาที่อื่นบ้าง เพราะการอยู่กับที่มักจะติดตระกูลและลาลักการะ ตลอดจนการพัวพันกับงานการก่อสร้างก็มีไม่หยุดหย่อน แม้พระอาจารย์บานิตย์ (พระครูญาณวิจิตร) จะขอร้องให้อยู่แบ่งเบางานที่วัดประชาอุทิศสักเท่าใด และชาวบ้านร้านตลาดในตำบลลุ่มพูกจะมาวิงวอนท่านสักเท่าใด ก็ต้านทานให้อยู่ต่อไม่ได้

หลวงปู่อนศรีท่านได้กล่าวในเรื่องนี้ไว้ว่า....

“..พระอุดมการณ์ธรรมฐาน จะต้องระมัดระวังมิให้เกิดอาการ “ติดตระกูล” “ติดถิ่น” “ติดที่อยู่” ขึ้นได้

เพราะปกติจิตมักพอใจจะสยบต่อความคุ้นเคย สะดวกสบาย

อยู่ที่ใด ๆ นาน ๆ ก็คุ้นกับญาติโยม สถานที่

จิตก็จะยอมลงต่อกิเลส ออมขอมต่อกิเลส ไม่เป็นอันพยายามทำ ความพากความเพียร

ชอบอาหารเปรี้ยวหวานมันเค็มอย่างไร ญาติโยมก็จะแสวงหาถวาย

ชอบเสนาสนะอย่างไร สะดวกสบายอย่างไร ญาติโยมก็จะจัดสร้างถวาย

จิตที่เคยว่องไวปราดเปรียวก็จะซุกตัวเงียบลง เงียบลง
จนขนาดที่เรียกกันว่า “ภาวนาไม่ขึ้น ภาวนาไม่ก้าวหน้า พอถอยหลังไป
ถอยหลังไป ก็ถึงกับสีกหาลาเพศไปก็มีมาก

นักภาวนาจะต้องไม่เป็นผู้ติดตระกูล ติดญาติโยม ติดถิ่นฐาน ติดที่
อยู่ หรือแม้แต่ ติดอากาศ ติดร้อน ติดหนาว ก็ไม่ควรเช่นกัน ร้อน
หนาวเกินไปหรือ ต้องทดลองให้มันรู้แจ้งกันลงไปให้แจ้งชัด

ถ้าญาติโยมคุ้นเคย คลุกคลีมากไป ก็ต้องหนี

ถ้าที่อยู่สะดวกสบายเกินไป มีความมักคุ้นเกินไป ก็ต้องหนีไปสถานที่ใหม่ พบญาติโยมกลุ่มใหม่จิตจะตื่นระว่างตัวอยู่เสมอ การบำเพ็ญภาวนาจึง
จะก้าวหน้าไปด้วยดี

ภาพหลวงปู่ป้อนศรี จานวโร ได้ตั้งสักการะภายในศาลาที่วัดประชาอุทิศ อำเภอดำเนินแก้ว จังหวัดยโสธร

แต่การย้ายที่อยู่บ่อย ๆ ก็ทำให้ไม่สงบได้เหมือนกันเป็นดาบสองคม เพราะต้องทำความรู้จักกับเพื่อนข้างเคียงอยู่บ่อย ๆ กว่าจะปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ถ้าหากจำเป็นจึงควรจะย้ายด้วยมีเหตุ และย้ายไปที่ไหน ๆ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ผู้รู้จริงอบรมสั่งสอน ก็ไม่เหมาะแก่นักปฏิบัติภาวนาที่จะไปอยู่อาศัย

เวลาเดินจงกรม นั่งภาวนาก็ให้เทศน์สอนตัวเอง
เทศน์ก็คือพิจารณาตัวเอง บวชมาหลายปีแล้วยังไม่ได้อะไร ดูอารมณ์จิตของตัวเอง ทำอย่างไรจึงจะเย็น

เราเป็นผู้มีบารมียังไม่เต็ม ก็จืดจาง ๆ ทำไปทำไป ทำทุกวันมันจะจืดจาง ๆ สะสมให้บารมีมันแก่กล้าไปเอง

...เราเป็นพระอรหันต์ไม่ได้ ก็เพราะปล่อยวางไม่ได้ วางได้มันก็จะเกิดความเยือกเย็นสบาย

บัดนี้เราเข้ามาถูกทางแล้ว จะทำให้มันทุกข์ทำไม
ปีนี้ปล่อยวางไม่ได้ ปีหน้าปล่อยวางไม่ได้ก็ทุกข์อีก
ปีนี้ปีหน้ารวมเรียกว่า ทุกข์ตลอดชาติ
เป็นตายร้ายดี คนอื่นช่างเขาให้คิดถึงเรื่องการปล่อยวางให้ได้ ให้ภาวนาว่า “เราทุกข์ ๆ ๆ ๆ”

อาศัยความสීම เผลย ๆ มันไม่ถูก เราต้องคิดพิจารณาคิดหาเหตุผล
นักปฏิบัติอย่าไปอยู่เฉย ๆ พยายามยกระดับจิตของตนเองให้ข้าม
โลกธรรม

โลกธรรมอยู่เพียงกันกับโลก มีลาภ-เสื่อมลาภ มียศ-เสื่อมยศ ฯลฯ
อันนี้ทำให้บุคคล ได้รับทุกข์อยู่กับโลก”

ลัทธิธรรมนลางมู่อ่อนตรี จานาโร

๑๙. มาฏิมอมี ๒ อย่างคือ อานามาฏิมอมี ๑ ไอวามาฏิมอมี ๑
อานามาฏิมอมีพระสงฆ์ทั้งนลางมอมีนลางมอมี
สุภาตุมอมีนลางมอมี นลางมอมี
ส่วนไอวามาฏิมอมีพระสงฆ์เจ้าทรงมอมีนลางมอมี
คือ นลางมอมี พระสงฆ์ นลางมอมีนลางมอมี นลางมอมี
นลางมอมี ไอวามาฏิมอมีนลางมอมี นลางมอมี

๒๐. มุตตลเกิดนลางมอมีนลางมอมี ดัชนีพระนลางมอมีอย่างต่ำ
นลางมอมี ดัชนีพระนลางมอมีอย่างกลาง
และนลางมอมีนลางมอมีดัชนีพระนลางมอมีอย่างสูง

๒๑. การนลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี การนลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี
นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี ๖ อย่าง คือ
นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี
นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี
นลางมอมีนลางมอมีนลางมอมี

ลัทธิธรรมหลวงปู่่อนตรี จานวโร

๒๒. ท้าวมนาราชทั้ง ๔ ลงมานาพระพุทธเจ้า
ร้องขอให้พระพุทธเจ้าประกาศแก่ ภิกษุ ภิกษุณี
อุบาสก อุบาสิกาทั้งนลาชทราบมาว่า
บางทีอาจมีพวก ภูต ผี มีตาง มาร กวน ทำในไม่สบาย
จึงอบากในท้องเอา (อาฏานาฏิยสูตร) นี้ไว้เพื่อมองกันตัว

๒๓. สัมภา และวิมัลลสนาทั้งสองอย่าง
ไตรจะเจริญขึ้นในนก่อนก็ได้ทุกทั้งนั้น

๒๔. การทำถึงสรณะ มื้อปูสองอย่าง คือ
ทำถึงสรณะที่มั่นโลกุตระ มีพระนิพพานเป็นอารมณ์
ทำถึงสรณะที่มั่นโลกียะ ป่อมจิตเอาพระรัตนตรัย คือ
พระพุทธ พระธรรม พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอารมณ์

๒๕. กิเลส จะเกิดก็ดีหรือจะดับก็ดี ป่อมเกิดและดับตัวของสามอย่างคือ
อวัชระภายใน อวัชระภายนอก รวมทั้งผัสสะด้วยกรรมกัน

● အနုပညာ/ဝိသေသန ကဏ္ဍ ●

พรรษาที่ ๙ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๗

จำพรรษาที่เสนาสนะท่าเรือแหลมฉบัง

ตำบลทุ่งศาลา อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี (ท่าเรือแหลมฉบัง)

พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร พระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล พระอาจารย์สิงห์ ขนฺตยาคโม

• ถุดงค์จังหวัดชลบุรี •

พระเถระรูปหนึ่งซึ่งเป็นศิษย์ติดตามหลวงปู่อนครีจากจังหวัดยโสธร - จังหวัดอุบลฯ - จังหวัดชลบุรี ได้กล่าวถึงการเที่ยวธุดงค์ในครั้งนั้นว่า..

“...พอถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ท่านตั้งใจว่าจะไปเที่ยววิเวก แถวเขาพระวิหาร มีหมู่คณะพระเถระติดตามไปด้วยกัน ๔ รูป เมื่อเดินมาถึงตัวจังหวัดอุบลราชธานี ได้เข้าไปพักที่วัดป่าแสนสำราญ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นวัดสายกรรมฐานที่ก่อตั้งโดยพระคณะกรรมฐาน คือ พระอาจารย์สิงห์ ขนฺตยาคโม พระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล และ พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร

ข้อกติกาสงฆ์สัมมาปฏิบัติ อันเป็นข้อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ สำหรับพระ
คณะกรรมฐาน ท่านปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่วัดป่าแสนสำราญ พระภิกษุสามเณร
ที่อยู่ร่วมปฏิบัติกับท่านก็มีเป็นจำนวนมาก ทุกท่านทุกรูปต่างตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ
เหมือนประหนึ่งว่าพระบรมศาสดามาแสดงธรรมเทศนาโปรดอยู่ทุกวี่วัน ไม่มี
พระภิกษุสามเณรเดินเที่ยวเล่น พุดคุยเล่นอยู่ในบริเวณวัด มีแต่ทำยืน เดิน
นั่ง นอน กิน ดื่ม ทำ พุด คิด เป็นทำประกอบไปด้วยสติสมาธิปัญญา
มองดูแล้ว ล้วนแต่ท่านผู้ทรงศีล ทรงธรรม สะอาดหมดจดด้วยวัตรปฏิบัติ
ได้ร่มไม้ชายป่า กระต่อน้อย เฟิงหญ้า ลานกลางแจ้ง มองไปทางไหนมีแต่
พระสงฆ์สามเณรนั่งสมาธิเดินจงกรม พิจารณาธรรมอยู่ทุกเช้าค่ำ เหมือน
เครื่องจักรแห่งธรรมอันใหญ่ กำลังหมุนวนไป เพื่อปราบปรามบดขยี้กิเลส

พระญาณวิศิษฐ์สมิทธิวีราจารย์ (หลวงปู่สิงห์ ขนดฺยาคโม)

วัดป่าสาละวัน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

พระเดชพระคุณพระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม “พระอริยเจ้าผู้เป็นยอดขุนพลเอกแห่งกองทัพ
ธรรมกรรมฐาน” ท่านปฏิบัติเคร่งครัดในวินัยมาก เป็นเสมือนองค์แทนของหลวงปู่เสาร์ และท่านพระอาจารย์
มั่น และเป็นยอดขุนพลเอกแห่งกองทัพธรรมกรรมฐานภาคอีสาน เป็นหนึ่งในสามพระบูรพาจารย์ สาย
กรรมฐานที่ยิ่งใหญ่ตลอดกาล พระกรรมฐานทั้งมวลล้วนเคยผ่านการอบรมสั่งสอนจากท่านแทบทั้งนั้น

ปีพุทธศักราช ๒๔๕๘ ท่านได้เข้าไปหาท่านพระอาจารย์มั่น ที่วัดบูรพาภิราม จังหวัดอุบลฯ เห็นท่าน
พระอาจารย์มั่นเดินจงกรมอยู่ ท่านจึงนั่งสมาธิ รออยู่ที่โคนต้นมะม่วง เมื่อท่านพระอาจารย์มั่นเหลือบเห็น

ให้หลุดออกจากใจ ไปที่ละชั้นสองชั้น ช่างน่า..อนุโมทนา

ในเวลาคำคืนเดือนมืดสนิท แสงเทียนจุดไว้เพื่อเดินจงกรม เป็นเสมือนแสงแห่งดวงดาว ผู้ที่นั่งสมาธิก็ดับเทียน ไม่มีแม้แต่เสียงไอเสียงจาม เสียงสนธิ ปรากฏแต่แสงเสียงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ไม่เห็นมีใครมาคุยกับใคร ต่างองค์ต่างคุยกับภาษาใจ ภาษาธรรมของตัว ล้ารวมระวังไม่ให้จิตใจออกข้างนอก ประคองจิตให้อยู่ในกาย แล้วพิจารณาธรรมบางประการ ที่อาจารย์บอกให้ ตามแต่จริตนิสัยของใครของมัน วันคืนที่หมุนเวียนไป ล่วงเลยไป ถูกหมุนกลับนับถอยหลังถึงวันเวลาที่จะเข้าสู่มรรคผลนิพพาน เวลาที่เคยกลืนกินชีวิตมนุษย์ที่หลับไหล มาบัดนี้กัดกินหัวใจของพระกรรมฐาน ผู้พิจารณาธรรมไม่ได้แล้ว

พระอาจารย์สิงห์ ท่านจึงเรียกขึ้นไปบนกุฏิแล้วพูดว่า “เราได้อรธมานานแล้ว อยากพบ และต้องการชักชวนให้มาปฏิบัติธรรมด้วยกัน” ท่านพระอาจารย์สิงห์ได้ฟังเช่นนั้นก็ตอบทันทีว่า “กระผมอยากมาปฏิบัติธรรมกับท่านพระอาจารย์มานานแล้ว” แล้วท่านพระอาจารย์มั่นก็สอนให้ท่านพิจารณากายคตาสติก็มีฐานข้อ “ปัปผาสะ” ให้เป็นบทปริกรรม เมื่อท่านได้ฝึกกรรมฐานอย่างที่ท่านพระอาจารย์มั่นสอน วันหนึ่งขณะที่ท่านกำลังสอนนักเรียนโรงเรียนสร้างไครเกษมศิลป์ ท่านพิจารณากรรมฐานข้อนี้แล้วเพ่งไปที่นักเรียนในชั้นนั้นทั้งหมด ปรากฏว่าทุกคนกลายเป็นโครงกระดูก คราวนั้นท่านเกิดสลัดจิตเป็นอย่างมาก ตั้งแต่นั้นมาท่านลาออกจากการเป็นครูและติดตามท่านพระอาจารย์มั่นธุดงค์ไปทุกหนทุกแห่ง

เกิด ที่บ้านหนองซอน ตำบลหัวทะเล อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๓๒ ตรงกับวันจันทร์ ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๔ ปีฉลู เป็นบุตรของท่านเพี้ยอัครวงศ์ และนางหล้า บุญโท (เพี้ย อัครวงศ์ มีตำแหน่งเป็นข้าราชการหัวเมืองลาวกาว-ลาวพวน มีหน้าที่จัดการศึกษาและการพระศาสนา)

บรรพชา เป็นสามเณรเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ ในสำนักพระอุปัชฌาย์ป๋อง ณ วัดบ้านหนองซอน ตำบลหัวทะเล อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี

อุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดสุทัศนาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๒ โดยมี สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (อ้วน ติสฺโส) เป็นพระอุปัชฌาย์ ปิพุทธศักราช ๒๔๗๕ หลวงชาญนิคม ได้ถวายที่ดินอันเป็นป่าช้าแก่ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (ติสฺโส อ้วน) สมเด็จพระญาณมุนีพระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม ให้ไปช่วยสร้างวัดป่าสาละวัน เพื่อให้เป็นวัดป่าต้นแบบของพระฝ่ายวิปัสณาการ

มรณภาพ ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสนิพพานเมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๗ เวลา ๑๐.๒๐ น. ด้วยโรคมะเร็งเรื้อรังในกระเพาะอาหาร ณ วัดป่าสาละวัน จังหวัดนครราชสีมา สิริอายุ ๗๓ ปี ๕๑ พรรษา •

สายตาทอดไปทางใด มีแต่ท่านผู้มักน้อยสันโดษในจีวร อาหารบิณฑบาต
เสนาสนะ ยารักษาโรค เราผู้เข้าไปถวายตัวเป็นศิษย์ใหม่ก็พลอยมีจิตใจฮึกเหิม
ที่จะปฏิบัติให้ได้ของท่านเหล่านั้นบ้าง

● ข้อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของสำนักพระคณะกรรมฐาน ●

ท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม ได้อธิบาย ข้อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ
ของสำนักพระกรรมฐานไว้ว่า.....

พระพุทธเจ้าพระองค์ได้ตรัสรู้แล้ว พระองค์ทรงพระมหากรุณาสั่งสอน
ให้พระสาวกบำเพ็ญ คีล สมาธิ ปัญญา ให้ถึงพร้อมบริบูรณ์ด้วยความไม่
ประมาท ด้วยสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ฝึกจิตใจให้เป็นไปใน
กระแสแห่งอริยมรรค อริยผล จนกว่าจะเอาตนพันทุกขในวัฏสงสารได้จริง ๆ

พระภิกษุสามเณรผู้มุ่งหวังมาบำเพ็ญในสำนักพระคณะกรรมฐาน

วัดป่าแสนสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

...ต้องเป็นผู้หวังพ้นจากทุกข์จริง ๆ และหวังบำเพ็ญกิจของพระพุทธรศาสนา จึงต้องสละความห่วงอาลัยในฆราวาสเหยาเรือน ตลอดจนสละชีวิตเลือดเนื้อมาเพื่อทรมานตนให้พ้นจากทุกข์ในวัฏสงสาร

...ต้องเป็นผู้มีความเพียรไม่เกียจคร้าน มีขันติธรรม อดทนต่อความทุกข์ความยาก ความลำบากตรากตรำ ไม่หวั่นต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเป็นผู้เห็นแก่พระศาสนาจริง ๆ

..ต้องเป็นผู้มีน้ำใจอันซื่อสัตย์ต่อพระศาสนา แลครูบาอาจารย์ ตลอดถึงหมู่คณะ อ่อนน้อมถ่อมตนให้หมู่คณะว่ากล่าวตักเตือนสั่งสอนได้ในธรรมวินัย เมื่อมาอยู่ในหมู่คณะนี้แล้ว จะหลีกหนีไป ก็ไม่ลอบลักตักหนี ให้รำลาครูบาอาจารย์ของตนก่อน เมื่อท่านอนุญาตแล้วจึงไป

...ต้องเป็นผู้สนใจใคร่ธรรม ใคร่วินัย แสงหาวิโมกขธรรม สันติสุขในพระพุทธรศาสนา และหวังเพื่อเชิดชูพระพุทธรศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

เมื่อหลวงปู่อ่อนศรีและคณะได้ศึกษาข้อปฏิบัติของพระคณะกรรมฐานพอสมควรแล้ว **พระอาจารย์มยุ** ซึ่งเป็นพระที่มีปฏิภาณที่น่าเลื่อมใส ได้ชักชวนและแนะนำว่า “โอ้ย! อย่าไปเลยเขาพระวิหาร ไปอยู่เป็นเพื่อน**พระอาจารย์อรุณ**ดีกว่า ที่วัดวิเวการาม จังหวัดชลบุรี ท่านไม่มีหมู่เพื่อน”

ท่านและคณะได้ปรึกษากันว่า “ทางภาคตะวันออกนี้ พวกเราก็ไม่เคยไปน่าจะไปลองดู”

จึงพากันลงมาที่ “**วัดนอก**” หรือ “**วัดวิเวการาม**” ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

แต่หลวงปู่อ่อนศรีไม่ได้จำพรรษาที่วัดวิเวการาม ท่านไปจำพรรษาอยู่ที่ท่าเรือแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี (ปัจจุบันเป็นท่าเรือน้ำลึกของการท่าเรือแห่งประเทศไทยและนิคมอุตสาหกรรม) โดยมี **หลวงปู่ชื่น หลวงปู่มหาเพื่อน หลวงปู่สุบิน** ร่วมจำพรรษาด้วยกัน

สมัยนั้นยังเป็นป่ารกชัฏ ไม่มีใครมาจับจองที่ดินเป็นเจ้าของ พักยา

ยังไม่ได้ทำอะไร

พอออกพรรษาแล้ว ท่านก็กลับขึ้นมาจังหวัดสกลนคร

พระเถระที่ติดตามหลวงปู่อนศรีได้กล่าวถึงปฏิปทาของหลวงปู่อนศรีไว้ว่า...

“...หลวงปู่อนศรีท่านไม่ใช่นักเทศน์ ท่านเป็นนักทำ นักปฏิบัติ ท่านสอนคนด้วยการกระทำ ไม่ได้สอนด้วยวาจา ท่านสอนด้วยการประพฤติปฏิบัติ ทำให้คนดู สอนคนด้วยการประพฤติปฏิบัติ ไม่เหมือนครูบาอาจารย์องค์อื่นๆ ท่านเทศน์ไม่เป็น

หลวงปู่ท่านเป็นนักประพฤติปฏิบัติ นักทำ ท่านอุทิศแรงกายทำสิ่งดี ๆ เกี่ยวกับวัดวาาศาสนา ทุกหนแห่ง ท่านไปไหนท่านก็ทำ ทำแต่งงานนี้แหละ ท่านไม่ได้เป็นนักพูด เป็นนักทำ นักปฏิบัติ สอนคนด้วยการประพฤติปฏิบัติ ไม่ได้สอนคนด้วยวาจา ท่านทำให้ดูทุกอย่าง

ทำงาน เราทำปุณทำอะไร ทำการงานเป็น ก็เพราะท่านพาทำ บางวันนี่ ฉันเสร็จ ไม่ได้ล้างบาตรหรงอก พระเถระเอาบาตรไปล้าง เข้าหางานเลย เทียงคิ่นก็มีนะ จึงเลิก (หัวเราะ) ทำงานนะ ของหลวงปู่อนศรี ท่านเก่ง เก่งทางนี้ จนตายจึงเลิก ท่านทำงานทั้งข้างนอกและข้างใน (หมายถึงจิต)”

● สอนโยมบิดา ●

หลวงปู่อนศรีได้เล่าถึงชีวประวัติในช่วงนี้ไว้ว่า...

“...ออกพรรษาที่ทำเรือแหลมฉบัง ก็เดินทางกลับวัดธรรมิการาม จังหวัดสกลนคร จุดประสงค์ก็เพื่อโปรดโยมบิดามารดา

ท่านเล่าว่า “...โยมบิดาครั้งอยู่ในวัยหนุ่มไม่มีโอกาสได้บวชศึกษาเล่าเรียนในทางพุทธศาสนาแต่อย่างใด เพราะมีภาระที่ต้องทำมาหากินเลี้ยงดูครอบครัวมาหลายปี

ท่านจึงได้ชักชวนโยมบิดาให้เข้ามาบวชเป็นตาผ้าขาวรักษาศีล ๘ ประจำ

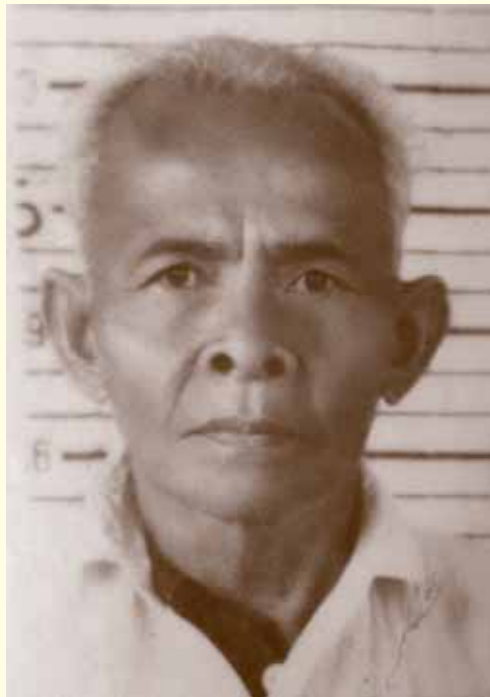
ท่านได้สอนให้โยมบิดามารดา รู้ถึงการเข้าถึงสภาวะ ๒ ประการคือ

๑. การเข้าถึงสภาวะที่เป็นโลกุตระ คือ พระนิพพาน ไม่ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิด

๒. การเข้าถึงสภาวะที่เป็นโลกียะคืออันกัลยาณชนพึงปฏิบัติโดยการยึดเอาพระรัตนตรัย คือ พระพุทฺธ พระธรรม พระอริยสงฆ์เป็นที่พึ่ง

แล้วท่านก็สอนโยมบิดาต่อไปว่า “...ชีวิตกาลข้างหน้าเป็นของไม่แน่นอน ไม่เที่ยงแท้ เมื่อเราตายไปแล้ว จะไปเกิดในทุคติโลกนรกก็ดี หรือ สุขคติโลกสวรรค์ก็ตาม สถานที่เหล่านั้นไม่เป็นที่ที่เราจะมาประพฤติพรหมจรรย์ได้ ฉะนั้น ขอให้โยมพ่อออกบวชปฏิบัติธรรมในปัจจุบันชาติเถิด”

(โยมพ่อท่านยอมออกบวชเป็นตาผ้าขาวติดตามท่านไปหาวิเวกในที่ต่างๆ เช่นที่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต รวมเวลาที่โยมพ่อของท่านบวชเป็นตาผ้าขาวได้ ๒๒ ปี)

นายมี ธรรมจิตร โยมบิดาของหลวงปู่

● ๒๒/๐๕๖๓ ๒๒/๐๕๖๓ ●

(บน) รูปเหมือนหลวงปู่่อ้นศรี ที่ศาลาวัชรมิการาม (ล่าง) กุฏิหลวงปู่่อ้นศรี ที่วัชรมิการาม

ท่านได้กล่าวถึงพระคุณบิดามารดาไว้ว่า..

“...คุณบิดามารดาเป็นส่วนหนึ่ง เป็นผู้ทำอุปการคุณแก่บุตรธิดาในโลกนี้ นอกจากบิดามารดา ใครจะให้ฟรี ให้เงินฟรี ให้กินนมฟรี ให้ที่ดินฟรี ให้บ้านฟรี มีหรือ มีแต่บิดามารดาเท่านั้นแหละที่ให้แก่บุตรได้

ดังนั้น ท่านจึงเป็น “บุพการี” เป็นบุคคลที่ควรเคารพนบ

**บิดามารดาเป็นผู้เลี้ยงเรามา พระคุณบิดามารดามากพอกัน บิดา
หากินนอกบ้าน มารดาทำภายในบ้าน ทำอาหารเครื่องนุ่งห่ม ทำความ
สะอาดสารพัดอย่าง**

ส่วนบิดาเป็นผู้หาข้างนอก มารดาเป็นผู้หาข้างใน คนหนึ่งเป็นผู้หามา
คนหนึ่งเป็นผู้ทำแทน เราพิจารณาเห็นว่า “เราโตมานี้ แม่นี่จะได้เลี้ยง
ได้อุ้มชูมากกว่าพ่อ”

หลวงปู่อนครี ท่านได้บันทึกเรื่องนี้ไว้ว่า..

“...การกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดา เป็นธรรมที่มนุษย์จะก้าวขึ้นไปสู่
ความเป็นจอมเทพได้

ในธรรมท่านกล่าวไว้ว่า ผู้จะเป็นพระอินทร์ได้ ต้องประพฤติวัตรบท ๗
ประการ คือ

๑. ต้องเลี้ยงบิดามารดาตลอดชีวิต
๒. ประพฤติอ่อนน้อมถ่อมตัวต่อผู้ใหญ่ในตระกูลตลอดชีวิต
๓. นึกพูดวาจาอ่อนหวานตลอดชีวิต
๔. ไม่พึงพูดวาจาส่อเสียดตลอดชีวิต
๕. ยินดีในการบริจาคตลอดชีวิต
๖. พูดคำสัตย์ตลอดชีวิต
๗. ไม่โกรธตลอดชีวิต

ลัทธิธรรมนลวงมั่วอ่อนศรี งามใจ

๒๖. ลมนาบใจออกและลมนาบใจเข้า มันเดรื่องแต่งกาย
จิตกและจิจารมันเดรื่องแต่งจิต

๒๗. ผู้จะมันพระอินทร์ ต้องประพฤติธรรม ๗ ประการ คือ

๑. ต้องเลี้ยงมีตามารดาตลอดชีวิต

๒. ประพฤติอ่อนน้อมก่อนแล้วต่อผู้ในตระกูลตลอดชีวิต

๓. นึกพูดจาอ่อนน้อมตลอดชีวิต

๔. ไม่พึงพูดจาจ้อสับตลอดชีวิต

๕. ขยันดีในการบริจาคตลอดชีวิต

๖. พุทธดำสัถย์ตลอดชีวิต

๗. ไม่โกรธตลอดชีวิต

ผู้จะมันพระอินทร์ ต้องประพฤติธรรม ๗ ประการนี้

๒๘. ทุกข์ ทั้งมวล ป้อมมีต้นนาทีกินเกิดทั้งนั้น

และต้นนาดีอดความอยาก ก็มี ๒ คือ

อยากได้เพื่อน๑ อยากได้เพื่อนอื่นๆ๑ ดังนี้

ลิขิตธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร

๒๙. เมื่ออธิษษณมรรตทั้ง ๔ เกิดขึ้น ป่อมละก็เลิได้ดังนี้
เมื่อโสตามมรรตเกิดขึ้น
ป่อมละสักกางะทิวิจักจิกฉา ลีลพัทธะมรามาลีได้
เมื่อพระสภะทาตามิมรรตเกิดขึ้น
ป่อมละ รัต โทสะ โมนะ อย่างแรงกล้าได้ตัดขาด
เมื่ออนาตามิมรรตเกิดขึ้น
ป่อมละสังโฆชนเมืองต่ำได้ทั้ง ๕ ประการ
เมื่ออรณัธมรรตเกิดขึ้น
ป่อมละสังโฆชนเมืองสูงได้หมดทุกประการ

๓๐. ตีลาของบุกฺกชนและตีลาของพระโสตามัน พระสภิกาทาต่างกัน คือ
ตีลาของบุกฺกชน จะมีเวลาทาดนหรือต่างพร้อมเม้นบางเวลา
ส่วนตีลาของพระโสตามัน จะไม่ต่างพร้อมจะไม่ทาดทะลุ
นริสุทฺธินมดาดเลบ และรู้แจ้งในกัณณัตมอีกด้วย

๓๑. พระอธิษะสาวก คือพระโสตามันแนล่านี่เม้นตัน
ยังประเสริฐกว่า ความเม้นพระเจ้าจักรพรรดิ

พระอุโบสถ วัดป่าพระสถิตย์ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

พรรษาที่ ๑๐ ปีพุทธศักราช ๒๕๙๘

จำพรรษาที่วัดป่าพระสถิตย์

ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

• ศึกษารวมกับหลวงปู่บัวพา •

หลังจากท่านได้โปรดโยมบิดาจนมีศรัทธาเลื่อมใส มีศรัทธามั่นคง ไม่หวั่นไหวแล้ว ท่านจึงนำบิดาติดตามไปจำพรรษาที่วัดป่าพระสถิตย์

การจำพรรษาที่วัดป่าพระสถิตย์ มี หลวงปู่บัวพา ปณณภาโส เป็นเจ้าอาวาส ท่านสอนภาวนา “พุทโธ” ตามแบบ หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล เพราะท่านเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่เสาร์

หลวงปู่บัวพา ท่านเป็นพระที่เคร่งครัดในวินัยมาก ความผิ่ววินัยแม้เล็กน้อยท่านจะไม่ยอมปล่อยให้พระเถรล่วงละเมิดวินัยเป็นอาบัตินั้นได้

เจดีย์พิพิธภณห์ หลวงปู่บัวพา ปณณภาโส ที่วัดป่าพระสถิตย์

● หลวงปู่บ๊ว/บ่อเต็นท์ รามาว ●

ท่านเามาจากบุพพสิกขาวรรณนาไม่มีผิด ท่านไม่เทศน์ แต่ให้ทำความเพียรพยายามก้าวไปสู่ความพ้นทุกข์ ทุกๆ วันท่านมีแต่ไล่พระไปหาที่ภาวนาตามป่า แล้วท่านก็สอนเป็นบทธรรมสั้นๆ ว่า...

“...อย่าเป็นเหมือนกบอยู่ในสระบัว แต่หารู้จักสระบัวไม่ พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสิ่งที่ประเสริฐสุด ให้พากันรู้จักปฏิบัติจะได้ถึงความประเสริฐ จงอย่าเป็นเหมือนกบเฝ้ากอบัว ...จะบวชมานอนเฝ้าวัด แต่ไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมวินัย มัวแต่ชี้เกียจชื้อคร้าน จะพากันตายไปเปล่า”

หลวงปู่เล่าว่า หลังออกพรรษาในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ท่านตั้งใจไว้ว่าจะเดินทางไปหาวิเวกที่ทางภาคเหนือ โดยมีพระ ๓ รูป สามเณร ๑ รูป และโยมบิดาของท่านที่บวชเป็นตาผ้าขาวติดตามไป

พระเถระรูปหนึ่งได้เล่าถึงการติดตามหลวงปู่อ่อนศรี ออกธุดงค์ใน

หลวงปู่บ๊วพา ปณณภาโส

วัดป่าพระสถิตย์ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

นามเดิม นายบ๊วพา แสงศรี เป็นบุตรของนายหยาด และนางทองสา แสงศรี

เกิด วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ ที่บ้านบึงแก อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดอุบลราชธานี (ปัจจุบันเป็นจังหวัดยโสธร)

ครั้งนั้นให้ฟังว่า..

“...ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ จำพรรษาด้วยกันกับหลวงปู่อ่อนศรี ที่วัดป่าพระสถิตย์ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ท่านได้พรรษาที่ ๑๐ ปีนั้นมีพระจำพรรษาด้วยกัน ๘ รูป มีหลวงปู่บัวพา ปณณภาโส เป็นประธานสงฆ์ นำพาประพฤติปฏิบัติ

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านมีวัตรปฏิบัติเรียบง่าย อธิษาศัยนิมนวล เป็นที่รักเคารพของเพื่อนสหายธรรมิก

• ธุดงค์ทางภาคเหนือ •

พอออกพรรษา หลวงปู่อ่อนศรีท่านก็ชวนไปเที่ยวธุดงค์ทางจังหวัดเชียงใหม่ ที่แรกจะไม่ไป

บอกท่านว่า “จะไปได้อย่างไร ผมเป็นโรคเหน็บชา ยังเดินไม่แข็งแรง”

ท่านว่า “ค่อย ๆ ไปก็ได้ เดี่ยวก็ค่อย ๆ แข็งแรงไปเอง”

อุปสมบท	ฝ่ายมหานิกาย พ.ศ.๒๔๗๕ ณ สีมาน้ำวัดบ้านกุดกุง อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดอุบลราชธานี (ปัจจุบันเป็นจังหวัดยโสธร) โดยมี พระอาจารย์มอน เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้ฟังธรรมภาคปฏิบัติจากหลวงปู่บุญกอง ปภสสโร ซึ่งเป็นศิษย์รุ่นใหญ่ของหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล ที่วัดป่าประชามงคล บ้านโพนทัน ตำบลโพนทัน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร เกิดความเลื่อมใสเป็นอย่างยิ่ง
ญัตติใหม่	ญัตติเป็นฝ่ายธรรมยุต วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ณ พัทธสีมาวัดศรีเทพประดิษฐาราม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยมี พระครูสารภาณมุนี เป็นพระอุปัชฌาย์ พระมหาพรหมมา โชติโก เป็นพระกรรมวาจาจารย์ และได้เข้ามอภายถวายชีวิตเป็นศิษย์หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล เป็นพระอุปัชฌาภกิตติตามรับใช้หลวงปู่เสาร์ ประดุจเงาตามตัวจนกระทั่งหลวงปู่เสาร์ มรณภาพ จากนั้นปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้เข้ามาบวชณะปฏิสังขรณ์ และเป็นเจ้าอาวาสวัดป่าพระสถิตย์ จังหวัดหนองคาย
สมณศักดิ์	ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูชั้นตรีที่พระครูปัญญาวิสุทธิ
มรณภาพ	วันอาทิตย์ที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ซึ่งเป็นวันมหาปวารณาออกพรรษาพอดี สิริรวมอายุได้ ๘๑ ปี ๑๑ เดือน ๑๑ วัน ๖๑ พรรษา •

ผมก็บอกท่านอีกว่า “อาจารย์! ผมไปไม่ไหวหรอก”

“ไม่เป็นไรหากท่านเดินไม่ไหวผมจะช่วยสะพายบาตรให้” ท่านรับรองอย่างมีน้ำใจเหลือล้น

...เวลาออกจากอำเภอศรีเชียงใหม่ เดินเลาะริมฝั่งโขงไปทาง**หินหมากเป้ง** พักหินหมากเป้ง ๆ สมัยนั้น**หลวงปู่เทศก์ เทสรังสี** ท่านยังไม่ได้มาอยู่ เป็นวัดร้างเก่าแก่ **หลวงปู่หล้า ขนฺติธโร** ศิษย์รุ่นใหญ่ของปู่มั่นท่านมาก่อตั้งไว้

พระราชนิธโรรังสีคัมภีรปัญญาวิศิษฎ์ (หลวงปู่เทศก์ เทสรังสี)

วัดหินหมากเป้ง ตำบลพระพุทธรบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

พระเดชพระคุณหลวงปู่เทศก์ เทสรังสี “วิสุทธิเทพผู้ส่องประทีปแห่งลุ่มน้ำโขง” เป็นพระสุปฏิปันโนที่ใกล้ชิดท่านพระอาจารย์มั่นมากที่สุดรูปหนึ่ง ได้ออกธุดงค์ไปยังประเทศลาว เขมร พม่า

ในมัชฌิมนิเทศของท่านเที่ยวอบรมสั่งสอนทางภาคใต้ ตลอดถึงประเทศสิงคโปร์และอินโดนีเซีย ด้วยความสามารถของท่านจึงเป็นที่ยอมรับของชาวไทยและชาวต่างชาติต่างศาสนา ท่านจึงเป็นที่ศรัทธาของเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน

นิสัยท่านชอบอยู่ตามป่าเขาเป็นส่วนมาก ไม่ชอบคลุกคลี เป็นผู้สันโดษ มีจริยวัตรที่งดงาม เห็นได้จากในปัจฉิมวัยของท่านไม่รับกิจนิมนต์ใด ๆ เลย ท่านเปรียบเสมือนดวงประทีปส่องแผ่นดินสองฝั่งโขง คือ ไทย-ลาว เมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนาประชาชนทั้งไทยและลาวจะเข้ามัสการและฟังธรรมจากท่านเป็นจำนวนมาก ด้วยคุณธรรมและคุณประโยชน์ที่ท่านสร้างไว้ หมู่ชนจึงขนานนามท่านว่า “วิสุทธิเทพผู้ส่องประทีปแห่งลุ่มน้ำโขง”

นามเดิม นายเทศก์ เรี่ยวแรง เป็นบุตรของนายอุตสาห์ และนางครั่ง เรี่ยวแรง

พักที่หินหมากเป้งนานพอสมควรแล้วจึงเดินทางต่อไปยัง**ด่านลิบเจือก** ต่อไปยัง**บ้านห้วยซวก** เลาะริมโขงไปทาง**บ้านผาพระตั้ง** **ลงบ้านม่วง**

ในระหว่างนี้ท่านได้นำหมู่คณะข้ามไปยังฝั่งประเทศลาวระยะหนึ่ง ข้ามไปฝั่งลาว เดินเลียบน้ำโขงไปเป็นวัน ๆ ลักษณะการเดินทางก็ต้องเดินบริเวณที่สูงบ้าง ต่ำบ้าง เลาะชายโขงไปเรื่อย ๆ การเข้าไปหาความวิเวกที่ฝั่งลาวนี้ได้รับการรบกวนจากพระฝั่งลาวมาก เพราะสมัยนั้นลาวเป็นคอมมิวนิสต์ บางครั้ง

เกิด เมื่อวันที่เสาร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๔๔๕ ตรงกับวันแรม ๔ ค่ำ เดือน ๕ ปีชาล ฌ บ้านนาสีดา ตำบลกลางใหญ่ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

สมัยท่านเป็นเด็กได้ปฏิบัติอุปัฏฐากพระครูองค์ที่มาปักกลดใกล้หมู่บ้านคือ พระอาจารย์สิงห์ ขนดยาคโม และได้ติดตามพระอาจารย์สิงห์ ออกธุดงค์ไปตามที่ต่าง ๆ ต่อมาจึงได้บรรพชาเป็นสามเณร ขณะอายุได้ ๑๘ ปี ที่บ้านเคิ่งใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี

อุปสมบท เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๖ ณ วัดสุทัศนาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี **พระมหารัฐ ภูจปาโล** (ป.ธ. ๔) เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระมหาปิ่น ปญญาพโล** เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พรรษาแรก ท่านอาจารย์ สิงห์ได้พาเดินทางไปกราบนมัสการและฟังธรรมปฏิบัติจากท่านอาจารย์เสาร์และท่านพระอาจารย์มั่น ที่บ้านค้อ อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๒ ท่านได้ย้ายไปจำพรรษาอยู่ที่วัดป่าอรัญญาวาสี อำเภอกำบ่อ จังหวัดหนองคาย เป็นเวลา ๙ พรรษา ได้อบรมอุบาสกอุบาสิกา อย่างเต็มกำลังความสามารถ จากนั้นได้ย้ายไปจำพรรษาที่จันทบุรี ๒ พรรษา พอออกพรรษา ได้ทราบข่าวการอาพาธของท่านพระอาจารย์มั่น จึงเดินทางไปเยี่ยมและถวายเป็นกุศลถวายการปฏิบัติรักษาพยาบาลท่านพระอาจารย์มั่นที่วัดป่าบ้านหนองผือ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร จนถึงวันที่ท่านพระอาจารย์มั่นมรณภาพ หลังจากถวายเพลิงท่านพระอาจารย์มั่นแล้ว ได้เดินทางไปเผยแผ่ธรรมทางภาคใต้ และได้ตั้งวัดธรรมยุตขึ้นเป็นวัดแรก ที่จังหวัดภูเก็ต และจำพรรษาอยู่ที่นั่นนานถึง ๑๕ ปี จึงกลับมาทางภาคอีสาน

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๘ ได้จำพรรษาอยู่ที่วัดหินหมากเป้งเป็นการถาวร

วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ “พระราชนิโรธรังสีคัมภีร์ปัญญาวชิริฐ”

จนกระทั่งวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ท่านลาหมู่คณะและญาติโยมออกจากวัดหินหมากเป้งเพื่อไปพำนัก ณ วัดถ้ำขาม บนเทือกเขาภูพาน จังหวัดสกลนคร

มรณภาพ ท่านอาพาธหนักครั้งสุดท้าย ณ วัดถ้ำขาม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และได้มรณภาพเวลา ๒๑.๐๐ น.เศษ

สิริรวมอายุได้ ๙๒ ปี ๗ เดือน ๒๑ วัน ๗๑ พรรษา ●

ถึงกับไล่ออกมา เพราะกลัวว่าพระทางสายอีสานนี้จะไปสร้างวัดป่าที่ฝั่งลาว
หลวงปู่เล่าว่า หลวงปู่เทศก์ก็เคยโดนไล่ หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ และหลวงปู่
สมชาย จิตวิริโย ก็เคยโดนไล่กลับ บางองค์โดนจับไปขังคุกขี้ไก่ก็มี

เที่ยวประเทศลาวแล้วกลับมาที่วัดหินหมากเป้งอีกครั้ง จากนั้นท่าน
ได้เดินเท้าไปอำเภอสังขาม ข้ามเทือกเขาภูพานไปทาง**อำเภอปากชม จังหวัด**
เลย

ท่านเห็นผมเดินไม่ไหว ท่านพูดอย่างใดทำอย่างนั้น ท่านจึงเป็นคน
สะพายบาตรให้ผม ผมมาคิดถึงภาพนั้นยังน้ำตาไหลพรากเพราะภาพที่ท่าน
เป็นพระเถระ สะพายถุงบาตรผมใบหนึ่ง ของท่านอีกใบหนึ่ง ปีนป่ายขึ้นลง
ตามภูเขาที่สูงชันและโกรกกลิ้ง มีแต่ทางคนเดิน ส่วนผมสะพายแต่ย่ามเพราะ
ร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง

ทัศนียภาพริมฝั่งแม่น้ำโขง

...ภาพที่หลวงปู่อ่อนศรี สะพายบาตรให้ฉัน ผมก็มองย้อนหลังไปที่ไร่น้ำตาจะไหลทุกที ถึงใจในความเมตตากรุณาขององค์ท่านที่มีให้...

...ผมเดินลงไปข้างล่างมองย้อนหลังเห็นท่านสะพายบาตรสะเปะสะปะลงมา ยังไม่รู้ลืม ท่านสะพายบาตรลงจากเขาไปถึงข้างล่าง

เมื่อก่อนเป็นป่าจริง ๆ ไม่มีทางรถเลย มีแต่เดิน เดิน เดิน เดินตามฝั่งโขง พื้นที่ลาดเอียง ๆ ขาลั้นขายาว เพราะลงไปนี้เป็นน้ำ ขึ้นมาเป็นตลิ่งจากบ้านหนองไปถึงอำเภอเชียงคาน เดินอย่างนี้ทุกวัน

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านเป็นพระที่ฉลาด ท่านรู้ว่าลูกศิษย์ตาขาวกลัวผีพอคำ ๆ ถึงที่พักแล้ว ท่านบอกพักแถวนี้แหละพวกเรา ลูกศิษย์ไปหาที่พักตรงนั้นตรงนี้

ส่วนท่านให้ลูกศิษย์จัดหาแล้ว ท่านฉลาดตัดสินใจ ลุกศิษย์องค์ไหนที่
กลัวผี ท่านจะให้อยู่ไกล ๆ กัน ส่วนท่านเองไปอยู่ไกลลิบ

วันหนึ่งเดินกันประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ตาปะขาวพ่อของหลวงปู่
อ่อนศรี ท่านก็เดินช้า ไม่ได้พักตามวัดป่า คำไหนนอนนั้น บิณฑบาตข้าวนั้น
ไม่อด แต่กับข้าวไม่ค่อยมี แถบอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย กันดารที่สุด เพราะ
ไม่มีทางรถ เขาใส่ตามมีตามได้ กับไม่ค่อยมี บางวันได้มะขามมาแบ่งกันคนละ
ครึ่งฝัก มะขามเปรี้ยว ๆ หวาน ๆ บางวันไม่มีกับ ได้แต่ข้าว ก็อาศัยตาปะขาว

เดินธุดงค์ช่วงฤดูหนาว หนาวจัดต้องให้ตาปะขาวและสามเณรก่อไฟผิง

เดือนพฤศจิกายน บิณฑบาตมาแล้ว สามเณรเอาข้าวเหนียวมาปั้น ๆ
ย่างไฟพอเหลือง ๆ เอาเทียนไขทา กลายเป็นข้าวจี๋ กินอร่อย มัน ๆ กรอบ ๆ
(เทียนไขทาข้าวกินได้...ก็ท่านกินกันมาแล้ว...ผู้อ่านอย่าสงสัย)

กิจวัตรแต่ละวัน เวลาพักแต่ละแห่ง หาสถานที่ที่พักที่ชอบตรงไหน
พักตรงนั้น

พอพลบค่ำตาปะขาวก่อกองไฟ ต้มน้ำร้อนใส่**ใบเครือเขาเกลบ** เป็นไม้กึ่งเถากึ่งต้น กลิ่นหอม เอามาย่าง ชงแทนน้ำชา รสอร่อย ทำให้คลายเหนื่อยที่เดินเมื่อยมาทั้งวัน จันทานะไม่มีน้ำตาล เกลือ

เวลานอนไม่มีผ้าปูนอน ใช้ผ้าอาบน้ำเป็นทั้งเช็ดบาตรและผ้าปูนอนด้วย โดยหาใบไม้แห้งบริเวณนั้นมาวางแล้วปูผ้าอาบน้ำทับ ผ้าผืนเดียวใช้หลายประเภท ผึ่งให้แห้ง ๆ ถ้ายังไม่แห้งก็ย่างไฟ เอาผ้าไปมากไม่ได้ มันหนัก

การถูกต้องต้องอดต้องทน ความยากลำบากอะไรให้ถือว่าเป็นประสบการณ์ให้ถือคติว่า **“ทุกข์ก็เพื่อจะสุข ผู้ที่อาศัยความทุกข์ยากลำบากเป็นทางเดิน จะพบความสุข ความสุขนั้นมีก็อยู่ในระหว่างแห่งความทุกข์ ทุกข์เกิดก็ให้พิจารณาเป็นอริยสัจธรรม”**

เรื่องอาหารการกินไม่ต้องพูดถึง พอมีอะไรรองท้องพอไปก็ไปเถาะจัดที่พักแล้ว มาฉันน้ำร้อนรวมกัน เสร็จแล้วคุยกันบ้างนิดหน่อย ท่านก็จะให้อุบาย คือโดยมากท่านให้อุดหนุน เรามาอยู่ในป่าในดง กลัวผีกลัวอะไร อุบายให้หายกลัว ให้อุดหนุนให้ได้ ไม่มีอะไรหrok แล้วก็ไปที่พักของใครของเรา ตื่นเช้ามาก็รวมกันไปบิณฑบาต ที่พักห่างจากหมู่บ้านประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร

พักอยู่ที่แห่งหนึ่ง ทางไปอำเภอเชียงคาน ชาวบ้านเขาจะมา**ล้อมยิง** เหตุที่เขามาล้อม คือพวกปล้นมาปักฉลาก

คำว่า **“ปล้นปักฉลาก”** คือ เขาจะส่งข่าวให้คนมาบอกล่วงหน้าวันนั้นวันนี้ จะปล้นบ้านนั้น เขาจะมาบอกก่อน นักเลงแต่ก่อนเป็นอย่างนั้น เขาปักฉลากให้เตรียมตัว พอตีชาวบ้านเขาเตรียมตัวป้องกัน พอเราไปถึงเราผ่านหมู่บ้านไปแล้ว หาที่พักเพราะเริ่มค่ำ ชาวบ้านเขาไม่รู้ว่าเราไปพัก มีคนหนึ่งมาจากไร่ ไปเห็นพวกเราอยู่ในป่าอยู่ข้าง ๆ ห้วย กำลังต้มน้ำร้อน ก่อไฟคุยกัน กำลังจะมีด พอตีชาวบ้านคนนั้นมาเห็น ไปบอกชาวบ้านทั้งหลาย พวกชาวบ้านก็พากันแห่มาถือปืนผาหน้าไม้มา เขามาล้อมเขาคิดว่าเป็นโจร กำลังจะระดมยิงเข้าไป

ด้วยเดชะ พุทธ ธรรม สงฆ์ รักษาคุ้มครอง พอดีมีโยมเขาเห็น พวกเราอยู่ที่ลำห้วยนั้นก่อนแล้ว จึงตะโกนบอกพวกชาวบ้านว่า “นั่น ! มันไม่ใช่โจร นั่น ! มันเป็นพระกรรมฐานและลูกศิษย์...(เขาตะโกนเสียงสูงเขียนยาก.. ผู้อ่านนี่ก็เอาเอง)” เขาพากันเข้าไปดู เข้าไปคุยกัน ทีแรกเขาจะยิงเข้ามาเลยนะ เขานึกว่าโจรจะมาปล้น

การไปเที่ยวจุดธูปนี้ความอดทนความกัณดาร ความกลัว กลัวอะไรต่าง ๆ เป็นธรรมดา ยิ่งที่น่ากลัวด้วยแล้ว แต่หลวงปู่อ่อนศรีท่านเป็นพระที่ใจเย็น ไปพักที่ไหนพอพักท่านก็พัก บิณฑบาตพอไม่ขัดสน ท่านก็อยู่

ตอนเย็น ๆ มีญาติโยมมาคุยธรรมะกับท่าน ท่านก็สอนเรื่องศีลเรื่องธรรมปกติ เช่นว่า..

“...อย่าให้มันแกไปเปล่า ๆ ทำความดีทุกวัน ๆ มันจะค่อยเต็มไปเอง หรือ ปญฺญามันจะเกิด พระพุทธเจ้าก่อนท่านจะตรัสรู้ ท่านก็สะสมบารมีมาเรื่อย ๆ ซาติก่อน ๆ ก็โดนคนอื่นข่มเหง รังแก กดขี่ทุกรูปแบบ ชูชกขอลูกกัณหา ซาตี พระนางมัทรี ท่านทรงอดกลั้น และอดทนไม่ตอบโต้ กิเลสทั้งปวง ปล่อยวางไม่ยึดมั่น ทุกคนถ้าตั้งใจทำต้องเข้ามรรคผลนิพพานหมดไม่ช้าก็เร็วเท่านั้น

ญาติโยมคนไหน ใครยังกินไม่อิ่ม ก็กินให้อิ่มซะ กินให้เบื่อให้เบื่อซะ แต่จะอิ่มหรือจะเบื่อหน่ายในกิเลสทั้งปวงทั้งหลายต้องพิจารณา เพราะความอิ่มในกามทั้งหลายไม่มีในโลก ต้องเพียรละเอาเอง

เหมือนอย่าง ๒ สหายในชาดก คนหนึ่งสำเร็จฌานไปเกิดในพรหมโลก อีกคนหนึ่งบวชจน ๕๐ พรรษา ก็ยังไม่ได้อะไร ตายไปเกิดเป็นหนอน เพื่อนที่เกิดเป็นพระพรหมจะไปโปรด

เพื่อนที่เกิดเป็นหนอนก็ว่า เราอยู่ดีกินดีอยู่แล้ว ไม่ต้องไปหาไกลที่ไหน อาหารเราเยอะแยะความจริงที่ไหนก็มีกินทั้งนั้นแหละ ขี้มูตร ขี้ฉุต พวกเรารังเกียจแต่หนอนมันเห็นเป็นอาหารเลิศรส

บางคนมานั่งฟังเทศน์นี้ ในใจก็บ่นแล้ว ไม่รู้หลวงพ่อบุญอะไร อยากจะไปทำงานให้เสร็จ ๆ

แต่บางคนขอให้ได้เข้ามาฟังนิดหน่อยก็ยังดี

นั่น...จิตของผู้นั้น ต้องการปัญญาบารมีเพื่อให้เข้าใจธรรมะยิ่งขึ้น

นั่น...คือผู้ที่หาทางออกจากทุกข์ ค้นหาวิธีเพื่อออกจากทุกข์”

แต่ชาวบ้านเขาถือผี ถือฤกษ์ถือยาม ดูหมอ ขอหวยขอเบอร์

ท่านก็สอนให้เขาถือไตรสรณคมณ์ เป็นที่สูงที่สุดกว่าทุกสิ่ง ท่านไม่สอนโลดโผน ไม่อวดดีอวดเก่งอะไร ฟั่น ๆ ธรรมดา เรียบ ๆ แต่มีบางสิ่งบางอย่างท่านจะมีอุปมาสอน

จากนั้นก็เดินทางต่อไปพักที่บ้านหนอง หมูบ้านอยู่ติดริมโขง แล้วมีป่าเป็นเกาะ ๒ เกาะ มีเกาะเล็กและเกาะใหญ่อยู่กลางน้ำ ชาวบ้านเขาเอาเรือไปส่งเขาว่า “มีผีอยู่เกาะใหญ่คู่มาก พวกชาวบ้านเขาจะไปเอา “แร้ว” (เครื่องดักสัตว์

ชนิดหนึ่งที่ใช้เชือกสามเกลียวผืนเข้าติดกัน) ไปดักไก่ป่า ลิงป่า มีวัดโบสถ์เก่า พระพุทธรูปองค์ใหญ่หน้าตักราว ๒ เมตรเป็นพระพุทธรูปยืนสมัยเก่า แต่พวกชาวบ้านเขาไม่ขึ้นไป แต่ก็มีการเซ่นไหว้ทุกปี

เกาะใหญ่ หลวงปู่อ่อนศรีกับผมไปอยู่ด้วยกัน

ส่วนเกาะเล็กท่านให้พระอีกรูปกับเถรและโยมพ่อตาปะขาวพักอยู่ระหว่างสองเกาะข้ามไปมาหาสู่กันได้

พอไปถึงท่านบอกให้เขาถางป่า เขายังไม่กล้าถาง เขากลัว เขาไปดักไก่ไม่ได้สักตัว เป็นเพราะฝึกฝนแก่ง โดยฝีมือเขาไม่ไปเหย่เร็ว ทำให้มันดีด ไม่มีใครเคยดักสัตว์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากได้เลยแม้แต่ตัวเดียว

ท่านก็บอกว่า “ถางเถอะโยม ให้พระบำเพ็ญภาวนา ไม่เป็นไร” เขาจึงค่อยกล้าถาง

ที่แห่งนั้นช่างน่ากลัวเสียจริง ๆ พอเข้ามาท่านให้พระไปอยู่ห่าง ๆ อยู่ที่โบสถ์เก่านั้น ห่างประมาณ ๒ เส้น ท่านให้เราเลือกก่อน ท่านจึงไปที่อื่น ท่าน

รู้จักทรมานลูกศิษย์ ใครกลัวผี ตาขาว ก็ให้ธรรมชาติช่วย มันก็ช่วยจริง ๆ คือช่วยให้กลัวเพิ่มขึ้น

จะเป็นเพราะความกลัวของเราหรืออะไรดลบันดาลก็มีอาจทราบได้

...คืนนั้นฝันชัดเจนมาก ฝันว่า มีคนเดินมาคล้ายเป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์ มาทดลองจะเอาภูเขามาทิ้งใส่หมู่บ้าน เขาเดินมาบนอากาศ เอาผ้าขาวม้าห่อ ภูเขามาไว้ข้างละลูก พอมาถึงก็แก้ผ้าขาวม้าออก ภูเขาก็หล่นร่วงตูม ตูม ลง มาเสียงดังสนั่น แต่ไม่ถูกใคร

แต่ผมสะดุ้งตื่นขึ้นมากลัวสุดชีวิต เมื่อความกลัวถึงที่สุดแล้วมันหาย เพราะทุกสิ่งทุกอย่างต้องถึงที่สุดแล้วมันก็หายไป กลัวจนตัวสั่น หันมาพึ่ง พระธรรมนั่งภาวนาอยู่คนเดียวในกลด ไม่รู้ว่าที่ห่มที่ยามจนกระทั่งรุ่งสาง

โอ้โฮ! คราวนั้นที่กลัวที่สุด ตั้งแต่เที่ยวธุดงค์มา

ตอนเช้าก็เล่าให้หลวงปู่อนครีฟัง ท่านก็ว่า “เออดีแล้ว เจ้าที่เจ้าทาง เขามาทดลอง”

ไม่เพียงพระที่ติดตามท่านเท่านั้นที่เจอเหตุการณ์อันน่าสะพรึงกลัว ในคืนนั้นแม้องค์ท่านเองก็โดนเจ้าที่ทดลองเกือบจะเสียชีวิตไปเช่นกัน

ท่านว่า **โดยเฉพาะองค์ท่านเป็นเป้าหมายใหญ่ที่หัวหน้าภูตแม่น้ำโขง หวังจะเอาให้ตายในบัดเดี๋ยวนั้น**

ท่านเล่าว่า.. ยามดึกเงียบสงัดในคืนนั้น ท่านสวดมนต์ภาวนาเหมือนเคย แต่สภาวะแห่งจิตไม่โล่งโปร่งเหมือนเดิม

พิจารณาอะไรติดขัดและตีบตัน ไม่ทะลุทะลวงเหมือนดังแต่ก่อน

จิตมีความมืดดำเข้าครอบงำอย่างลึกลับ

ท่านกำหนดจิตให้เข้าสู่สมาธิ จู่ ๆ ก็ได้ยินเสียงตูม! ตูม! ตูม! ดังเข้ามาใกล้ ๆ เหมือนเป็นของที่หนักเป็นตัน ๆ ตกมาจากที่สูงที่สุด ตกลงมา ช่าง ๆ ตัวท่าน ได้ยินเสียงเหมือนหูกจะแตกดับภายในพริบตา

เสียงดังแบบมหันต์ลึกลับตะ ทำให้ท่านตกใจสุดขีดเหมือนชั่วหัวใจจะ

● ଅନ୍ତର୍ଗତ/ପ୍ରସିଦ୍ଧି କାହାଣୀ ●

ละลายและหยุดเต็นในทันที

ท่านสำรวจสติให้ดีแล้วค่อย ๆ ลืมตาดู สำรวจดู ก็ไม่เห็นมีอะไรตกมาในที่ใกล้ ๆ นั้นแต่อย่างใด

ท่านจึงยกหัวข้อธรรมมาพิจารณาในเชิงธรรมาธิฐานว่า **พระพุทธเจ้า** สอนให้เราสู้รบกับพญามาร ให้สู้รบด้วยการพิจารณาขันธห้า ส่วนอาวุธที่ใช้ปราบมารนั้น คือ พิจารณาทางด้านปัญญาให้แจ่มชัด

สิ่งลึกลับนั้นเป็นพวกภูตแม่น้ำโขงหรือพวกกายทิพย์มีพญานาคเป็นต้นที่เป็นใหญ่อยู่ในถิ่นแถบนั้น เข้ามาหวังแก่งให้ตกใจกลัว ถ้าสติไม่ดีและไม่มีธรรมเป็นเครื่องผ่อนคลาย ลดกำลังของพญามารให้หย่อนยานแล้ว ท่านต้องเป็นบ่าววิปาสเสียสติไปในทันทีทันใดแน่นอน

หลวงปู่อนครีท่านได้บันทึกไว้ว่าอาวุธที่ดีที่สุดในโลกของพวกกายทิพย์มี ๔ อย่าง คือ ๑. **วชิราวุธ** คือ อาวุธของพระอินทร์

๒. **คทาวุธ** คือ อาวุธของท้าวเวสสุวรรณ

๓. **นัยยะณาวุธ** คือ ดวงตาของพญายม

๔. **ทุสสาวุธ** คือ ผ้าโพกศีรษะของอาฬะกะยักษะ

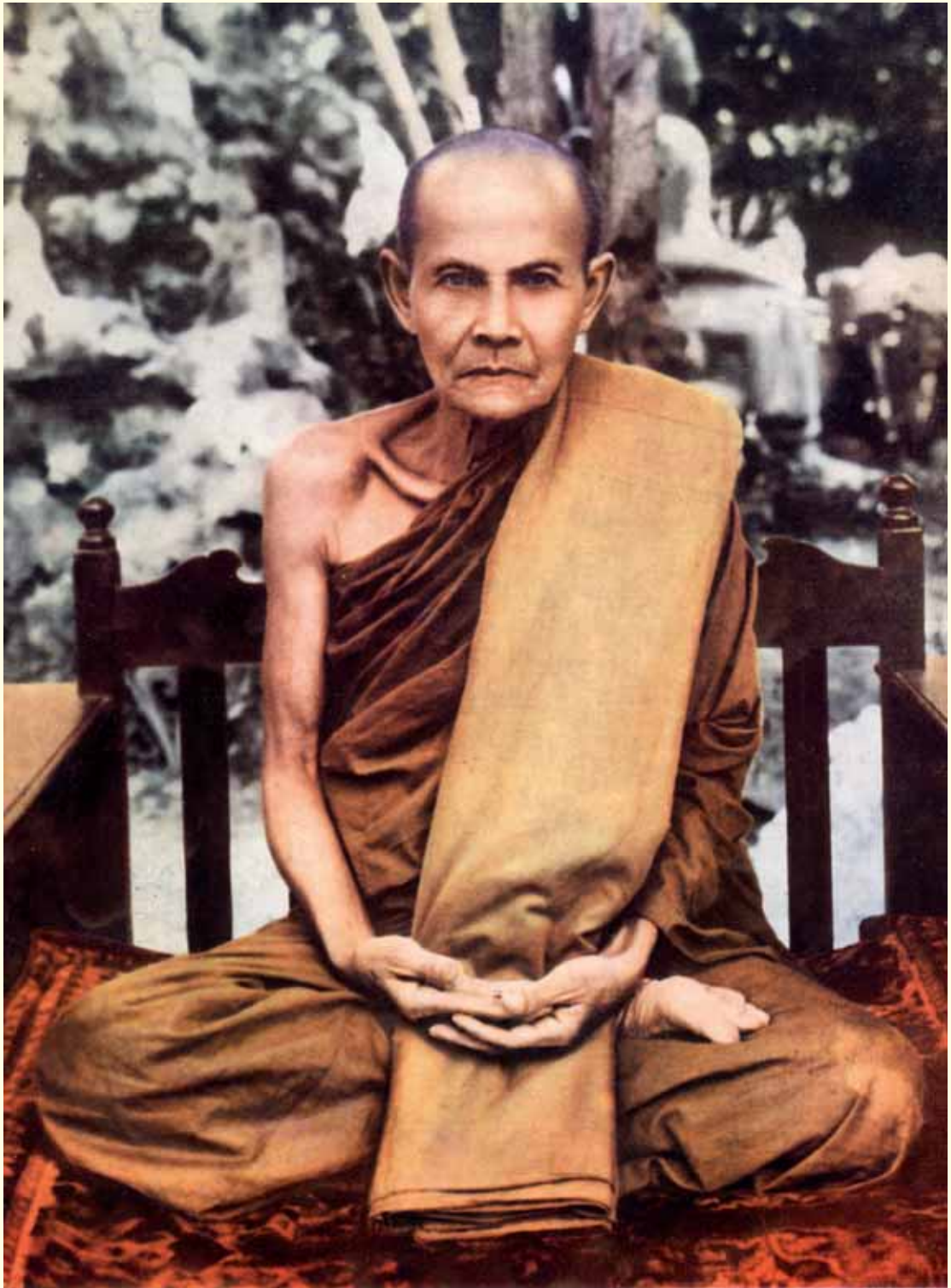
แต่อาวุธที่เหนืออาวุธเหล่านี้คือ **“ธรรมอาวุธ”** ตั้งแต่นั้นมาท่านรู้สึกรู้ว่าเป็นโรคเจ็บแปลบ ๆ ที่หัวใจ ติดตัวมาโดยตลอด ไม่เคยหาย

ออกจากบ้านหนอง ไปบ้านผาเด่น บ้านน้อย ไปทางอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

...คราวนี้พักที่บ้านน้อยหลายวัน เพราะต่างองค์ต่างคนก็ต่างเหนื่อยล้า ท่านเล่าติดตลกว่าเหนื่อยล้าเพราะอย่างอื่นก็พอว่า แต่เหนื่อยล้าเพราะผีหลอกแบบบ้าตายนี้สิ มันเหนื่อยจนเห็นจิ้งหะแห่งหัวใจตัวเองเด่นเป็นชุดยิ่งกว่าเขารัวจิ้งหะระบำเร็ว ๆ เสียอีก

หลวงปู่อนครีท่านว่า **“ผีหลอกไม่น่ากลัวเท่ากับคนหลอก”** แต่พระที่โดนผีหลอกแบบนี้กลับไม่คิดอย่างนั้น คิดว่า ผีหลอกน่ากลัวกว่า

● ๑๒๖/๑๐๕๖ งามวาร์ ●

ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ปิตาแห่งพระกรรมฐานยุคปัจจุบัน

• พญานาคแม่น้ำโขงกับท่านพระอาจารย์มัน •

คณะพระธุดงค์ของหลวงปู่อนครี... ได้ต่อสู้กับธรรมชาติ จิตใจ ภูตผี และได้โปรดชีวิตของสัตว์จตุบาท ทวิบาท และญาติโยมริมฝั่งโขงจากจังหวัดหนองคายจนถึงจังหวัดเลย ได้ประสบการณ์ชีวิตที่เป็นกำไรจากการเดินทางมุ่งสู่สันติธรรมมิใช่น้อย

อันว่าแม่น้ำโขง ที่ไหลมาจากยอดเขาหิมาลัยอันมีนามกระเดื่องนี้ ได้หล่อเลี้ยงชีวิตของชนในหลายประเทศ หล่อหลอมมาจากน่านน้ำหลายสาขารวมมาเป็นโขงหนึ่งเดียว

“ท่านพระอาจารย์มัน ฐิตตโต บิดาแห่งพระกรรมฐานยุคปัจจุบัน”
ได้กล่าวถึงมนต์ขลังแห่งแม่น้ำโขง ที่มีสัตว์วิเศษ คือ พญานาค ซึ่งเป็นพวกกายทิพย์สามารถแปลงร่างเป็นสัตว์บุคคลต่าง ๆ ได้ด้วยอิทธิฤทธิ์ว่า...

...เช่นครั้งหนึ่งสมัยท่านพระอาจารย์มันไปวิเวกแถบฝั่งแม่น้ำโขง ขณะนั้นท่านได้พาคณะไปพักอยู่ในเขตป่าร่มรื่นแห่งหนึ่ง บริเวณใกล้เคียงนั้นมีบึงน้ำกว้างใหญ่ น้ำเปี่ยมเต็มตลิ่งใสสะอาด ธรรมชาติหมู่เพื่อนเตรียมจะสร่งน้ำและตักน้ำมาสำหรับดื่มกินและใช้สอย บริเวณบึงนั้นสงบเงียบเกินไปไม่มีนก

กาเกาะอยู่บนต้นไม้ใกล้เคียง หรือรอยเท้าสัตว์ชนิดใดก็ไม่มีรอบบึงน้ำอันดูเป็นการพิศวิสัย เพราะหนองน้ำบึงใหญ่ย่อมเป็นที่พึ่งพิงของล่ำสัตว์มีชีวิตจะใช้เพื่ออาบกินทั้งนั้น

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม พระอริยเจ้าผู้มีอภิญญาญาณ ท่านสงสัยว่าจะเป็นที่ไม่ชอบมาพากล จึงพิจารณาดูก็รู้ว่า เป็นที่ซึ่งมีพญานาคผู้เป็นมิถิชาติภูมิ

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม

วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

พระเดชพระคุณหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พระอริยเจ้าผู้ทรงอภิญญาญาณ คือผู้ทรงความรู้ยิ่งในพระพุทธศาสนามีคุณสมบัติพิเศษ ๖ อย่าง ๑. อิทธิวิธี แสดงฤทธิ์ได้ ๒. ทิพโสตา หูทิพย์ ๓. เจโตปริยญาณ รู้จักกำหนดใจผู้อื่น ๔. บุพเพนิวาสานุสสติญาณ ระลึกชาติได้ ๕. ทิพจักขุ ตาทิพย์ ๖. อาสวักขยญาณ รู้จักทำอาสวะให้สิ้นไป

ท่านมีนิสัยชอบโดดเดี่ยวเที่ยวไปอยู่ในป่า ทำในสิ่งที่บุคคลอื่นทำได้ยาก ไม่ชอบเกี่ยวข้องกับหมู่ชน พระเถระ เป็นผู้มีความมองอาจเด็ดเดี่ยว อดทนเป็นเลิศ ไม่กลัวความทุกข์ยากลำบาก เสี่ยงเป็นเสี่ยงตาย กล้าได้กล้าเสียในการปราบกิเลส ถึงกับท่านพระอาจารย์มั่นออกปากชมท่านกลางสภาสงฆ์ว่า “ให้ทุกองค์ภาวนาให้ได้เหมือนท่านชอบสิ ท่านองค์นี้ภาวนาไปไกลลิบเลย”

ท่านสามารถแสดงธรรมและสนทนาธรรมเป็นภาษาต่าง ๆ ได้หมด เพียงกำหนดจิตดูว่าภาษา นั้น เขาใช้พูดกันอย่างไร ท่านสามารถแสดงธรรม โปรดเทวดา พญานาค ตลอดจนภพภูมิต่าง ๆ ได้

การจุดธูปของท่านนับว่าโลดโผนมาก ชอบเดินทางในเวลากลางคืนหรือจวนสว่างในคืนเดือนหงาย เที่ยวไปอย่างอนาจาริคมนี้ผู้ไม่มีอาลัยในโลกทั้งปวง บางคราวมีเสือลายพาดกลอนตัวใหญ่ สองตัวกระโดดล้อมหน้าล้อมหลังเอาไว้ ท่านเร่งสติสมาธิ แม่เมตตา กำหนดจิตเข้าข้างใน สมาธิลึกเข้าไปจนถึงฐานของจิตปล่อยวางสิ่งทั้งปวง เมื่อถอนจิตออกมาปรากฏว่าเสือสองตัวได้หายไปแล้ว

มาพนพิชี่ใส่น้ำนั้นไว้ หากพระเถรลงอาบน้ำหรือตักน้ำขึ้นมาใช้สอยดื่มกิน ก็คงจักเกิดอันตรายเจ็บไข้ได้ป่วยให้เป็นที่ยากลำบาก

ท่านจึงรีบห้ามหมู่เพื่อนไว้ บอกสั้น ๆ ว่า อย่าเพิ่งใช้น้ำเหล่านี้ แล้วท่านก็รีบไปกราบเรียนท่านพระอาจารย์มั่นถึงข้อที่สงสัย และได้พิจารณาอยู่แล้ว รู้ว่าพญานาคพวกนี้ยังไม่มีศรัทธาเลื่อมใสในศาสนา เห็นพวกเราเป็นศัตรู

ท่านพบวิมุตติบรรลธรรมขั้นสูงสุด เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ พรรษาที่ ๒๐ อายุ ๔๓ ปี ที่บ้านหนองยวน ประเทศพม่า ท่านเป็นพระผู้ทรงอภิญญาสามารถล่วงรู้สิ่งที่ลึกลับที่มนุษย์ธรรมดาสามัญมองไม่เห็น เช่น เทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม ยม ยักษ์ พญานาค ภูต ผี ปีศาจมากมาย แม้แต่ความรู้ลึกลับที่คิดภายในใจของคน ท่านก็สามารถล่วงรู้ได้

ในระหว่างที่ท่านอยู่กับหลวงปู่ท่านนั้น ท่านได้รับความไว้วางใจและมอบหมายให้ช่วยดูแลพระเถรที่คิดอะไรนอกกรอบนอกทาง ไม่ถูกต้องตามครรลองของผู้ทรงศีลธรรมท่านก็จะตักเตือน เป็นที่ทราบกันดีในหมู่ลูกศิษย์หลวงปู่ท่านว่า ท่านมีความรู้ภายในดวงใจไม่แพ้หลวงปู่ท่าน พระเถรทั้งหลายจึงเกรงกลัวท่านมาก และท่านก็สามารถทะลุทะลวงจิตใจของท่านเองว่าเคยเกิดเป็นอะไรมาบ้าง เช่น เคยเกิดเป็นพระภิกษุรักษาศีลอยู่กับพระอรหันตเถระ เคยเป็นสามเณรน้อยลูกศิษย์พระมหาภิกษุสกละ เคยเกิดเป็นท้าวมหาพรหมในพรหมโลกและเป็นสัตว์หลายชนิดอีกด้วย หลวงปู่ชอบท่านบำเพ็ญภาวนาอยู่ตามป่าตามเขา ส่วนมากทางภาคเหนือหลายพื้นที่รวมถึงประเทศพม่าด้วย

นามเดิม นายบ่อ แก้วสุวรรณ

เกิด เมื่อวันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๔ ขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๓ ปีมะเส็ง ณ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เป็นบุตรของนายมอ และนางพิลา แก้วสุวรรณ

บรรพชา บวชสามเณรเมื่ออายุ ๑๙ ปี ณ วัดบ้านนาแก ตำบลบ้านนาแก อำเภอเมือง จังหวัด

และอุปสมบท หนองบัวลำภู เป็นสามเณรอยู่ถึง ๔ ปีกว่า และได้อุปสมบทเมื่ออายุ ๒๓ ปี วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๗ ณ วัดศรีธรรมาราม อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร โดยมี **พระครูวิจิตรวิโสธนาจารย์** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระอาจารย์แดง** เป็นพระกรรมวาจาจารย์

ท่านได้พบท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ณ เสนาสนะป่าบ้านสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม หลวงปู่ท่านได้ให้โอวาทสั้น ๆ ว่า “ท่านเคยภาวนาอย่างไร ก็ให้ทำต่อไปเช่นนั้น อย่าได้หยุด ธรรม ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ที่พระพุทธเจ้าท่านทรงแสดงไว้นั้น มันอยู่ที่ใจเรานี่แหละ ถ้าอยากรู้อยากเห็นธรรมเหล่านั้น ก็ให้ค้นหาเอาที่ใจของท่านเอง”

พ.ศ. ๒๔๘๙ ขณะท่องเที่ยวธุดงค์อยู่ทางภาคเหนือ สหธรรมมิกคือหลวงปู่ขาว อนาลโย ชวนท่านกลับมาอีสาน ท่านจึงได้มาจำพรรษาที่ป่าช้าหินโงน ปัจจุบันคือวัดป่าโคกมน

พ.ศ. ๒๕๐๑ มีชาวบ้านถวายที่ดินสร้างวัดกว่าร้อยไร่ ท่านจึงได้รับสร้างเป็นวัดขึ้นมา ปัจจุบันคือ วัดป่าสัมมานุสรณ์ ท่านได้อยู่จำพรรษาที่นี่เรื่อยมาจนจบจวนวาระสุดท้ายของท่าน

พ.ศ. ๒๕๑๔ อายุ ๗๐ ปี ท่านป่วยเป็นอัมพาต

มรณภาพ ท่านละสังขารเข้าสู่อนุปาทิเสสนิพพาน ณ วัดป่าสัมมานุสรณ์ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ สิริรวมอายุได้ ๙๓ ปี ๑๑ เดือน ๒๗ วัน ๗๐ พรรษา ●

เข้าใจว่าที่พวกเรา มา ณ ที่นี้นั้นจะมาลองดีแข่งกับพวกเขา และขับไล่ให้พวกเขาต้องระเห่ร่อนจากถิ่นที่อยู่ไป เขาจึงได้แก้มองพนพิชใส่ไว้ในน้ำไว้ ดูที่หรือพวกเราจะทำประการใด หากประมาทมาใช้น้ำอาบกินเข้าคงเจ็บไข้ ต้องหนีจากไป

ท่านพระอาจารย์มั่น ได้กล่าวชมเชยความรู้เห็นของหลวงปู่ชอบมาก และสั่งยืนยันมิให้พระลงไปอาบน้ำหรือตักน้ำอันมีพิษนั้นมาดื่มกินหรือใช้สอย ท่านว่าเราจะต้องไม่สนใจกับปฏิกิริยาอันไม่ถูกต้องของพวกพญานาคเหล่านั้น ให้พวกเราเจริญเมตตาแผ่ให้เขา ในไม่ช้าเขาก็จะต้องลดทิฐิมานะเป็นแน่แท้ เพราะเมตตาธรรมเป็นธรรมอันเยือกเย็น สามารถดับความร้อนรุ่ม กระวนกระวายของจิตที่หลงผิดริษยาอาฆาตได้เป็นอย่างดี

ต่างองค์ก็ต่างเชื่อฟังคำของท่านพระอาจารย์มั่น มิได้พยายามอย่างกรายไปใกล้บึงแม่น้ำแต่ประการใด การอาบ การตักน้ำมาดื่มกินใช้สอย ก็พยายามไปหาจากหนองน้ำแห่งอื่น แม้จะไม่ค่อยสะดวกด้วยอยู่ห่างไกลกว่าและดูไม่ค่อยสะอาดราบรื่นเท่า แต่ก็แน่ใจได้ในความปลอดภัยกว่า

หลายวันต่อมา ท่านพระอาจารย์มั่นจึงอนุญาตให้พระลงอาบน้ำได้ และใช้สอยน้ำในบึงดังกล่าวได้ คงไม่จำเป็นต้องกล่าวแต่อย่างใดว่า การนี้เป็นไปภายหลังจากที่ท่านได้ทรมานพญานาคเหล่านั้นเรียบร้อยแล้ว ให้ยอมตนเคารพท่าน และรับถือพระไตรสรณคมน์

ทราบภายหลังว่า หลังจากเมื่อพญานาคยอมตนศิโรราบต่อท่านแล้ว ท่านพระอาจารย์มั่นก็ถามถึงเรื่องการพนพิชใส่น้ำในบึงนี้ ท่านตักเตือนเรียบ ๆ ว่าหากมีพระเณร หรือผู้ใดมาใช้น้ำพิษนี้แล้วเกิดภัยอันตรายขึ้น จะเป็นบาปกรรมอย่างหนักแก่พญานาคโดยแท้ โดยเฉพาะโทษการล่วงเกินท่านผู้มีศีลบริสุทธิ์นั้น คงจะไม่ต่ำกว่าการลงขุมนรก หากย้อนบาปย้อนกรรมก็ควรจะรีบไปถอนพิษให้น้ำเป็นน้ำบริสุทธิ์เสีย เป็นประโยชน์แก่ผู้สัจจริงไปมาดังเดิม พญานาคทั้งประหลาดใจและตกใจ... ประหลาดใจที่ว่าเราแอบทำ แต่ท่านพระอาจารย์มั่นและหลวงปู่ชอบต่างล่วงรู้ได้ด้วยอำนาจความรู้ภายใน... ตกใจ

ทัศนียภาพริมฝั่งแม่น้ำโขง

ด้วยกลัวโทษทัณฑ์ในการล่วงเกินพระอริยเจ้า จึงได้กราบกรานขอสมาโทษ
ยอมรับผิด แล้วรีบถอนพิษโดยเร็ว

ท่านเล่าว่า แต่นั้นมา พญานาคคณะนั้นก็หมดทิฏฐิมานะ มีความ
เคารพเลื่อมใสศรัทธาในพระศาสนา ถวายตัวเป็นศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น
ปวารณาตัวรับใช้และถวายอารักขาท่านและหลวงปู่ชอบตลอดจนพระเถรทั้ง
ปวงเป็นอย่างดี และเมื่อถึงโอกาสอันควรก็มาฟังธรรมเสมอมิได้ขาด

• ศึกษาธรรมกับพระมหาเถระฝ่ายกรรมฐาน •

คณะพระรุดงค์ของหลวงปู่อ่อนศรี ออกจากอำเภอเชียงคานได้ยาตรา มุ่งตรงไปยัง **วัดถ้ำผาปู่ บ้านนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เพื่อเข้าไปกราบ นมัสการและสนทนาธรรมกับ “หลวงปู่คำดี ปภาโส พระอริยเจ้าผู้อ่อนน้อม ต่อธรรม”**

นับว่าเป็นโชคลาภอันประเสริฐมาประจวบเหมาะเคราะห์ดีอีกหลายชั้น

พระครูญาณทัสสี (หลวงปู่คำดี ปภาโส)

วัดถ้ำผาปู่ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

พระเดชพระคุณหลวงปู่คำดี ปภาโส พระอริยเจ้าศิษย์กรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ท่านเป็นผู้มีความสมนุกสมบันทั้งภายนอกและภายใน สันโดษไม่ชอบการก่อสร้าง

เบื้องต้นท่านศึกษาธรรมจากพระอาจารย์สิงห์ ขนดะยาโม ณ วัดป่าสาละวัน อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา จากนั้น ท่านท่องเที่ยวไปตามป่าเขา จนกระทั่งวาระสุดท้ายท่านได้กลับมาจำพรรษาที่วัดถ้ำ ผาปู่ และได้รับอุปายธรรมอันสำคัญจากหลวงตามหาบัว จนถึงที่สุดแห่งทุกข์

ท่านมักกล่าวกับคนใกล้ชิดเสมอว่า “มหาบัวเป็นอาจารย์ของอาตมา” ท่านไม่ถืออายุพรรษา ท่าน ถือพรหมจรรย์คือพระอรหัตตผลเป็นที่ตั้ง ถ้าหากได้ธรรม แม้จะเอาสามเณรเป็นอาจารย์ท่านก็ยอม ท่าน มีวิธีการและอุปายแปลก ๆ เพื่อฝึกหัดธรรมาน ท่านชอบแสวงหาที่อยู่อันน่ากลัวและชอบหาวิธีแก้ความ กลัวเฉพาะหน้า อย่างเช่น ท่านพักอาศัยอยู่ในถ้ำ เสือร้องคำรามอยู่หน้าถ้ำ ตัวสั่นแต่ใจสู้ไม่ถอย ภาวนา สอนตนเองว่า กรรมฐานอะไรมากลัวเสือ เรากลัวเสือมันมากินเรา ก็เรากินสัตว์มาล็กเท่าไร ก็มากิน เติ่มพุง ถ้าเสือจะมากินเราเสียบ้างก็ไม่เห็นจะเป็นไร วันนี้เราต้องสู้” คิดอย่างนั้นแล้วท่านก็รีบเดินออก จากถ้ำไปตามหาเสือ พอเสือเห็นท่านเดินเข้าไปหาตุ่ม ๆ มันก็ผ่นแนบเปิดหนิเข้าป่าหายเงียบไป

ที่ขณะนั้นองค์หลวงปู่คำดี ปภาโส กำลังฉลองผ้า มีพระมหาเถรานุเถระศิษย์
กรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต มาชุมนุมในสภาแห่งถ้ำผาปู่ขึ้น
เช่น “หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ พระอริยเจ้าผู้มีดวงตาเห็นธรรม” “หลวงปู่หลุย
จนฺทสาโร พระอริยเจ้าผู้มีปฏิปทามักน้อยสันโดษหาผู้เสมอได้ยาก” และอีก
หลายต่อหลายองค์

ที่ถ้ำผาปู่ก็ได้หาที่พักรอบ ๆ ถ้ำ สมัยก่อนกันดารน้ำ กับข้าวอาหารก็อด

ท่านเคยจิตเสื่อมและระคายกำเริบมาก ถึงกับจะเอามิดโกนกรีดคอตนเองให้ตายถึงสามครั้งสามหน
แต่ก็เหมือนมีเทวดามาช่วยเสมอ ท่านเล่า ว่าหากวันนั้นมีผู้หญิงเข้าสู่ราวป่าที่ท่านพักอาศัยอยู่ ท่านจะต้อง
ข่มขืนเสเพลเมถุนแน่นอน เพราะเกิดความกำหนัดอย่างมาก แต่เดชะบุญบันดาล วันนั้น ไม่มีผู้หญิงสักคนเลย
ทั้งที่ทุก ๆ วันจะมีผู้หญิงมาหาของป่ากันเต็ม ท่านพลิกจิตแก้ตัวท่านเองทันทีอย่างเด็ดขาด ด้วยการเปลี่ยน
ความคิดที่จะฆ่าตัวตายเสียใหม่ว่า “ถ้าจะตาย เราต้องตายพร้อมกับความเพียรภาวนาเท่านั้น”

นิสัยแต่ก่อนท่านเป็นคนผาดโผน แข็งกระด้าง ไม่ยอมใครง่าย ๆ แต่ท่านมาแก้ไขใหม่ ท่านเล่าว่า
ครั้งหนึ่งท่านใช้สามเถรตัดผ้าขาวทำสบง สามเถรเย็บผ้าผัด ท่านฉีกผ้าโยนทิ้ง สามเถรร้องไห้ใหญ่ ท่าน
รู้สึกสะเทือนใจมากที่ทำกริยาอย่างนั้น ผ้าตัดผัดมันก็ตัดผัดไปแล้ว แล้วมาฉีกผ้าทิ้งนี้หาประโยชน์อะไรได้
ท่านเตือนตนเองว่า “เอาละนะเราจะเอาสามเถรเป็นอาจารย์ ต่อแต่นี้เป็นต้นไปเราจะเปลี่ยนนิสัยใหม่ เปลี่ยน
มารยาทใหม่ กริยาอย่างนี้จะไม่นำเอามาใช้จนกระทั่งวันตาย เปลี่ยนเป็นคนอ่อนโยน ไม่ดุด่าว่ากล่าวใคร
โดยไร้ซึ่งเหตุและผล” แล้วท่านก็ตั้งใจ เปลี่ยนนิสัยเดิมตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

นามเดิม นายคำดี นินเขียว

เกิด ท่านเกิดวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๕ ตรงกับแรม ๑๔ ค่ำ ปีมะเส็ง เป็นบุตร
ของนายพรและนางหมอก นินเขียว เกิดที่บ้านหนองคู ตำบลบ้านหว้า อำเภอเมือง จังหวัด
ขอนแก่น

อุปสมบท ท่านบวชเป็นพระมหานิกาย ที่วัดหนองแวง บ้านเมืองเก่า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัด
ขอนแก่น โดยมี **พระครูเมือง** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระอาจารย์โพธิ์** เป็นพระกรรมวาจาจารย์
พระอาจารย์ขานฺทลิต เป็นพระอนุสาวนาจารย์

ต่อมาได้ญัตติเป็นฝ่ายธรรมยุตเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ วัดศรีจันทร์ราวาส ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมี **พระครูพิศาล
อริยุเมต** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระปลัดสังข์** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ **พระสมชาย** เป็นพระ
อนุสาวนาจารย์

มรณภาพ ท่านละสังขารเข้าสู่อนุภาติเสสนิพพาน ณ โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา กรุงเทพฯ เมื่อวันที่
๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗ เวลา ๑๓.๑๓ น.

สิริอายุได้ ๘๒ ปี ๔ เดือน ๙ วัน ๕๖ พรรษา •

หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ

หลวงปู่หลุย จันทสาโร

หลวงปู่หลวง กตปุญโญ

หลวงปู่หลอด ปโมทิต

บิณฑบาตมาก็อาศัยแม่ชี ตำลั้มมะละกอ ช่วงบ่ายก็ไปอาบน้ำดินโคลนดินป่า มีบ่อน้ำ แבקกระบอก ๓ - ๔ กระบอก ใส่น้ำเอามาใส่โถงสำหรับล้างบาตร พระหนุ่มแบกมาทุกองค์ พระสมัยเก่าท่านไม่เคยกลัวเรื่องงานหนักงานเบาทำได้ ภาวนาไปด้วยทำงานไปด้วย

หลวงปู่อ่อนศรี ได้หยุดยั้งพักภาวนาศึกษาธรรมอยู่ที่ถ้ำผาปู่พอสมควรแะเวลาประมาณ ๑๐ กว่าวัน ออกจากนั้นท่านก็นำคณะเดินเท้าไปยัง **บ้านไร่ม่วง** อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย แล้วข้ามเขาต่อไปยังจังหวัดเพชรบูรณ์ พักภาวนาตามชายป่าเชิงเขาอีก ๑๐ กว่าวัน ในระยะนั้นเขากำลังกรุยทางจังหวัด

เลย-เพชรบูรณ์ ล้มราบไปเป็นแถว รอบข้างยังเป็นป่าทึบ รองเท้าขาดก็เดินเท้าเปล่า ไฟฉาย ๒ ท่อน ๓ ท่อน มั่นหนักก็ทิ้ง อาศัยเทียนไข ก็ไม่จำเป็นต้องจุดไฟเท่าไร สวดมนต์ไหว้พระของใครของเรา จำวัดประมาณ ๕ ทุ่ม ดั้นประมาณตี ๕ ความเหนื่อยความท้อแท้ไม่ได้คิด เพราะไม่ได้ไปแบบรีบร้อน คำไหนนอนนั้น จะว่าสนุกก็ไม่ใช่ว่าสนุก จะว่าทุกข์โหมมันก็ลำบากอยู่แต่ไม่ทุกข์ เป้าหมายคือจะเดินไปถึงเชียงใหม่

ตั้งเวลาไว้ว่า ฉันจ้งหันเสร็จแล้วก็เดินทางจนถึงเที่ยง หยุดหาที่พักตามร่มไม้ เวลาบ่ายโมงออกเดินจนเย็น ไม่รีบด่วน ไม่มีแดดเพราะมีแต่ต้นไม้หนาทึบ เหนื่อยตรงไหนก็พักตรงนั้น

เดินทะลุป่าถึงวัดโป่งตูม อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ พักกับ **หลวงปู่หลอด ปโมทิโต** พักที่แห่งนี้นานหน่อย ประมาณเดือนกว่า

จากนั้นก็ออกเดินไปทาง**อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์** เดชะบุญ ขณะที่เดินทางรอนแรมนานวันนานคืนไม่มีใครเจ็บไข้ได้ป่วย ถึงหล่มสักเข้าไปพักกับ**หลวงปู่เคลือบ วัดสามแยกป่าดิว ทางขึ้นเขารัง** เป็นเวลา ๓ คืนแล้ว จึงเดินข้ามหลังเขาหลายต่อหลายลูกสลับซับซ้อนทะลุถึง**บ้านสะพานหิน จังหวัดพิจิตร**

ขณะพักที่บ้านสะพานหิน จังหวัดพิจิตร โยมพ่อของหลวงปู่อ่อนศรีที่บวชเป็นตาปะขาว อายุ ๗๐ ปีแล้ว เกิดอาการเหนื่อยล้าอ่อนเพลีย จึงขอร้องหลวงปู่อ่อนศรีว่า “เดินมานานถึง ๕ เดือน เหนื่อยมากแล้ว พาขึ้นรถเถาะเงินเราก็พอมืออยู่สองพัน”

ด้วยความที่ท่านสงสารโยมพ่อซึ่งแก่และโยมพ่อก็ได้ต่อสู้ปฏิบัติด้วยความทรหดอดทนกันมามากพอแล้ว ท่านจึงพาขึ้นรถไฟไปลงที่ จังหวัดลำปาง พักอยู่กับ**หลวงปู่หลวง กตปุญโญ วัดเกาะคา** ๓ คืน

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ท่านจึงพาขึ้นรถไฟจากจังหวัดลำปาง ไปถึงเชียงใหม่ ถึงเชียงใหม่ท่านและคณะได้เดินไปพักที่**วัดสันติธรรม อำเภอ**

เมือง จังหวัดเชียงใหม่ กับ “หลวงปู่สิม พุทธาจาโร พระอริยเจ้าผู้มีกลิ่น
ศีลธรรมกำจรกำจาย”

ท่านและคณะได้พักปฏิบัติธรรมภาวนาอยู่**วัดสันติธรรม**ด้วยความผาสุก
ทั้งกายและใจได้ประมาณ ๒ เดือนกว่า ชาวบ้านทางอำเภอแม่แตง เขามา
นิมนต์พระวัดสันติธรรมไปจำพรรษาที่**วัดป่าพระอาจารย์ดี** ตำบลสันมหาพน
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากปีนั้นไม่มีพระเข้าอยู่จำพรรษาเลย เพราะ
ว่า “**หลวงปู่ดี อจลรมโ** พระอริยเจ้าผู้มีปฏิปทาประดุจเสื่อไคร้” ท่าน
ป่วยเดินทางกลับมารักษาตัวที่วัดป่าอรัญญวิเวก บ้านป่า อำเภอศรีสงคราม จังหวัด

พระญาณสิทธิอาจารย์ (หลวงปู่สิม พุทธาจาโร)

วัดถ้ำผาปล่อง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

พระเดชพระคุณหลวงปู่สิม พุทธาจาโร พระอริยเจ้าผู้ทุ่มเทชีวิตจิตใจในเพศพรหมจรรย์
บากบั่นดำเนินตามรอยพระบูรพาจารย์ อุปนิสัยละมุนละไม มีเมตตาเป็นสาธารณะ ใจเด็ด มุ่งหวังเพียง
ความพ้นทุกข์ ได้รับคำชมจากท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ว่า “เป็นดอกบัวที่ยังตูมอยู่ เบ่งบานเมื่อใด
จะหอมกว่าหนู”

ท่านที่यरุดงค์ไปตามป่าเขาและยอดดอยทั่วทุกภาค ขณะที่ท่านพระอาจารย์มั่นยังมีชีวิตอยู่ท่านจะ
เที่ยววนเวียนเข้ามาฟังธรรมภาวนาปฏิบัติอยู่เสมอ เมื่อท่านพระอาจารย์มั่นทรงแย่ยุดงค์ไปทางภาคเหนือ ท่าน
ก็จะติดตามไปอาศัยอยู่ในรัศมีธรรมของท่านพระอาจารย์มั่นเสมอมา

ท่านชอบอยู่ตามท้องถ้ำและภูเขาสูงตระหง่านวิเศษ เก่งในการพิจารณาสุกสกาวกรรมฐาน ท่าน
สามารถอธิบายในกายคตาสติกรรมฐาน พิจารณากระดูก ๓๐๐ ท่อนได้อย่างพิสดาร ท่านถือเคร่งใน

นครพนม หลวงปู่สิม พุทธาจารย์ ได้ทราบดังนั้น จึงหันมาพูดกับหลวงปู่
อ่อนศรีว่า “ท่านอ่อนศรี พาหมู่คณะไปจำพรรษาที่วัดป่าหลวงปู่ดื้อ ด้วยนะ”

หลวงปู่อ่อนศรีและหมู่คณะจึงเดินทางไปจำพรรษาที่วัดป่าพระอาจารย์ดื้อ
ตามคำขอร้องของหลวงปู่สิม พุทธาจารย์

หลวงปู่อ่อนศรีท่านบอกว่า “พระกรรมฐานที่เชียงใหม่ มีแต่คนอีสาน
ทั้งนั้น สกปรก อุดรฯ อยู่ยาวนานไม่ได้ก่อสร้างอะไร การบิณฑบาตพอได้ฉัน
พระกรรมฐานชอบไปเมืองเหนือเพราะชาวบ้านเขาใส่บาตรแล้ว ก็ไม่ได้ตามมา
วุ่นวายที่วัด” 🧡

“โสณิกังคสูตร” คือ วรรคข้อ ๑๑ ว่าด้วย การเข้าไปเยี่ยมและอยู่ในป่าช้าพิจารณาซากศพเป็นวัตร ท่าน
เป็นผู้มีใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหว ในโลกธรรมทั้งหลาย

นามเดิม	นายสิม วงศ์เข็มมา เป็นบุตรของนายสาน และ นางสิงห์คำ วงศ์เข็มมา
เกิด	ท่านเกิดเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๒ ตรงกับวันศุกร์ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีระกา
บรรพชา	เมื่อท่านอายุ ๑๗ ปี ได้ขอบิดามารดาบรรพชา เป็นสามเณรฝ่ายมหานิกาย ณ วัด ศรีรัตนาราม บ้านบัว ในวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๙ โดยมี พระอาจารย์สีทอง เป็น พระปัพพชาจารย์
บรรพชาใหม่	เป็นสามเณรฝ่ายธรรมยุต ที่โบสถ์น้ำวัดศรีสงคราม โดย ท่านพระอาจารย์มั่น เป็นประธาน และ เจ้าคุณธรรมเจดีย์ (จูม พนฺธุโล) เป็นพระปัพพชาจารย์
อุปสมบท	เมื่อวันอังคารที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๒ ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๘ ปีมะเส็ง ณ วัดศรีจันทร์ราชวาส ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมี พระครูพิศาลธัญเขต (จันทร์ เขมิโย) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอาจารย์สิงห์ ขนฺตยาคโม เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระปลัดดวงจันทร์ เป็นพระอนุสาวนาจารย์
มรณภาพ	ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ ท่านได้เดินทางธุดงค์มาพบถ้ำผาล่อง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ถ้ำนี้ทะลุถึงกันได้ มีลักษณะเป็นปล่อง อากาศถ่ายเทสะดวก เหมาะสำหรับบำเพ็ญเพียร ภาวนาเป็นอย่างยิ่ง ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาท่านก็อยู่จำพรรษา และพัฒนางานกลายเป็น สถานที่อบรมภาวนาปฏิบัติธรรม สำหรับพระภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกาผู้หวั่นความ หลุดพ้น มาจนถึงจบจนสิ้นอายุสังขารของท่าน
	ท่านละสังขารเข้าสู่อนุปาทิเสสนิพพาน ณ วัดถ้ำผาล่อง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
	สิริรวมอายุได้ ๘๒ ปี ๙ เดือน ๑๔ วัน ๖๓ พรรษา •

ลัทธิธรรมนลวงมู่อ่อนศรี จานวโร

๓๒. เราเดินจงกรมก็ดี นั่งภาวนาก็ดี รักษาศีลก็ดี
รวมเรียกว่าสร้างคุณดีทั้งนั้น
สร้างคุณดีทั้งนั้น เรียกว่าสร้างธรรมจักรในเกิด

๓๓. จิตของผู้ที่อบรมแล้ว มักจะตกไม่ทางฝ่ายดี
ส่วนจิตของผู้ที่มิได้อบรม มักจะตกไม่ทางฝ่ายชั่ว
ฝ่ายดีคือ อะโลกะ อะโทสะ อะโมนะ
ฝ่ายชั่วคือ โลกะ โทสะ โมนะ

๓๔. ความเพียร ๔ อย่าง
๑. เพียรระวังไม่ให้มาเกิดทั้งในสันดาน
๒. เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว ๓. เพียรทำในบุญที่เกิดขึ้น
๔. เพียรรักษามโนจิตที่เกิดขึ้นแล้วนั้นไว้

๓๕. วิมุตติ กับ วิมุตติญาณทัสสนะ ต่างกัน คือ
วิมุตติ เป็นโลกุตตาระอย่างเดียว
ส่วนวิมุตติญาณทัสสนะ เป็นโลกีย์อย่างเดียว

ลัทธิธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร

๓๕. ก่อนที่จะทำสมาธิ ต้องทำตาม๓มนีก่อน

- ทำในกาย และเตรียมใจให้สะอาดก่อน
- ทำให้อันตรัยคือ สัทธา วิริยะ สติ สมาธิ มัคคุตา
ให้เสมอกันอย่าให้อ่อน ในกล้ากว่ากัน
- ฉลาดในนิมิตตรื่องนมาข ที่จะทำให้ใจในแน่วแน่
- ประตองจิตไว้ไม่ให้ก่อกอง มลูกจิตในกัมแห่งอยู่เสมอ
- ข่มจิตในเมื่อจิตมีกำลัง กล้านาญมาก ในลัดกำลังลงพอสมควร
 - ต้องทำในจิตรา่เร่ง ในเวลาจิตเสร้านมอ
 - ต้องเพ่งดูจิต ถ้าจิตมันตง ในเพ่งดูเฉยอยู่
อย่ากด อย่าทำในรา่เร่ง ในทำเหมือนสารกั้มรก
ในเวลารกขัง สารกั้มไม่ต้องทำอะไร
มันแต่ก็อพอวงมาล้งและก็อเฉยอยู่เท่านั้น
 - อย่าตามตนมีใจไม่มันตง
ห้อมใจไว้ในทางนนักแน้นอยู่เสมอ
ในตามตนผู้มีใจนนักแน้นไม่ก่อกอง ดังนี้

วัดป่าพระอาจารย์ดี ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

พรรษาที่ ๑๑ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๙

จำพรรษาที่วัดป่าพระอาจารย์ตื้อ

ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

• ช่วยศิษย์ให้รอดพ้นจากบ่วงมาร •

เมื่อหลวงปู่่อนศรี ท่านนำหมู่คณะมาจำพรรษาที่ “วัดป่าพระอาจารย์ตื้อ” อำเภอแม่แตง ตามคำนิมนต์ของหลวงปู่สิม พุทธาจาโรแล้ว

ท่านได้นำหมู่คณะปฏิบัติตามแบบพระคณะกรรมฐานด้วยความผาสุก เย็นใจ เป็นที่พึ่งน้อยใหญ่ของบรรดาพระเถระที่ติดตาม

อำเภอแม่แตง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขต ติดต่อกับหลายอำเภอ เช่น อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว อำเภอแม่ริม อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันทราย อำเภอสะเมิง และอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

มีแม่น้ำแม่ปิง แม่จัด และแม่แตง เป็นเส้นเลือดใหญ่ไหลผ่านหล่อเลี้ยงทุกสรรพชีวิตให้มีความสุข อุดมด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารนานาประการ มีขนบธรรมเนียมประเพณีเก่าแก่เป็นที่เลื่องลือ เช่น ประเพณีตานก๋วยสลาก (ฉลากภัต) ประเพณียี่เป็ง ประเพณีปีใหม่เมือง (รดน้ำดำหัวคนแก่) ประเพณีปอยหลวง (ฉลองสิ่งปลูกสร้างของวัด)

ด้วยชั้นบรรยายกาศที่เย็นจืดตลอดทั้งปี และมีประเพณีที่งดงาม ประกอบกับธรรมชาติแห่งขุนเขา ทะลเหมือกไหลผ่านสวยงาม ท่านได้ตื่นตาตื่นใจและดื่มด่ำในธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง และธรรมชาตินั้น ได้ผสมกลมกลืนเข้ากับรสแห่งพระสัทธรรม ธรรมอันไม่มีรสชาติใดเสมอเหมือน ยิ่งทำให้บรรยากาศแห่งการธุดงค์ในครั้งนั้นมีชีวิตชีวา ยิ่งขึ้นไปอีกหลายเท่าตัว

ยามว่างจากภาระท่านก็ออกแสวงหาวิเวกตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น แถบ

อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง เพื่อทำสมาธิภาวนาเป็นอาจิณวัตร

พระเถระรูปหนึ่งที่ติดตามท่านออกธุดงค์ในช่วงนั้นได้เล่าให้ฟังว่า...

“...ปีนั้นหลวงปู่อ่อนศรีท่านได้ชวนออกธุดงค์จากภาคอีสานถึงภาคเหนือ ทำให้ได้เรียนรู้และศึกษา ถ้าไม่มีองค์ท่าน ผมอาจไม่มีปัญญาครองผ้าเหลืองมาจนถึงเท่าทุกวันนี้

คราวจำพรรษาที่วัดป่าพระอาจารย์ตื้อ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่... ผมขอเล่าให้หมู่เพื่อนฟังอย่างไม่กระดากอายเลย

พอใกล้ ๆ วันออกพรรษา มีหญิงสาวชาวเหนือคนหนึ่ง บ้านเขาอยู่แถวตลาดแม่แตง มีครอบครัวหรือยังก็ไม่อาจรู้ได้ แต่เห็นเธอเป็นประจำ

วันนั้นออกโคจรบิณฑบาตตามปกติในตลาดแม่แตง

ผู้หญิงคนนั้นได้ซื้อข้าวมาเต็มตะกร้า ได้ใส่บาตรกับหลวงปู่สุพรรณ

พอเขาใส่บาตรหลวงปู่สุพรรณ หมดไปครึ่งตะกร้า แล้วก็มาใส่ให้ผมต่อ ผมเงยหน้าขึ้นดูเธอ เธอยิ้มให้เท่านั้นแหละ มันเหมือนว่าฟ้าพาดลงบนกระหม่อม เพียงสบตาเธอเท่านั้น ยืนตกตะลึงตัวแข็งทื่อ เหมือนต่อไม้ที่ตายแล้ว พุดอะไรไม่ออกบอกไม่ถูก เพียงสักว่าเห็นเท่านั้นก็หลงรักปักใจในทันที จะเป็นเพราะอะไรหรือว่ากรรมบันดาลหรือเราไม่สำรวมเอง หรือหลาย ๆ อย่าง

หลวงปู่สุพรรณท่านเดินนำหน้าห่างไกลแล้ว ผมยังงงยืนตะลึงงอจะกว่าจะตั้งสติได้ต้องใช้เวลานานสองนาน ถึงมีสติ พอที่จะก้าวเดินต่อไปได้อีก

แม้กาลเวลานั้นผ่านไป ภาพนั้นยังติดตาตรึงใจไม่ลืมเลือน

หลับตาลงคราใดภาพนั้นยังมาปรากฏให้เห็นในห้วงนึกเสมอ ถึงกับได้อุทานในใจว่า..

“...โอ้โฮ ทำไม เราเป็นบ้าไปถึงขนาดนี้ ทั้ง ๆ ที่เราก็ไม่รู้ซึ้งรู้แท้ ไม่เคยพูดเคยถามไถ่กันสักคำ แล้วเราก็รักเขาข้างเดียว จะเป็นจะตายกินไม่ได้นอนไม่หลับ อยากจะวิ่งออกไปหาเธอทุกคืนวัน เพียงนึกเจ้าราคะความกำหนัดยินดีที่นอนเนื่องอยู่ในชั้นธสันดานมานานแสนนาน ก็พลันปรากฏให้

ศาลาการเปรียญที่วัดป่าพระอาจารย์ดื้อ ที่หลวงปู่ดื้อเป็นผู้สร้าง

กระสันอยากลี้กออกจากเพศพรหมจรรย์ในทันที ไปอยู่แบบชาวโลกีย์ที่มี
การครองรักครองเรือน วัน ๆ ที่ผันผ่าน ใจก็ยังคิดแต่หมกมุ่นลุ่มหลงปลงวาง
ไม่ได้เลยแม้แต่หน่อย”

พอผมได้โอกาสจึงรีบเข้าไปกราบเรียนหลวงปู่อ่อนศรีทันทีว่า...

“...ท่านอาจารย์! ช่วยผมด้วย ๆ ผมถูกฟ้าผ่าแล้ว ผมไม่ไหวแล้ว”

จากนั้นผมก็เล่าเหตุการณ์ที่เป็นไปทั้งหมดให้ท่านฟัง

ท่านก็สอนให้ใช้หลักธรรมพิจารณาว่า....

“...ให้ท่านพิจารณาไปถึงอนาคต วาดภาพให้เห็นความทุกข์อันเกิดจาก
กามกิเลส ปฏิบัติให้เข้าทางโสดา.. สกิทาคา.. อนาคา.. ในที่สุดก็จะเกิดมรรค

ท่านลองคิดดูเถิด..เพียงท่านผู้บรรลุพระอรหันต์บุคคลชั้นต้นเท่านั้น ยัง
ประเสริฐกว่าความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้ใหญ่ครองอาณาจักรกว้างไกลในทิศทั้งสี่
ขอท่าน...อย่าได้ประมาท พิจารณาลงในกาย จะไม่ยึดถือในภพชาติ

● อัญมณี/อเนกประสงค์ งามไว ●

เจดีย์ พระอุโบสถ หอระฆัง วัดป่าพระอาจารย์ตื้อ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ขันติ และวิริยะ เป็นเครื่องมือที่จะถอดถอนกิเลส เร่งทำความเพียรให้เพิ่มขึ้น ระวังความง่วง อย่าท้อแท้

แม้ชาตินี้จะไม่สำเร็จ ก็จะเป็นพรหมจรรย์ของพระ ระวังกิเลสมันหลอกให้กลับไปสู่โลก สู้ความยุ่งเหยิงวุ่นวาย สู้ความยึดเหนี่ยวพันผูก เงินทองพ่อแม่ลูกหลาน ย่อมพันผูกเป็นลูกโซ่คล้องใจต่อไปไม่หยุดหย่อน”

พระบรมศาสดาตรัสว่า... เครื่องผูกหย่อน ๆ แต่ที่แก้หรือเบรื่องให้พ้นได้ยาก คือ ทรัพย์สมบัติ บุตร ภรรยาของผู้บริโภคคาม แม้จะไม่ผูกมัดร่างกายตั้งเครื่องจองจำ คงปล่อยให้ไปในที่ต่าง ๆ ได้ แต่เครื่องผูกเหล่านี้ก็รัดจองจำใจของสัตว์เหล่านั้นให้ติดให้เดือดร้อนกระวนกระวายอย่างยากที่จะแก้ไข

ผู้มีปัญญาเท่านั้น ย่อมละกามสุขตัดเครื่องผูกเหล่านี้ออกบวช ผู้ที่ยังติดอยู่ก็ต้องทนให้เครื่องจองจำดังกล่าวนี้ รัดรัดเดือดร้อนตลอดไปสิ้นกาลนาน

ท่านเคยได้ยินภาสิตโบราณเก่าหรือไม่ เป็นคำคม เตือนอารมณ์แห่งห่วงนึกที่โผล่ขึ้นมาสร้างความรู้เห็นผิด ๆ ได้เป็นอย่างดี ท่านสอนว่า...

“อย่าไว้ใจใจจร ว่าเป็นเพื่อนเก่า

อย่าไว้ใจเพื่อนเรา ว่าคบกันมาก่อน

อย่านอนใจพระมหากษัตริย์ ว่าปราณี

อย่าไว้ใจนารี ว่าอยู่ในอำนาจของเรา”

ท่านเอ๋ย! อันความรักนั้น มันเป็นเรื่องที่เราร้อนอยู่แล้ว ยิ่งถ้ามันเกิดขึ้นในฐานะที่ไม่เหมาะสมและผิด ยิ่งจะเพิ่มความแรงร้อนเข้าไปอีก เหมือนไฟได้เชื้อยิ่งกระพือเพลิงไหม้ให้ร้อนระอุไม่มีวันสร่างซา

ถ้าหากว่า ท่านปฏิบัติแม้ชาตินี้ยังไม่ได้มรรคผลก็จะเป็นอุปนิสัยติดต่อไปในภพภคหน้า

ท่านก็เคยเห็นมิใช่หรือ มีคนบางคนบวชเข้ามาแล้ว ถูกกิเลสมันหลอกให้ลี้กกลับไปเป็นข้าของโลกอีก หลงในรูป รส กลิ่น เสียง ไม่มีวันโง่หัวขึ้นมาได้มากต่อมาก

พวกเราเนี่ย บวชมาก็เพื่อมาลด มาละ เอาหัวใจให้ออกห่างไกลไปจาก
กิเลสประเภทต่าง ๆ วันนี้เราชนะมันยังไม่ได้ ก็อย่าท้อถอยอ่อนแอน้อยใจ
ทำให้แข็งกล้าเข้าไว้ เหมือนนักรบออกสู้สงคราม สงครามแห่งภพชาติที่หา
เบื้องต้นและที่สุดไม่เจอได้ง่าย ๆ ตอนนี้อย่างไรก็ออกจากทางและวกกลับเข้ามาสู่
ทางแห่งสันติสุข ท่านจะเหนื่อยออกนอกกลุ่มนอกทางอันเป็นบรมสุขไปทำไม อย่า
ให้ราคะตัณหาเข้ามาเหยียบย่ำ ตัณหาคือความทะยานอยากดิ้นรน ดิ้นรน
อยากเป็นนั่นเป็นนี่ อยากได้นั้นได้นี่

ขอท่านจงค่อย ๆ ค่อยๆ เอากิเลสน้อยใหญ่ออกมาทีละชิ้นสองชิ้น หา
หนทางดับทุกข์อย่ามัวมาคลุกเคล้าอยู่กับของเน่าเหม็นเหล่านี้

เมื่อท่านทำได้เช่นนั้นแล้ว มรรคผลนิพพาน ก็จะใกล้เข้ามาเหมือนว่า
อยู่ใกล้เพียงแค่เอื้อม เหมือนพลิกฝ่ามือ จากดำเป็นขาว ท่านจะพลิกจากดำ
เป็นขาว หรือจะพลิกจากขาวเป็นดำ พระพุทธองค์พาเราพลิกจากดำเป็นขาว
ท่านยังจะหวนกลับไปสู่ความดำมืดแห่งจิตใจต่อไปอีกหรือ

ท่านเอ๋ย... ภพชาติที่จะหามรรคผลนิพพานได้ก็คือ ภพชาติมนุษย์
นี่เอง ภพชาติสัตว์ทั้งหลาย เช่น หมู หมา กา ไก่ สัตว์เดรัจฉานทั้งมวล
ย่อมหามรรคผลนิพพานไม่ได้เลย

ทางที่เบาสบายคลายความทุกข์กังวล นั่นก็คือ ทางแห่งศีล สมาธิ ปัญญา
รักษาศีลเจริญภาวนา ต้องระวังตัวกิเลสตัณหาตัวปลิ้นปล้อน ให้เอา
อย่างพระอรหันต์ทั้งหลาย เช่น **พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร ฯลฯ** ท่าน
ได้พิจารณากาย จึงสำเร็จมรรคผลนิพพานได้ กิเลสมันชวนให้ออกไปข้างนอก
และมันมักจะอ้างอย่างผู้ดีว่า เป็นฆราวาสก็ทำความดีได้

คนเราถ้าใครไม่มีลูกมีผัว คนนั้นก็มิสมมุติค่อย ถ้ามีก็มีสมมุติมาก
ตัดใจยาก การปฏิบัติก็ต้องทำให้จริงจัง อย่าเป็นคน “**คิดในข้อ งอในกระดูก**”
ให้เอาตัวอย่างที่ดี “**อย่าทำให้เป็นปลาเน่าตัวเดียว เหม็นไปหมดทั้งข้อง**” จะ
เป็นเหมือน “**จระเข้ไม่มีหนองน้ำอยู่**”

เราบวชมาก็เพื่อละและปล่อยวางมิใช่หรือ? เรื่องที่จะให้ท่านละและปล่อยวางมาถึงท่านแล้ว ทำไมท่านไม่ปล่อยวางเล่า! ท่านอย่าให้กิเลสมันครอบงำจิตใจ ให้พยายามขัดเกลา อย่าให้จิตขึ้นราสกปรกเลอะเทอะเป็นสนิมสติปัญญาจะใช้งานไม่ได้แล้วสุดท้ายก็สึกไปเท่านั้น

เราเดินฝ่าขวากหนามดงหญ้ารกมามากแล้ว มาถึงทางโล่งเตียนดีแล้ว จะกลับไปหาที่ทางรกรุงรังอีกหรือ?

ถึงแม้ว่าหลวงปู่อนศรี ท่านจะเพียรพยายามแสดงธรรมดีเลิศอย่างไร แต่ใจของผมที่เป็นเหมือนช้างตกมันที่ไม่ยอมฟังเสียงใครแม้กระทั่งนายควาญช้างเอง ธรรมะชั้นเลิศ เพียงสายลมพัดผ่านเข้าหูซ้ายก็ทะลุออกหูขวาเท่านั้น จากนั้นท่านก็พูดถามขึ้นด้วยความอ่อนโยนและมีเมตตาว่า
“หายไหม? ใจดีขึ้นไหม?”

ก็ตอบท่านไปว่า “ยังไม่หายครับ ท่านอาจารย์!”

หลังจ้งหันท่านก็พร่ำสอนอีกแล้วเล่า มันก็ยังไม่หายอีก รีบวิ่งกลับไป

● อสงไขย/๑๕๓๖ ไร่ผวาร ●

(บน) ประตුවัด (ล่าง) กุฏิพระภายในวัด

กุฎิ เก็บบาตรจีวร เดินตะลอน ๆ จากวัดป่าพระอาจารย์ตื้อ ไปยังวัดบ้านปาง เข้ากราบนมัสการหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ขอฟังข้อธรรมะมาเตือนใจ

ถึงแม้ว่าจะได้อยู่ใกล้หลวงปู่แหวนท่านสมใจที่คิดไว้แล้วก็ตาม แต่ใจเจ้ากรรมก็ยังติดดินทึนทึนทึน มันเป็นอยู่อย่างนั้น ๔-๕ วัน กลางวันนั่งทอดถอนใจ กลางคืนก็นอนเจ้าน้ำตาไหลฟังเสียงหัวใจร้องไห้ แล้วภาพแห่งสตรีคนนั้นมันก็ลอยมาวอกวากวนใจอยู่ในหัวนึกโดยมิได้เชื่อเชิญ คิดว่า ๕ วันแล้วที่เราจะเป็นจะตายเพราะเรื่องผู้หญิงคนนี่

พออยู่ใกล้หลวงปู่แหวนใจก็เข้มขึ้นขึ้นมาบ้าง องค์ท่านได้เล่าประวัติของท่านยกขึ้นมาสาธก เป็นคติสอนย้อมใจให้ฝึกฝนมั่นคงในทางธรรมหลายประการ โดยเฉพาะเรื่องที่ท่านสามารถผ่านเรื่องสตรีมาได้แบบหวุดหวิดจะได้กลับไปเป็นชีข้าของโลก

ได้โอกาสและกำลังใจจากท่าน จึงตั้งสัจจะอธิษฐานว่า

“...ถ้าแก่ไม่หายวันนี้เป็นอะไรก็ต้องเป็นกัน”

ทำวัตรสวดมนต์เสร็จกลับมากุฎิ ประมาณ ๓ หุ่มน เดินจงกรมแล้วนั่งภาวนา คือเอาความคิดแก้ความคิด คิดว่าตนเองลึกเป็นฆราวาส พอลึกแล้วมีเงินเหลือไม่มาก พอเอาซื้อเสื้อผ้าเงินก็เหลือน้อย จึงไปซื้อล็อตเตอรี่ถูกรางวัลที่ ๑ ได้สามแสนบาท แล้วไปซื้อสวนลำไย ๒ หมื่นบาท ซื้อรถเก๋ง และไปแต่งงานกับผู้หญิงคนนี่ที่เราหลงรัก และได้อยู่ร่วมกัน ระหว่างครองเรือนนั้นก็มีความเจ็บป่วย ทะเลาะเบาะแว้ง เป็นธรรมดา ไม่มีใครจะยั้งให้กันทั้งปีทั้งชาติได้หรอก ต่อมาได้ลูกชายคนหนึ่ง พอลูกชายเข้าโรงเรียน ก็คลอดลูกสาวอีกคน การครองชีพก็ไม่ลำบากอะไร อยู่มาเมื่อก็ก็น้ำใจเจ็บป่วยแล้วก็ตายจากไป ทั้งลูกไว้ให้เลี้ยงดูคนเดียว จะมีเมียใหม่กลัวจะไม่ถูกกับลูก ก็อดทนเลี้ยงลูกคนเดียวจนโต ลูกชายเรียนจบ ม.๖ ไปสอบครู ผู้หญิงเป็นสาวแล้วก็แต่งงานมีครอบครัว ลูกเขยก็มาอยู่ด้วยกันที่บ้าน อายุเราก็ ๕๐-๖๐ แล้วก็ให้ลูกดูแลสวนต่อจากเรา

ส่วนเราก็กินปลุกกุฎีหลังเล็ก ๆ อยู่ที่วัด แต่ไม่กินข้าววัด สวดมนต์ ไหว้พระ ภาวนา ปัดกวาดวัด ถึงเวลาลูกสาวก็มาส่งข้าว วันไหนมาสายหน่อย ก็รู้สึกว้า มันปล่อยให้พ่ออดข้าว หิวข้าว มันไม่คิดถึงพ่อ คิดแต่เรื่องของตัวเอง แท้ที่จริงเขาก็มีงานการของเขาเหมือนกัน ลูกสาวก็มีลูกหลานแล้วก็ให้หลานมาส่งข้าว เขาติดธุระมาได้ บางที ๖-๗ วัน จะเจอหน้าลูกสาวสักที คิดว่าลูกมันไม่รักพ่อ ไม่ห่วงพ่อ อย่างนั้นอย่างนี้ จนคิดมาถึงว่าอายุ ๖๐ ปี กว่า จิตมันย้อนกลับมาสอนตนว่า “เดี๋ยวนี้ก็เป็นพระอยู่แล้วทำไมต้องไปเป็นตาปะขาวอีก เป็นพระก็ดีอยู่แล้ว”

ระยะนั้นตี ๕ พอตี ตั้งแต่ ๓ หุ่่ม ถึง ตี ๕ นั่งไม่ได้พลิกเลย

เพราะฉะนั้น มันก็มาลงที่เป็นนักบวชเหมือนเก่า ไม่มีที่ไปก็เข้าวัดเหมือนเก่า จบตอนตี ๕ ความกระสันอยากสึกลดลงไป ๕๐ เปอร์เซ็นต์

ไปบิณฑบาตขากลับก็เออ รอดตายแล้ววันนี้ ขณะข้ามสะพานมองเห็นหมาตัวหนึ่ง มันหันหน้ามามองเรา มันเฝ้าสองขาหน้าจับซากกระดูกซี่โครงสัตว์ แล้วแทะเล็มกระดูกสัตว์นั้นด้วยความเอร็ดอร่อยเฝ้ามัน

พอเห็นหมามันแทะกระดูกเฝ้าเหม็นเท่านี้แหละ

จิตมันกลับลำทันทีว่า “**กามทั้งหลายเหมือนหมาแทะกระดูก**”

จิตคิดปรุงเท่านี้ เพียงเท่านี้จริง ๆ ความรักและความหลงที่ทรมาณมานานวัน หายเกลี้ยงเป็นปลิดทิ้ง เหมือนหมอรักษาถูกโรค คนไข้ยอมหายจากโรคในเวลาไม่นาน

โธ้ย! ท่านเอ๊ย! ถ้าผมไม่อายุคน อยากก้มลงไปกราบหมาต่อหน้ามัน ณ ที่นั้นทันทีเลย”

ผมจึงรีบกลับมากราบเรียนให้หลวงปู่อ่อนศรีฟังว่า “ท่านอาจารย์! ผมรอดตายแล้ว หมาช่วยผมไว้ ผมไม่ตายจากเพศพรหมจรรย์แล้ว”

ท่านก็ว่า “โอ้! หมามันช่วย หมามันก็ช่วยคนได้นะ ใครอย่าประมาทนะว่าหมาไม่ดี”

ลิขิตธรรมนวลนวลนวลนวลนวลนวลนวล

๒๖. วิมลสนา ของพระพุทธรูปเจ้า กับวิมลสนาของพระสาวก ต่างกันคือ
วิมลสนาของพระพุทธรูปเจ้า ได้แก่ มุฏิจสมมต (หรืออวิชชา)
ส่วนวิมลสนาของพระสาวก คือ ไตรลักษณ์ มี
อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ดังนี้

๒๗. พระพุทธรูปเจ้าเห็นว่า พระองค์แล้ว
เมื่อพระองค์มีนิพพานแล้ว
ภายหลังจะมีผู้แสดงคำว่า อรหันต์ในละเอียงได้
จึงตามเอาพระสาวกมาแสดงในพิภพ มีนัยอย่าง

๒๘. นกขมิ้นทั้งนวล จะทำกันได้ด้วยสติปัญญา
ต้องมีธาตุ หรืออวิชชา ตระกูล
ผู้ที่ต้องการจะละอุปาทานทั้ง ๕ นั้น ต้องละ ภาวะ โทสะ โมหะ จึงจะถูก
เพราะภาวะ โทสะ โมหะ นี้ก็ข่มกันกับกัน ๕ ดังนี้

ลัทธิธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร

๓๙. ผู้จากเม้น พระโสดาบัน
ต้องละสักการะภิกขุและอัฐธานุภิกขุในได้
//แต่สักการะภิกขุและอัฐธานุภิกขุนี้ ไกลกันเหลือเกิน
//ถ้าไม่ใช่อันเดียวกัน

๔๐. มุกุณ ดือ ผู้มีสัตตคุณ ๗ ๔ ประการ ดือ
เน้นสิ่งไม่เที่ยงว่าเที่ยง
เน้นสิ่งไม่สคงว่าสคง
เน้นสิ่งว่าทุกข์เป็นสุข
เน้นสิ่งไม่ใช่ตัวตนว่าเป็นตัวตน

๔๑. องค์อริยมรรคที่จักทำลาบ อวิชชาได้นั้น
ต้องประกอบกับ วิเวก๑
ประกอบกับ วิราคะ๑
ประกอบกับ นิโรธ๑
ประกอบกับ ความสละ๑
ถ้าไม่เช่นนั้นจักจำเม้น องค์อริยมรรค ละอวิชชาไม่ได้

● ๒๕๖๒/๐๕/๒๕ ๒๕๖๒ ●

หลวงปู่อนศรี จานวโร

๑๒-๑๓

พรรษาที่ ๑๒-๑๓ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐-๒๕๐๑

จำพรรษาที่เสนาสนะดงป่าดะ

บ้านเหล่า ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าวก้างเขียด จังหวัดเชียงใหม่

• หลงถึงพุทธกาลกับท่านพ่อลี •

ปวารณาออกพรรษากาลจากวัดป่าพระอาจารย์ตื้อแล้ว...

...ย่างเข้าสู่ฤดูหนาว ลมโชยมาจากทางด้านทิศเหนือ เย็นเยือกเข้าสู่หัวใจ เป็นฤดูที่ผู้คนทั้งหลายแสวงหาที่อบอุ่นกาย แต่สำหรับพระป่ากรรมฐานแล้ว กลับเป็นฤดูกาลที่ท่านใช้ทดสอบกำลังจิตตนเองบนยอดดอยเพียงเดียวดาย แสวงหาความอบอุ่นใจเพียงลำพัง ยิ่งอรรถภาพเสียงเป็นเสียงตายสู่กับหัวใจที่ไร้กาลเวลาและฤดูกาล แต่เป็นที่สถิตยแห่งความดีและความชั่ว

การอยู่ในเสนาสนะป่าอันเปลี่ยวเงียบสงัดนั้น ไกลจากอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งกิเลส ทำให้สังขารสงบได้ดี แม้บางทีจะทำให้รู้สึกเปลี่ยวเหงาบ้างในบางสมัย เมื่อเคยชินกับอารมณ์นั้นแล้ว ความยินดีในวิเวกก็จะเกิดขึ้นเอง

พระป่ากรรมฐานท่านจึงชอบฝึกนั่งสมาธิภาวนาทำท่ายลมหนาวในกลางป่าลึก เพื่อเป็นการฝึกจิตใจให้เข้มแข็ง ไม่อ่อนแอต่อความหนาวข้างนอกที่มาถึงเข้า

แต่ความหนาวเข้าถึงชั่วแห่งภพชาติ ทุรกันดาร์ ข้ามได้โดยยาก นั่นคือความหนาวเหน็บเจ็บแสบเพราะกิเลสเข้าครอบงำจิตใจให้มีตนกระเสือกกระสนดิ้นล้มดิ้นตาย ฝ่าลมฝน หนาวร้อน ไม่มีวันผ่อนคลายหยุดหย่อนในการเวียนเกิดเวียนตาย หาที่หนาย และหาที่อยู่ดีไม่เจอ

ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เข้าสู่ยุคถึงพุทธกาล หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ท่านแสวงหาครูบาอาจารย์ผู้ทรงศีลธรรมและแสวงหาที่ปฏิบัติธรรมเป็นพุทธบูชา ถวายองค์สมเด็จพระบรมศาสดา รำลึกถึงวาระถึงพุทธกาล พระพุทธศาสนา

ภาพวาดฝาผนังบรรยายศาสนาลงกัณฑ์พุทธกาล ณ วัดอโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ

อายุกาลล่วงมาได้ ๒๕๐๐ ปี มนุษย์ผู้พอมีวาสนาบารมีจึงได้รู้เห็นธรรมตามกำลัง และพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์นั้น ยังคงเส้นคงวาหนาแน่นได้ชนถ่ายผู้คนออกจากกองทุกข์นานัปการสุดที่จะพรรณนา

ท่านจึงเดินทางจากเชียงใหม่ สู่สำนักพระอริยสงฆ์ผู้มีพลังจิตแก่กล้าหาได้ยาก คือ **ท่านพ่อลี ธรรมโร** แห่งวัดอโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ

ท่านพ่อลี ธรรมโร ท่านเป็นพระผู้ล้ำเลิศด้วยคุณธรรม เป็นที่เคารพบูชาของบรรดาพุทธศาสนิกชนทุกผู้ทุกนาม อีกทั้งบรรดาสาธุศิษย์ของท่านก็มีมากมาย ท่านเป็นพุทธทายาทที่่องอาจในศีลบารมี สมาธิบารมี และปัญญาบารมี อีกทั้งยังเป็นพระนักปฏิบัติที่่องอาจในการเผยแผ่ธรรมะโดยแท้

ปฏิบัติอันละมุนละไมของท่านพ่อลี ทำให้บรรดาสาธุชนเลื่อมใสทั้งกาย วาจา และใจ ชันติธรรมและเมตตาธรรมของท่านเป็นที่ซาบซึ้งแก่พุทธบริษัททั้งปวง สั่งสอนอบรมพุทธบริษัทให้เป็นบุคคลพลเมืองดีในชาติ มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึกที่บูชา แสงแห่งพุทธธรรมส่องสว่างโดยพุทธสาวก

ผู้บริสุทธิ์ ให้ความอบอุ่น สงบสุขแก่ผู้คนทั้งปวง

ท่านพ่อลีนับว่าเป็นพระเถระที่มีพลังอำนาจจิตสูงและสำคัญยิ่งรูปหนึ่งในสายกรรมฐานของ**ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต** ที่ประสบความสำเร็จทั้งในทางธรรมและทางโลก

...พอถึงข้างขึ้น เดือนเมษายน ๒๕๐๐ ท่านพ่อลีได้สั่งการจัดเตรียมงานเป็นการใหญ่ ประชาชนพระเถระต่างหลั่งไหลมาจากทั่วทุกสารทิศเพื่อเข้าร่วมประชุม **“งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษกับท่านพ่อลี ที่วัดอโศการาม”**

ครูบาอาจารย์พระกรรมฐานศิษย์สาย **ท่านพระอาจารย์เสาร์** และ **ท่านพระอาจารย์มั่น** ทั้งหมด พระเถระชั้นผู้ใหญ่ ผู้น้อย โดยการนำของ**หลวงปู่สิงห์ ขนดะ** ยาคโม กองทัพธรรมแห่งวัดป่าสาละวัน ต่างทยอยกันมาปักกลดที่วัดอโศการาม แพรพรรณกาสาวพัสด์เหลืองอร่ามดั่งเมืองฟ้าแดนสวรรค์อันสงบ พระอริยสงฆ์ที่น่าเคารพ พระอรหันต์ที่เป็นประจักษ์เพชรมหาน้ำหนึ่ง ได้ปรากฏกายรวมอยู่ในที่อันเป็นมหามงคลแห่งเดียวในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ คือ วัดอโศการาม เป็นที่น่าอัศจรรย์!

เสียงพระธรรมเทศนาอันเป็นธรรมะแท้จากพระป่าดังขึ้นเป็นระยะ ๆ กล่อมเกลากิเลสจากมนุษย์ที่จรมารับฟังไม่ขาดสาย พระธรรมเทศนาในครั้งนั้นมีทั้งรสเด็ดเผ็ดมันและกลมกล่อม สลับกับเสียงสวดมนต์สมโภชพระบรมธาตุ ดังกึกก้อง

ในบริเวณวัดอโศการาม บางท่านเดินจงกรม บางท่านนั่งสมาธิ บางท่านสนทนาธรรม บางท่านกุสุมุฏกับการต้อนรับครูบาอาจารย์ บางท่านจัดตั้งโรงทานแจกจ่าย เสียงโฆษกประกาศหาคนที่พลัดหลงกันเป็นระยะ ๆ

ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นได้ด้วยพุทธานุภาพ ธรรมมานุภาพ สังฆานุภาพ และเทวดานุภาพ น้าอัสจรรย์จริง ๆ สิ่งที่ไม่เคยเกิดเคยมี ก็เกิดมีขึ้นได้ด้วยบุญบารมีของท่านพ่อลี ธมฺมธโร

ข่าวการฉลองฯ จากปากต่อปาก จากหมู่บ้านสู่ตำบล อำเภอ จังหวัด

กระจายไปทั่วประเทศ แม้ในงานนี้รัฐบาลก็จัดฉลองเหมือนกันแต่เทียบเท่า
งานที่วัดโคศคารามมิได้เลย กลิ่นธูปควันเทียนและดอกไม้สำหรับมาลัการะ
บูชาแทบจะหาไม่มี ต้องสั่งจองกันล่วงหน้า

ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นราวปาฏิหาริย์ เหมือนเทพเนรมิต สิ่งใดขาด
เหลือไม่มีการขอเรียไร ไม่มีการออกฎีกาบอกบุญ ท่านพ่อลีนั่งเขียนใส่กระดาษ

พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์ (ท่านพ่อลี ธมฺมธโร)

วัดโคศคาราม อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ

**พระเดชพระคุณพระสุทธิธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์ หรือท่านพ่อลี ธมฺมธโร พระอริยะเจ้าผู้ทรง
คุณอันประเสริฐ** ถึงพร้อมด้วยอำนาจแห่งบารมีและบุญที่สั่งสมไว้แต่ปางบรรพ์ เป็นพระสุปฏิปันโน ปฏิบัติดี
ปฏิบัติชอบ ที่มีภูมิธรรมและพลังจิตสูงยิ่ง มีจริยวัตรทั้งดงาม มีศรัทธาที่เต็มเปี่ยมในการเผยแผ่ธรรม
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ท่านเป็นศิษย์ที่ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต โปรดเป็นที่สุด ในยามที่ท่านเดินทางไปคารวะท่านพระ
อาจารย์มั่นสำนักวัดบ้านหนองผือ จังหวัดสกลนคร ท่านได้รับการต้อนรับจากท่านพระอาจารย์มั่นเป็นกรณี
พิเศษ ว่ากันว่า...

“ท่านเป็นพระเจ้าโศกมหาธาตกลับชาติมาเกิดเพื่อบรรลุนิพพาน และเป็นศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น
เพียงรูปเดียวที่ไม่เคยถูกพระอาจารย์มั่นตักเตือน เมื่อออกจากสำนักไป ท่านเป็นผู้ที่ทำให้ชาวพระนครได้รู้จัก
พระกรรมฐาน และทำให้วงศ์กรรมฐานเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจนถึงยุคปัจจุบัน

ท่านได้บรรลุนิพพานชั้นสูงที่ถ้ำเขียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และบรรลุนิพพานชั้นสูงสุดที่ถ้ำเขานกรรจ์
จังหวัดปราจีนบุรี

นอกจากนั้นท่านยังเป็นผู้ที่มีสามารถจัดงานฉลองกิ่งพุทธกาลได้อย่างยิ่งใหญ่สมศักดิ์ศรีที่เมืองไทย
เป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนา”

พันกลม ๆ แล้วเอาไปห้อยไว้ข้างฝาผนังศาลาข้าง ตามต้นเสาข้าง ต่างคนก็ต่างมาแย่งกันสอยต้นบุญ บางท่านก็ได้บริจาคข้าวสาร บางท่านก็เป็นสังกะสี บางท่านก็เป็นน้ำปลา พริก ผ้าไทร ดอกไม้ ตะปู เป็นต้น ทุกคนต่างก็แย่งกันมาสอยของสูง เพื่อหาของสูงสุดสอย คือ พระนิพพาน

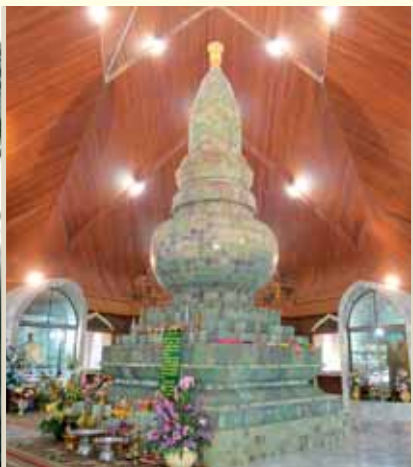
ปรากฏว่าเพียงไม่กี่วันวัดโคกการามเนืองแน่นไปด้วยสิ่งของเครื่องใช้

นามเดิม	นายชาลี นารีนรงค์ เป็นบุตรของนายปาว และนางพ่วย นารีนรงค์
เกิด	ที่บ้านหนองสองห้อง ตำบลยางโยภาพ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ในวันพฤหัสบดี วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๔๙ เวลา ๒๑.๐๐ น. เดือนนี้ แรม ๒ ค่ำ ปีมะเมีย มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันรวม ๙ คน ชาย ๕ คน หญิง ๔ คน
อุปสมบท	ปี พ.ศ. ๒๔๖๘ อายุครบ ๒๐ ปี เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๘ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ตรงกับวันวิสาขบูชา ณ พัทธสีมาวัดบ้านหนองสองห้อง โดยมี หลวงปู่โถม เจ้าอาวาสวัดบ้านหนองสองห้อง เป็นพระอุปัชฌาย์ เมื่อท่านบวชได้ ๒ พรรษาจึงตั้งใจอธิษฐานให้ได้พบครูบาอาจารย์ที่ทรงคุณธรรมว่า “เวลานี้ข้าพเจ้ามุ่งหวังเอาดีทางพระศาสนา ขอจงให้ได้พบครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติชอบภายใน ๓ เดือน” ด้วยแรงอธิษฐานของท่าน ในปีพุทธศักราช ๒๔๖๙ ท่านได้พบท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ที่วัดบูรพาาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี สมความตั้งใจ ท่านพระอาจารย์มั่น ท่านได้สอนให้บริกรรมภาวนา “พุทโธ” เพียงคำเดียวเท่านั้น ขณะนั้นท่านพระอาจารย์มั่นกำลังอาพาธ ท่านจึงแนะนำให้ไปพักอยู่เสนาสนะป่าบ้านท่าวังหิน ซึ่งเป็นสถานที่เงียบสงัดวิเวกดี มี พระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม พระมหาปิ่น ปัญญาพโล เป็นพระพี่เลี้ยง
ญาติติใหม่	ในขณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุตที่วัดบูรพาาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ โดยมี ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต เป็นผู้ให้ไตรสรณคมน์และศีล พระปัญญาพิศาลเถร (หนู ฐิตปญฺโญ) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอธิการเพ็ง เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ได้นิยามนามว่า “ธมฺมธโร” แปลว่า “ พระผู้ทรงศีลธรรม ”
พ.ศ. ๒๔๗๔	จำพรรษาที่วัดเจติยหลวง ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำพรรษาร่วมกับท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ในคราวที่จำพรรษาวัดเจติยหลวงนั้น ท่านพระอาจารย์มั่น ได้สั่งให้ท่านพ่อลี ไปปฏิบัติกรรมฐาน ในที่อื่นเป็นมงคลสถาน ๓ แห่ง คือ ๑) ดอยชะม้อ จ.ลำพูน ๒) ถ้ำบวบทอง จ.เชียงใหม่ ๓) ถ้ำเชียงดาว จ.เชียงใหม่
พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๔	จำพรรษาที่วัดโคกการาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
มรณภาพ	ท่านละสังขารเข้าสู่อนุปาทิเสสนิพพาน ณ วัดโคกการามในวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔ เวลาประมาณ ๐๒.๐๐ น. สิริอายุ ๕๕ ปี ๓๓ พรรษา ●

ที่จำเป็น ที่เพียงพอต่อการจัดงานและเลี้ยงคนเรือนหมื่น เรือนแสนได้อย่างสบาย ๆ

นี่แสดงถึงทานบารมีอันยิ่งใหญ่ของท่านพ่อลี ได้สั่งสมไว้แต่ชาติปางก่อน จึงหลังไหลมาเหมือนสายน้ำทิพย์ ที่ไม่มีอะไรสามารถขวางกั้นได้

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านก็เป็นพระอริยสงฆ์รูปหนึ่ง ที่ได้ร่วมฉลองในบรรยากาศ กิ่งพุทธกาลอันยิ่งใหญ่สุดพิเศษนั้น เหตุการณ์ฉลองกิ่งพุทธกาลในคราวนั้นสร้างแรงบันดาลใจและมุมมองในทางพระพุทธศาสนาให้แก่ท่านมากมายสุดจะพรรณนาได้

หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ

วัดดอยแม่ปิ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

พระเดชพระคุณหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ “วิสุทธิเทพแห่งดอยแม่ปิ้ง” เป็นพระอริยสงฆ์ที่พระเจ้าแผ่นดินและประชาชนทั่วประเทศเคารพนับถือ ท่านได้รุดงค์ไปตามป่าเขาต่าง ๆ ทั้งทางภาคอีสาน ภาคเหนือ ประเทศพม่า และประเทศอินเดีย ด้วยเท้าเปล่า โดยมี**หลวงปู่ดี อจลธมฺโม** เป็นสหายธรรม

นับแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ครองราชย์มาจนถึงยุคปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า ยังไม่มีพระอริยะคณาจารย์รูปใด ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเทียบเท่าหลวงปู่แหวน พระองค์เสด็จพระราชดำเนินพร้อมพระบรมวงศานุวงศ์ยังวัดดอยแม่ปิ้ง เพื่อนมัสการและสนทนาธรรมกับหลวงปู่แหวนหลายครั้งหลายหน ยิ่งความปลื้มปิติให้แก่ประชาชนที่พบเห็นท่านทั้งสอง เมื่อสนทนากันประหนึ่งพ่อกับลูก เป็นภาพที่หาดูได้ยากยิ่งนัก

นามเดิม นายญาณ ธรรมสิริ เป็นบุตรของนายใส และนางแก้ว ธรรมสิริ

• แดนพระอริยสงฆ์ •

การฉลองกิ่งพุทธกาลที่วัดโคศคารามผ่านไปแล้วยังยิ่งใหญ่ หลวงปู่
อ่อนศรี จานวโร ท่านจึงเดินทางกลับไป อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้วย
ดวงใจที่ชื่นบานอีกครั้ง ครานี้ท่านรำพึงว่า “เราก็คือสงฆ์สาวกผู้หนึ่ง ที่พยายาม
ไต่เต้าขึ้นตัวเองให้ผ่านพ้นจากกองทุกข์ได้อย่างพระอริยสงฆ์เหล่านั้นบ้าง”

ท่านพิจารณาเห็นว่า “ศิษย์ที่สำคัญยิ่งรูปหนึ่งของท่านพระอาจารย์มั่น
ภูริทัตโต ที่ปรากฏชื่อลือนาม เป็นที่สักการะศรัทธาของหมู่มหาชนในยุคนั้น
คือ “หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ วิสุทธิเทพแห่งดอยแม่ป๋ม”

เกิด	วันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๓๐ ตรงกับขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือนยี่ ปีกุน ณ บ้านนาโป่ง ตำบลนาโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดเลย ขณะที่ท่านอายุได้ ๕ ขวบ ก่อนที่มารดาจะถึงแก่กรรมได้เรียกท่านเข้ามาใกล้ ๆ ได้จับแขน ไว้แน่นแล้วกล่าวว่า “ลูกเอ๋ย แม่ยินดีต่อลูกสมบัติใด ๆ ในโลกนี้จะเป็นก็ล้านก็โกฏิ แม่ก็ไม่ยินดี แม่จะยินดีมากถ้าลูกจะบวชให้แม่ เมื่อลูกบวชแล้วให้ตายกับผ้าเหลือง ไม่ต้องสึกออกมามีลูกมีเมียนะลูกนะ” เมื่อมารดาท่านสิ้นเสียเสร็จไม่นานก็ถึงแก่กรรม
บรรพชา	เมื่ออายุ ๙ ขวบ (พ.ศ. ๒๔๓๙) ยายได้นำตัวไปถวายอุปัชฌาย์ที่วัดโพธิ์ชัย บ้านนาโป่ง จังหวัดเลย เพื่อบรรพชาเป็นสามเณร
อุปสมบท	ปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ได้รับการอุปสมบทเป็นพระฝ่ายมหานิกาย ที่วัดสร้างถ่อ อำเภอเกษมสีมา (ปัจจุบันเป็นอำเภอม่วงสามสิบ) จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี พระอาจารย์แวน เป็นพระอุปัชฌาย์
พ.ศ. ๒๔๖๑	อายุ ๓๑ ปี พรรษา ๑๑ ท่านได้ออกเดินธุดงค์รอนแรมผ่านทางอำเภอม่วงสามสิบ อำเภอคำชะอี อำเภอหนองหาร อำเภอบ้านผือ เข้าไปกราบนมัสการและฝากตัวเป็นศิษย์ ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต
ญัตติใหม่	เป็นพระฝ่ายธรรมยุต เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๐ ณ วัดเจติยทัฬหยัง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจนฺโท) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูพนัส เป็นพระกรรมวาจาจารย์ กาลต่อมาท่านได้จาริกธุดงค์ไปในที่ต่าง ๆ ไป ทางภาคเหนือ พม่า อินเดีย นับแต่นั้นมาท่านไม่ได้กลับมาทางภาคอีสานอีกเลย
พ.ศ. ๒๕๐๕	ท่านได้รับนิมนต์มาอยู่ที่วัดดอยแม่ป๋ม และได้อยู่จำพรรษาจนจนสิ้นอายุขัยของท่าน
มรณภาพ	ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสนิพพาน ณ วัดดอยแม่ป๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔ สิริอายุได้ ๙๔ ปี ๕ เดือน ๑๗ วัน ๕๘ พรรษา •

หลวงปู่แหวน ท่านใช้ชีวิตอยู่แต่ในป่าในเขา แสวงหาความสงบวิเวก หนีความเจริญและความวุ่นวายของโลกโดยเด็ดขาดมุ่งรุดดงค์อยู่ป่าเป็นวัตร ปฏิบัติเป็นเวลาเกือบ ๕๐ ปีแล้ว ท่านเป็นพระฝ่ายอรัญญวาสีอย่างแท้จริง มุ่งบำเพ็ญเพียรทางวิปัสสนากรรมฐานอย่างเด็ดเดี่ยวแน่วแน่เพื่อความหลุดพ้น ไปจากทุกข์พบวิมุตติธรรม เจริญรอยตามท่านพระอาจารย์มั่น ผู้เป็นพระ อรหันตบุรพจารย์ อย่างน่าสรรเสริญ เป็นเวลายาวนานยิ่ง เป็นที่รับรองใน หมู่คณะพระอริยเจ้าศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น ว่า “หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ได้นำเพ็ญเพียรจนสามารถบรรลุธรรมขั้นสูงสุด เป็นพระอรหันต์แล้ว!”

อำเภอพร้าวมีแนวเขตติดกับอำเภอชัยปราการ อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอแม่แตง อำเภอแม่สรวย และอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่ามากมาย มีชาวเขาหลายเผ่า เช่น

หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท

วัดป่าภูกิริยัตตปฏิบัติทาราม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

พระเดชพระคุณหลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท พระอริยเจ้าผู้เด็ดเดี่ยวอาจหาญในสายกรรมฐานของท่าน พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ท่านได้รับการยกย่องจากท่านพระอาจารย์ มั่นว่า “**เป็นผ้าชีวืรห่อทอง**” อุปนิสัยของท่านเป็นคนตรงไปตรงมา มีปฏิภาณ ยอมหักไม่ยอมงอ ท่านสละอวัยวะ ทรัพย์ และชีวิตเพื่อธรรม เป็นผู้มีความกตัญญู กตเวที จงรักภักดีต่อท่านพระอาจารย์มั่น ยิ่งกว่าชีวิต ท่านได้รับความไว้วางใจจาก ท่านพระอาจารย์มั่น ให้เดินทางไปเฝ้าอุปัฏฐากหลวงปู่เสาร์ ซึ่งอาพาธหนักถึงเมืองนครจำปาศักดิ์ประเทศลาว จนกระทั่งหลวงปู่เสาร์มรณภาพ

อีก่อ กระเหรียง มูเซอ เป็นแหล่งต้นน้ำแม่งัด มีอ่างเก็บน้ำธรรมชาติ คือ อ่างเก็บน้ำแม่โกน ที่ไหลผ่านวัดป่าดงป่าดะ

เมื่อครั้ง “ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต บิดาของพระกรรมฐาน” ปลีกวิเวกมาทางภาคเหนือ อำเภอฟัวว ราวปีพุทธศักราช ๒๔๘๒ ท่านได้จาริกเข้าจำพรรษาที่วัดร้างป่าแดง และ ดอยมูเซอ ท่านได้เทศนาโปรดชาวเขาเผ่ามูเซอ มีหลายคนที่ได้ดวงตาเห็นธรรม ตามที่ท่านอบรมสั่งสอน

จวบจนถึงปัจจุบันนี้ ด้วยบุญบารมีของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต คัมครอง รักษาลูกหลานของชาวเขาเผ่ามูเซอยังได้รับการสนับสนุนทางด้านการศึกษาและการอนุเคราะห์ในหลายด้านจากพระกรรมฐานหลายคณะ

“หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท พระผู้เป็นดั่งผ้าขี้ริ้วห่อทอง” ศิษย์รูปหนึ่งที่ติดตามท่านพระอาจารย์มั่น ในยุคนั้นได้กล่าวว่า

นามเดิม	นายโอวเจี๊ยะ โพธิกิจ เป็นบุตรของนายซุ่นแฉ่ และนางแพ โพธิกิจ
เกิด	วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๙ ตรงกับวันอังคาร เดือน ๗ ขึ้น ๖ ค่ำ ปีมะโรง ณ บ้านคลองน้ำเค็ม ตำบลคลองน้ำเค็ม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
อุปสมบท	วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ เวลา ๑๖.๑๙ น. ณ พัทธสีมาวัดจันทนาราม ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยมี พระครูครุฑนารถสมาจาร (เศียร) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูพิพัฒนพิหารการ (เชย) เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ท่านพ่อลี ธมฺมธโร เป็นพระอนุสาวนาจารย์
พ.ศ. ๒๔๘๓-๒๔๘๕	หลวงปู่เจี๊ยะ เป็นพระคิลานุปัฏฐาก และเป็นปัจฉาสมณะ เป็นประจวบเจดิตตามตัวท่านพระอาจารย์มั่นมาโดยตลอด ท่านพระอาจารย์มั่นได้กล่าวชมเชย ในคุณธรรมและนิสัยวาสนาของหลวงปู่เจี๊ยะท่ามกลางหมู่สงฆ์ว่า “ทุกขาปฏิปทา จิปปาฏิญาณ ท่านรูปนี้ปฏิบัติลำบากแต่รู้เร็ว ปฏิบัติเพียง ๓ ปี เท่ากับเราปฏิบัติภาวนามาเป็นเวลา ๒๒ ปี”
พ.ศ. ๒๔๙๒	ขณะที่ท่านเข้าที่หลีกเร้นภาวนาในป่าดงลึก ในขณะที่ป่วยหนักนั้นท่านเล่าว่า “จิตเป็นธรรมชาติที่อัศจรรย์ตลอดเวลา พิจารณาจนกระทั่งจิตมันดับหมด หยุดความคิดค้น จิตปล่อยวางสิ่งทั้งปวง คว้าวิมูขจักร วิมูขจิต แหวกอวิชชา และโมหะอันเป็นประจวบตาข่ายกิเลสขาดสะบั้นออกจากใจ จิตมีอิสระอย่างสูงสุดเกินที่จะประมาณได้”
พ.ศ. ๒๕๒๖	คณะศรัทธาได้ถวายที่แก่หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน หลวงตานิมน့်ท่านมาอยู่เป็นเจ้าอาวาส และท่านได้สร้าง “วัดป่าภูริทัตตปฏิปทาราม” และอยู่จำพรรษามาโดยตลอด
มรณภาพ	ท่านละขันธ์เข้าสู่อนุปาทิเสสนิพพานด้วยความสงบ ณ โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เวลาประมาณ ๒๓.๕๕ น. สิริอายุรวม ๘๘ ปี ๒ เดือน ๑๗ วัน ๖๘ พรรษา •

“...ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ได้สำเร็จธรรมมาจากชาวเขา จาก
ยอดดอยอันสูงชันห่างไกลจากผู้คน

ชาวเขานี้เองได้เลี้ยมท่านพระอาจารย์มั่น จนท่านบรรลุธรรม

พระกรรมฐานจึงไม่ควรลืมนุญคุณของชาวป่าชาวเขา

พระกรรมฐานจึงเป็นหนี้ชาวป่าชาวเขา

ฉะนั้นใครพอมีวาสนาก็พากันไปดูแลช่วยเหลือเขาบ้าง”

และอำเภอฟัวรนี้เองเป็นจุดเริ่มต้นที่ยิ่งใหญ่จุดหนึ่งของวงศ์พระกรรมฐาน
สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต

เพราะที่ “ถ้ำดอกคำ” ตำบลน้ำแพร่ อำเภอฟัวร จังหวัดเชียงใหม่
เป็นสถานที่บำเพ็ญเพียรขั้นสุดท้าย หลบหลีกปลีกตัวจากฝูงชนของท่าน
พระอาจารย์มั่น เพื่อบำเพ็ญภาวนาอย่างเข้มงวดเอาเป็นเอาตายเพื่อบรรลุธรรม
ขั้นสุดท้าย

ตำนานวัดถ้ำดอกคำ

มงคลสถานที่หลวงปู่มั่นบรรลุธรรม

เรื่องราวของถ้ำดอกคำนี้ปรากฏอยู่ในตำนาน
พระเจ้าเลียบโลก หรือตำนานพระบาท พระธาตุ
ฉบับพิสดาร จารึกด้วยภาษาไทยวน ภาษาบาลี มี
ข้อความที่พอจะนำมาเป็นข้อพิจารณาหาข้อมูลอยู่บ้าง
ซึ่งมีข้อความว่า “พระพุทธเจ้าของเราพร้อมด้วยพระยา
อินทร์ พระยาโคก พระอาณนที พระสารีบุตรและ
พระโมคคัลลานะ ได้เดินเทสสันถิ คือ การเสด็จไป
เทศนาโปรดสัตว์ในนิมมราชธานี้อยใหญ่ในที่ต่างๆ จน
เข้ามาถึงเมืองทริภุชชัย เมืองลี เมืองท่าหัวเตียน
เมืองอุคคัม”

ในวันหนึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จไปด้วยพระองค์เพียง
องค์เดียว เข้ามานั่งในถ้ำนี้ ขณะนั้นเมื่ยักษ์ ๒ ตน
ผิวเมี้ย อาศัยอยู่ในถ้ำหลวงเชียงดาวมาเป็นเวลานาน

สุดท้ายท่านได้ประสพชัยชนะอย่างใหญ่หลวง หลุดพ้นจากสรรพกิเลส โดยประการทั้งปวง ถึงการนับได้ว่าเป็นพุทธสาวก เป็นพระอริยสงฆ์ผู้ทรงศีล ธรรมอันบริสุทธี เป็นพระอรหันตสาวกโดยสมบูรณ์ ขณะนั้นท่านพระอาจารย์ มั่นบวชได้ ๓๘ พรรษา

นอกจากท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโตแล้วยังมีพระอริยสงฆ์ศิษย์สาย กรรมฐานอีกหลายรูปที่ได้บรรลุนิพพานที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เช่น **หลวงปู่ขาว อนาลโย** บรรลุนิพพานที่หุบเขา กระท่อมน้อยกลางทุ่งนา บ้านโหล่งขุด อำเภอพร้าว และ**หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ** ที่วัดดอยแม่ปิง อำเภอพร้าว เป็นต้น

หลวงปู่อนศรี ท่านได้เล่าประวัติในตอนนี้อย่างน่าฟัง และนำพิจารณาว่า...

“...เมื่อครั้งยังเที่ยวหาปลีกวิเวกอยู่แถวอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ท่านเป็นผีหัวเข็มขึ้นที่ไหลซ่าย ปวดมากจนใช้แขนไม่ได้เลย เวลาสะพายย่าม

วันหนึ่งมันออกหาอาหารในบริเวณถ้ำดอกคำนี้ (ความจริง พระองค์รู้ไว้ก่อนแล้วว่ายักษ์จะมาทางนี้ และทรงคิดว่าจะหามาถวายผู้หยาบชาตคนนี้ให้ตั้งมันดำรงอยู่ในศีล) ยักษ์ผู้สามเเล็งเห็นชายผู้หนึ่งมีรูปร่างงามนั่งอยู่ในถ้ำ มันก็เข้าไปหาเพื่อจะจับกินเป็นอาหาร พอเข้าไปใกล้พระพุทธเจ้าก็เหาะหนี มันจึงหยิบเอาก้อนผา (ก้อนหิน) ขว้างตามหลังไปหลายก้อน โดยไปตกที่ริมปากถ้ำ ๒ ก้อน แต่ไม่ถูกพระพุทธเจ้า ยักษ์ตนนี้ได้พยายามอย่างมากที่จะไล่ตามพระพุทธเจ้าให้ทัน แต่ก็ไม่สามารถทำได้ ในที่สุดมันก็ลดทิวมาณะยอมแพ้ ยกมือไหว้พระพุทธเจ้าแล้วเหาะกลับไปถ้ำเชียงดาวบอกเรื่องที่เกิดขึ้นแก่ภรรยาตน ยักษ์ผู้เป็นภรรยาจึงได้ชวนผู้เป็นสามีแต่งดาขันข้าวตอกดอกไม้ ซึ่งเป็นดอกบัวคำมาลัการะพระพุทธเจ้า ถ้านี้จึงได้ชื่อว่า “ถ้ำดอกคำ” ตั้งแต่นั้นมา ส่วนยักษ์สองผัวเมียตั้งแต่นั้นก็ตั้งอยู่ในศีลธรรมเรื่อยมา หากินแต่ผลไม้ไมกินเนื้อไม้กินปลา

ที่บริเวณวัดถ้ำดอกคำนี้มีหลักฐานเกี่ยวข้องกับตำนานที่กล่าวมา ได้แก่

รอยประทับพระที่นั่ง เรียกกันว่า “รอยก้นพระพุทธเจ้า”

รอยนิ้วมือพระพุทธเจ้า ทางขวามือหน้าผาเวลาเดินเข้าไป มีรอยลงรักปิดทองมาแต่โบราณ

ประตูลอดบาป เมื่อเดินเข้าไปทางซ้ายมือด้านล่างมีช่องผากว้างประมาณคนลอดได้ เล่าว่าคนใดทำบาปมากลอดไปไม่ได้ บางทีจะติด คือไปก็ไม่ได้ จะกลับก็ไม่ได้

ก่อนผาลูกที่เป็นเจดีย์หน้าวิหาร ลูกที่ถัดจากฐานเจดีย์ และที่อยู่ข้างบนคล้ายเพดานนั้น มีความเชื่อว่าเป็นก้อนผาที่ยักษ์เอาขว้างตามหลังพระพุทธเจ้า ●

ต้องใช้ด้านขวา แม้แต่เวลากวาดลานวัด ก็ใช้แขนขวา เอารักแร้หนีบด้านปลายไว้ แล้วใช้มือขวาลากไม้กวาด ที่อยู่ของท่านตอนนั้น ถ้าหากต้องเดินทางไปหา หมอต้องใช้เวลาเดินทางกว่าครึ่งก่อนวัน

เมื่อปวดมากเข้าท่านได้ตั้งจิตอธิษฐานว่า **“ตัวเรานี้ก็มาไฝหาความวิเวก เพื่อพบทางสว่างตามแนวทางพระตถาคต ไม่มีสิ่งอื่นใดที่พอจะมารักษาได้ หนทางนั้นหรือก็กัณดาร จึงขออธิษฐานเอาพระธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นโอสถรักษา”**

ท่านสวดมนต์ภาวนาตั้งจิตอธิษฐานอย่างนั้นทุกวัน ด้วยความเชื่อมั่นและสมาธิที่มั่นคง เข้มแข็ง เฟ้งแล้วเป่าที่บริเวณที่เป็นฝี และใช้สมุนไพรที่เป็นว่านฝนกับน้ำทาประคบด้วย

เป็นที่น่าอัศจรรย์! ฝีที่เป็นและทรมานมานานวัน รักษาอย่างไรก็ไม่หาย ที่ทำว่าจะหาย เมื่ออธิษฐานเอาคุณพระพุทธเจ้ามาคุ้มครองรักษา

วันแรกทุเลาลงเล็กน้อย วันต่อมาก็เฟ้งอีก ทำติดต่อกัน จนกระทั่งทุเลาหายไป ไม่มีรอยแผลเป็นแต่อย่างใด

ท่านเล่าย้ำว่า ท่านเคยเป็นฝีแบบนี้มาถึง ๒ ครั้ง ๒ ครา ท่านได้ใช้วิธีเดียวกันรักษาก็หายทั้ง ๒ ครั้ง เป็นที่น่าอัศจรรย์ ในอธิษฐานบารมี

หลวงปู่อนศรีท่านได้เล่าถึงความทุกข์นานปีการ ที่พระคณะกรรมฐานต้องเผชิญต่อไปอีกว่า...

“...คราวหนึ่งหมู่เพื่อนได้ออกจากท่านไปอยู่บ้านสันป่าเหียง อำเภอพัว จังหวัดเชียงใหม่ ถูกพวกชาวบ้าน เอาหินปาเข้าไปในที่ท่านอยู่ ท่านอยู่ป่า กุฎิก็ไม่ได้ เขาเอาหินขว้าง ท่านก็หลบบังอยู่ที่ต้นไม้ เขาก็ปาจนฝากุฎิแตกแหลกหมด ท่านเอาใบไม้ไปกั้น พออยู่กันเท่านั้นแหละ พอดีเห็นว่าเขาจะมาปาแน่ จึงลงจากกุฎิไปแอบอยู่ต้นไม้ เขามาปาตอนเจียบ ๆ

ท่านเล่าว่า “เรามาอยู่เชียงใหม่หลายปี แต่ไม่มีกรรม กรรมของเราไม่มีไม่เคยถูกปา หลวงปู่อนศรี สุขเมโธ ชื่อเดียวกันกับเรา องค์นั้นท่านก็ถูกปา

หีนลูกวังขนาดเท่ากำปั้น ปาเข้าไป แรก ๆ เขาดักน้ำมาจากบ้านเข้าไปถวายท่าน
ท่านถามว่า “น้ำเอามาจากไหน?”

“เอามาจากบ้าน” เขาตอบ

ท่านสอนเขาว่า “เออ! โยม น้ำนี้ เป็นน้ำไม่สะอาด ไม่บริสุทธิ์ เปื้อน
อามิส อยู่บ้านต้องไปดักที่บ่อซี” แล้วท่านก็เทน้ำเขาล้างขา เทออกหมดเลย

“ไป ๆ เอามาใหม่ละโยม” ท่านว่าอย่างนั้น เขาเลยไม่เอามาอีกเลย เขา
คงโกรธท่านที่ไม่ฉันน้ำของเขา

ตกตอนเย็น ๆ เขาก็เอาหีนลูกเท่ากำปั้น มาปาสีท่าน ปาเข้าไปที่ท่าน
พัก ก่อนที่หนึ่งโดนบาตรบุบ ก่อนที่สองปาเข้าไปถูกหน้าแข้ง ท่านนั่งภาวนา
อยู่ ก่อนที่สาม ถูกตรงท้อง ท่านบอกว่า

“พอแล้วโยม ๆ อาตมาจะตายแล้ว ๆ” เขาก็เลยหยุดเพียงแค่นี้ ๓ ก่อน
ตั้งแต่นั้นท่านเลยป่วยกระเสาะกระแสะมาจนกระทั่งตาย

เมื่อหลวงปู่อ่อนศรีได้เล่าประวัติของท่านมาถึงตอนนี้ มีลูกศิษย์คน
หนึ่งถามท่านขึ้นมาว่า “...ท่านหลวงปู่เคยท่องเที่ยวกรรมฐานไปที่ไหนบ้าง?”

ท่านตอบว่า “นอกจากเชียงใหม่แล้ว เชียงรายก็เคยไปอยู่ ไปอยู่หลาย
จังหวัด เดินกรรมฐานไปอยู่ทั่ว แพร่ น่าน ลำพูน ลำปาง พิจิตร พิษณุโลก
เคยไปมาหมด ไม่มีรถเดินไป

สมัยนั้นแถวอีสานก็ไม่มีรถไฟ ก็ใช้เดินเอา เดินตามทางมันต้องหลาย
เดือนนะ กว่าจะถึงเชียงใหม่ไม่ใช่ใกล้ ทางเกวียนทางคน ทางรถไม่มี”

แล้วลูกศิษย์ก็กราบเรียนถามท่านว่า “อาหารการขบการฉันเป็นอย่างไร
บ้างเจ้าคะ? ”

ท่านตอบว่า “เราฉันเมื่อเดียวตั้งแต่ไหนแต่ไร บิณฑบาตฉันแล้วก็ไป ๆ
จึงไม่ทุกข์ยาก ไปเรื่อย ๆ ก็ต้องถามเขา ระยะทางเท่าไร ประมาณเท่าไร บิณฑบาต
ฉันแล้วก็ไป

ออกพรรษาแล้วก็เดินทางไปถึงเชียงใหม่ช่วงเดือนเมษายน เราไปอยู่

● ๒๕๖๒/๐๕๒๓ ไร่ผา ●

บรรยากาศภายในวัดดงป่าตะ ๑. พระประธาน ๒. พระสิวลี ๓. ลำน้ำแม่โกนด้านหลังวัด

๔. ทอระฉัง ๕. รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง ๖. บ้ายวัดภาษาพม่า ๗. ศาลาการเปรียญ ๘. กำลังก่อสร้างเจดีย์

หลายปีรู้จักหมด พูดภาษาเขาก็ได้ เราไปหาซื้อหนังสือเขามาอ่าน ผลสุดท้าย
เราใช้นโยบาย ทำอย่างไรจะพูดภาษาเขาได้หนอ จึงติดต่อกับเด็กนักเรียน ป.๒
ป.๓ ป.๔ ผู้ชายมันชอบบุหรี่ยาฉุน เราหายาฉุนมาแจก ๆ ให้มันมาทุกวัน ๆ
เราจึงถือโอกาสเรียนกับมัน แต่มันไม่รู้ว่าเราใช้เล่ห์เหลี่ยมเรียนภาษาของมัน
ถามมันว่า อันนี้ชื่ออะไร เอากระดาษเขียนไว้ เมื่อจำไม่ได้ ถามและฟังเขา
พูดกัน ลำเนียงมันอ่อน มันแข็งตรงไหน ผลสุดท้ายพูดภาษาเขาได้ ถือ
โอกาสเรียนภาษากับเด็ก

เรื่องพระปากระมลฐานันั้น โดยมากเป็นพระทางภาคอีสาน อาทิ หลวง
ปู่มัน หลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว หลวงปู่หลุย หลวงปู่ชอบ เป็นพระทางภาค
อีสานทั้งนั้น แต่ไปอยู่ทางภาคเหนือ อย่างหลวงปู่แหวนไปตายทางภาคนั้นเลย
ไม่ยอมกลับมาเลย ไปตายทางนั้นเลย ท่านเป็นคนจังหวัดเลย เดิมนั้นไม่
ค่อยมีพระกรรมฐานทางภาคเหนือหรอก

หลวงปู่อ่อนครีท่านได้เล่าให้ฟังถึงการท่องธุดงค์ต่อไปอีกว่า..

“...ขณะที่อยู่เสนาสนะป่า “**ดงป่าดะ**” ท่านได้ธุดงค์ไปถึงถ้ำอิด (คำแปล
ชาวบ้านบอกว่า “**เหนื่อยหายใจไม่ลง**”) ภายในถ้ำลึกสัก ๗-๘ เมตร แสงแดด
ส่องเข้าถึงด้านในไม่มีด ท่านชอบนั่งสมาธิอยู่ในถ้ำมืด

บางครั้งปากถ้ำแคเอาตัวมุดเข้าไปได้ ก็เอาผ้าห่อ ไฟฉาย ไม้ขีด ฯลฯ
ผูกเอามุดเข้าไปในถ้ำนั่งสมาธิ

กล่าวถึงถ้ำอิด ท่านบอกว่า “**ถ้ำนี้แปลก ใครเข้าไป ก็หายใจไม่ออก
อยู่ได้ไม่เกิน ๑๐-๑๕ นาที จะต้องเผ่นหนีออกมาทุกราย องค์ท่านเองได้
เคยเข้าไปนั่งสมาธิ อยู่ได้แค่ ๒๐ นาทีเท่านั้น ถ้าไม่ออกมาต้องขาดใจตาย
แน่นอน**”

ชาวบ้านเล่าขานกันว่า “**เป็นถ้ำพญานาค**”

ครั้งหนึ่งขณะที่องค์ท่านนั่งสมาธิอยู่บนนั่งร้านไม้ที่ปากถ้ำนั้น รู้สึกว่า
ที่นั่นเย็นยิ่ง ถึงขนาดต้องเอามือเท้าเกะไม้ไว้ ไม่อย่างนั้นคงต้องกลิ้งหล่น

จากม้านั่งร้านเป็นแนเลย พอลืมหาดูเห็นไว ๆ ลักษณะเป็นหางยาวสัก ๒ - ๓ เมตร ใหญ่ประมาณ ลัก ๑ - ๒ เมตร เห็นจะได้ มุดลอดร้านไม้ที่ท่างนั้น เข้าไปในถ้ำ เห็นหางไว ๆ ทานว่าเป็นพญานาค เพราะขณะนั้นเวลาที่นั่งสมาธิ เป็นเวลาเที่ยงคืนแล้ว สักจากผู้คนพวกกายทิพย์มักออกมาแสดงตัว

หลวงปู่อนศรีท่านได้เล่าถึงเรื่องพวกกายทิพย์ พวกเทพ เทวดา และ สิ่งลี้ลับ อันบุคคลทั่วไปมีอาจรู้ได้ว่า...

“...๕๐ ปี ในเมืองมนุษย์ เป็นวันหนึ่งคืนหนึ่งของสวรรค์ชั้นจาตุม ร้อยปีเมืองมนุษย์เป็นวันหนึ่งคืนหนึ่งของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

เทวบุตร ๔ องค์ มาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ที่จะเที่ยวดูมหรสพใน เมืองมนุษย์จึงเชิญดอกไม้ทิพย์มาด้วย ดอกไม้หอมผดปกดี มนุษย์จึงขอ เทวบุตร ๆ บอกว่า ให้ได้แต่ผู้มีศีลเท่านั้น

จักขุ คือ ตาเนื่อธรรมดาของพระพุทธเจ้า ย่อมมองไกลได้ชัดเจนถึง โยชน์เท่ากับ ๔๐๐ เส้น ส่วนทิพย์จักขุคือ ตาทิพย์ สามารถมองได้ทั่วจักรวาล

บ่อน้ำที่หลวงปู่อนศรี เคยใช้เมื่อครั้งมาจำพรรษาที่วัดดงป่าดะ

สัตว์ทั้งหลายที่ตายแล้ว ย่อมทิ้งซากไว้ในแผ่นดินนี้คือ มนุษย์และสัตว์เดรัจฉาน ส่วนพวกเทพและเทวดานับแต่ชั้นจาตุมขึ้นไปหาเป็นอย่างนั้นไม่ เมื่อจุติชากศพไม่มี หายสูญไปเลย

เทวดาสวรรค์ ๖ ชั้นต่างกัน คือ เทวดาชั้นที่ ๑ มีสัมผัสเหมือนอย่างมนุษย์และมีลูกเหมือนอย่างมนุษย์ แต่ชั้นที่ ๒ ขึ้นไปจะต่างกันแต่สัมผัสเท่านั้น แต่ไม่มีลูก

คำว่า **จิต** คืออะไร คำว่าจิตนั้นได้แก่ รูปทั้งปวง ๑ ธาตุที่ปัจจัยไม่ได้ตกแต่ง ๑ เหล่านี้เรียกว่าจิต

คำว่า **เจตสิก** นั้นคือ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ นี้เรียกว่าเจตสิก

ผู้ใดมาจากพรหมโลก เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์มักจะกลัวผู้หญิง ผู้หญิงจับต้องร้องไห้เลยคนนี้ชื่อว่า **อนิตถิคันธะ** แปลว่า กุมารผู้ไม่ต้องการกลืนผู้หญิง

เทวดามีอายุยืนยาวมาก ๑๐๐ ปีของมนุษย์ เท่ากับ ๑ วันของเทวดา เพราะฉะนั้นเทวดาจึงสามารถมาบอกคำสอนพระพุทธเจ้าได้ให้แก่พระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เพราะมีชีวิตอยู่ได้ ในยุคพระพุทธเจ้าหลายพระองค์ เทวดาชั้นสูงจะไม่ค่อยมาคลุกคลีกับมนุษย์ เพราะมนุษย์มีกลิ่นเหม็น...”

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้เล่าประวัติต่อไปอีกว่า...

“ช่วงที่อยู่ทางภาคเหนือ แถวเชียงใหม่ นั้นอายุราว ๓๑ - ๓๒ ปี ได้เดินเที่ยวธุดงค์ไปทางเชียงรายอยู่เหมือนกัน

บางครั้งเดินสะพายบาตรข้ามเขาถึง ๓ วันยังมีเลย ก็ได้โยมพ่อซึ่งเป็นตาปะขาวช่วยจัดอาหารถวายพอฉันบ้างตามสมควร เนื่องจากในสมัยก่อนยังเป็นป่าอยู่มาก ไม่ค่อยมีบ้านเท่าไร อยู่เชียงรายได้สักพักก็กลับมาอยู่เชียงใหม่อีก ท่านบอกว่าคิดถึงหลวงปู่แหวน อยากกลับไปปรนนิบัติรับใช้หลวงปู่แหวน

หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ

เมื่อไรที่องค์หลวงปู่แหวนท่านปลอดจากผู้คนก็จะมากลับรับใช้ปรณินัตติ ยามใดที่มีผู้คนมากมายมากกลับน้อมสการองค์หลวงปู่แหวนมาก ท่านก็จะหลบหนีห่างออกมา

อีกเหตุผลหนึ่งที่ท่านบอกว่า ไม่ชอบอยู่ทางเชียงราย เพราะว่าชาวบ้านชอบเล่นหวย ท่านเมื่อพวกที่ชอบมาขอหวย เมื่อเจอพวกนี้มาก ๆ ท่านมักหนีจากไปที่อื่น ๆ เสมอ ชาวบ้านก็มักจะมีวิธีแยบคาย กล่าวคือ เวลาท่านเดินผ่านมักปูผ้าให้ท่านเหยียบให้เพื่อเป็นมงคล แล้วนิมนต์ให้ท่านฉันน้ำก่อนแล้ว จึงค่อยเลียบ ๆ เคียง ๆ ขอหวยจากท่าน

เมื่อคราวที่อยู่ทางเชียงใหม่ นั้น มิได้เคยส่งข่าวให้ทางบ้านทราบเลยว่า มาอยู่ ณ แห่งหนตำบลใด มีชาวบ้านมาถามท่านว่า ไม่คิดถึงบ้านบ้างหรือ? ได้ส่งข่าวให้ทางบ้านบ้างหรือเปล่า? ท่านตอบคำเดียวว่า “ไม่”

สมัยที่ท่านธุดงค์ที่เชียงใหม่ นาน ๆ จึงกลับมาเยี่ยมแม่ ส่วนพ่อให้เป็นตาผ้าขาว ติดตามธุดงค์ไป ๒๒ ปี สุข-ทุกข์ ด้วยกัน บิณฑบาตด้วยกัน

● ๒๕๖๒/๐๔๒๖ ไร่ผาขาว ●

ถ้ำเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นสถานที่หลวงปู่อนครี เคยไปเที่ยวธุดงค์

ได้ข้าวเหนียวเอาไปอังไฟร้อน ๆ เอาเทียนไขทาซึมเข้าไป มาบั้งไฟจันทน์ ให้เณรเอาเกลือทา บางทีร้อน ๆ ก็มีมะขามหวานฉั้้นกับข้าวเหนียว บางทีก็ได้ น้ำอ้อย ปลาตัวเล็ก ๆ ต้องผักเสี้ยนถ้วยเล็ก ๆ แบ่งได้คนละ ๓ เส้น ไปเชียงใหม่ ก็ได้ไปภาวนาที่ **ถ้ำปากเพียง ถ้ำเชียงดาว** มีพระเณร ๔-๕ รูป กลางคืนมีเสือมา หมู่คณะนอนกันหมดท่านเป็นหัวหน้า นอนไม่หลับเลย กลัวเสือมาเอาหมู่คณะไปกิน

มีบุญบารมีอยู่ทางนี้ จึงมีความพอใจ อยู่ป่าเจอเสือ ช้าง บางทีก็เจอแมงป่องต่อยเอา ถ้านอนบนดิน

ไปเชียงใหม่ไปอยู่กับหลวงปู่แหวน เวลาท่านไม่มีพระเณร ก็เข้ามากวาดลานวัด ซักผ้าให้ท่าน

ท่านก็เทศน์ให้ฟังบอกว่า **“ผมอยู่นี้ได้ ๕๐ กว่าปีแล้ว ยังไม่ได้กลับไปบ้านเลย ผมคงฝากกระดูกไว้ที่เชียงใหม่”** ความจริงองค์ท่านก็ได้ฝากกระดูกไว้ที่ดอยแม่ป๋าง อย่างที่บอก

ชาวบ้านที่รักนับถือองค์หลวงปู่อนศรี กลัวว่าทางบ้านไม่ทราบข่าว ได้เคยกราบเรียนถามท่านอยู่เหมือนกัน แต่ท่านไม่ยอมบอกว่าบ้านอยู่ที่ไหน เลขที่เท่าไร ชาวบ้านจึงมาเลียบเคียงถามจากโยมพ่อของท่านที่เป็นตาปะขาว ซึ่งติดตามดูแลองค์ท่านอยู่

ในช่วงเวลานั้น เป็นช่วงที่โยมแม่ท่านล้มป่วยพอดี จึงมีจดหมายมาถึงองค์ท่าน ท่านบอกลูกศิษย์และชาวบ้านว่า **“คนเราเกิดมาก็มีแม่อยู่เพียงคนเดียว เมื่อแม่เจ็บไข้ได้ป่วย ผู้เป็นลูกก็ควรจะต้องไปเยี่ยมเยียนดูแล”**

ท่านจึงบอกลาชาวบ้านกลับวัดธรรมการาม บ้านบึงโน อันเป็นวัดบ้านเกิด ชาวบ้านเหล่า ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว และชาวบ้านแถบวัดป่าพระอาจารย์ตื้อ ตำบลสันมหาพล อำเภอแม่แตง เมื่อทราบเช่นนั้น ต่างคนก็ต่างแสดงความอาลัยเสียดายต่อท่านเป็นอันมาก ผู้เฒ่าผู้แก่แม้กระทั่งเด็กเล็กต่างหลั่งน้ำตา ร้องไห้กันระงม

ลัทธิธรรมนลวงมั่วอันตรัย จานาโร

๔๒. คำว่ามัจฉาทิฏฐิ คือความเห็นผิดนั้น
ที่มีโทษ มากที่สุดมีอยู่ ๓ ข้อ

๑. นัตถิกะทิฏฐิ ๒. อนตฺติกะทิฏฐิ ๓. อภิวิจฺจิกะทิฏฐิ
ข้อที่ ๑ แปลว่า ไม่มีผล
ข้อที่ ๒ แปลว่า ไม่มีเหตุ
ข้อที่ ๓ แปลว่า ไม่มีอันทำดีไม่มีกรรม ดังนี้

๔๓. อนันตรัยกรรมทั้ง ๕ ข้อนั้น ก็บอกว่ามีโทษมากที่สุดแล้ว
แต่มีมัจฉาทิฏฐิ คือ ความเห็นผิดทั้ง ๓ ข้อนี้
ว่า มีโทษมากกว่า อนันตรัยกรรมอีกด้วย

๔๔. ทุรฺยตมํ อสวํ ตุนาสจํ

เว จิตฺตํ สวฺวณฺณสฺสณฺทํ โมกฺขณฺทํ มารทณฺธนา
มุตตลนลํไธ สํรวมจิตฺตอนิไมสุทฺธิทํ
อันเทจฺจวไมสุตฺตํ อาตฺตํอญฺในกํไธได้
มุตตลนลํอัน จักทฺนจากมวงแห่งมาร ดังนี้

ลัทธิธรรมหลวงปู่่อนศรี จานวโร

๔๕. พระพุทธเจ้าได้แยกซึ่งธรรมออก เพื่อจะได้ละทิ้งเสีย
ในเนื้อใจไว้แต่ ธรรมที่ดีเพื่อจะได้มีภูมิติดตาม

๔๖. ธรรมอันเป็นธรรมที่จะละนิรณ ๕ ได้ดีดทาดดีอะไร
๑. ผู้ที่จะละกามฉันทะได้ดีดทาด ดีอ อรณัมมรรต
๒. ผู้ที่จะละพหวนาทได้ดีดทาด ดีอ อนาตามิมรรต
๓. ผู้ที่จะละภินะมิกะได้ดีดทาด ดีอ อรณัมมรรต
๔. ผู้ที่จะละกุกุกจะได้ดีดทาด ดีอ อนาตามิมรรต
๕. ผู้ที่จะละอุทัจจะได้ดีดทาด ดีอ อรณัมมรรต
๖. ผู้ที่จะละวิจิกิจฉาได้ดีดทาด ดีอ โสตามัตถนิล ดังนี้

๔๗. อินทรีย์ ๕ ของพระอรหันต์ ตั้งแต่ขั้นต่ำไปถึงขั้นสูง
ย่อมมีไม่เสมอกัน
ส่วนบุคคลผู้ไม่มีอินทรีย์เสียเลย เรียกว่า มุกขณ

๑๔-๓๐, ๓๒-๓๔, ๓๖-๔๔

พรรษาที่ ๑๔-๓๐, ๓๒-๓๔, ๓๖-๔๔

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๒-๒๕๐๘, ๒๕๒๐-๒๕๒๒, ๒๕๒๔-๒๕๓๒

จำพรรษาที่วัดธรรมการาม

บ้านบึงโน ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

• โปรดโยมมารดา •

หลวงปู่อนศรี จานวโร พระผู้มีปฏิปทาเสมอต้นเสมอปลาย ท่านตั้งใจเดินทางหวนกลับมาบ้านยังถิ่นเกิด ที่บ้านบึงโน ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ก็เพื่อโปรดโยมแม่ (นางและ ธรรมจิตร) ที่เจ็บป่วยเพราะโรคชรา

การหวนกลับบ้านเกิดในคราวนี้ ท่านปรารภนามาโปรดโยมแม่ด้วยอรรถและธรรมโดยเฉพาะ ท่านต้องทำหน้าที่ของบุตรที่พึงกตัญญูต่อบิดามารดา สมดังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนภิกษุทั้งหลายไว้ว่า...

“...ภิกษุผู้เลี้ยงมารดาบิดา ชื่อว่าทำสิ่งที่ควรทำแล้ว

ผู้แสวงหาภิกษามาโดยชอบธรรมแล้วเลี้ยงมารดาบิดา ย่อมชื่อว่าก่อสร้างบุญเป็นอันมาก

ผู้นั้นย่อมได้รับสรรเสริญในโลกนี้ ละโลกนี้ไปแล้ว ย่อมบันเทิงในสวรรค์

...คำว่าพรหมก็ดี บุพพเทวดาก็ดี บุพพจารย์ก็ดี อาहुไนยบุคคลก็ดี เป็นชื่อของมารดาบิดา เพราะท่านเป็นผู้มีอุปการะมาก เป็นผู้เลี้ยงดูให้ความเจริญ และแสดงโลกนี้แก่บุตร

...บุคคลสองท่านที่เรากล่าวว่าอันใคร ๆ สมองคุณไม่ได้โดยง่าย คือมารดากับบิดา

...บุคคลพึงแบกมารดาไว้บนบ่าข้างหนึ่ง แบกบิดาไว้บนบ่าอีกข้างหนึ่ง ต่างว่าผู้นั้นมีอายุถึง ๑๐๐ ปี ทำการบำรุงมารดาบิดาด้วยการนวด การบีบ

และการให้อาบน้ำ และมารดาบิดาพึงถ่ายอุจจาระปัสสาวะบนบานนั้นแล

แม้เช่นนั้นก็ยังไม่นับว่าได้สนองพระคุณท่านได้บริบูรณ์ ก็แต่ว่าผู้ใด
ทำมารดาบิดาให้ตั้งอยู่ในคุณความดีมีศรัทธา ศีล ปัญญาเป็นต้น ผู้นั้นชื่อว่า
ได้สนองคุณท่านเต็มที

ก็เพราะเหตุที่มารดาบิดามีคุณมากเช่นนี้ เราตถาคตจึงกล่าวว่า คฤหัสถ์
ก็ตาม บรรพชิตก็ตาม ที่เลื่อมมารดาบิดาของตน ชื่อว่า เป็นผู้ทำหน้าที่ที่ควรทำ
เป็นผู้ทำบุญอันยิ่งใหญ่” พระบรมศาสดาทรัสต่อไปอีกว่า..

“...ผู้ตั้งอยู่ในกตัญญูกตเวทิตาคุณอันควรสรรเสริญ ได้ชื่อว่าเจริญ
รอยตามแบบแผนแห่งศาสดาของเธอเอง และแห่งโบราณบัณฑิตทั้งหลาย,

ท่านเอย ! อย่าว่าแต่มนุษย์ที่ดีเท่านั้น จะรู้จักสนองคุณของมารดา
บิดา แม้สัตว์ดิรัจฉานที่ดีทั้งหลายก็มีเป็นอันมากที่เอาใจใส่บำรุงเลี้ยงมารดา
บิดาของตน ดังเรื่องนกแขกเต้า ซึ่งเที่ยวไปคาบรวงข้าวสาละมาเลี้ยงมารดาบิดา
เป็นต้น. การเลื่อมมารดาบิดานี้เป็นแบบแผนประเพณีอันดีงามที่สุด

พระบรมศาสดาทรงตรัสย้ำว่า “...เราเป็นชายหนุ่มชื่อ “สุวรรณสาม”
ก็ได้บำรุงเลี้ยงมารดาบิดาเต็มความสามารถเช่นเดียวกัน”

หลวงปู่อนครี ท่านตระหนักลึกในพระธรรมคำสอนเหล่านี้ขององค์
พระศาสดามาตลอดชีวิต ท่านจึงได้ดูแลโยมมารดาทั้งทางกายและใจ ถนอม
เลี้ยงมารดาเหมือนดังแม่ถนอมบุตรสุดที่รัก จนกระทั่งอาการป่วยต่าง ๆ ทุเลา
ลง และสภาพจิตใจของโยมมารดาก็มั่นคงในศีลธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

หลังจากโยมมารดาได้รับโอวาทธรรมจากท่านกลุ่มเถลาจิตใจสมาธิ
จึงมีศรัทธามั่นคงในพระรัตนตรัย ได้รับความศีลอุโบสถ คือ ศีล ๘ ในวัน ๘ คำ
และ ๑๕ คำ ตลอดชีวิต... เป็นที่น่าเลื่อมใส

นี่ชื่อว่า ท่านได้นำพาบุคคล ๒ ท่านที่สำคัญยิ่งที่สุดในชีวิตเข้าสู่สาย
ทางแห่งพระสัทธรรม ดำเนินตามรอยพระบรมศาสดาที่ไปโปรดพุทธมารดาถึง
สวรรค์ชั้นดาวดึงส์และโปรดพุทธบิดาจนบรรลุธรรมขั้นต้น

ภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องสุวรรณสาม บนผนังอุโบสถวัดระฆังโฆสิตาราม กรุงเทพมหานคร

• สมาธิเสื่อม •

ด้วยความเป็นห่วงโยมมารดา และเมตตาชาวบ้านบึงโนที่ยังขาดที่พึ่ง ในหลายด้าน ท่านจึงยับยั้งจำพรรษาอยู่ที่วัดธรรมการามต่อไปเพื่อพัฒนาวัด และหมู่บ้านให้เจริญรุ่งเรือง

...ต่อมา**พระอาจารย์สด** เจ้าอาวาสองค์เดิมได้ลาสิกขาไป ท่านจึงทำหน้าที่ บริหารวัดดูแลหมู่บ้าน

...อีก ๑๐ ปีต่อมา ท่านจึงได้รับมอบหน้าที่ให้เป็นเจ้าอาวาสปกครอง ดูแลวัด ท่านได้พัฒนาวัด และก่อสร้างเสนาสนะที่ยังขาดแคลน เช่น ศาลา การเปรียญ กุฏิ และโรงครัว เป็นต้น

ท่านเล่าว่า... สมัยก่อนไม่มีตะปู ต้องตัดลวดให้ปลายแหลมแทนตะปู บางทีก็เอาลวดผูกต้นไม้ เจาะรู แทนตะปู เสียตายตะปูใช้ครั้งเดียวทิ้ง เอา มาตีให้ตรง แล้วเอาน้ำมันเครื่องกับเทียนมาหล่อมใช้ใหม่

สมัยก่อนอดมาก ไปสวดมนต์ตามบ้านได้บุหรืกล้วยหนึ่งก็เอามาแบ่ง กันสูบ

ผ้าก็อดอยากมาก นุ่งจนจีวรขาด เพื่อนพระเขาเปลี่ยนกันไป ๓ ชุด แล้ว ท่านจึงจะได้เปลี่ยนใหม่ ตรงไหนขาดเอามาปะมาซุน ท่านจึงเย็บมือเก่ง ชำนาญมาก

ท่านเล่าว่า พอว่าจะเลิกบุหรื ท่านก็โยนมันเข้าป่าไปเลย โยนเข้ากอไผ่ ที่มีหนาม ตามเข้าไปเอาไม่ได้ สาเหตุที่เลิกเพราะตกกลางคืนรู้สึกไอ ๆ

ศิษย์รูปหนึ่งของท่านเล่าถึงความยากลำบากในการก่อสร้างในสมัยนั้นว่า..

“...ในยุคนั้นสมัยนั้นการสร้างศาลาเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะ ท่านขาดเรื่องบริวารและกำลังทรัพย์

ถึงกระนั้นก็ตาม ท่านก็ใช้วิธีขบารมี ความพากเพียรพยายามจริง ๆ ไปเอาทรายก็ไปเอาถึงอำเภอสว่างแดนดิน ต้องเอาเกวียนไปลากมา มีความ มานะอดสาหัส ไม่ท้อแท้อ่อนแอง่าย ๆ ท่านทำอะไรมักเป็นอย่างนี้เสมอ

สร้างศาลาใส่ไม้เอง เลื่อยเอง ปีนป่ายขึ้นมุงหลังคาเอง ชาวบ้านเห็นท่านกุลี
กุจอทำไม่หยุดหย่อนเช่นนั้น ก็มาช่วยท่านทำ”

หลวงปู่อนครีท่านมักสอนว่า..

“...คนเก่ง ไม่ว่าในป่าหรือในบ้าน ก็ยอมแสดงความเก่งออกได้
วัดใดมีแต่การว่าจ้าง ไม่มีศรัทธา แม้แต่ดาหย้าก็ต้องจ้าง วัดนั้นไม่เจริญ
ก็แล้วแต่ความสามารถของท่านผู้นำ”

นอกจากนั้นองค์ท่านยังมีส่วนสำคัญ ในการนำความเจริญมาสู่หมู่บ้าน
เช่น ถนนเส้นทางไปตำบลโคกสี เส้นทางไปวัดเหวลึก ไฟฟ้า และบ่อน้ำ

ถนนทางไปวัดที่หลวงปู่พัฒนา

พระลูกศิษย์รูปหนึ่งที่อยู่กับหลวงปู่อ่อนศรีมานานได้กล่าวถึงท่านว่า..

“...เริ่มจากเรื่องนวัตรกรรมก่อสร้าง ต้องยกนิ้วให้เลย องค์กรท่านไม่ค่อยถาม หรือไม่ค่อยขอร้องให้ใครมาสอนวิชาให้ แต่จะคอยสังเกตุดจ๋า หรือเรียกว่าลักจำก็ได้ รวมถึงการลองผิดลองถูก แล้วมาฝึกหัดพัฒนาฝีมือตนเองจนกลายเป็นผู้ชำนาญในเรื่องนั้น ผลงานที่ท่านภาคภูมิใจและมักเอ่ยเล่าให้ลูกศิษย์ใกล้ชิดฟังอยู่เสมอก็มี

ศาลาวัตรธรรมิการาม กว่าจะเป็นศาลาที่เห็นมีใช้ของง่ายเพราะสมัยนั้นเครื่องไม้เครื่องมือหายาก ต้องใช้แรงคนเกือบทั้งสิ้น บางอย่างต้องอาศัยเกวียนไปขนลากมาจากที่ไกล ๆ และงานนั้นก็ดูเหมือนเป็นงานแรกของท่านที่ท่านต้องใช้กำลังความคิดมาก แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำไปคิดไปก็ว่าได้ ท่านพูดให้ฟังเสมอว่าถ้ามีโอกาสให้ไปดูนะ ไม่เหมือนที่อื่น เสาแต่ละต้นก็ใช้กบมือใส่เอาทั้งนั้น สิ่งก่อสร้างที่องค์กรท่านเพียรทำแต่ละแห่ง จะเน้นความมั่นคงแข็งแรงเป็นพิเศษ

ศาลาวัตรธรรมิการาม ที่หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร เป็นผู้สร้าง เป็นงานฝีมือของท่านทั้งหลาย

โบสถ์วัดสีชมพู

สิ่งที่น่าสนใจต่อมาเห็นจะเป็น “โบสถ์วัดสีชมพู” เป็นโบสถ์หลังที่สองที่ท่านได้สร้างในชีวิตของท่าน สมัยนั้นยังไม่มีกลุ่มศรัทธามากนัก การหาปัจจัยต้องค่อยเป็นค่อยไป สมัยนั้นเงิน ๑๒ ล้านบาทก็หาได้ไม่ย่ายนัก ต้องทอดกฐินกันหลายปี ผ้าป่าหลายต่อหลายครั้งทีเดียว แต่ก็ต้องถือเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการเปิดโอกาสให้คนทางแถบชลบุรีและกรุงเทพฯ เข้าไปรู้จักบ้านเกิดเมืองนอนท่าน และนำความเจริญอีกมากมายตามเข้าไปในเวลาต่อมา มีกฐินจากทางชลบุรีไปทอดทุกปีในวัดแถบนั้น หลวงปู่ท่านไม่เคยลืมบ้านเกิด แต่ละปีคิดอยู่เสมอว่าจะเอาอะไรไปช่วยบ้าง โรงเรียนที่ท่านเคยอาศัยเรียน ท่านก็กลับไปส่งเคราะห์อยู่เสมอ ทั้งสร้างอาคารเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน แท็งค์น้ำ เอาข้าวของไปแจกเด็กนักเรียนยากจน ให้ทุนการศึกษา ฯลฯ นอกจากนี้ ก็ช่วยตั้งคนในหมู่บ้านมาทำงาน ก่อสร้างประจำที่วัดถ้าประทุนบ้าง ในช่วงที่ว่างจากการทำนา เพื่อให้เขามีรายได้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร กราบหลวงปู่ลี จิตฺตมโ

เมื่อถึงฤดูผลไม้ทางภาคตะวันออก ก็จะฝากขึ้นไปถวายตามวัดต่าง ๆ รวมถึงข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ท่านปรารภเสมอว่า วัดทางอีสานที่ขาดแคลนยังมีอีกมาก ทางเรามีเหลือใช้ก็ควรส่งเคราะห์ผู้อื่นบ้าง

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านเล่าว่า “เมื่อครั้งสร้างศาลาวัตรธรรมิการามใหม่ ๆ ด้วยการหักโหมในการงานหลาย ๆ อย่าง สมานที่เคยเจริญให้ความร่มเย็นแก่จิตใจมานานกลับเสื่อมลง”

พระเถระรูปหนึ่งที่ติดตามท่านในช่วงนั้นได้เล่าเรื่องนี้ประกอบไว้ว่า...

“...ตอนท่านป่วย(สมาธิเสื่อม)จึงปรึกษากันว่า ครูบาอาจารย์ป่วย เราจะช่วยท่านได้อย่างไร เวลานี้ท่านหนีไปปักกลดปลุกกระต๊อบอยู่ที่เหวลึก รูปเดียว คือที่เหวลึกท่านไปอยู่องค์เดียว อยู่ก่อนหลวงปู่ลี จิตฺตมโ

สรุปกันว่า “ดีที่สุดก็คือ เราต้องหาวิธี ดึงท่านไปร่วมเข้าหมู่เข้าคณะ ศรัทธาญาติโยมทำบุญที่ไหนให้นิมนต์ท่านไปด้วย ความเข้าหมู่เข้าคณะจะช่วยให้ท่านดีขึ้น

อาการที่ท่านป่วย คือ ถ้าท่านได้ยินเสียงหรือเห็นญาติโยมมามาก ๆ ท่านกลัวไม่อยากพูดไม่อยากคุยวุ่นวายกับใคร ขนาดพระมาลาลีกากับท่าน ท่านยังตะเพิดบอกให้ไปลองค์อื่น ถ้าบอกไม่ไปตามที่ท่านสั่ง ท่านก็จะเดินชักลงตรงนั้น

พวกลูกศิษย์เห็นท่านมีอาการป่วยอย่างนี้ จึงหาวิธีช่วยกันดึงท่านเข้าหมู่คณะ วันไหนเขามีงานจุดประทัด เสียงประทัดดังตูม ๆ ท่านจะชักเดินชักลงตรงนั้นเลย จิตมีอาการสะดุ้งกลัว

ครูบาอาจารย์หมู่เพื่อนเห็นเช่นนั้น จึงพยายามนิมนต์ท่านไปร่วมงานในที่ต่าง ๆ ด้วยกัน ทำอย่างนี้แล้วค่อย ๆ หายไป แต่ท่านก็ฉันยาอยู่ด้วยเหมือนกัน มีกิจนิมนต์งานศพที่บางปะกง และนครสวรรค์ เขาจุดพลุตามงานศพตึงตัง ๆ ท่านจับลูกกรงมองดูเฉย หมู่เพื่อนเห็นเช่นนั้นก็ยิ้มร่ากล่าวว่า

“อ้าว! ท่านอาจารย์อนศรี หายแล้ว ๆ” ท่านก็ดีขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งหายเป็นปลิดทิ้ง หลวงปู่อนศรีส่วนมากนั้น ท่านจะไม่ค่อยไปโน่นไปนี่เหมือนใคร ๆ เท้าไร ท่านชอบอยู่คนเดียวกับที่ แล้วหาอะไรทำไม่ให้ว่าง

หลวงปู่อนศรี จานวโร กับหลวงตาพวง สุชินทริโย

● หลวงปู่ฝั้น อาจาฬิรามิคาร ●

● บุพกรรมของช้าง/เมตตากรุณา ●

หลวงปู่่อนศรี ท่านได้เล่าเรื่องเมื่อครั้งที่สร้างศาลาวัตรธรรมิการาม เพื่อเป็นคติว่า...

“...คราวครั้งหนึ่งอาตมา เห็นช้างเข้ามาที่บ้าน จึงไปว่าจ้างควาญช้าง ให้นำช้างมาลากไม้ซุง เพราะสมัยนั้นรถไม่มี ลากท่อนไม้มาจากป่ามาสร้างศาลาวัด เห็นตอนมันลาก มันเหนื่อยสุด ๆ

ชาวบ้านก็พูดว่า “ไม่น่าทำเลย ไม่น่าเหนื่อยเกินสงสารมัน”

เจ้าของช้าง เขาได้ยินเช่นนั้น เขาก็ดำคนที่พูดเช่นนั้น เขาไม่ให้พูดอย่างนั้น ถ้าพูดอย่างนั้นทำให้ช้างเขาเสียกำลังใจ

หลวงปู่กำลังให้อาหารช้าง

ลากมายังไม่ถึงวัด คนไม่เคยเห็นช้าง ก็มารุมดูกัน มันหมดเรี่ยวแรง
แข็งใจลาก ทั้งขี้แตก เยี่ยวแตก ความขี้ขางก็ใช้ตะขอลับบนหัวมัน มันก็เดิน
ไปหยุดไป พอถูกความขี้ขางตีมันก็ลากไปได้หน่อย พอเขาหยุดตีมันก็หยุด พอ
เขาตีมันก็ไป

ในคราวนั้นมีช้างสองตัว ตัวผู้กับตัวเมีย ตัวผู้ใหญ่แข็งแรง แต่ขาไม่ดี
มันเจ็บขา เขาจึงเอาตัวเมียลาก ขี้แตกเยี่ยวแตก น่าสงสารจริง ๆ

เราก็มองดู เกิดความสงสารมันจับใจ แต่ก็ไม่กล้าพูด แต่นึกในใจว่า
“เกิดมาชาตินี้จะขอทำอย่างนี้เพียงครั้งเดียว จะไม่ใช่ช้างลากซุงอีกต่อไป”

สาเหตุที่เราจ้างช้างมาลากซุง ก็เพราะเราเชื่อคนเขาพูดว่า “ประสาการ
ลากซุงมันจะยากอะไร เอาช้างมาลากเดี่ยวเดี๋ยวก็เสร็จ”

พอดีความขี้ขาง มันนำช้างมาหารับจ้างพอดี เราจึงว่าจ้างมัน

หลวงปู่อ่อนศรีท่านได้เทศนาธรรมประกอบในเรื่องนี้ไว้ว่า...

“...เมื่อเกิดสลดสังเวชอย่างนั้นแล้ว ก็มีแก้ไขที่จะปฏิบัติตามคำสอน
ของพระพุทธเจ้า คำสอนพระพุทธเจ้ามีมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว พระพุทธเจ้าทั้ง
หลายพระองค์ผ่านพ้นไปแล้ว แต่ว่าธรรมะอันนี้มันทับถมขึ้นสนิมเป็นกิเลส

บัดนี้พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้มาชี้แจงขึ้นใหม่ ก็เลยเป็นของใหม่ของชาว
สวดอด ต่อมากิเลสทับถมอีก มันก็เป็นของเก่า พระพุทธเจ้าองค์ใหม่ก็มาฟ้น
ขึ้นใหม่ พอหมดพระพุทธเจ้าองค์นี้ก็หมดไปก็เสื่อมไป ๆ พระพุทธเจ้าองค์
ใหม่ขึ้นมา มาฟ้นของเก่า กิเลสของเก่า มันเป็นรูปธรรม เป็นนามธรรม มอง
เห็นด้วยตาไม่ได้ มันเป็นของมีอยู่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง

อย่าว่าแต่มนุษย์เลย แม้สัตว์เดรัจฉาน เช่น สุนัขตัวใหญ่มันกินอิ่มแล้ว
มันก็เลยนอนเฝ้าอาหารไว้ เฝ้าอย่างนั้นแหละ ตัวเล็ก ๆ ก็ไม่ได้กิน มันก็หิวสี
คลานเข้ามา เพราะกลัวตัวใหญ่ กลัวมันกัดเอา มันสู้เขาไม่ได้ คลานไปเลีย
ปากเลียคอ ความหิวบังคับให้คลานเข้าไป คล้ายกับว่าขอกินหน่อยเถิด คุณ
อิ่มแล้ว คุณก็นอนเฝ้าอยู่เฉย ๆ ขอกินหน่อยเถอะ คิดถึงใจพวกเรายังไม่ได้

หลวงปู่่อนศรี จานวโร

กิน อันนี้เราเห็นแล้ว อยู่ต่างจังหวัด หมาตัวใหญ่มันกินแล้วมันนอนเฝ้าอยู่ พวกหมาตัวเล็ก ลูกหมาคลานเข้ามา คล้ายว่าขอกินด้วย ๆ เหนื่อยเหลือเกิน หิวเหลือเกิน คุณสบายแล้ว คุณหายทุกข์แล้ว แต่ข้าพเจ้ายังไม่หาย ขอเมตตา แต่ที่นี้เราเฝ้าอยู่ หมาตัวใหญ่ไม่มีกรรมะ ไม่มีเมตตาไม่คิดถึงอกเขาอกเรา กินอ้อมเราไม่เกิดทุกข์แล้ว

ทุกข์กับเวหนามันเกิดขึ้นเพราะความหิวพวกที่ยังไม่ได้กินเลียปากเลียคอ พิจารณากรรมะมันเกิดขึ้น ผลสุดท้ายก็ถือไม้เรียว หวดหมาตัวใหญ่ให้ออกไป ปล่อยให้ตัวเล็กกินจนอ้อม **มันต้องตัดสินใจ ผู้มีอำนาจต้องตัดสินใจให้** ที่เราเป็นคนต้องตัดสินใจให้ ต้องปล่อยให้ตัวเล็กเข้าไปกิน สัตว์เดรัจฉานมันไม่มีกรรมะ สมมติว่ากินอยู่ในจานเดียวกันนะ ถ้าตัวอื่นมากินรวมด้วยไม่ได้นะ กิเลสของมันเมื่ออยู่สัตว์เดรัจฉาน ขึ้นชื่อว่าสัตว์มันมีทั้งนั้นแหละ เคยเห็นอีก นกเวลามันมีไข่ มักจะไปกินของมัน แต่ที่นี้เมื่อเวลาเป็นลูกอ่อน ปีกยังไม่ออกเลย มันก็ไปไม่ได้ แม่ก็รักษา อีกาตัวใหญ่จะมากินนกตัวนั้นก็สละชีวิตเลย แม่นกตัวเล็กกว่ากาก็ตาม ผู้มีกำลังมีอำนาจที่สุดเลยในช่วงห้วงลูก ตัวเล็กนั้นจิกกา สละเอากายแลกเลย ถ้าสัตว์ใหญ่มีอำนาจมาก สัตว์ตัวเล็กอย่างอื่นไปกินลูกมันไม่ได้มันไล่จิก ถ้าตัวเล็กมีลูกอีกาตัวใหญ่ไปกินลูกนกจิกกัน ผัวมันบึ้งเมียมันบึ้ง ตัวเท่านั้นแหละไล่จิกอีกาในช่วงนั้น มันสละตายจริง ๆ ถึงตัวเล็กก็ตาม แต่ใจมันใหญ่เพราะมันห่วงลูก

มนุษย์รักลูกของมนุษย์ สัตว์เดรัจฉานก็รักลูกของสัตว์เดรัจฉานเป็นอย่างนั้นมา เมื่อพิจารณาใคร่ครวญดีแล้ว ละเอียดยละเอียดดีแล้วเป็นธรรมะดีแท้ ถ้าคนต่างให้อภัยกัน บาปก็ไม่เกิด”

ในขณะที่ท่านพักจำพรรษาที่วัดธรรมิการาม บางคราวท่านก็ได้เดินทางไปศึกษาธรรมและอุปัฏฐากหลวงปู่พรหม จิรบุญโณ ที่วัดบ้านดงเย็นบ้าง วัดศรีโพธิ์สูงบ้าง วัดตาลนิมิตรบ้าง ในคราวที่หลวงปู่พรหมมาพักจำพรรษาและโปรดญาติโยมตามวัดดังกล่าวแล้ว

• ศึกษาธรรม/อุปัฏฐากหลวงปู่พรหม •

วันหนึ่ง หลวงปู่อเนก ธรรม จานวโร ได้เล่าเรื่องหลวงปู่พรหม จิรปุณโธ ให้บรรดาลูกศิษย์ฟัง เพื่อเป็นคติเครื่องสอนใจว่า...

“ในขณะที่เราอยู่จำพรรษาที่วัดธรรมิการามนั้น ได้เดินทางไปอยู่รับใช้อุปัฏฐากและศึกษาธรรมปฏิบัติกับหลวงปู่พรหม จิรปุณโธ ที่วัดบ้านดงเย็นบ้าง วัดศรีพนมสุมัง วัดตาลนิมิตรบ้าง ไปอยู่เฉพาะหน้าแล้ง ไม่ได้ไปอยู่จำพรรษา เมื่อว่างจากภาระท่านก็ไปพักผ่อนกับหลวงปู่พรหมเป็นประจำ ท่านเป็น

หลวงปู่พรหม จิรปุณโธ

วัดป่าประสิทธิ์ธรรม บ้านดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

พระเดชพระคุณหลวงปู่พรหม จิรปุณโธ “พระอริยเจ้าผู้มีอุปนิสัยแก่กล้าในทางธรรม” ท่านเป็นพระอริยสงฆ์ประเภทขีปปาฏิญาณ (บรรลุธรรมเร็ว) เป็นผู้มั่งมีทรัพย์แก่กล้าหาได้ยาก สละทรัพย์สมบัติ ออกบวชตามรอยบาทพระศาสดา ไม่มีความอาลัยเสียดาย ประดุจบันไดน้ำลายทิ้งลงบนแผ่นดิน เป็นศิษย์ผู้ใกล้ชิด ได้สดับฟังโอวาทและติดตามท่านพระอาจารย์มั่น ท่านเป็นผู้ตั้งมั่นอยู่ในรุดตงค์วัตร ชอบเที่ยวรุกคืบในประตูลาวและประเทศพม่า เป็นพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ มีนิสัยวาสนาแก่กล้า พยายามฟันฝ่ากับอุปสรรคทั้งปวงเพื่อจะขอเอาดวงจิตของท่านพันทุกขให้ได้

นามเดิม นายพรหม สุภาพงษ์ เป็นบุตรของนายจันทร์ และนางวันดี สุภาพงษ์

เกิด วันอังคาร พุทธศักราช ๒๔๓๑ ปีชาล ฦ บ้านตาล ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ชีวิตสมัยเป็นฆราวาสท่านแต่งงานสองครั้ง ครั้งแรก ภรรยาคลอดลูกตายทั้งกลม ท่านเศร้าเสียใจเป็นอย่างมาก ทำให้ครุ่นคิดได้ว่า “ทำอย่างไร หนอชีวิตของเรานี้จะได้พบกับความสุข

พระปฏิบัติดี

...หลวงปู่พรหมท่านไปอยู่ที่ไหน มักจะทำทางจงกรมไว้ แล้วก็สร้างห้องส้วมไว้ด้านข้าง ท่านเป็นพระรูปร่างขนาดกลางไม่สูงใหญ่ แต่เป็นพระที่ใจเด็ดมาก

เราได้ช่วยงานก่อสร้างหลวงปู่พรหมจนถึง ๔ โมงเย็นจึงเลิกงาน ทำงานเหนื่อยแล้วก็นอนพักก่อน บางทีนอนไปถึงเที่ยงคืน ตื่นมาก็ยังเห็นไฟท่านเปิดอยู่

ที่แท้จริง” ครั้งที่สอง ได้อยู่กินกับภรรยาใหม่ด้วยความราบรื่น จนออกบวช ท่านเป็นคนหมั่นขยันฉลาด ประกอบอาชีพเป็นพ่อค้ากองเกวียน (นายฮ้อย) จนมีฐานะร่ำรวย ด้วยความประพฤติเป็นที่พึงของลูกน้องได้ ท่านจึงได้รับเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อมาท่านได้ฟังธรรมจากพระอาจารย์สาร ศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น เกิดความเต็มใจจำพรรษาในสภะธรรม จึงขอให้ภรรยาบวชชีก่อน แล้วตัวท่านได้สละทรัพย์สมบัติออกบวชตาม โดยแจกทรัพย์สินที่เป็นสังฆาริพและอสังฆาริพทั้งหมดเป็นทาน ไม่นานก็อาศัยในทรัพย์สินเหล่านั้น ผู้คนเข้ามาเข้าแถวเพื่อมารับแจกทานจากท่านเป็นทิวแถวยาวเหยียดสุดสายตา ท่านใช้เวลาแจกทานวัดฤๅถึง ๓ วัน ๓ คืนจึงหมด

อุปสมบท

ปี พ.ศ. ๒๔๖๙ เมื่อท่านอายุ ๓๗ ปี ได้อุปสมบท ณ วัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี โดยมี **พระธรรมเจดีย์ (จูม พนฺธุโล)** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระครูประสาทคนานุกิจ** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ส่วนน้องชาย น้องสาวและน้องเขย ได้ฟังคำสอนจากท่านก็ออกบวชตามด้วย นับว่าเป็นผู้มั่นคงในศาสนาตลอดชีวิตทุกคน

สมัยที่ท่านเดินธุดงค์แสวงหาความวิเวกในประเทศพม่า ท่านเล่าว่าขณะที่ท่านนั่งบำเพ็ญเพียรอยู่นั้นได้ปรากฏมีภาพพระภิกษุมรณิกะมีในกายสีฟ้าบอกว่า “เราคือพระอุปคุต... เธอเคยเป็นศิษย์ของเรา เธอมีนิสัย แก่กล้า เอาให้พ้นทุกข์นะ” ท่านได้รับคำชมเชยจากพระอาจารย์มั่นต่อหน้าพระเถระผู้ใหญ่หลายองค์ว่า “ท่านพรหม...เป็นผู้มีความพากเพียรสูงยิ่ง เป็นผู้มั่งคั่ง มีความตั้งใจแน่วแน่ ได้ประพฤติปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัดที่สุด เป็นตัวอย่างที่ดีควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง”

บางครั้งท่านพระอาจารย์มั่นได้ถามท่านต่อหน้าพระเถระนเถระทั้งหลายขึ้นว่า “ท่านพรหม ...ท่านเดินทางมาแต่ไกลเป็นอย่างไรบ้าง การพิจารณา การภาวนา เป็นอย่างไร” ท่านตอบอย่างอาจหาญว่า “เกล้าฯ ไม่มีอกถึงกลีแล้ว” (ไม่มีความสงสัย ลึ้นสงสัย) ท่านพระอาจารย์มั่นได้กล่าวยกย่องว่า “ท่านพรหม...สำเร็จเป็นพระอรหันต์ หลังจากบวชได้เพียงพรรษา ๕”

มรณภาพ

ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสพระนิพพาน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ เวลา ๑๗.๓๐ น. ด้วยโรคชรา สิริอายุ ๘๑ ปี ๔๓ พรรษา ●

ศาลาแก้ว วัดตาลนิมิตร สมัยหลวงปู่พรหม มาจำพรรษา

หลวงปู่พรหม เดิมมีภรรยาชื่อ **กองแพง** บวชเป็นแม่ชีก่อนหลวงปู่พรหมบวช ๑ ปี บวชได้ ๖๐ กว่าพรรษา แล้วก็ตายหลังหลวงปู่พรหม บวชอยู่กับหลวงปู่สาร วัดป่าบ้านโคกดอน

หลวงปู่พรหม จิรบุญโณ นอกจากท่านได้สร้างและได้อยู่จำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็นแล้ว ท่านยังได้สร้างประโยชน์แก่ชุมชนใกล้เคียง ทั้งทางบ้านและทางวัด บางปีท่านจำพรรษาที่วัดศรีโพธิ์สูง บ้านถ่อน ตำบลโพธิ์สูง สร้างโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ กุฏิ และสะพานข้ามทุ่งนา จากบ้านไปวัดยาวประมาณ ๑๑ เส้น

บางปีจำพรรษาที่**วัดตาลนิมิตร บ้านตาล** ซึ่งเป็นมาตุภูมิของท่าน สร้างกุฏิ วิหาร ต่อมาสงฆ์ได้พากันผูกพัทธสีมาใช้ในสังฆกรรมจนกระทั่งปัจจุบันนี้

นับว่าท่านได้บำเพ็ญประโยชน์ตนและประโยชน์คนอื่นได้สมบูรณ์ยิ่งยากที่ผู้อื่นจะทำได้เหมือนอย่างท่าน จึงเป็นที่เคารพกราบไหว้บูชาของผู้มุ่งประโยชน์สุขโดยทั่วไป

หลวงปู่พรหม จิรบุญโณได้กล่าวสอนไว้ดังนี้ คือ...

“เราทั้งหลายเกิดมาเป็นมนุษย์ในชาติหนึ่ง และมนุษย์นี้เองที่สามารถยังประโยชน์ ก็ได้ยังเป็นคุณประโยชน์แก่ตนเองและวงศาคณาญาติกว้างไป

ศาลาใหม่ วัดตาลนิมิตร

ไกลถึงสังคมชุมชนน้อยใหญ่ให้มีแต่ความเจริญสุขสถาพร ยิ่งได้สร้างประโยชน์ให้แก่สังคมพลเมืองด้วยแล้วย่อมนำความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศชาติบ้านเมืองต่างมีความสุขทุกเรือนชาน เพราะมนุษย์มีสติปัญญามีธรรมะประจำจิตใจด้วยกัน ก็มนุษย์นี้แหละกระทำขึ้นให้เกิดประโยชน์ทั้งสิ้น

การทำความชั่ว... ถ้ามนุษย์ฟังปรารภนาใช้สติและปัญญาเที่ยวสร้างสรรค์แต่ความชั่วร้ายป่าเถื่อน... อันประกอบตนเองลดฐานะของจิตใจให้ตกอยู่กับฝ่ายชั่วร้าย เทียบเบียดเบียนบั่นทอนผู้อื่นให้ได้รับความทุกข์เดือดร้อน ออกเกะกะระราน เทียบฆ่า ปล้นชิงทรัพย์ ทำลายล้างตนเองและวงศ์วานญาติลูกหลานไปในชุมชนน้อยใหญ่ ก็จะมีแต่เวรภัยหาความสุขมิได้ ยิ่งมนุษย์ยังมีสติปัญญาที่มัวเมา เต็มไปด้วยความชั่วร้าย มีนายคือจอมกิเลส คอยบงการก็เอาสติปัญญานั้นแหละ เทียบคั่นคิดสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์แล้วนำมารบราฆ่าฟันกันตาย ทำลายชีวิตและสมบัติซึ่งกันและกัน ทำลายล้างแม้ประเทศชาติบ้านเมืองให้ฉิบหายล่มจม ล้างผลาญแม้กระทั่งสมณะเณรชี้ให้ได้รับความเดือดร้อนอย่างที่เราทั้งหลายมองเห็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อยังไม่ตาย วิบากของความชั่วร้ายนั้นก็คอยไล่ล้างผลาญตนเองให้เที่ยวหนีซุกซ่อน เหมือนสัตว์ที่ถูกน้ำร้อน จึงหาความสุขมิได้เป็นนรกบนดินด้วยเหตุฉะนั้น”

• หลวงปู่อ่อน พุดถึงหลวงปู่พรหม •

ในตอนนี้มีคติธรรมที่น่าสนใจและสำคัญยิ่ง ผู้เขียนจึงขอนำเรื่อง **หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ พุดถึงหลวงปู่พรหม จิรบุญโณ** มากล่าวเสริมเพื่อให้ท่านผู้อ่านทั้งหลาย จะได้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ ท่านเล่าว่า

“...ท่านอาจารย์พรหม จิรบุญโณ เป็นสหพรหมจารีย์ ทั้งเป็นลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์องค์เดียวกัน คือ ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต

ท่านอาจารย์พรหม ท่านเป็นธรรมคตินุคคล เป็นผู้แสวงหาความสุขตั้งแต่สมัยท่านยังเป็นฆราวาสวิสัย ชีวิตของท่านเหมือนประวัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมัยพระองค์ยังไม่ตรัสรู้ ก่อนทรงผนวชและตรัสรู้ พระองค์ก็ทรงครุ่นคิดเพื่อแสวงหาความสุขอันยอดเยี่ยมตั้งแต่พระองค์ทอดพระเนตรเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตาย คราวประพาสาสุทธานเกิดความสุขสดสังเวชพระหฤทัยมุ่งมั่นที่จะแสวงหาทางพ้นจากสิ่งเหล่านั้น

ท่านอาจารย์พรหม ก็มีลักษณะเช่นนั้น ตามที่ท่านอาจารย์สาร ซึ่งเป็นปฐมอาจารย์สอนธรรมให้แก่อาจารย์พรหมได้เล่าเรื่องราวของท่านอาจารย์พรหม ถวายท่านอาจารย์ใหญ่หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต ให้ได้ทราบ ในสมัยที่ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นพักอยู่วัดป่าบ้านหนองผือใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ในครั้งนั้นข้าพเจ้า (หลวงปู่อ่อน) ได้เป็นปัจฉาสมณะ นั่งคอยปฏิบัติท่านอยู่ ณ ที่นั้นด้วย ได้ฟังเรื่องราวความเป็นมาแห่งชีวิตของท่านอาจารย์พรหม ที่ท่านอาจารย์สารเล่าถวายท่านพระอาจารย์ใหญ่มั่น ภูริทตฺโต ได้ถึงความซาบซึ้งถึงใจเป็นยิ่งนัก เหมือนดังได้ฟังประวัติพระอริยสาวกต่อหน้าองค์พระบรมศาสดา

ครั้นกาลต่อมา ข้าพเจ้ามีความกระหายอยากทราบเรื่องราวของท่านอาจารย์พรหมผู้ซึ่งมีปฏิปทาและความเป็นมาแห่งชีวิตที่น่าเลื่อมใสเหลือ

กุฏิหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต บ้านหนองผือ

ประมาณเพิ่มขึ้นอีก จึงได้เดินทางเข้าไปกราบเท้าพระอาจารย์สาร และขอเรียนให้ท่านช่วยเล่าเรื่องของท่านอาจารย์พรหมสมัยยังเป็นฆราวาสแสวงหาความสุข และออกบวชจนรู้แจ้งชัดพันทุกข์ เพื่อเป็นคติตัวอย่างในทางพ้นทุกข์บ้าง

ท่านอาจารย์สาร นั่งบนกุฏิหลังน้อยเงียบสงัด อากาศโปร่งเบาสบาย พื้นที่สะอาดเพราะได้รับการปิดกวาดทุกเช้าเย็น

บริหารทุกอย่างวางอย่างมีระเบียบ ไกลที่พักรมโองน้ำบรรจุน้ำเต็มปริ่ม สำหรับอาคันตุกะผู้มาเยือนใช้สอย นกตัวเล็ก ๆ หลายตัวกระโดดหยอย ๆ อยู่บริเวณนั้น ไม่แสดงอาการหวาดกลัวภัย แสดงถึงความที่สถานที่แห่งนี้ เป็นที่อยู่ของท่านผู้มีเมตตากรุณาธรรม

พระอาจารย์สาร ท่านนั่งนิ่งครู่หนึ่ง แล้วจึงเล่าเรื่องท่านอาจารย์พรหมให้หลวงปู่อ่อนฟังต่อไปว่า...

...สมัยที่ผมออกธุดงค์มายังตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนครได้พบอาจารย์พรหมสมัยยังเป็นฆราวาส

อาจารย์พรหมหรือโยมพรหมในขณะนั้น ได้เข้ามากราบขอฟังธรรม และได้เล่าเรื่องความเป็นมาของตน ให้ผมฟังว่า...

“...ท่านอาจารย์! แต่ผมเกิดมากับพ่อแม่ พอรู้ได้ียงสาภาวะ ใจมีแต่อยากได้ความสุขไม่หยุดหย่อน เมื่ออยากได้ความสุขมาก จึงได้พากเพียรอุทิศหาะมาก ช่วยกิจการงานของพ่อแม่ทุกอย่างไม่ย่อท้อ

ท่านอาจารย์ครับ! พอโตขึ้นเป็นหนุ่ม ผมก็ยังไม่เห็นความสุขอีก

มีบางคนเขาบอกว่า ถ้ามีภรรยาจะมีความสุข ผมก็แสวงหาหญิงที่ต้องใจจนได้ อยู่กินกันมานานก็ยังไม่เห็นความสุขอีก เห็นแต่ทุกข์อยู่เสมอ

จึงพิจารณาสิ่งที่ใจว่า มันชอบอะไร สุขอยู่ที่ไหนหนอ? มันอยากได้เมียนึกว่าจะมีความสุข เมื่อได้เมียแล้ว นึกว่าจะเป็นสุข ก็หาสุขไม่เจอเช่นเดียวกัน

จนกระทั่งมีลูกมีเต้า มีทรัพย์สินเงินทอง ข้าวของเรือกสวนไร่นา เหย้าเรือน วัควายปลายเขาและเป็นพ่อค้านายฮ้อย สิ่งเหล่านี้มีครบบริบูรณ์สมบูรณ์หมดทุกอย่าง

แต่ถึงกระนั้นสุดท้ายผมก็ยังไม่พบความสุขเลย เห็นมีแต่ความทุกข์เพิ่มทวี

ท่านอาจารย์! ครั้นอาจารย์เคยจุดธูปผ่านมาทางนี้หลายต่อหลายองค์ ท่านแนะนำให้ละวางอารมณ์ทั้งหลายเสีย จะพ้นจากทุกข์ภัย จะได้ความสุข ท่านเทศนาให้ฟังอย่างนี้ ยังไม่เป็นที่หายข้องใจได้

แล้วท่านอาจารย์พรหมหรือโยมพรหม จึงขอโอกาสให้ผมแสดงธรรมโปรดในบทว่า **“ละวางอะไร จึงจะได้ความสุข”** ให้แจ่มแจ้งด้วยเถิด

ต่อจากนั้น ผม(พระอาจารย์สาร)จึงกล่าวขึ้นว่า โยมพรหม! ขอให้โยมตั้งใจฟังด้วยดี

ผมจึงตั้ง นะโม ๓ จบ แล้วขึ้นอุเทศคาถาว่า **“ธนปริจาโค ตัณหาปริจาโค ชีวิตปริจาโค ปุตตปริจาโค ภริยาปริจาโค”**

“...ต่อแต่ขึ้นไป ขอให้โยมตั้งใจฟังพระธรรมเทศนาที่องค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าได้บำเพ็ญทานบารมีมาดุจห้วงแม่น้ำใหญ่ทั้งห้า ได้สร้างมหา
บริจาต ๕ อย่าง ที่ยังไม่มีใครสามารถบริจาตหรือกระทำได้ จนพระองค์ได้มา
ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์นั้น พระองค์ก็ได้คิดแสวงหาความสุข
ดุจเดียวกันกับพวกเรา

ตั้งแต่สมัยพระองค์เป็นสิทธัตถะราชกุมารมีพระชนมายุเพียง ๒๙ พรรษา
ยังหนุ่มแน่นมีเกสดำสนิท เสวยพระราชสมบัติอยู่ พระองค์มีปราสาท ๓ ฤดู
อันสวยงามทำด้วยไม้หอม อิฐและอุปกรณ์อื่น ๆ ล้วนอำนวยความสะดวกสบาย
มีหญิงบริวาร ๖๐,๐๐๐ คน ล้วนแต่สะคราญตา เป็นที่น่าปรารถนา แต่
พระองค์ก็หาได้ค้นพบความสุขไม่

ชีวิตทุกชีวิตไม่พ้นไปจากความชรา พยาธิ มรณะได้ พระองค์เห็นว่า
เป็นเพลิงอันใหญ่หลวงเผาไหม้มนุษย์และสัตว์ให้พินาศฉิบหายอยู่ไม่หยุดหย่อน
นับว่าเป็นมหันตทุกข์มหันตภัยอันใหญ่หลวงในโลกนี้

ภาพพุทธประวัติ ตอนทรงตัดพระโมฬีแล้วอธิษฐานเพศเป็นบรรพชิต จิตรกรรมฝาผนังในอุโบสถวัดหัวลำโพง กรุงเทพมหานคร

จะมีทางใดหนอหลีกเลี่ยงให้พ้นได้ หรือจะมีหยูกยา เวทมนต์อันใด อยู่ที่ไหนมาแก้ไขให้มันหายได้ ดังนี้

พระองค์จึงนึกถึงทางบรรพชาทางเดียวเท่านั้น พอเป็นทางที่พิจารณาแก้ไขทางแห่งทุกข์สามอย่างนี้ได้ ก็เหมือนกับโยมได้คิดหาความสุขทั้งหลายมาแล้ว ก็ยังไม่พบเห็นความสุขจนบัดนี้

โยมเอ๋ย! ก็จะมีสุขได้อย่างไรเล่า!

เพราะความสุขทั้งปวง ลงท้ายด้วยความทุกข์

ความเพลิดเพลिनทั้งปวง ลงท้ายด้วยความขมขื่น

ความหวังทั้งปวง ลงท้ายด้วยความผิดหวัง

ความงามทั้งปวง ลงท้ายด้วยความไม่งาม ไม่น่าปรารถนา

อะไรเล่า? ที่จะเที่ยงแท้แน่นอนในโลกนี้ นอกจากความไม่แน่นอน

เพราะการหาความสุขด้วยการวิ่งตามตัณหาเหมือนหมาล่าเนื้อ หรือเหมือนกับลิงติดตัง มันจะมีเหตุผลและความหมายสักเท่าใด

โยมลองพิจารณาดูเถิด! พวกลิงเห็นหมู่ลิงติดตัง ก็พากันคิดหาอุบายแก้ไข จึงรีบเข้าไปช่วยเหลือ ก็ไปเหยียบลงที่ตั้ง ตัวแล้วตัวเล่า ก็พากันติดตัง ร้องระงมทรมทุกข์ถึงแก่ความตายไปที่ละตัวสองตัว อุปมานี้ฉันใด อุปมาเอยก็เหมือนกัน

เพราะอะไร? ก็เพราะตัวของคนแต่ละคนก็เต็มไปด้วยกองทุกข์อยู่แล้ว ไม่ทราบว่าจะใครจะช่วยใครให้พบสุขผ่อนคลายทุกข์ไปได้บ้าง

ถ้าคนเราไม่ประสงค์จะติดอยู่ในบ่วงแห่งความทุกข์เช่นนี้แล้ว ก็มีหนทางทางเดียวเท่านั้น กล่าวคือ การดับเสียซึ่งความตะกลามต่อความเพลิดเพลินทุกอย่างที่เราได้พบได้เห็น และไม่ปล่อยตัวให้ตกจมลงไปในสิ่งซึ่งยั่วยวน และไม่ปล่อยใจให้ทะเยอทะยานไปตามสิ่งที่โลกนี้มีไว้ยั่วยวนมนุษย์

ท่านผู้รู้แจ้งเห็นจริงเทศนาเอาไว้ว่า **“ใจเปรียบเหมือนราชกุมาร ชาติ ๔ เป็นแม่เลี้ยง ชาติดินเป็นผู้ให้อาหาร ชาติน้ำเปรียบผู้ให้การโสภสรง ให้มี**

รูปปั้นพระพุทธรเจ้า ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา

ความชุ่มเย็น ชีวิตของราชกุมารจึงอยู่ได้ ธาตุไฟให้ความอบอุ่น ธาตุลมให้พัติวซึ่งทำให้ราชกุมารมีชีวิตเป็นอยู่ได้” ดังนี้ ให้โยมพรหมพิจารณาดูให้ดี

ชีวิตของพวกเราที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ เป็นอยู่ได้เพราะอาศัยธาตุ ๔ เลี้ยงชีวิตรักษาชีวิตให้เป็นอยู่ได้ใช่ไหม พระพุทธองค์บอกไว้ไม่ผิดเลยเรื่องธาตุทั้งสี่นี้อันตรายมันมีมาก มีโรคภัยเป็นต้น มันเกิดขึ้นเบียดเบียนตัวมันเองให้แตกสลายทำลายย่อยยับไป

เป็นอันว่าโยมพรหมได้รู้ดีเต็มใจอยู่แล้ว เมื่อทุกตัวคนเรามีอยู่เหมือนราชกุมาร ต้องอาศัยธาตุ ๔ คุ้มครองจึงไม่ถึงแก่ความตายนี้ฉันใด

เรารู้ทุกข์แล้ว เราไปหาทุกข์มาเพิ่มเติมเข้าไปอีก ก็เหมือนกับลิงที่ติดค้างอยู่หมู่ลิงมาช่วยก็พากันขึ้นเหยียบตัวที่ติดค้างก็พลอยติดตาม เป็นการเพิ่มทุกข์ให้แก่กันและกันจนถึงตาย

ต่อไปนี้อตมาจะได้แสดงตามพุทธโอวาทของพระพุทธองค์ ดังที่ได้ยกอุเทศคาถาไว้ ณ เบื้องต้นว่า **ธนปริจาโค ชีวิตปริจาโค ปุตตปริจาโค ภริยาปริจาโค ตณหาปริจาโค** ดังนี้

ธนปริจาโค ทรัพย์ทั้งหลายมีเงินทองข้าวของบ้านเรือนและไร่นาเป็นต้น เป็นของมีมาเพื่อเพิ่มทุกข์ที่ตนมีอยู่ด้วยชั้น ๕ อันเป็นตัวทุกข์อยู่แล้ว ดังโยมพรหมที่ได้เห็นมาแล้วนั้น จาโคให้ละให้วางออกจากใจของตนให้หมดเดี๋ยวนี้

ตัณหาปริจาโค ให้ละวางตัณหา ความรักลูกและเมียออกจากใจตนให้หมดดังโยมพรหมได้เห็นแล้วว่ามิมีเมียและมีลูก ได้ของเหล่านี้มาเป็นการเพิ่มทุกข์ให้กับตนเองดังนี้ จึงให้ละออกจากใจของตนให้หมดเดี๋ยวนี้

ชีวิตปริจาโค ชีวิตความเป็นอยู่ด้วยลมหายใจ อันว่าลมเป็นของไม่มีสาระแก่นสารอะไร ก้อนแห่งร่างกายของเรา ก้อนหนึ่ง ๆ มันเป็นของบุดเน่า เป็นของปฏิกูลน่ารังเกียจอยู่ทุกสัดส่วน มันไม่น่ายินดีเลย ให้ละออกจากใจให้หมดเดี๋ยวนี้

บุตรตปริจาโค บุตรเป็นตัวทุกข์ ตัวร้อนใหญ่ ผู้ใดมีบุตรก็ย่อมมีทุกข์ ดังโยมพรหมได้เห็นมาแล้ว ให้ละออกจากใจให้หมดเดี๋ยวนี้

ภริยาปริจาโค ภรรยาลูกเมียและลูกผัวของใคร ชายหญิงที่มานั่งฟังเทศน์อยู่เดี๋ยวนี้ เป็นทุกข์ ผู้ใดมียอมมีทุกข์ ดังโยมพรหมได้เห็นมาแล้ว

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ในพิธีมอบทุนการศึกษา

หลวงปู่่อนครี จานวโร กำลังใส่บาตรพระสงฆ์

ให้ละหมดเดี๋ยวนี้

มหาปริจาคทั้ง ๕ นี้ จะเป็นมหากุศลอันใหญ่ยิ่ง ดุจกระแสม่าน้ำ กระแสชลไหลลงสู่มหาสมุทรทะเลหลวง ทำให้แม่น้ำมหาสมุทรทะเลหลวง เต็มเอ่อขึ้น มหากุศลก็จะบังเกิดมีในใจเหมือนกันฉนั้นแล

เมื่อผม(พระอาจารย์สาร)ได้อธิบายธรรมจบลงแล้ว จึงบอกโยมพรหม ผู้นั่งนิ่งไม่ไหวติงเหมือนตอไม้ที่ตายแล้ว มีน้ำตาคลอเบ้า ซาบซึ้งถึงใจเห็น แก่นแท้แห่งสัจจะชีวิต

“...โยมพรหม! ขอให้โยมเปลี่ยนทำนอง เป็นทำนองสมาธิ เราจะนำนั่งสมาธิภาวนาอบรมใจตัวดีนรกกวัดแกว่งรักษายากห้ามยากกันบัดเดี๋ยวนี้ แล้วให้โยมวางอารมณ์ให้ออกจากใจให้หมด ดังที่เราได้เทศนาบอกมาแล้วนั้น”

ผม(พระอาจารย์สาร)ก็พานั่งเข้าที่เป็นการนำจิต จิตของโยมพรหม คราวนั้นรวมลงได้เห็นความสุขอันใหญ่หลวงเป็นของเกิดขึ้นภายในจิตใจของตนเอง อันเกิดจากการละวางอารมณ์ภายในจิตใจของตนเองแท้ ๆ ซึ่งไม่เคยพบเคยเห็นมาก่อนเลย

คราวนี้จิตโยมพรหมสงบอยู่นานถึง ๒ ชั่วโมง ผม(พระอาจารย์สาร) จึงเตือนแล้วพาออกจากที่ โยมพรหมแนใจในหนทางชีวิตของตน จึงได้ออกอุทานว่า **“ทางแห่งความสุขมีแล้ว ผมต้องออกบวชแน่แล้วท่านอาจารย์”** ดังนี้

หลังจากหลวงปู่**อน ภาณสิริ** ได้ฟังเรื่องราวของหลวงปู่พรหมที่เล่าโดยพระอาจารย์สารแล้ว หลวงปู่**อน** ท่านได้กล่าวสรุปว่า พระอาจารย์พรหม จิรปุณโณ ท่านเป็นผู้มีวาสนาบารมีแก่กล้า

หลวงปู่**อน ภาณสิริ**

วัดป่านิโครธาราม บ้านหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

พระเดชพระคุณหลวงปู่อน ภาณสิริ** “พระอริยเจ้าผู้มีดวงตาเห็นธรรม”** เป็นหนึ่งในกองทัพนครธรรมฐานใต้ร่มธรรมของหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ท่านเป็นศิษย์ที่ท่านพระอาจารย์มั่นมอบคำปริกรรมภาวนาให้โดยเฉพาะ เนื่องด้วยท่านเป็นผู้มีราคะจริต ในเบื้องต้นท่านให้คำปริกรรมว่า **“กายเกาท์ กายมรณ มหาทุกข์”** ต่อมาท่านให้เปลี่ยนปริกรรมว่า **“เยกุชโณ ปฏิกุโล”**

ท่านได้รับการยกย่องจากพระอาจารย์ใหญ่ทั้งสองว่า **“เป็นผู้มีดวงตาเห็นธรรม”** ท่านมี **พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร พระอาจารย์กงมา จิรปุณโณ** เป็นสหธรรมิกในการออกธุดงค์

นามเดิม นาย**อน** กาญจวิบูลย์ เป็นบุตรนายเมืองกลาง และนางบุญมา กาญจวิบูลย์

เกิด วันอังคาร ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๗ ปีชวด พ.ศ. ๒๔๔๕ ณ บ้านดอนเงิน ตำบลแซแล อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

เมื่ออายุได้ ๑๖-๑๗ ปี ท่านได้ยินพ่อแม่พูดว่า **“การบวชนี้ได้บุญมาก”** ทำให้ท่านอยากบวชขึ้นมาทันที จึงบอกพ่อแม่ว่า **“ต้องการบวช ถ้าได้บวชแล้วจะไม่สึก”** ดังนั้นพ่อแม่จึงนำท่านไปฝากเป็นศิษย์วัดกับพระครูพิทักษ์คุณานุการ วัดจอมศรี บ้านเมืองเก่า

เมื่อท่านได้สดับโอวาทพระธรรมเทศนาของพระอาจารย์सार ซึ่งเป็นผู้
ให้แนวทาง ท่านได้เฝ้าเอนแห่งธรรมแล้ว

ท่านกำหนดจิตตามความเป็นจริงแห่งสิ่งนั้น ๆ ได้เห็นผลประจักษ์ใจเอง
เพราะพระธรรมเป็นของไม่เลือกกาล เลือกสมัย และเป็นของวิญญูชนจะพึงรู้
แจ้งเฉพาะตนดังนี้

	อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
บรรพชา	ปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ท่านก็ได้บรรพชาเป็นสามเณร ในระยะนั้นมีโอกาสได้พบกับหลวงปู่ดูลย์ อดุล เกิดศรัทธาเลื่อมใสจึงได้ติดตามหลวงปู่ดูลย์ออกปฏิบัติและศึกษาธรรม
อุปสมบท	ปี พ.ศ. ๒๔๖๔ อุปสมบทเป็นภิกษุฝ่ายมหานิกาย ณ วัดปะโค อำเภอกุมภวาปี จังหวัด อุดรธานี โดยมี พระอาจารย์จันทา เป็นพระอุปัชฌาย์ ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๖๖ ได้ออกธุดงค์แสวงหาความสงบวิเวกปฏิบัติธรรมกัมมัฏฐาน อยู่กับหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และ ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ได้ยอมมอบกายถวาย ชีวิตเป็นศิษย์ต่อพระอาจารย์ทั้งสอง ที่วัดบ้านค้อ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
ญัตติใหม่	ท่านขอญัตติใหม่จากหลวงปู่เสาร์ และท่านพระอาจารย์มั่น แต่ท่านทั้งสองยังไม่ยินยอม ได้ให้เงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามดังนี้ คือ ๑. ฝึกภาวนาไปอีก ๑ ปี ๒. ต้องท่องหนังสือนวโกวาทให้จบ ๓. ต้องท่องพระปาติโมกข์ให้จบ ด้วยความมุ่งมั่นต้องการที่จะญัตติใหม่ ท่านตั้งใจท่องนวโกวาท ๔ วันจบ ท่องปาติโมกข์ ๗ วันจบ จึงได้ญัตติเป็นธรรมยุตเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๗ ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ อายุได้ ๒๓ ปี โดยมี พระธรรมเจดีย์ (จูม พนฺธุโล) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครู อดิสัยคุณธาร (คำ อรโก) เป็นพระกรรมวาจาจารย์
พ.ศ. ๒๔๖๘	ท่านได้จำพรรษาปฏิบัติธรรมอยู่กับพระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม ที่วัดป่าอำเภอบ้านผือ จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. ๒๔๗๕	จำพรรษาที่วัดป่าสาละวัน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับ พระอาจารย์สิงห์ ขนด ยาคโม พระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร รวมเวลา ๑๒ ปี
พ.ศ. ๒๔๙๖	ได้สร้างวัดป่าโคตรธาราม ตำบลหมากหญ้า อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
มรณภาพ	ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสนิพพาน ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เวลา ๐๔.๐๐ น. สิริอายุ ๘๐ ปี ๕๘ พรรษา •

มาถึงตอนนี้อันแล้ว หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้กล่าวถึงหลวงปู่ผาง ปริบูรณ์
พระอริยสงฆ์รูปหนึ่งซึ่งเป็นลูกศิษย์ต้นของหลวงปู่พรหมว่า..

“...หลวงปู่ผาง ในขณะที่ท่านนั่งสมาธิอยู่นั้นได้มีงูใหญ่เลื้อยเข้ามาอยู่
ต่อหน้า ท่านจึงถามงูว่า “เจ้าหิวหรือ? เจ้าอยากกินเราหรือ?”

ว่าแล้วท่านก็ยื่นขาข้างหนึ่งใกล้ปากงู เมื่อเห็นงูมันเฉยท่านก็ว่า

“อ้าว! เมื่อกินยาก เราจะหาวิธีให้牠กินเราง่าย ๆ”

ท่านจึงเหยียดขาทั้งสองข้าง เอาปลายเท้ายื่นเข้าไปที่ปากงู งูใหญ่นั้น

หลวงปู่ผาง ปริบูรณ์

วัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

พระเดชพระคุณหลวงปู่ผาง ปริบูรณ์ พระอริยเจ้าผู้ปรารถนาความพากเพียร สม่าเสมอตั้งแต่
วัยหนุ่มจนถึงวัยชรา เป็นศิษย์กรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่อัฐิได้กลายเป็นพระธาตุแล้ว
แสดงให้เห็นว่า “ท่านเป็นพระอรหันต์” รูปหนึ่งในวงศ์พระพุทธศาสนาที่เจริญรอยตามเสด็จองค์พระบรมศาสดา

ท่านท่องเที่ยวธุดงค์ไปทั่วประเทศไทย เป็นผู้ไม่หวั่นไหวในสุขและทุกข์ เป็นผู้มอบน้อมถ่อมตน
เข้าหาสำนักครูบาอาจารย์เสมอ เป็นผู้มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย แต่ทุกท่วงท่ากิริยาแฝงไปด้วยความหมาย
แห่งธรรม ท่านเป็นศิษย์ต้นและเป็นทายาทธรรมของ “หลวงปู่พรหม จิรปัญโญ บ้านดงเย็น” โดยแท้

การปฏิบัติธรรมออกกรรมฐานของท่านล้วนได้ติดตามพระอรหันต์องค์สำคัญ ๆ ทั้งนั้น เช่น ท่าน
พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต หลวงปู่พรหม จิรปัญโญ หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร
หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ขาว อนาลโย หลวงปู่ดื้อ อจลธมฺโม หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี เป็นต้น

นามเดิม นายผาง เมตตสถาน เป็นบุตรของนายสอน และนางเหม็น เมตตสถาน

เกิด เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๔ ตรงกับวันแรม ๖ ค่ำ เดือน ๔ ปีชวด ที่บ้านดงเย็น

ได้กลืนขาท่านเข้าไปถึงหน้าแข้ง

สุดท้ายมันก็ต้องคายขาท่านออกมา เหตุเพราะว่าผู้ที่เพียรภาวนาจนถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว ได้หลุดพ้นจากกรรมหมดแล้ว สัตว์ร้าย ๆ อันตรายเพียงใด ถ้าไม่มีเวรกรรมต่อกันกับท่าน มันก็ไม่สามารถจะทำอันตรายท่านได้

งูใหญ่นี้จะต้องคายขาท่านที่กลืนอยู่ออกมา เพราะเปรียบเสมือนว่างูนั้นกำลังอมท่อนเหล็กไฟแดง ๆ หรือถ้าหากงูใหญ่วัดก็ต้องคลายออก เพราะเปรียบเสมือนมันกำลังรัดท่อนเหล็กแดงร้อน ๆ

- อุปสมบท** ตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีอาชีพร้านา มีพี่น้อง ๘ คน
- เมื่ออายุได้ ๒๐ ปี ตรงกับวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ เวลา ๑๔.๐๐ น. ที่วัดชัยมงคล ตำบลโพนสูง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยมี **พระมหาเถื่อนอุชุกร** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระอธิการพร สุมโน** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ **พระอธิการพุดม ยโส** เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับฉายาว่า “**ปริบุญโณ**”
- พ.ศ. ๒๔๙๐ ท่านได้จำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม กับหลวงปู่พรหม จิรบุญโอบี พอออกพรรษาแล้ว ได้ติดตามท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่วัดบ้านหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. ๒๔๙๒ ได้เที่ยววิเวกไปทางจังหวัดหนองคาย ได้พักศึกษาธรรมจากหลวงปู่เทศก์ เทสรังสี ได้ออกวิเวกไปทางถ้ำผาบิ้ง เพื่อศึกษาธรรมกับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบได้พาเที่ยววิเวกไปทางภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ไปวิเวกยังสถานที่สงบสงัดทุกแห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. ๒๕๐๖ ท่านพักจำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม หลังออกพรรษาแล้ว ได้วิเวกไปทางดงหม้อทอง พักอยู่ระยะหนึ่งได้ออกวิเวกต่อไปทางภูวี่ ภูทอก ไปพักกับพระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ ระยะหนึ่ง แล้วออกวิเวกต่อไปยังภูลังกา
- พ.ศ. ๒๕๐๗ ท่านพักจำพรรษาที่วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี กับหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน มีพระร่วมจำพรรษาทั้งหมด ๑๗ รูป สามเณร ๑ รูป อยู่จนสิ้นกรณากฐิน ก็ได้กราบลาหลวงตามหาบัว ออกวิเวกไปทางจังหวัดหนองคาย วิเวกตามฝั่งลุ่มแม่น้ำโขง
- พ.ศ. ๒๕๐๙ ท่านพักจำพรรษาที่วัดป่าแก้วชุมพล กับพระอาจารย์สิงห์ทอง ธมฺมวโร อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. ๒๕๑๒ - ๒๕๑๖ ท่านพักจำพรรษาอยู่ที่วัดประสิทธิธรรม ประชุมเพลิงขององค์หลวงปู่พรหม ในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๔ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ท่านได้นำคณะศรัทธาญาติโยมก่อสร้างเจดีย์เพื่อบรรจุอัฐิธาตุและอัฐิบริวารของหลวงปู่พรหม
- พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นมา ท่านพักจำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
- มรณภาพ** ท่านละสังขารเข้าสู่อนุปาทิเสสนิพพานด้วยโรคมะเร็งในตับ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตรงกับวันศุกร์ ขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๔ เวลา ๒๓.๓๕ น. สิริอายุ ๗๖ ปี ๕๔ พรรษา ●

• สอนวิธีการทำสมาธิ •

ในขณะที่ท่านพำนักจำพรรษาที่วัดธรรมการาม ท่านได้แสดงธรรม ฟอกจิตใจ อบรมสั่งสอนพระเถรประชาชนญาติโยมให้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาหลาย เหมือนช่างย้อมผู้ฉลาด ฟอกผ้าให้สะอาดแล้วนำมาย้อมสีตามที่ตนต้องการ ฉะนั้น

มีลูกศิษย์ผู้หนึ่งกราบเรียนหลวงปู่อ่อนศรี ว่า...พื้นฐานของการปฏิบัติ ขั้นตอนมีอย่างไรบ้าง?

ท่านตอบว่า...การทำสมาธิ คือการทำจิตให้สงบอยู่ในกายของเรา ตั้งกายให้ตรงอย่าให้ไปข้างหน้ามาก ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย เลือกคำบริกรรมเพียงข้อใดข้อหนึ่ง มีสติควบคุมให้อยู่ใน พุทโธ ถ้าจิตส่งออกนอก เราก็ต้องบริกรรมพุทโธ เอาให้มันสงบ ช่วงแรก จิตมันจะดิ้น เราก็ต้องค่อย ๆ บังคับ

...ให้พิจารณาว่า เรามีสติคือรู้ หรือไม่รู้ ว่า กิเลสจะเข้ามาทางไหน หู ตา จมูก ฯลฯ...

ทุกคนที่ปฏิบัติ จะเป็นคนธรรมดา หรือพระก็ดี กาย วชิ มโน ต้องมีพรหมวิหาร ๔ กิเลสกำราคะ ต้องพิจารณาสุภาะ

อุปสรรคที่สำคัญ คือ ทุกขเวทนา เป็นตัวสกัดกั้นไม่ให้เห็นมรรคผล เช่น ทุกข์ทรมานในการนั่งสมาธิเกิดขึ้น คือความเมื่อยขบ ก็เปลี่ยนท่านั่งอีก ซ้ำไปไม่ได้สักที

วิธีสุดท้ายเพื่อให้ผ่านตัวทุกขเวทนา คือ วังผ่าทุกข์สละตาย แม้จะปวดอย่างไร มันจะพังอย่างไร พอสู้กับทุกขเวทนามาก ๆ จิตจะเบาหวิว ต่อจากนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปหมด จะขาด จะสั้น เปลี่ยนรูปไปเลย มีแสงสว่างจ้า จะไม่มองเห็นตัว จะเกิดปีติจะเกิด แล้วสุขก็จะตามมา ความอัศจรรย์ ในศาสนาของพระพุทธเจ้า

ในช่วงที่เราภาวนาพุทโธ คือ ช่วงจิตไม่สงบ จิตมันจะตระเวนไปรู้ไปรับ สัญญาเก่า คือ สิ่งที่เราเคยประสบพบเห็น

วันไหนถ้าทำถึงแล้ว เป็นแล้ว มันง่าย คือเพียงแต่ไปบิณฑบาต เวลาเย็นคอย จิตมันจะสงบแพลงไป แต่เวลาจะเข้าถึงคราวแรกยากมาก

การนั่งทำสมาธิภาวนาที่วัดถ้ำประทุน

● ๕๓๐๖/๑๐๘๖๖ ธรรมาร ●

พระประธานภายในศาลา วัดธรรมิการาม ที่หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร เป็นผู้สร้าง

บริการรวม **พุทธโธ** พิจารณา ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง อัฐิ บริการรวมไปเรื่อย ๆ ไม่ต้องแปล แต่ถ้านบริการรวม **อัฐิ** แปลว่า กระดูก เรียกว่า **วิปัสสนา** เพื่อให้จิตสงบ ถ้าหากบริการรวมไม่สงบ ให้พิจารณา ยิ่งฟังชานก็ให้หันมาพิจารณา แล้วค่อยบริการรวมให้บริสุทธิ์ อย่างพระสารีบุตร พระสาวกที่ฉลาดมากหันไปทางปัญญา ใช้วิปัสสนาตัดกิเลส

ส่วนผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เรียกว่า **วิปัสสนา** เป็นตัวปัญญาทำปัญญาให้เห็นแจ้ง จะเป็นเครื่องตรวจกิเลสของเราว่า เสร็จหรือยัง หมดหรือไม่หมด

อนาคตเป็นของละเอียดมากโดยเฉพาะกิเลส วันนี้ไม่กำเร็บ วันหน้าไม่กำเร็บ ๒-๓ เดือน เป็นปี ไม่กำเร็บ คนเยอะไม่เกาะเกี่ยว คนทั้งโลกเหมือนอยู่คนเดียว ดูกิเลสคือ ความอิจฉาริษยา พยาบาท หึงหวง ฯลฯ

ตัวฆ่ากิเลสความอิจฉา นี้ คือ ความเมตตา ทำไปแบบกลางๆ เมตตาปลูกฝังให้มาก ๆ จะตัดบาป ไม่เบียดเบียน บาปกรรมจะไม่เกิดขึ้น การต่อสู้ที่มั่งคั่งกัน ไม่ว่าอาวุธ หรือวาจา ฆ่าเรา ฆ่าเขา ก็จะไม่เกิดขึ้น

พระพุทธเจ้าสมัยนั้น ห้ามภิกษุไม่ให้อวดอุตริมนุสสรธรรม คือ พุทธอวดคุณธรรมพิเศษที่ไม่มีในตน หรือกล่าวสรรเสริญผู้อื่นโดยประสงค์ लाभ เช่น พุทธให้ผู้อื่นฟังว่า พระ ก.เป็นอรหันต์ รูปร่างของท่านก็ยิ่งเหมือนเดิม สูงต่ำดำขาวก็เท่าเดิม

ถ้าท่านเป็นอรหันต์จริงคนไม่เชื่อฟังก็จะเป็นบาป เพราะการด่าให้ร้าย พระอริยเจ้า ห้ามมรรค ห้ามสวรรค์

การอวดอุตริมนุสสรธรรมนั้น ไม่ใช่แต่จะอวด ฌานทั้งสามเท่านั้น ยังมีการอวดอย่างอื่นอีกมากคือ อวดวิชา ๓ สติปัญญา ๔ ธรรมมปปทาน ๔ อิทธิบาท ๔ อินทรีย์ ๕ พละ ๕ โพชฌงค์ ๗ อริยมรรคประกอบด้วยองค์ ๘ โสดาปัตติผล สกทาคามีผล อนาคามีผล อรหัตผล ก็มีค่าคือ อวดอย่างเดียวกันหมด

กุฏิวัตรธรรมการาม

แต่ถ้าคนเชื่อ ก็คอยทำบุญแต่พระรูปนั้น ส่วนพระองค์อื่น ๆ ก็เป็นอยู่ลำบาก

พระพุทธเจ้าให้คำยกย่อง ในพระสาวกแต่ละองค์ ก็เพราะความสามารถของแต่ละท่านไม่เหมือนกัน พระองค์จะเป็นผู้วินิจฉัยให้รู้ว่าเสียงเพราะรูปงาม นั่นก็เพราะแรงอธิษฐาน

กิเลสที่นิ่งนอนกันตุ่ม เมื่อกวานคนเอาขึ้นมามันก็จะรู้

การฆ่าโมหะ ด้วยการฟัง การพิจารณา

ฆ่าความเกียจคร้าน ก็ด้วยวิริยะ

การทำความ پاکเพียรของพระอรหันต์ แม้กิเลสหมดแล้ว ก็ยังทำความเพียรต่ออีก ก็เพื่อจักให้

๑. เพื่อชนรุ่นหลังได้เห็น จดจำเป็นแบบอย่าง

๒. เป็นการออกกำลัง และอยู่เป็นสุข

มีอยู่คราวหนึ่ง หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้เมตตา อบรมสั่งสอนลูกศิษย์ว่า... แก่กิเลสที่ครอบครองนิสัยมาหลายภพหลายชาติ โลภ โกรธ หลง อยาก

ได้ไม่มีขอบเขต ไม่มีประมาณ แต่เรื่องหิวข้าวไม่จัดเป็นกิเลส แต่จะเป็นเมื่ออิ่มแล้ว ยังเก็บสะสม ติดรส ไม่เพื่อผู้อื่น...

การทำบุญมาก จะตัดเสียซึ่งบาป ส่วนการแผ่เมตตาทำนั้นต้องทำให้กับตัวเองก่อน แล้วจึงให้พ่อแม่ทุก ๆ ครั้ง ต่อไปก็ญาติมิตร ฯลฯ การถือศีล เจริญสมาธิ ภาวนา เป็นการทำบุญโดยเอาตัวเองเป็นเดิมพัน ถ้าเรามีความโกรธมาก ก็ให้แผ่เมตตาให้มาก ให้บำรุงธรรม รักษาธรรม ปัญญาเป็นตะแกรงร่อนกิเลส สิ่งไหนดีก็เก็บเอาไว้ สิ่งไม่ดีก็ทิ้งไปเสีย

การทำ พุท คิต เพื่อเบียดเบียนตน และผู้อื่น ไม่ควรทำ การทำเพื่อเมตตาสงสารมนุษย์อื่น สัตว์อื่น ทำไปตามทำนองคลองธรรมด้วย กาย วาจา ใจ ต้องรักษาระดับเท่า คือจิตใจที่เมตตานี้ ให้อยาว ๆ นาน ๆ จะได้เกิดเป็นบุญเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เราจะได้ตัดชาติ การเกิด แก่ เจ็บ ตาย ทุกคนมีเกิด แก่ เจ็บ ตายเหมือนกัน ใครทำบาปมากก็หมุนเวียนนาน ใครทำบุญมาก ๆ ภพชาติก็สั้นเข้า ๆ พระสงฆ์ไม่มีทรัพย์บริจาคตานก็ให้เอาตัวปฏิบัติทานเป็นพื้นฐาน เป็นที่ตั้ง เป็นเครื่องส่งเสริม” 🙏

ลัทธิธรรมนลวงมั่วอ่อนตริ จานกวโร

๔๘. ธรรมนลวงมั่วอ่อนตริขึ้นชื่อว่า
ผู้มีปฏิภาณตรงตรงดลละเอียงดมากแล้ว ทำใจว่า ตนได้สำเร็จพระอรหันต์แล้ว
ต้องมีธรรมนลวงมั่วอ่อนตริ คือ ต้องจำนึ้นจำนาคในเรื่องอินทรีจับพละนี้ก่อน

๔๙. เน้นกายในกาย เน้นเวทนาในเวทนา
เน้นจิตในจิต เน้นธรรมในธรรม

๕๐. ภาวนาทำความเพียร นานเกิดความง่วงเหงาหาวนอน
ให้อาพาฬชุมน้ำวางมนต์ระ หรือเอาเท้าจุ่มน้ำ

๕๑. ศาสนาสล่อม มรรตผลนิพพานก็สล่อมไม่กิละน้อย
นับตั้งแต่พระพุทธเจ้ามรณนิพพานไม่ได้ ๑๐๐๐ ปี
ศาสนาก็เริ่มสล่อมไม่กิละน้อย

ลัทธิธรรมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

๕๒. ความเกิดขึ้นแห่งพระพุทธรูปเจ้านาได้ยากในโลก
เรียกว่ามุตตลอก ไม่มีใครทำมสอง

๕๓. พระธรรมคำสอนของพระพุทธรูปเจ้า เริ่มแต่ต้นจนถึงพระนิพพาน
เป็นของพระพุทธรูปเจ้าทั้งหมด

๕๔. ผู้หญิงที่ได้สำเร็จพระโสดาบันก่อนกว่าผู้ถึงทั้งนลาช
คือ นางกาลิ ที่มั่นมารดาของ พระโสนะภูิกักณะ
นางได้สำเร็จพระโสดาบัน พร้อมกันประสูติลูกตั้นนเอง

๕๕. สามเณรานุล ที่ได้เป็นโอรสของพระพุทธรูปเจ้าโตดมนั้น
ก็เพราะเน้นตัวอย่าง คือ เน้นสามเณรเวตะ
ซึ่งเป็นโอรสของพระพุทธรูปเจ้านามว่าประทุมมุตระ
จึงทำบุญไ้มาก แล้วปรากฏมาต้งเ้านนั้นมา

พระอุโบสถวัดดำรงธรรมาราม

พรรษาที่ ๔๕ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

จำพรรษาที่วัดดำรงธรรมาราม (วัดใหม่ดำรงธรรม)

บ้านวันยาวล่าง หมู่ที่ ๑ ตำบลวันยาว อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดจันทบุรี

• เทียบอุคตงคจากยโสธร-จันทบุรี •

ในต้นปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ท่านก็ได้ตัดสินใจวางภาระต่าง ๆ ที่วัดธรรมการาม มอบให้พระลูกศิษย์ใกล้ชิดให้เป็นผู้ดูแลสำนักแทน

หลังจากนั้นท่านก็ออกไปหาวิเวกที่วัดป่าดงพยอม บ้านดงเจริญ ตำบลดงเจริญ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดยโสธร สถานที่แห่งนี้เป็นที่ล้นป่ายะ มีไม้ยางต้นใหญ่ดาดื่น สดวกวิเวก ป่ายังคงสมบูรณ์ ท่านได้พักภาวนาด้วยความสุขกายและใจ อบรมสั่งสอนประชาชนญาติโยมตามสมควร

หลังจากนั้นท่านจึงเดินทางมายังภาคตะวันออกพักอยู่ที่วัดป่าวงศ์สนิท จังหวัดระยอง มีพระติดตามมาด้วยหลายรูป ท่านพักภาวนาอยู่ที่นี่ได้ประมาณ ๑๐ วัน ท่านจึงเดินทางมายังจังหวัดชลบุรีเข้าพักอยู่ที่วัดถ้ำประทุน ๗ วัน

หลังจากนั้นท่านก็ได้เดินทางไปจังหวัดตราด ท่านหวังใจว่าจะไปจำพรรษาที่เกาะช้าง แต่ในช่วงระยะนั้น เกิดมีพายุฝนกระหน่ำรุนแรง เรือไม่สามารถข้ามไปยังเกาะช้างได้

กาลเข้าพรรษาก็จนใกล้เข้ามาแล้ว ท่านจึงนำหมู่คณะจำพรรษาที่วัดใหม่ดำรงธรรม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นหนึ่งในสาขาใต้ร่มธรรมของท่านพ่อลี ธมฺมธโร ฯ

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้เมตตาเล่าเรื่องนี้ให้ฟังว่า...

“ระหว่างที่ท่านพักจำพรรษาอยู่ที่วัดใหม่ดำรงธรรม ท่านได้บรรยายธรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปรดชาวบ้าน

● ๕๓๖๒/๑๐๕๖ ธรรมสาร ●

แต่จุดประสงค์หลักท่านปรารถนาเก็บตัวอยู่สงัดวิเวก ทำตัวเป็นพระ
จน ๆ โง่ ๆ จะได้ไม่มีใครมาสนใจ

ส่วนภาคปฏิบัติในครั้งนั้นท่านบอกว่า พุทธน้อยทำมาก ปฏิบัติให้รู้
วาระจิตคน เอาให้เหนือโลก ก็จะไม่กลับไปสู่โลกอีก ท่านพิจารณาทางด้าน
ปัญญา คือ วิปัสสนา ในขณะนั้นสมาธิของท่านแน่นหนามั่นคงไม่เอนเอียงไป
ตามกระแสโลกธรรมที่พัดผัน

ท่านกล่าวว่า... มรรคก็ตาม ผลก็ตาม ไม่ใช่ผลของสมาธิ ไม่ใช่อาณิสส
ของสมาธิ ไม่ใช่เป็นความสำเร็จของสมาธิ

**แต่มรรคหรือผลนี้เป็นผลของวิปัสสนา เป็นอาณิสสของวิปัสสนา เป็น
ความสำเร็จของวิปัสสนา**

กลางวันทำงานพอประมาณ กลางคืนทำจิตภาวนา ประหนึ่งว่าเป็น
กลางวัน เอาอย่างครึ่งพุทธกาล ภิกษุทำความเพียร เกิดความง่วงเหงาหาว
นอนเอาฟางชุบน้ำวางบนศีรษะบ้าง เอาเท้าจุ่มน้ำบ้าง พอสติตื่นก็มุ่งทำความ
เพียรภาวนาไปจนสว่าง การที่เราเดินจงกรมก็ดี นั่งภาวนาก็ดี รักษาศีลก็ดี รวม
เรียกว่า “สร้างความคิดดีทั้งหมด”

การสร้างความคิดดีทั้งหมด เรียกว่า สร้างธรรมจักรให้เกิดภายในจิต

เมื่อตั้งใจปฏิบัติธรรมไม่หยุดไม่ถอยอย่างนั้นแล้ว ก็ย่อมละกิเลสได้
ตามส่วนแห่งความพยายาม

**เมื่อจิตภาวนาดี ศีลธรรมสะอาด เทวบุตรเทวดา และพวกกายทิพย์
ย่อมมาอนุโมทนาสาธุการ..แสดงความยินดี**

● สนทนากับเทวดา ●

องค์ท่านได้กรุณาเล่าเรื่องนี้ให้ฟังว่า...

ในคำคืนดีกสังค ธาตุชั้นธลละเอียด ขณะที่ท่านเพียรเพ่งภาวนาต่อสู่
กับกิเลสภายในใจ ด้วยอิริยาบถเดินจงกรมอยู่นั้น โสตธาตุ ได้ยินเสียง
แผ่วเบา เยือกเย็น อ่อนนิ่ม แว่วมาเป็นระยะ ๆ ว่า

ทางจงกรมภายในวัดดำรงธรรมาราม

“เรา! ได้ดูท่านเพียรภาวนาฆ่ากิเลสมานาน เห็นท่านมีปฏิปทาน่าเลื่อมใส ไม่เคยเหนื่อยหน่ายหัวใจในความพากเพียร พยายามยกตนออกจากหล่มลึก หมุนเวียน อันมีวิภูวนกุ่มบังเหียนแห่งการเกิดตาย ที่มีกิเลส กรรม วิบาก เป็นเครื่องหนุนและให้ผลเป็นผู้พยายามเอาตนให้พ้นจากกองทุกข์ให้ได้ในวันนี้ พรุ่งนี้ เราจึงขออนุโมทนา...”

ท่านจึงถามเจ้าของเสียงนั้นขึ้นว่า “นั่น! เสียงใคร”

เจ้าของเสียงลึกลับตอบมาว่า “เรา คือ รุกขเทวดา อยู่ที่ต้นทางจงกรม ของท่านนี่เอง”

ท่านจึงกล่าวว่า “เทวดา! เราอยากเห็นท่าน ขอท่านจงปรากฏกาย เนมิต

หลวงปู่กงมา จิรปุณฺโณ

วัดดอยธรรมเจดีย์ ตำบลตองโขบ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

พระเดชพระคุณหลวงปู่กงมา จิรปุณฺโณ “พระอริยเจ้าแห่งวัดดอยธรรมเจดีย์” ศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ท่านเป็นพระที่เรียบง่าย เจ้าระเบียบ มีอุบายละเอียด การเทศนาธรรมใช้ภาษาง่าย ๆ แต่กินใจความลึกซึ้ง **ท่านมีหลวงปู่สาม อภิญฺจโน และท่านพ่อลี ธมฺมธโร** เป็นสหธรรมิก

ท่านได้นำสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (ชื่น) ออกเที่ยวธุดงค์ตามป่าเขาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงขนาดที่พระองค์ออกปากชมว่า “การธุดงค์ของพระปฏิบัติกรรมฐานนี้ได้ประโยชน์เหลือหลาย อย่างนี้พระองค์ต้องธุดงค์กันให้มาก ๆ ศาสนาจะได้เจริญรุ่งเรือง”

นามเดิม นายกงมา วงศ์เครือสอน เป็นบุตรคนสุดท้ายของนายบู๊ และนางนวล วงศ์เครือสอน
เกิด วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๓ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีชวด ณ บ้านโคก อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

เหมือนกายเนื้อของมนุษย์”

พอท่านกล่าวจบลงเทวดาจึงปรากฏกายให้เห็น สีสันวรรณะของเขา เปล่งปลั่ง ยืนพนมมือข้างทางจงกรมด้วยความสำรวมระวังและเคารพ ท่านได้สนทนากับเขาพอสมควร เขาก็กราบนมัสการลาด้วยกิริยาที่งดงาม เรียบร้อย ไม่มีที่ตอติในกิริยานั้นเลย

อาจจะเป็นเพราะว่า อารามป่าแห่งนี้เคยมีครูบาอาจารย์เวะเวียนมาพัก และโปรดเขาบ่อยครั้ง เช่น หลวงปู่สิงห์ ขนดฺยาคโม หลวงปู่จันทร์ เขมปฺตโต, หลวงปู่ฝั้น อาจาโร, หลวงปู่กงมา จิรปุณฺโณ, หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน, พระอาจารย์วัน อุตฺตโม ฯลฯ

ในสมัยเป็นฆราวาส ด้วยความที่ท่านเป็นคนดีมีศีลธรรม รักความยุติธรรม ท่านได้รับหน้าที่เป็นหัวหน้าขายอ้อย พาคณะต้อนสัตว์ มีวัว ควาย เป็นต้น ไปขายยังกรุงเทพ ฯ และเมื่อถึงกาลอันควร พ่อแม่จึงได้จัดพิธีแต่งงานให้เมื่ออายุ ๒๕ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๘) ต่อมาภรรยาของท่านพร้อมบุตรในครรภ์ได้เสียชีวิตลง ทำให้ท่านรู้สึกสูญเสียนี้เองเป็นเหตุให้ท่านสละสังขารและนี่ก็ถึงร่มเงาแห่งพระพุทธศาสนา

อุปสมบท ปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้อุปสมบทเป็นพระสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย โดยมี**พระอาจารย์โท** เป็นพระอุปัชฌาย์ ภายหลังบวชแล้วได้ไปจำพรรษาที่วัดบึงหวายกับพระมี ซึ่งเป็นสหธรรมิก ท่านทั้งสองได้รุดงค์ไปหลายแห่งทั้งในประเทศไทย ลาว และพม่า ได้เดินทางไปพบท่านพระอาจารย์มั่นที่บ้านสามผง จังหวัดนครพนม ได้โอกาสเข้าไปฟังธรรม ท่านพระอาจารย์มั่นแสดงธรรมสั่งสอนศิษยานุศิษย์ เมื่อการแสดงธรรมจบลงจึงเข้าไปกราบฝากตัวเป็นศิษย์

ญัตติใหม่ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ณ วัดบูรพาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี **พระปัญญาพิศาลเถระ (หนู จิตฺปญฺโญ)** วัดสระปทุม กรุงเทพมหานคร เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระอาจารย์เพ็ง** วัดใต้ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ท่านได้รุดงค์ไปจำพรรษาตามสถานที่ต่าง ๆ

ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ท่านได้จำพรรษากับท่านพระอาจารย์มั่น ที่เสนาสนะป่าช้าบ้านโคก อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้รับอุปนิสัยธรรมอันสำคัญและได้รับความเมตตาจากท่านพระอาจารย์มั่นเป็นพิเศษ ต่อมาสถานที่แห่งนี้ท่านได้สร้างเป็นวัดโดยสมบูรณ์ ชื่อ “วัดสุทธธรรมาราม”

ปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ท่านได้รุดงค์ไปตามเทือกเขาภูพาน เห็นว่ามีความสงบวิเวกดี จึงได้ปักกลดพักภาวนาที่ในถ้ำบนเขาภูพาน ซึ่งถ้ำนี้เป็นที่อยู่ของเสือ และสถานที่แห่งนี้ต่อมาก็ได้กลายเป็น “วัดดอยธรรมเจดีย์”

มรณภาพ ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสนิพพาน เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ สิริรวมอายุได้ ๖๑ ปี ๑๑ เดือน ๑๑ วัน ๓๕ พรรษา ●

วัดใหม่ดำรงธรรม

วัดดำรงธรรมาราม (วัดใหม่ดำรงธรรม) ตั้งอยู่ที่บ้านวันยาวล่าง หมู่ที่ ๑ ตำบลวันยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง สังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุต มีประวัติความเป็นมาคือ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ พระเทพเจติยาจารย์ (หลวงปู่วิริยงค์ สิริธโร) ได้เป็นผู้บุกเบิกขึ้น โดยมีโยมท่ง (แม่โยมพูล ซึ่งเป็นอุปัชฌาย์ของหลวงปู่อนงค์ ในคราวที่หลวงปู่จำพรรษาที่วัดนี้) เป็นผู้ถวายที่ดินในการสร้างวัด ต่อมานายนิ่ม บุญลาก กำนันตำบลวันยาว และญาติพี่น้องได้สร้างกุฏิถวายจำนวน ๔ หลัง

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๘ หลวงปู่วิริยงค์ ได้สร้างพระอุโบสถ และสร้างเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยได้ทำการฉลองในปีเดียวกัน มีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (จวน อุฏฺฐายี) เป็นประธาน และพระธรรมเจดีย์ (จุม พนฺธุโล) วัดโพธิสมภารณ์ จังหวัดอุดรธานี มาร่วมงานด้วย

วัดดำรงธรรมาราม นับเป็นวัดหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์ในสายวัดป่า โดยในประวัติท่านพ่อลี ได้กล่าวถึงวัดนี้ในฐานะวัดหนึ่งในสำนักสงฆ์และวัดสาขาทั้ง ๑๑ แห่ง ที่ชาวจันทบุรีได้ร่วมกันจัดสร้างขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่วัดมีการจัดงานใหญ่ เป็นการบรรพชาอุปสมบท และบวชชีพราหมณ์

“เมื่อออกพรรษาปี พ.ศ. ๒๕๓๓ พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร พร้อมด้วยพระอาจารย์กงมา จิรปุญโญ ได้พาพระภิกษุสามเณรอีกบางรูปเดินทางมุ่งไปจังหวัดจันทบุรี โดยพระอาจารย์วิริยงค์ได้เดินทางไปในงานที่วัดดำรงธรรม ในเขตอำเภอขลุง การเดินทางครั้งนี้ท่านกับคณะได้นั่งรถยนต์โดยสารจากสกลนครไปขึ้นรถไฟที่อุดรฯ เข้ากรุงเทพฯ แล้วนั่งรถโดยสารจากกรุงเทพฯ ไปจันทบุรี อีกทอดหนึ่ง

ระหว่างพักที่วัดดำรงธรรม อำเภอขลุง ได้มีประชาชนสนใจเข้าฟังธรรมและรับการอบรมเป็นจำนวนมาก ต่อมาพระอาจารย์วิริยงค์ได้เดินทางไปพักที่สำนักสงฆ์บ้านกงซีไร่ ซึ่งสร้างขึ้นใหม่ลึกเข้าไปในป่า ท่านได้พักอยู่ที่นี่หลายวันแล้วจึงกลับไปพักที่วัดดำรงธรรม” •

พระประธานที่วัดดำรงธรรมาราม มีรูปหลวงปู่อ่อนศรีตั้งเป็นที่สักการะ

ท่านย่าในเรื่องนี้ว่า “เมื่อละกิเลสได้ตามส่วน บรรลุอุริยมรรค อริยผลตามลำดับ สามารถเห็นเทวดาได้” (วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

แล้วท่านก็เล่าความมหัศจรรย์ของจิตภาวนาต่อไปว่า...

“...ทุกคนที่ปฏิบัติพอเกิดสิ่งมหัศจรรย์เป็นสมาธิ จะเกิดเป็นพลังพอจิตเป็นสมาธิจิตจะหมุน มีสมาธิชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้น ในช่วงที่จิตละเอียดนิमितเกิด ธรรมะเกิด แล้วก็นำมาพิจารณาให้เป็นธรรม

บรรดาผู้ปฏิบัติจะเห็นจริง มีโทษ มีทุกข์จริง ต้องผ่านปัญญาอย่างหายาบแล้วก็ค่อย ๆ ก้าวขึ้นสู่ชั้นละเอียด อุปมาเหมือนต้นไม้อาศัย น้ำ อากาศ ปุ๋ย ช่วยให้เจริญงอกงามขึ้น

ขั้นของ**อุปจารสมาธิ** จิตนี้ เราจะสงบบ้าง ไม่สงบบ้าง หูได้ยินบ้าง ไม่ได้ยินบ้าง ช่วงนี้ใช้ปัญญาหากิเลส เอากิเลสนำมาฆ่า

ขั้นของ**อัปนาสมาธิ** จิตถึงความสงบนิ่งมีแต่สุข จิตไม่ออกข้างนอก

จิตจะเบาสบายเหมือนปุยพู่ แต่ถ้าหุ่ได้ยืนอยู่ รื้ออยู่ นั่งอยู่ ยังไม่ใช่อัปนาฯ
ขั้นนี้จะมีผู้รู้ แต่ตัวตนหายหมด

การปฏิบัติ ต้องคอยดูสังเกตจิต ว่าไม่ผูกพัน ไม่ติดข้องกับกิเลส
ถ้าติดข้องก็แก้ไป ๆ จนละเอียด ไม่มีอะไรเหลือ ต้องคอยตรวจดูเสมอทั้งใน
ขณะกลางวัน กลางคืน ทุกเวลาว่ายังมีอยู่หรือเปล่า?

แก้สมมุติกิเลสต่าง ๆ เช่น กามราคะว่า วันนี้ เดือนนี้ มันยังมี ยัง
กำเรบอยู่มีอีกหรือเปล่า?

แก้ไขหมดก็ยกตัวอื่นขึ้นมาทำงานอีก เอาไปเรื่อย ๆ ดูว่ากิเลสหมด
หรือไม่หมด ต้องผ่านปัญญาเสียก่อน

อุปมาเหมือนนายช่างก็ต้องคอยตรวจดูคน ลูกน้องที่ทำงานว่า งาน
ผ่านหรือไม่ผ่าน งานทางจิตก็เช่นเดียวกัน จิตต้องมีตัวรู้ตรวจตราอยู่เสมอว่า
กิเลสตัวนี้ตัวนั้น เรายังมีอยู่หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

“...ออกพรรษาแล้ว ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ คณะ
ญาติโยมทาง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี นำโดยโยมแจ่มและโยมอรุณีได้
ไปนิมนต์ท่านให้กลับมาอยู่ที่วัดถ้ำประทุน จังหวัดชลบุรี 📌

ลัทธิธรรมนลวงมั่วอ่อนตริ จานาโร

๕๖. ผู้มาจากพรหมโลก เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ก็เลศกามนั้นนุ่มไม่รุนแรงมาก
เพราะอาศัยอำนาจจากพญานาคได้

๕๗. พระสาวกของพระพุทธเจ้า ชื่อ พระพาลุละ
เป็นผู้ไม่มีโรคภัยเลย อายุยืน ๑๖๐ ปี
เพราะได้ถวายบูชาพระพุทธเจ้ามฤตุมหาราช
และพระพุทธเจ้ากัลลมะ พร้อมทั้งพระสงฆ์สาวกอีกด้วย
จึงไม่มีโรคภัย

๕๘. พระสาวกเถา เก่งในทางไสยศาสตร์
ได้ทรมานพญานาคราชจนได้ชนะ
ในช่วงนั้นท่านได้พึงพิงสมาบัติ ๘ ภาวนาลงมาจึงได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์

๕๙. พระนางทมาภิกษุณี เป็นมเหสีของพระเจ้าพิมพิสาร
ได้ออกบวช และสำเร็จพระอรหันต์ แต่ยังเป็นพรหมจารี
และเป็นผู้มีปัญญามาก เหมือนกับพระสารีบุตร

ลัทธิธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร

๖๐. อัฐิ ๔ ประเภท ที่พระพุทธรูปเจ้ามอกไว้
ในมรรจุไว้ในเจดีย์หรือพระสถูปมีอยู่ ๔ ประเภทเท่านั้นคือ

๑. พระพุทธรูปเจ้า ๒. พระมัจฉะพุทธรูปเจ้า
๓. พระอรหันตสาวก ๔. พระเจ้าจักรพรรดิ ดังนี้

๖๑. นกขี้นางอุตตรา เม่นผู้มีสามเฒ่า

๖๑. นกขี้นางอุตตรา เม่นผู้มีสามเฒ่า

จึงพออนุญาติ สามเฒ่าไม่รักมาดิล ๖๑. นกขี้นางอุตตรา เม่นผู้มีสามเฒ่า
จึงไม่จ้างเอานางสิริมา มาอยู่กับสามเฒ่าแทน สามเฒ่าจึงยอมในไม่

๖๒. ท้าวทนต์ นั้นพระพุทธรูปเจ้าตรัสว่า มี ๓ ประการ คือ

๑. ตนแก่ ๒. ตนเจ็บ ๓. ตนตาย

๖๓. พระโสดาปัตติมรรต ละภิกขุโง่ได้

พระสกิทาทา ก็อนุโลมเข้ากับ พระโสดาปัตติมรรต

พระอนาปัตติมรรต ละภิกขุโง่ได้

พระอรหันตมรรต ละภิกขุโง่ได้ และ อริยชาได้

● อพอลโล/อะพอลโล รามวาร ●

พระประธาน ภายในถ้ำประทุน

๔๖-๖๒

พรรษาที่ ๔๖-๖๒ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔-๒๕๕๐

จำพรรษาที่วัดถ้ำประทุน

หมู่ ๘ ตำบลโป่ง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

• วัดถ้ำประทุน •

ภายในวัดถ้ำประทุน ซึ่งเป็นวัดป่ากรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต มีบรรยากาศเงียบสงบ แสดงถึงความที่สมณะและผู้อยู่อาศัยเป็นผู้ สะอาดทั้งทางกาย วาจา และทางใจใสบริสุทธิ์

ภาพแห่งภิกษุผู้อยู่ในวัชรารูปหนึ่ง สร้างงาม งามอาจ มีรอยยิ้มแห่งเมตตา ยืนถือไม้เท้ามีเลื่อมอบอยู่ด้านข้าง แสดงถึงความเป็นนักรบธรรม กรำศึกใน คุตตควัตร ฝ่าอันตรายดงหนามแห่งชีวิต พิชิตจุดหมายคือการทำลายภพชาติ ที่เคลื่อนกล่น ถูกวาดขึ้น

ภาพแห่ง...หลวงปู่่อนครี จานวโร พระผู้มีปฏิปทาเสมอต้นเสมอปลาย

ทุกชีวิตหมั่นบำเพ็ญเพียรตามโอวาทธรรมของหลวงปู่่อนครี จานวโร ผู้ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนที่ศรัทธาเลื่อมใส มอบกายใจเข้ามา เป็นศิษย์ได้ร่วมธรรม

อารามแห่งนี้ อบอุ่นไปด้วยกลิ่นศีลธรรมแห่งผู้อยู่อาศัย

กุฏิแต่ละหลังถูกออกแบบสร้างขึ้นพร้อมทางจงกรม อันเป็นลานทาง เพื่อชำระสะสางกิเลสตัวพาเวียนว้ายในวัฏวน

ภาพแห่งขุนเขา แมกไม้ ชั้นบรรยากาศ เสนาสนะ ลัทธิจตุบาท ทิวภาพ เขียวชุ่มชุ่มเย็น ถ้อยที่ถ้อยอาศัย เรียบง่าย สงบสัจด์ หลีกเร้น อยู่ร่มเย็น เป็นสุข

เสียงสัตว์ไพรร้องกล่อมแว่วมาเป็นระยะ

ทัศนียภาพและขุนเขาที่วัดถ้ำประทุน

ไปไม่ไหวระริก สายลมก็แผ่วเบา
มองออกไปไกลโพ้น เห็นขอบฟ้าริมทะเลอยู่ไรวะ
ไม่มีกลุ่มแห่งแสงสีเสียงย้อมจิตใจให้คิดเหม่อ
มานมายาแห่งกิเลสถูกปิดจากลง
พร้อมกันนั้นมานแห่งสัจธรรมถูกเปิดจากชั้นย่ำธรรมเerie... ประกาศ
หลักแห่งความจริง... เพื่อบอกทางแก่คนหลงทาง...
พระภิกษุยอมผ้าด้วยน้ำผาด ครองเป็นปริมณฑล มีท่วงท่าสง่างามสังวร
สตรีผู้มีใจเด็ดเดี่ยว ปลงผมออกบวชเป็นแม่ชี มีลีลาสำรวมระวังตั้งสติ
ทุกชีวิตงามตามวัยและศีลธรรมที่บ่มบำเพ็ญ

บ่งบอกถึงการอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง...โลกแห่งพระธรรม

พระ แม่ชี คนวัด บางท่านสวดมนต์ บางท่านเดินจงกรม บางท่าน
ทำกิจวัตรที่พระอาจารย์มอบหมายให้

การเดิน ยืน นั่งนอน กิน ดื่ม ทำพูด คิด จิตประกอบไปด้วย
สติ..น่าทึ่งน่ายั้งนัก

สมณะ ชี พราหมณ์ ที่อยู่อาศัยมีเววตาแห่งความหวังในบรมธรรม
และอาจหาญร่ำเรียงในธรรม

คำสอนที่เฝ้ากระตุนเตือนใจผู้อยู่อาศัยได้ร่มใบบุญ ไม่ให้ประมาท
นอนใจนอนจม ที่หลวงปู่อ่อนศรีมักกล่าวแผดเสียงจุดกระชากลากจิตวิญญาณ
ไม่ให้พระเถร แม่ชี หรือคนวัด หลับไหลไปด้วยกิเลสสินทรา ให้เป็นผู้รู้ตื่น
เบิกบานเสมอว่า “...มันโง่ ...มันไม่ฉลาด” (ให้เติมชื่อใส่เอาเอง...ผู้เขียนเติม
แล้ว..ขออภัย)

เมื่อท่านดูเด็ดด้วยธรรมะรสเผ็ดแล้ว

ท่านเป็นผู้ฉลาดในธรรมก็ปลอบด้วยมธุรสวาจา เหมือนดั่งบิดามารดา
ลูบลำคำศิระบุตรสุดที่รัก ด้วยความปราณี แล้วกล่าวสอนด้วยความเมตตา
สงสารยิ่งว่า...

“ดีแล้วแหละลูก! เมื่อรู้ตัวว่าโง่ก็ควรทำตัวให้น่ารัก

ลูกจะเอาตัวรอดปลอดภัยด้วยวิธีนี้

ถ้าโง่ด้วยหยิ่งด้วยและดื้อด้วย จะเอาตัวไม่รอด

การอ่อนน้อมยอมตนเชื่อฟังครูบาอาจารย์ย่อมเป็นการดี

อย่าเป็นคนแข็งกระด้างดิ่งดัน

นั่น! จะเป็นการเบียดเบียนทำร้ายตนเองโดยไม่รู้ตัว

เหมือนไม้เปลือกแข็ง มันเกิดมาเพื่อเบียดเบียนตัวมันเองให้พินาศ

การเชื่อฟังครูบาอาจารย์ย่อมมีผลดีเสมอ

แม้มองไม่เห็นในเวลานี้ ก็จะมีผลในภายหน้า”

ทุกคนปฏิบัติตามคำสอนของพระอาจารย์ คือ หลวงปู่อ่อนศรี พระผู้มีปฏิปทาเสมอดั้นเสมอปลาย ด้วยความเพียรพยายามแหวกว่ายหาทางพ้นทุกข์ เหนือองค์ท่าน

ดังคำสอนของท่านที่ว่า...

“ผู้ฉลาด ย่อมตั้งต้นด้วยทุนเพียงเล็กน้อย

เหมือนกองไฟใหญ่เริ่มจากกองเล็ก ๆ ฉะนั้น

ในทำนองเดียวกัน ผู้มีความเพียรสม่ำเสมอ เสมอดั้นเสมอปลาย

ไม่ทอดทิ้งธุระทั้งสอง คือ สมถะและวิปัสสนา

ขวนขวายอยู่ พยายามอยู่

ย่อมมีโอกาสได้รับโลกุตตรธรรมอันประเสริฐ

เป็นการสร้างที่พึงให้แก่ตน” ดังนี้

พระพุทธรูปภายในอุทเทสิกเจติยวิหาร

● ๒๕๖๒/๐๔๒๖ ไร่ผา ●

(บน) พระอาจารย์ยุทธนา อคฺคยฺหฺรโน เจ้าอาวาสวัดถ้ำประทุน เล่าความเป็นมาของวัด (ล่าง) กุฏิเจ้าอาวาส

• กว่าจะมาเป็นวัดถ้ำประทุน •

พระอาจารย์ยุทธนา อคฺคยฺหฺรโน เจ้าอาวาสวัดถ้ำประทุนรูปปัจจุบัน ได้เล่าเรื่องราวความเป็นมาของวัดให้ฟังว่า....

“...ปี พุทธศักราช ๒๕๓๒ หลวงปู่่อนศรี ท่านได้จำพรรษาที่วัดใหม่ ดำรงธรรม อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

ออกพรรษาแล้ว เดือนพฤศจิกายน คณะญาติโยมทางอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี นำโดย **โยมแจ่มและโยมอรุณี** ได้ไปนิมนต์ท่านให้กลับมาอยู่ที่วัดถ้ำประทุน

วัดถ้ำประทุน มีอาณาเขตแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) **ที่วัด** ๒) และ **ที่กรมป่าไม้ยกให้วัดดูแล** รวม ๒๔๐ ไร่ มีเทือกเขา ๓ ลูกเชื่อมต่อกัน

ที่พระอาศัยอยู่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ มีรั้วรอบทั้งหมด

ปีแรกที่ท่านมา มีพระ ๑๗ รูป ตั้งแต่นั้นมาก็ไม่ต่ำกว่า ๒๐ รูป ภาระหลังไม่ต่ำกว่า ๓๐ รูป แม่ชีประมาณ ๒๕ คน

เขตของแม่ชีจะถูกแบ่งออกต่างหาก ตั้งอยู่ทางไปถ้ำประทุน โรงครัว มีประตู เข้าออก มีกุฏิ ถ้ำ วิวทิวทัศน์สวยงาม มีลมทะเลเอื่อย ๆ

แนวสันเขาลาดเอียงไปหาทางทะเล มีลมพัดเอื่อยจิตตลอดทั้งปี หน้าร้อนก็ไม่ร้อน หน้าหนาวเย็นสบาย อยู่ห่างทะเลประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

หลวงปู่่อนศรี ท่านบอกว่าไม่เคยเจออากาศที่ไหนดีเท่าที่นี่ ถูกกับธาตุขันธ์และจริตของท่านมาก ที่ท่านอยู่ได้ทุกวันเพราะว่าอากาศดี ลับปายะเจ็บป่วยไปไหนก็สะดวก ไม่อยู่ใกล้บ้านเกินไป ไม่ห่างเกินไป อากาศดีที่สุดเลย เรื่องอากาศ เรื่องอาหารพอประมาณและไม่อดไม่ยาก

กุฏิแม่ชี ประมาณ ๒๕ หลัง กุฏิพระสงฆ์สามเณรประมาณ ๓๕ หลัง และกระต๊อบที่พออาศัยได้อยู่ตามแนวป่า

ชื่อเดิมว่า **“วัดตรอกแซง”** เป็นชื่อหมู่บ้านเก่าแก่แต่โบราณ อยู่แถวนี้เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว หายไปหมดแล้ว

ชาวบ้านไม่นิยมเรียกวัดตรอกแซง ไม่คุ้นเคย เพราะมีถ้ำประทุนเป็น
สัญลักษณ์อยู่ภายใน เขาจึงเรียกติดปากกันว่า **วัดถ้ำประทุน**

“ถ้ำประทุน” หมายถึง ถ้ำตรงนั้นเป็นเหมือนประทุนเรือ

องค์พระเจดีย์หันไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ

เขตแม่ชีอยู่ทางเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือของเจดีย์

เขตพระอยู่ทางเขาลูกเล็ก ๆ

เขตแม่ชีมีมาก ท่านเมตตาสงสารผู้หญิง เพราะเป็นลูกสาวท่านทั้งนั้น

แม่ชีส่วนใหญ่ ท่านชวนบวชทั้งนั้น บางคนมาทำบุญบ๋อยท่านก็ชวน

บวชซะเลย

การที่ท่านจะมานุกเบิกในถิ่นเมืองชลบุรีนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย

คนชลบุรีเป็นคนค่อนข้างแข็ง เชื้ออะไรยาก

แต่ตอนนี้เขารักท่านทั้งนั้น คนที่พัทยารู้จักท่านหมด

สัตว์ในวัดนี้ มีงูและนกเป็นหลัก **งูเห่า งูจงอาง งูกะปะ งูสามเหลี่ยม**

มีกระรอกกระแต งูเหลือม วันดีคืนดีก็ออกมาให้เห็นเต็มไปหมดเลย

บางทีพระเถรก็โดนกัด ลิงป่านาน ๆ จะออกมาให้เห็นทีหนึ่ง

นกเยอะมาก วัดเป็นเหมือนอุทยานนก **นกกระทาหัวหงอก** จะอยู่เป็นกลุ่ม เจี้ยวจ้าวไปหมด มาเป็นช่วง ๆ หลากหลาย ไม่มีป่าที่ไหนสมบูรณ์เท่าที่นี่ บริเวณนี้ธรรมชาติดีมากเลย

นกเงือกยังมาแวะระหว่างทางมาอยู่หลายวัน คนพื้นที่ไม่ยิงไม่ล่า

แถบที่นี้ยังเป็นถิ่นของ **“ผักหวาน”** โดยตรง มีเยอะมาก เดือนสามเดือนสี่ จะแตกยอดอ่อนเต็มไปทั่วป่า

ต้นไม้หลากชนิด มีมะค่าโมง อินทรีป่า ประดู่ป่า เป็นไม้ทนฝนทนแล้งได้เป็นอย่างดี เป็นธรรมชาติเดิมของที่นี่

ต้นไม้ที่ปลูกเอง **มีไม้ไผ่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้แดง ไม้กฤษณา พิกุล** ถึงฤดูผลิดอกบานสะพรั่งส่งกลิ่นหอมรัญจวนไปทั่วป่า ช้างบนเขาเป็นถิ่นของไม้มะค่า

ความคิดของหลวงปู่ท่านว่า อยากให้ญาติโยมทำบุญสะดวก แต่ก่อนเป็นดินหมด เวลาฝนตกมันเฉอะแฉะ เป็นร่องน้ำดูเลวมาก ท่านให้เทคอนกรีตเฉพาะในบริเวณส่วนกลาง และด้านนอก ๆ เพียงบางส่วน

การเทศน์ข้างนอกนั้น ท่านไม่รับเลย เวลาท่านเทศน์อบรมพระเถรในวัดเป็นชั่วโมงเลย ที่อยู่กับท่านมา ๑๗-๑๘ ปี มีอยู่ ๒ ครั้งเอง หนักที่สุดเลย หมายถึงนั่งกันตัวแข็งเลย ๒ ชั่วโมง หนักที่สุด ไม่รู้ท่านเอาอะไรมาจ้วงเข้าไปในหัวใจทุกคนเลย นั่งตัวแข็งกันไปหมด

ผมยังเคยเรียนท่านว่า หลวงปู่ท่านจะทำเช่นนี้ทุกปี ท่านก็เฉยยิ้ม ๆ เทศน์วันนั้นกิเลสตกหมดเลย จากนั้นมีแต่อบรมง่าย ๆ เรียบ ๆ ใจดี พุดนิ่ม ๆ”

• วัดถ้ำประทุนในอดีต •

พระลูกศิษย์ของหลวงปู่อ่อนศรีรูปหนึ่ง ได้เล่าความเป็นมาเพิ่มเติม
อีกว่า...

“...ถ้ำประทุนในอดีต ย้อนไปเมื่อปี ๒๕๓๗ สมัยนั้นวัดถ้ำประทุน
เป็นเพียงสำนักเล็ก ๆ มีพระประมาณสิบกว่ารูป มีศาลาเรือนไม้หลังเก่าเป็น
ศาลาการเปรียญ มีกุฏิไม้เล็ก ๆ เพียงไม่กี่หลัง บริเวณที่เป็นโรงครัวปัจจุบัน
เดิมทีก็เป็นเพียงสระบัวตื้น ๆ ที่ค่อนข้างแห้งขอด มีกุฏิแม่ชีตั้งอยู่รอบ ๆ
สระน้ำนั้น จะว่าไปแล้วบรรยากาศสมัยนั้นก็น่าอยู่ไปอีกแบบ เพราะที่นี้ตั้งอยู่
บนเขา อากาศก็ถ่ายเทดีเป็นปกติอยู่แล้ว

สมัยนั้นสงบเงียบ นาน ๆ จะมีรถหลงขึ้นวัดมาสักคันหนึ่ง หลวงปู่ก็
อยู่กุฏิไม้เก่า ๆ เรียกล้อกันสนุก ๆ ว่า “กุฏิโรงสี” เพราะฝาชั้นล่างเป็นไม้
ระแนงทั้งสี่ด้าน พื้นที่ใช้สอยก็กว้างขวางอยู่ เป็นเรือนโล่ง ๆ ไม่มีข้าวของ
อะไรมากนัก มีเพียงห้องน้ำหนึ่งห้อง มีชั้นสองพอได้ปูนอน แต่ส่วนใหญ่
ท่านจะนั่งพักผ่อนอยู่ที่เตียงยาวชั้นล่าง

คุณป้าเอมอร ณัฐโสภณ คุณป้าอรุณี คุณป้าแฉล้ม
ผู้นิมนต์ท่านกลับมาอยู่ที่วัดถ้ำประทุนและสร้างศาลาณัฐโสภณ

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร บนศาลาเรือนไม้หลังเก่า

การก่อสร้างไม่มีอะไรมากนัก อาจเพราะเงินทุนก็ไม่ค่อยจะมีด้วย มีแค่งานสร้างกุฏิเพิ่มเติมบางหลัง และพอดีมีโยมเอมอร ซึ่งเป็นคนท้องถิ่นที่นี้ มาขอพิจารณาสร้างศาลาการเปรียญหลังใหม่ให้ ซึ่งก็คือ “ศาลาณัฐโสภณ” ในปัจจุบัน

สมัยนั้นกุฏิแต่ละแห่งก็ค่อนข้างไกลกัน บางหลังไฟฟ้าก็ไปไม่ถึง มีโรงต้มน้ำร้อน สำหรับย้อมผ้า และฉันทานะ ถ้ามองขึ้นไปข้างบนก็จะเห็นสังกะสีๆ จนแสงแดดสาดส่องลอดผ่านรู ตกเย็นพระเถระจะมานั่งจิบน้ำร้อนน้ำชาที่นี้ นั่งเป็นวงกลมเห็นหน้ากันหมด โดยมีหลวงปู่วันดี ปภสฺสโร นั่งเป็นประธาน (สมัยนั้นหลวงปู่วันดี พี่ชายหลวงปู่ แต่มาบวชเมื่ออายุมาก เป็นพระอาวุโสที่สุดรองจากหลวงปู่อ่อนศรี)

หลวงปู่วันดีจะช่วยอบรมแนะนำข้อวัตรเล็ก ๆ น้อยแก่พวกพระบวชใหม่เสมอ ท่านก็คอยเป็นหูเป็นตาแทนหลวงปู่ใหญ่ได้บ้าง

หลวงปู่วันดีเป็นพระที่เคร่งครัดพระวินัยมาก มีจริยาวัตรตรงดงาม ท่านเคยสอนพระเถระว่า เวลาไปบิณฑบาตเดินตามพระเถระ ต้องเว้นระยะห่างสัก

๒-๓ ก้าว อย่าไปเดินชิดท่านมากนัก เพราะบางที่เราเดินเพลินเพลินสติ เวลาท่านหยุดเราก็จะเดินไปชนท่าน เป็นสิ่งที่ไม่สมควร พระบางรูปไม่ค่อยสังเกตไม่รู้ธรรมเนียม เหตุการณ์เดินชนพระเถระเลยมักเกิดขึ้นบ่อยๆ หรือเวลาท่านเห็นพระรูปใดวางบาตรในที่สูงหมิ่นเหม่ ท่านก็จะรีบเตือนทันที ว่าให้วางลึกเข้าไปอย่างน้อยหนึ่งศอก สอนเรื่องการขบการฉัน ฉันอย่างไรไม่เป็นอาบัติ อย่างเป็นอาบัติ ฯลฯ

ที่คุยเรื่องหลวงปู่วันดี ปกสุโรมาก ก็แค่อยากเปรียบเทียบให้เห็นว่าพี่น้องสองท่านนี้มีความเพียรสม่ำเสมอเป็นคุณสมบัติประจำตระกูลทีเดียว นำเสียดายที่ท่านมีอายุเพียง ๘๐ ปีก็มรณะภาพจากเราไป

สมัยมาอยู่ถ้ำประทุนใหม่ ๆ เมื่อย่ำค่ำ หลวงปู่จะพาพระเถรมาทำวัตรเย็นร่วมกัน ในศาลาเรือนไม้หลังเก่า ในบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง มีการพาน้ำสมาธิหลังทำวัตรนิดหน่อย จำได้ว่ามีพระรูปหนึ่งนั่งหลับในหงายหลังผิงไปเสียงดังโครม ทำเอาทุกคนตกอกตกใจ นึกว่าผีเข้า หลังจากนั้นจะมีการอบรมพระเถรต่อ องค์ท่านจะเน้นเรื่องวินัยมาก โดยเฉพาะเรื่องการที่พระภิกษุสามเณร ถือปัจจัยเงินทองด้วยตนเอง เรื่องการฟังวิทยุ

หลวงปู่วันดี ปกสฺสโร

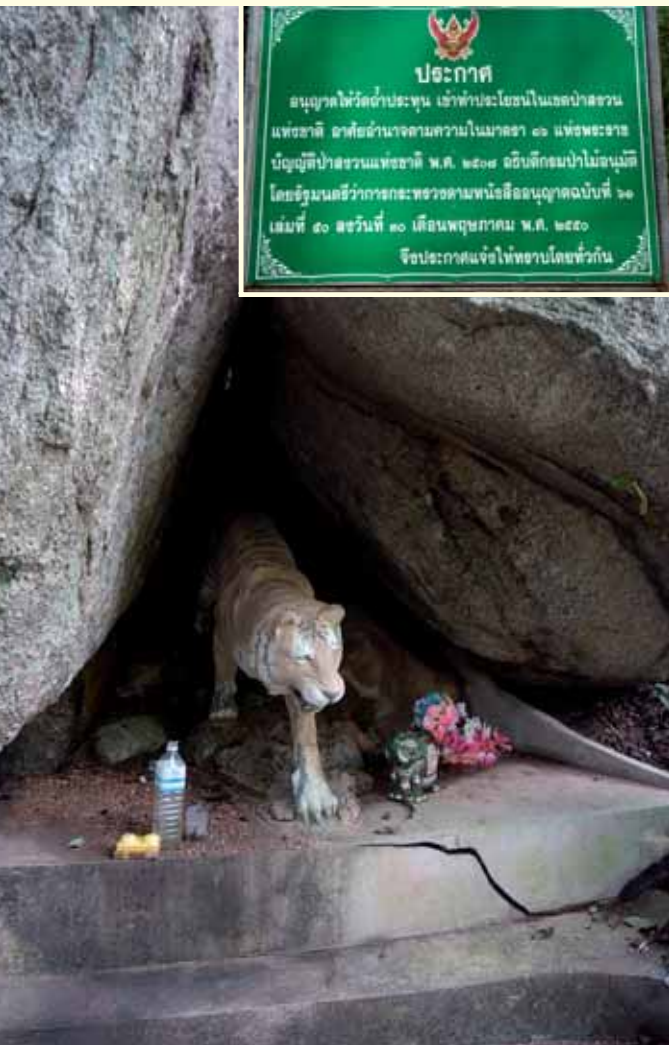
อ่านหนังสือพิมพ์ เราจะได้ยินเรื่องนี้กันอยู่เสมอ ๆ แทบจะทุกครั้งทีอบรมก็ได้ ท่านอนุญาตให้อ่านหนังสือธรรมะได้อย่างเดียว

องค์ท่านพยายามกีดกันสิ่งเหล่านี้ออกไปจากพระณร เพราะท่านเห็นโทษเห็นภัยอยู่ในนั้น ท่านกล่าวสอนพระเสมอว่า วิชย หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หนังสือดารา วารสารต่าง ๆ เป็นวัตถุที่ทำให้เสียเวลาในการทำสมาธิเพียร เติบงกรรมภาวนา อย่าเอามาเป็นอารมณ์เลย วัน ๆ เสียเวลาไปกับสิ่งสมมติ ไม่แน่นอน ไม่เป็นความจริง รูป เสียง กลิ่น รส มันมีครบอยู่ในนั้น จะไปนั่งฟังนั่งดูกันอยู่ทำไม เสียเวลา ทำให้ฟุ้งซ่าน

นิพพานปัจจุโย โหตุ มรรคผล นิพพาน คือ ที่สุด ให้ดูที่ตัวของเราเอง ให้ดูตัวเจ้าของว่ากิเลสหมดหรือยัง ขำระสะสางแล้วหรือยัง ขาวหรือยัง สะอาดหรือยัง อย่าไปคุยเล่น มัวแต่พูด มันไม่ใช่ทาง นั้นทำให้เสียเวลา ต้องทำให้จริง ขยันอดทน

ถ้าหากมีพระรูปใดมาทำผิดให้ท่านเห็นต่อหน้าต่อตาละก็ พระรูปนั้นต้องเรียกว่าโดน “แจ๊คพ็อท” ก็ว่าได้ เพราะองค์ท่านจำคนแม่นมาก ท่านจะจำชื่อพระรูปนั้นที่ชอบทำผิดวินัยข้อนั้น ๆ แล้วยกมาเป็นอุทาหรณ์เวลาอบรม

● ๒๒/๐๖๕๖ ไร่ผา ●

บริเวณต่าง ๆ และการทำสมาธิภาวนา ภายในวัดถ้ำประทุน

พระเถรแทบทุกครั้งไป เรียกได้ว่า มีชื่อขึ้นบอร์ดตลอดกาลก็ว่าได้... (ได้ยืนยันว่าในสมัยที่หลวงปู่ยังเป็นครูบาอาจารย์ในมัสยิดม้วย ท่านดีมาก พระเถรจะกลัวท่านมาก ถ้าสามเณรคือ ทำผิด จะเรียกมาตีให้เข็ดหลาบกันไปเลย และจะตระเวนตรวจกุฏิกันแทบทุกคืนให้ขยันภาวนา)

บางคนอาจสงสัยว่าทำไมองค์ท่านต้องสร้างเสนาสนะ สิ่งอำนวยความสะดวก ให้พระเถร แม่ชี อยู่กันสุขสบายถึงขนาดนั้น?

คำตอบก็คือ...เพราะท่านเห็นว่าพระเถรสมัยนี้ ชอบหาข้ออ้างว่าไปเที่ยวปลีกวิเวกบ้าง รุดงค์บ้าง แต่ความเป็นจริงแล้ว อยากไปเที่ยวดูนั่นดูนี่มากกว่า ท่านมักเปรยว่า ชอบไปหาดูหิน ดูหญ้า ก็เท่านั้นแหละ พอเบื่อหน่อยก็ไปต่ออีก ไม่ได้อะไร

ท่านจึงมีความคิดว่า อยากทำวัดให้สัปปายะ พระเถรจะได้ไม่ต้องไปเที่ยวเตร็ดเตร่เร่ร่อนไปที่ไหน ๆ เพราะสมัยนี้ไม่เหมือนสมัยก่อน การรุดงค์ก็นั่งรถนั่งราไป ไม่เห็นความลำบาก พระบางรูปก็ถือโอกาสทำผิดวินัย พวกถือปัจจัยไปตามอำเภอใจอีก ไปถึงที่ใหม่แล้วก็ใช้ว่าจะสงบ ต้องใช้เวลาปรับตัวกับสถานที่ใหม่หลายวัน พอจะปรับได้เข้าที่เข้าทาง มีคนมาบอกว่าที่นั่นที่นี้ดีสงบ ก็ปรุงแต่งอยากเดินทางไปที่อื่นอีกแล้ว ไม่ได้ประโยชน์อะไร

• เมตตาแม่ชี •

แม่ชีท่านหนึ่งได้เล่าถึงความเมตตาที่หลวงปู่่อนครีมีต่อสุภาพสตรีที่สละโลกเข้ามาอยู่ในร่มเงาแห่งเนกขัมมะ คือ **การออกบวชและการประพฤติพรหมจรรย์** ว่า “ให้เตือนตนเองว่า มาบวชเพื่ออะไร ฝึกจิตให้แน่วแน่งไปไม่กลับไปผูกพันกับครอบครัวและทางโลกอีกต่อไป และพัฒนาตนเองไปตามขั้นตอนโลกุตระธรรม บวชแล้วให้ปฏิบัติต่อไปให้ถึงโลกุตระธรรม” (วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)

“การประพฤติพรหมจรรย์ คือการอยู่คนเดียว การมาบวชคือเนกขัมมะ เป็นการมาถือศีล ปฏิบัติธรรม” (วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

“การประพฤติธรรม คือประพฤติที่ใจ กาย วาจา ให้บริสุทธิ์ เมื่อใจบริสุทธิ์แล้ว กายวาจาก็บริสุทธิ์ จะไม่มีเวรภัยแก่ตนเองและผู้อื่น (วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

“การปฏิบัติธรรมนั้น ผู้ปฏิบัติจะรู้ได้ด้วยตนเองถึงผลการปฏิบัติ

การเดินจงกรมทำสมาธิภาวนาที่วัดถ้ำประทุน

● ๒๕๖๓/๐๖/๒๕ ไร่ผา ●

อิริยาบถหนึ่งในขณะทำงานอดิเรกของหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร

นักปฏิบัติต้องหมั่นสังเกตตนเอง สิ่งใดที่ทำให้ตนเศร้าหมอง ต้องรู้ตนเองถึงผลการปฏิบัติและขจัดออกไป ต้องเห็นทุกข์และเบือนหน้าหนีในทุกข์”

“เมื่อเข้ามาปฏิบัติแล้ว ต้องสังเกตตนเองเสมอว่า เป็นอย่างไร? คีลต่างพร้อยหรือไม่? ถ้าคิลบริสุทธ์ ก็เป็นเครื่องส่งเสริมให้เกิดสมาธิบริสุทธ์ และปัญญาบริสุทธ์ต่อไป ในแต่ละวันทุกวันต้องพิจารณาตนเองถึงทางบริสุทธ์ที่ตนได้ทำ คีลบริสุทธ์ว่าขาดตกบกพร่องข้อใดบ้าง เพื่อทำการแก้ไข แล้วนั่งสมาธิ เติบจนกรม บำเพ็ญภาวนาเพื่อให้เกิดปัญญา”

“นักปฏิบัติต้องฝึกเอง หมั่นอ่านตำรารับตำราและสอบถามผู้รู้ในหนทางที่เขาเดินและได้พิสูจน์ความสำเร็จมาแล้ว หากเป็นเส้นทางใหม่ที่ยังไม่มีผู้ใดเคยเดินทางไปเลย ก็ต้องถามผู้ที่อยู่ในแถบเส้นทางนั้น ไม่ถามกันเองในระหว่างผู้ที่ไม่รู้และไม่เคยเดินทางไปเส้นทางนั้นด้วยกัน เพราะจะทำให้เดินทางผิด เข้ารกเข้าพงไปใหญ่”

“นักปฏิบัติต้องหมั่นละวางกิเลสของตนเอง ยกตัวอย่างเช่น เสื้อผ้า ต้องซักให้สะอาด แล้วหาผ้ารองนั่งเพื่อไม่ให้เสื้อผ้าเลอะเทอะสกปรก เท่านั้นยังไม่พอ ต้องระวังไม่ให้สิ่งสกปรกแปลกปลอมเข้ามา เช่นเดียวกับการปฏิบัติธรรมของผู้ปฏิบัติธรรม ต้องเตือนตนเอง ต้องหมั่นสังเกตและละวางด้วยตนเอง ครูบาอาจารย์อายุมากแล้วจะอยู่ตักเตือนได้ไม่นาน ก็ต้องจากไป เข้ามาเป็นเพศนักบวชแล้วต้องปฏิบัติ” (วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๐)

“การปฏิบัติภาวนาต้องต่อเนื่อง ค่อยเป็นค่อยไป และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงสมาธิให้ได้ วางแผนปฏิบัติเสียก่อนเป็นขั้นเป็นตอนว่าตั้งใจจะทำได้ช้าไหม แล้วทำให้ได้ตามนั้นและเพิ่มช้าไหมขึ้นเรื่อย ๆ อย่างมั่นคง” (วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

การไปนิพพาน หลวงปู่ท่านสอนไว้ว่า

“จะต้องละให้หมด ละโลก ซึ่งหมายแผ่นดิน ทรัพย์สมบัติต่าง ๆ ละความโลภ ความโกรธ ความหลงทั้งหลายให้หมด”

● หลวงปู่/พ่อ/แม่ งาม ●

(บน) หลวงปู่ให้พร (ล่าง) หลวงปู่ถ่ายภาพร่วมกับสานุศิษย์

“ถ้าจะไปนิพพาน ๑) ต้องรู้จักปล่อยวาง ๒) และการวางเฉย

การปล่อยวาง คือ ปล่อยวางทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสังขาร โลก ไภว หล ความคิดผิด ๆ ความอิจฉาริษยา การยกยอสรรเสริญ การินหาว่าร้าย ให้พิจารณาที่ตัวเราเอง ไม่ต้องดูผู้อื่น และละปล่อยวางที่ตัวเรา มีความระมัดระวังให้ทุกอย่างเป็นไปโดยรอบคอบไม่ผิดพลาด ใครไม่ทำตามที่เราแนะนำก็ให้ปล่อยวาง

สำหรับอุเบกขา คือ การเฝ้าดูด้วยความสงบนิ่งของจิต ไม่มีอารมณ์อื่นแทรกแซง การมีอุเบกขาแบบมีปัญญา คือ การเฝ้าดูเพื่อไม่ให้ตนเองพลาดพลั้ง ไม่กระทำการที่ไม่ดีและเป็นอกุศลเกิดขึ้น

ส่วน**การวางเฉย**นั้น คือ การที่ไม่แสดงกิริยาอาการใด ๆ ให้เห็น”
(วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๐)

หลวงปู่ท่านสอนให้ละ และทำลายต้นตอของกิเลส โดยท่านได้ยกตัวอย่างว่า...

“เวลารับประทานปลา เมื่อเลือกเอาก้างออกแล้ว คิดว่ารับประทานได้ แต่ความเป็นจริงมีก้างเล็ก ๆ อีก ซึ่งอาจจะทำให้ติดคอถ้ารับประทานเข้าไป ดังนั้นก่อนที่จะรับประทานปลาลงไปเพื่อไม่ให้ก้างติดคอ นั่นคือ การละกิเลส ต้องทำลายกิเลสให้สิ้นซาก เมื่อละได้แล้วต้องทำลายต้นตอของกิเลสด้วย”

แม้ชี้ท่านหนึ่งแล้วว่า ตนมีความตั้งใจจะมาบวชชีจึงมากราบหลวงปู่ หลวงปู่ท่านมีเมตตารู้ล่วงหน้าอยู่แล้ว ท่านจึงให้คำแนะนำว่า

“คนเราอยู่ไม่นานนัก จะบวชเมื่อไหร่ก็มีค่าเท่ากัน ถ้าเราตายเสียก่อน จะบวชได้หรือไม่? ถ้าคิดว่าจะทำความดี เช่น การรักษาศีล ฟังเทศน์ ควรจะทำเมื่อเรามีศรัทธามั่นคง”

ท่านให้คำแนะนำเรื่องสถานที่บวชว่า

“บวชที่ใด ก็มีค่าเท่ากัน ภูเขาเหมือนกัน แผ่นดินเหมือนกัน จะต่างกันก็ตรงที่กิเลส ที่ต้องค้นหาอยู่ในใจต่างหาก”

• สารธรรมเบ็ดเตล็ดการบริหารวัด •

ในเรื่องเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ท่านได้สอนว่า

๑) เรื่องการดูแลปัจจัย ๔ เพื่อความสะดวกสบายในการปฏิบัติธรรม ท่านพูดเสมอว่า“จะให้ความส่งเสริมและสนับสนุน”

ในเรื่องกุฎิที่พักอาศัย ท่านดูแลการก่อสร้าง ให้คำแนะนำช่างให้ทำงานด้วยความประณีตเรียบร้อย บริเวณใดที่จะเป็นอันตรายแก่ผู้พักอาศัย องค์ท่านและช่างมาดูแลแก้ไขจนเรียบร้อยสมบูรณ์ เมื่อมีญาติโยมมาพัก ท่านจะแสดงความเมตตาให้มีผู้ดูแลจัดหาที่พักให้ในเรื่องอาหาร ท่านจะสอบถามเสมอว่า“มีเพียงพอหรือไม่?”

ท่านบอกว่า “วัดในเมืองต้องดูแลในเรื่องนี้ให้ดี เนื่องจากอาหารบางอย่างเก็บไว้ได้ไม่นาน” ท่านให้กำลังใจแม่ชีที่ทำหน้าที่ปรุงอาหารถวายพระ ที่ล้างจาน ที่ดูแลตัดหญ้า ดูแลต้นไม้ ฯลฯ ท่านแนะนำว่า

“งานทุกอย่างในวัดเป็นบุญกุศลทั้งสิ้น แล้วแต่ว่าผู้ใดจะทำเอา...”

๒) เรื่องการดูแลเมื่อเจ็บป่วย องค์ท่านบริจาคปัจจัยส่วนตัวเพื่อเป็นกองทุนรักษาพยาบาลพระและแม่ชีรวมถึงญาติโยมที่มาปฏิบัติงานในวัด เมื่อเกิดเจ็บป่วยปัจจุบันทันด่วน หรืออุบัติเหตุ จะได้รับการดูแลเบื้องต้นเป็นพื้นฐาน

๓) เรื่องการบริหารจัดการภายในวัด ท่านเคยกล่าวถึงการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออก ๓ ส่วน

๑. เรื่องการรักษาพยาบาล เมื่อมีพระ แม่ชี เจ็บป่วย ควรมีผู้ดูแลเรื่องนี้
๒. เรื่องการเทศน์สอนธรรมะ เมื่อมีงานบุญและมีญาติโยมมาทำบุญ ก็มีผู้ดูแลเรื่องการเทศน์ให้ญาติโยมฟัง
๓. ด้านการปกครอง ก็มีผู้ดูแล

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร กับหลวงพ่อดูณ ปริสุทฺธ คราวไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลเจ้าพระยา กรุงเทพฯ

เรื่องคณะกรรมการวัด องค์ท่านได้ยกตัวอย่างว่า “ในสมัยพุทธกาลที่มีมาแล้ว ที่เรียกว่า พุทธบริษัท ๔ เพื่อรักษาพระศาสนา ประกอบด้วย ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา โดยอุบาสกเป็นพระอนาคามีก็มี อุบาสิกาเป็นพระอรหันต์ก็มี คณะกรรมการวัดเป็นผู้รักษาพระศาสนา ปัจจุบันนี้ก็ใช้หลักเดิมคือ พุทธบริษัท ๔ ให้ประชุมปรึกษาหารือกันว่าจะเห็นสมควรอย่างไร? เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันหลายแง่ หลายมุม โดยใช้เหตุผลเป็นเกณฑ์การตัดสิน ทำให้ได้ข้อยุติกันง่ายไม่ถกเถียงกัน ซึ่งเป็นวิสัยของนักปราชญ์ให้ถือเอาตัวอย่างของพระอริยเจ้าก็มีไม่ค่อยมีการถกเถียงกันถ้ารักษาศีลเสมอกันพอขัดแย้งก็ไปถึงเหตุผลยุติได้ง่าย แบบอย่างที่เราพุทธเจ้าสอนไว้ดีเหลือเกิน ถูกแล้วถูกอีก แน่นหนามั่นคง ขัดแย้งไม่ได้ เช่น คีล ๕ คีล ๘ คีล ๑๐ คีล ๒๒๗ ไม่มีผู้ใดบัญญัติเพิ่มเติมแต่ตามความเป็นจริงแล้วพระพุทธเจ้าท่านสอนว่า เมื่อท่านปรินิพพานไปแล้ว ลิกขาบทอันใดที่ไม่ถูกต้องกับกาลสมัยก็เลิกได้ ลิกขาบทอันใดที่ถูกต้องกับกาลสมัยก็บัญญัติเพิ่มเติมได้ และปัจจุบันนี้ยังมีลิกขาบทเท่าเดิม (ตุลาคม ๒๕๕๐)

๔) เรื่องการทำงาน เวลาทำงานกับท่าน ท่านจะดูแลใกล้ชิดและสอบถามอยู่เสมอว่า “เป็นอย่างไรบ้าง? มีปัญหาอะไรหรือไม่?”

ถ้ามีปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาใหญ่เล็ก ท่านจะช่วยแก้ไข ให้กำลังใจ ช่วยสนับสนุนอย่างเต็มที่ ซึ่งแสดงถึงความเมตตากรุณาของท่านอันไม่มีประมาณ ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานเกิดความสบายใจ เบาใจ ทำด้วยจิตใจที่เป็นบุญกุศล

● โอวาทธรรมของหลวงปู่อนศรี ●

ท่านได้ให้โอวาทที่แสดงถึงความเมตตากรุณา ซึ่งแม่ชีได้จดจำใส่ใจไว้ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ท่านกล่าวด้วยความเรียบง่าย สั้น กระชับ และได้ใจความโดยสรุปว่า

“ขอให้ปฏิบัติจริง ๆ ทำใจให้ปฏิบัติในท่ามกลางของความวุ่นวายให้ได้ ของที่อื่นเป็นของปลอมของจริงอยู่ที่ใจของตนเอง ไม่ต้องไปหาข้างนอก ขอให้ตั้งใจฝึกฝนปฏิบัติอย่างเอาจริงเอาจัง ฝึกให้เห็นเวทนา”

และท่านยินดีให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ท่านได้กรุณาแนะนำพร่ำสอนในเรื่องความอ่อนน้อมถ่อมตนว่าเป็นเสน่ห์ในการปฏิบัติ และปฏิบัติตนให้กลมกลืนกับสังคมและวัฒนธรรมในวัด

ต่อมาในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ แม่ชีใหม่ได้เข้ากราบนมัสการหลวงปู่ ท่านได้ให้ธรรมะอย่างละเอียดลึกซึ้ง สรุปใจความว่า

“ทางไปสู่นิพพานมีหนทางอยู่และเป็นไปได้ทั้งสายคันถธุระ และสายวิปัสสนาธุระ สายที่หนึ่งเป็นการพิจารณาความตายและอสุภะ

การพิจารณาความตายนั่น คือ พิจารณาความเปลี่ยนแปลงของสังขาร ร่างกายกับคนรุ่นราวคราวเดียวกัน กับคนที่มีอายุมากกว่า หรือกับคนที่มีอายุน้อยกว่า ว่าผิวหนังเหี่ยวแห้งไม่คงงามลงไปทุกวัน ฟันหลุดร่วงไม่มีอะไรสวยงามอีกต่อไป

การที่คนเราเข้าสู่ความตาย คือ การเปลี่ยนภาพเปลี่ยนชาติ

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ถ่ายภาพร่วมกับพระเถระผู้ใหญ่ อาทิ หลวงปู่ผาง ปริบูรณ์ พระอาจารย์อุ้นหล้า จิตธมโม พระอาจารย์เปลี่ยน ปณฺญาปทีโป พระอาจารย์คำบ่อ จิตปญฺโญ เป็นต้น ที่หน้าเมรุงานศพ หลวงปู่ลี จิตธมโม

สำหรับการพิจารณาอสุภะ การหลงรูป รส กลิ่น เสียง ว่าเป็นสิ่งสวยงาม เป็นสิ่งที่ดี การพิจารณาโดยใช้วิปัสสนา คือ ปัญญาในการพิจารณาตามความเป็นจริงว่า ทุกอย่างเกิดดับเกิดดับ และไม่เที่ยง คนที่มีปัญญาเมื่อนั่งสมาธิไม่ได้อะไร ก็ให้ใช้สายวิปัสสนา อ่าน คิด เขียน ปฏิบัติค่อย ๆ ใช้ปัญญาไปเรื่อย ๆ ก็ได้

ในที่สุดก็เป็นทางสายเอกที่เข้าสู่พระนิพพาน อาจใช้วิธีนั่งสมาธิบ้าง แล้วมาอ่านหนังสือธรรมะ พิจารณาสลับกันไปได้ตามความถนัด”

“การไปสู่พระนิพพานมีหนทางเดียว คือ ต้องอยู่ในเพศพรหมจรรย์ การบวชชีสุมชูดขาวแล้ว ต้องตรวจดูที่จิตใจตนเองว่า บริสุทธิ์มากน้อยอย่างไร และให้พิจารณาความตาย อีกทางหนึ่งและพิจารณาอสุภะอีกทางหนึ่ง เมื่อพิจารณาตลอดแล้วจะตัดตรงเข้าสู่ทางพระนิพพาน ทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ ไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เป็นกลางอยู่”

● ๒๒๒/๒๕๖๓ งามวาร์ ●

๑

๒

๓

บริเวณวัดถ้ำประทุน ๑. ศาลาถ้ำโสภณ ๒. อุทเทสิกเจติยวิหาร ๓. กุฏิสงฆ์

๔. โรงครัว ๕. กุฏิสงฆ์ ๖. ที่ล้างบาตร ๗. กุฏิสงฆ์

“หากปฏิบัติดีปฏิบัติชอบถูกต้องจะเป็นหนทางไปสู่พระนิพพาน โดยไม่ต้องกลับเวียนไปในทางโลกอีก ในทางโลกเมื่อเปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติ ตายไปแล้วก็ต้องเกิดใหม่พบกับความทุกข์อีก จึงควรละเบียดหน่ายทุกข์ทั้งหลายเสีย และฝึกจิตให้เข้าสู่ทางดำเนินไปสู่พระนิพพาน”

“ให้ฝึกชะล้างจิตใจให้สะอาดทุก ๆ วัน เมื่อทำจิตใจเข้มแข็งพร้อมการใช้งานเสียก่อน แล้วจึงค่อยสร้างถาวรวัตถุต่าง ๆ ขอให้มีความสุขในความวิเวก เมื่อทำความเพียรสร้างชาติให้เกิดขึ้นในตนเองแล้ว เกิดดวงเหงาหาเพื่อนก็ให้สลับด้วยการอ่านหนังสือคัมภีร์ ตำราต่าง ๆ อ่านมาก ๆ พิจารณามาก ๆ หากนั่งสมาธิเบื่อก็เปลี่ยนเป็นการอ่านคัมภีร์ธรรมะ”

และในตอนท้ายของการให้โอวาท ท่านเมตตากรุณาสรุปให้ว่า **“ทุกอย่างต้องใช้เวลาและค่อยเป็นค่อยไป และให้พื้นฐานมั่นคง”**

วันที่รับฟังโอวาทจากองค์หลวงปู่ จึงเป็นวันสำคัญของชีวิตอีกวันหนึ่ง และเป็นวันเริ่มต้นของการเดินทางอย่างมีจุดหมาย โดยไม่คิดที่จะหันกลับหรือแวะเที่ยวเล่นเพื่อความเพลิดเพลินนอกนอกเส้นทางอีกต่อไป หลวงปู่ท่านได้

แนะนำให้ปฏิบัติแบบค่อยเป็นค่อยไป และแนะนำว่า

“เมื่อเดินทางตรงแล้วอันตราย จึงแนะนำให้เดินทางอ้อม....”

ซึ่งแสดงถึงความเมตตาที่ท่านมีต่อลูกศิษย์อย่างเต็มเปี่ยมไม่มีประมาณ
ทุกครั้งที่ได้กราบนมัสการท่าน ท่านจะทราบถึงวาระจิตใจของลูกศิษย์
อย่างทะลุปรุโปร่ง โดยไม่ต้องเอ่ยคำถามใด ๆ เลย ท่านจะตอบให้ครบถ้วน
สมบูรณ์ ทุกครั้งที่สิ่งค้างคาอยู่ในใจ ยิ่งทำให้เพิ่มพูนความเคารพศรัทธาใน
องค์ท่านมากขึ้นเรื่อย ๆ จนเต็มเปี่ยมในจิตใจ

• พระรักกับศิษย์ •

เมื่อมีคนอยู่รวมกันมากก็ย่อมมีปัญหาหนักอกของค์หลวงปู่ท่านอยู่บ่อยๆ
โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติแห่งความรักและชัง ขายหญิงเห็นกันก็ย่อม
พิศواسเป็นธรรมดา พระก็มาจากคน แม่ชีก็มาจากคน มีเลือดเนื้อและความ
รู้สึก อันเป็นสามัญวิสัยที่ใครต่อใครก็มีเหมือนกัน...

องค์ท่านไม่เพียงเป็นผู้บอกสอนเท่านั้น ยังต้องทำหน้าที่เป็นตุลาการก็
หลายครั้ง เพราะมีลูกสาวมาก ย่อมมีเหตุทะเลาะเบาะแว้งกันบ้างเป็นครั้งคราว

องค์ท่านก็จะเรียกมาตักเตือนให้ข้อคิดให้ปรองดองกัน

บางครั้งก็มีพระมาจากที่อื่น มาขอนิสังอยู่ด้วย แต่ก็มาสร้างปัญหา ทะเลาะภายในวัด ท่านก็เรียกมาเตือน ถ้ายังทำอีกท่านก็จะนิมนต์ไปอยู่ที่อื่นเสีย

องค์ท่านเป็นพระที่มีความอดทนเป็นเลิศ!

คราวหนึ่งมีพระที่ไม่พอใจในองค์ท่าน ขึ้นไปต่อว่า เสีย ๆ หาย ๆ ถึงบนกุฏิ

แต่ท่านก็ไม่แสดงอาการโกรธตอบ ไม่ได้ตอบ แค่นิมนต์ให้เขาออกไปโดยดี แล้วก็ไม่เคยเห็นองค์ท่านพูดถึงเรื่องดังกล่าวอีกเลย

องค์ท่านอบรมพระเถรและแม่ชีว่า “ผมไม่เคยนิมนต์ พวกท่านมาอยู่ที่นี่ พวกท่านมาของท่านเอง มาแล้ว ก็มาสร้างความลำบากใจให้กับผม อันนี้มันสมควรอยู่หรือ?”

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่มักนำความหนักอกหนักใจมาให้องค์ท่านก็คือ ความสัมพันธ์อันไม่ควรแห่งเพศ เป็นธรรมดาของนักบวชหญิงและนักบวชชาย เมื่อต้องมาอยู่ใกล้กัน ยิ่งงักไม่ต่างกับกับน้ำมันกับไฟอยู่นั่นเอง เรื่องทำนองนี้เกิดขึ้นก็หลายครั้ง

องค์ท่านเคยปรามเสมอว่า “เดี๋ยวนี้ก็ยังดี... พระก็แอบรักแม่ชี แม่ชีก็แอบรักพระเพราะไม่รู้จักสำรวม...ไม่พิจารณา...ไม่รู้หน้าที่ตน...ทำให้ต้องเดือดร้อนใจภายหลัง....”

เรื่องราวภายในวัด ดูเหมือนท่านจะหยั่งรู้โดยไม่ต้องมีใครไปรายงาน ท่านไม่เรียกมาว่าตรง ๆ แต่จะพยายามพูดให้เจ้าตัวสำนึกได้ พวกดื้อดำน กิเลสหนาปัญญาหยาบก็คงทำเป็นทองไม่รู้ร้อนต่อไป

นึกถึงตอนที่พระพุทธเจ้าสอนพระอานนท์เรื่องการปฏิบัติต่อมาตุคาม (สตรีเพศ) ว่า ...ไม่เห็นเสียเลยเป็นดี ถ้าจำเป็นต้องเห็นก็อย่าพูดด้วย ถ้าจำเป็นต้องพูดด้วยก็ให้พูดด้วยความมีสติ มีสัมปชัญญะ

...ทุกวันนี้มันไม่เป็นอย่างนั้น ถ้าไม่เห็น ก็พยายามเข้าไปหา เขาไม่พูด ก็พยายามชวนเขาคูย คูยก็คูดแต่เรื่องโลก ๆ ไร้สาระ หลงลืมสติ สวณกระแสน คำสอนพระพุทธเจ้าไปหมด

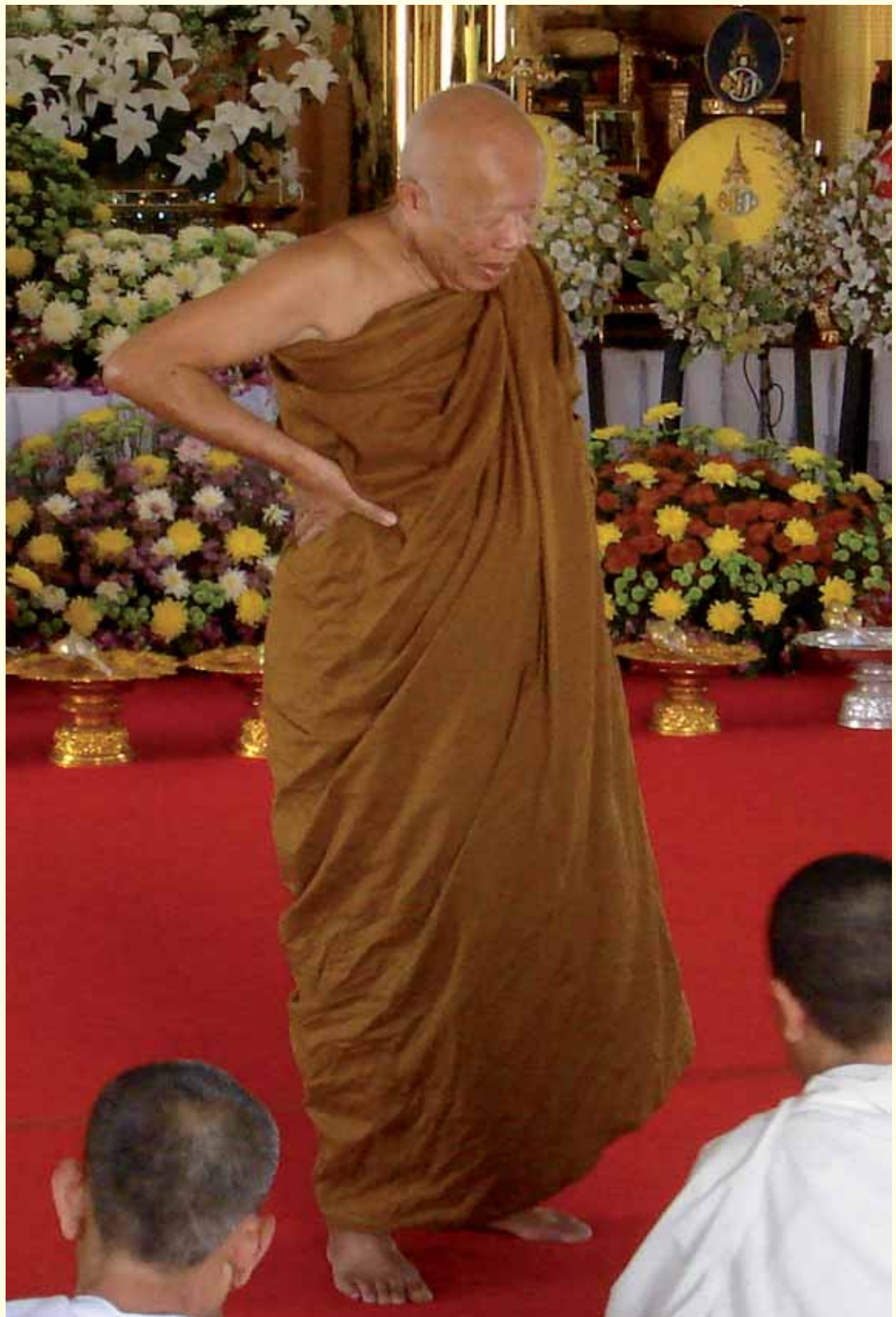
องค์ท่านในฐานะเป็นพ่อ เห็นลูกกำลังจะกระโจนลงเหว ก็พยายามช่วย รั้งเอาไว้จนสุดความสามารถ แต่ลูกบางคนกลับเห็นเหวเป็นสิ่งที่น่าอภิรมย์ ไปเสียได้... ดูเอาเถิด

• หลวงปู่อ่อนศรีพระผู้มีเมตตาอัน •

การจัดงานศพภายในวัด ตั้งแต่องค์ท่านมาอยู่วัดถ้าประทุน ก็ได้เผา ศพลูกศิษย์ที่ตายไปหลายรุ่นแล้ว ได้แก่ คุณแฉล้ม (รายแรก) ต่อมาก็คุณฉนวน หลวงปู่วันดี พระวิวัฒน์ แม่ชีผุสดี คุณชวโรจน์ เป็นต้น

สำหรับคนวัด พระเถระจะช่วยกันหาฟืน ทำกองฟอน (เชิงตะกอน) ให้เสร็จสรรพ หาที่โล่ง ๆ เผากันแบบโบราณ เพื่อให้ได้เครื่องเตือนสติ เราไม่เก็บศพไว้นาน และไม่มีพิธีรื้อรองอะไรมาก องค์ท่านจะเป็นประธานพาพระเถร

● အနုပညာ/ဝိသေသန ကျမ်းဂန် ●

แม่ชี ทั้งวัด สวดพระอภิธรรมให้ทุกวัน ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอะไร

อาการสติวิปลาส เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายคราว? วัดถ้าประทุนนี้มี
อาถรรพ์ มีคนมาออกอาการวิปลาสอยู่เรื่อย ๆ ส่วนใหญ่เป็นชีพรามณ์อาจ
เป็นเพราะจิตอ่อน หรือไม่ก็ชอบทองคำทรงเจ้ามาก่อน เวลามาทำสมาธิก็เลย
วิปลาสไปเลย มีรายหนึ่งวิ่งแก้ผ้าล่อนจ้อน จากที่พักมายังศาลาใหญ่ โชคดีที่มี
คนเห็นก่อนจะวิ่งขึ้นบันไดมา พระเณรก็กำลังแจกภัตตาหารกันอยู่พอดี

ฝ่ายพระเราก็มีเหมือนกัน นุ่งผ้าเช็ดตัวผืนเดียวโผล่ไปกุฏิแม่ชีตอน
ค่ำมืด พุดจาไม่ได้ศัพท์แต่ขยับเข้าหาชีตลอด แล้วก็หายออกไปจากวัดทั้งคืน
กลับมาสภาพไม่ผิดอะไรกับคนบ้า เลยต้องนิมนต์ให้สึกไป พอสึกไปกลับหาย
เป็นปกติแบบนี้ก็มี

ส่วนแม่ชีก็มี เจอหน้าพระก็ปริเข้ามาต่อว่ากันว่า “**ไม่รู้จักรักษาวิตามิน
มาบำรุงหลวงปู่บ้าง ปล่อยให้ท่านผอมโซ เรียนมาทำไมเยอะเยะ?”**

พระก็นิ่งไม่ได้โต้ตอบ เธอยิ่งโกรธแสดงอาการงอนแบบหลุดโลก
เอามือทุบโต๊ะอย่างแรงและถอดแว่น ขว้างลงไปกับพื้น เลนส์หลุดกระจาย
พระเห็นท่าไม่ดีเลยต้องขอตัวรีบลุกเดินหนีไป หันมาดูอีกทีเธอจะพยายาม
ปลดผ้าถุงให้ดูอีก กวักมือเรียกพระให้มาเรียนเรื่องอสุภะกันสองต่อสองจะได้
เข้าใจลึกซึ้งแจ่มแจ้ง

พระเข้าไปกราบเรียนให้องค์ท่านทราบ และเสนอแนะว่าน่าจะนำเธอไป
รับการรักษา แต่ด้วยความเมตตาตามเคย องค์ท่านกลับบอกว่า “**อย่าไปถือสา
เธอเลย เธอสติไม่ค่อยดี เธอมาหาที่พึ่ง สงสารเธอ**”

นี่ คือ ความเมตตาที่องค์ท่านมีต่อสตรีที่มาอาศัยร่วมใบบุญ

ในอีกมุมหนึ่ง คนหนึ่งอาจจะมองด้วยความน่ารังเกียจขยะแขยง!

แต่สำหรับองค์ท่านมองด้วยสายตาแห่งความเมตตาสงสารล้วน ๆ เห็น
หัวอกหัวใจของมนุษย์และสัตว์ที่มีกรรมเป็นของ ๆ ตน ไม่ดูถูกเหยียดหยาม
ไม่คิดรังแก มีแต่จิตคิดจะช่วยให้เขาพ้นจากทุกข์นั้น ๆ

● หลงปู่/๐๐๕๖ ไร่ ●

● สีโครงการหลวงปู่ฝากไว้ ●

โครงการที่น่าประทับใจขององค์หลวงปู่ท่าน ฝากเป็นรอยมือจารึกไว้ให้ลูกหลานได้เห็นปฏิบัติ....ให้พุทธศาสนิกชนได้รำลึกถึงเมื่อกาลเวลาผ่านไปเสมือนองค์ท่านยังคงอยู่เป็นร่วมโพธิ์ร่มไทรให้อุ่นยามเข้าไปสัมผัส ณ ลำน้ำวัดถ้ำประทุน

๑. โครงการปลูกไม้ผลกินได้

มะขามป้อมยักษ์ กล้วย มะพร้าวน้ำหอมรอบสระน้ำ ฯลฯ และยังหาพืชผักทางอีสานที่หายากทางนี้ เช่น ต้นเม็ก ต้นกระโดน ตั้ว ต้นหมากเม่า ผีผวน สะเดา ย่านางแดง ฯลฯ มาปลูกเสียเต็มวัดเลย เหมือนกับจะเนรมิตให้วัดถ้ำประทุนเป็นอีสานน้อย ๆ ไปด้วย และยังมีไม้เศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น ยางนา ไม้แดง ไม้เต็ง ไม้รัง กฤษณา ตะเคียน ฯลฯ ท่านคงอยากให้พระรุ่นลูกรุ่นหลาน ได้รู้จักไม้ต่าง ๆ ที่หาได้ยากในท้องถิ่นทางภาคตะวันออกเฉียง

โครงการปลูกไม้ผลกินได้

โครงการขุดสระน้ำขนาดใหญ่

๒. โครงการขุดสระน้ำขนาดใหญ่

ในช่วงปี ๒๕๓๘ และ ๒๕๓๙ หลวงปู่ได้อาพาธหนักเป็นครั้งแรก ต้องเข้ารับการผ่าตัดกระดูกสันหลัง ที่โรงพยาบาลศิริราชถึงสองครั้ง อาการของหลวงปู่ก็ดีขึ้นมาเรื่อยๆ แต่ไม่แข็งแรงเหมือนก่อน ต้องพักฟื้นอยู่เป็นเวลานาน ต้องหลีกเลี่ยงการทำงานที่ต้องใช้กำลังมาก การทำงานต่าง ๆ ภายในวัดจึงว่างเว้นไปอยู่หลายปี หลังจากสุขภาพท่านพอจะทรงตัวได้ดี ท่านก็เริ่มหันมาพัฒนาสภาพวัดถ้ำประทุน ที่ยังไม่ค่อยลงตัวอีกครั้ง เนื่องจากจำนวนพระภิกษุสามเณรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ทำให้ที่อยู่อาศัย น้ำอุปโภคบริโภคก็ไม่ค่อยพอใช้ หลวงปู่จึงได้จัดทำโครงการขุดสระน้ำขนาดใหญ่ ๘ ไร่ งบประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งก็ได้รับความร่วมแรงร่วมใจ จากคณะลูกศิษย์และคนในพื้นที่เป็นอย่างดีจนแล้วเสร็จ หลังจากนั้นทางวัดก็มีน้ำใช้อุดมสมบูรณ์จนสามารถรองรับคณะลูกศิษย์ได้เป็นจำนวนหลายพันคน

กว่าจะมาเป็นสระที่เห็นในปัจจุบัน ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายเหมือนกัน เพราะหาพื้นที่ที่เหมาะสมกันอยู่นาน และสมัยนั้นป่าไม้ก็ยังไม่ค่อยรู้จักกันดีนัก การใช้พื้นที่โดยพลการก็ค่อนข้างเสี่ยง อีกทั้งเสี่ยงตัดทานก็มาก เป็นห่วงว่าขุดไปก็คงไม่เจอน้ำ เสียงบประมาณ เสียเวลาเปล่า เพราะพื้นที่เป็นเขาและหินแกรนิต แต่สุดท้ายก็ต้องยอมนับถือวิสัยทัศน์ขององค์ท่าน เพราะได้ทั้งตาน้ำและอ่างเก็บน้ำที่พื้นเป็นหินแกรนิตอย่างดี ได้ผันน้ำมาบำรุงต้นไม้ เศรษฐกิจหายาก ในโครงการปลูกป่าทดแทน รอบสระน้ำนับหมื่นต้นอีกด้วย

ท่านนำมาปรารภให้ฟังอยู่บ่อย ๆ ว่า คนเรามักชอบถือความเห็นตนเองเป็นที่ตั้ง แล้วดูถูกความคิดอื่น ก่อนที่จะลงมือกระทำ งานต่าง ๆ จึงมักไม่ค่อยสำเร็จ

๓. โครงการสร้างฐิตธัมมานุสรณ์เจดีย์ ที่วัดเหวลึก

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ท่านเป็นประธานในการก่อสร้างอนุสรณ์สถาน แต่ หลวงปู่ลี จิตธมโม ที่วัดเหวลึก จังหวัดสกลนคร ท่านขึ้นไปเตรียมงานเป็นปี ๆ เพื่อเตรียมเรื่องเมรุให้แล้วเสร็จ ก่อนลงหลักสร้างเจดีย์ต่อไป ทุกอย่างออกมาจากความคิดท่านหมด รวมถึงการนำหินแกรนิตก้อนละสองตันกว่า ๆ มาแกะสลักรูปเสือต่าง ๆ ถึงแปดตัวที่วัดถ้ำประทุน แล้วขนขึ้นไปจังหวัดสกลนคร นำไปประดับบันไดทางขึ้นพระเจดีย์ ท่านกล่าวว่าอยากให้ลูกหลานรุ่นหลัง ๆ ได้รู้จักหน้าตาเสือประเภทต่าง ๆ ด้วย

รูปปั้นเสือ และปากทางเข้าวัดฐิตธมมาราม (วัดเหวลึก)

จิตธัมมานุสรณ์เจติย์ วัดเทวสิทธิ์ ที่หลวงปู่่อนครี เป็นประธานในการก่อสร้างถวายแด่หลวงปู่ลี จิตธมฺโม

● ๒๕๖๒/๐๔๑๖ รามาว ●

ทางวัดป่าประทุมกำลังดำเนินการก่อสร้างพระธาตุเจดีย์เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ โดยหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ได้ดำริจัดสร้าง และทำพิธีวางศิลาฤกษ์แล้ว

๔. โครงการสร้างพระธาตุเจดีย์ ที่วัดถ้ำประทุน

พระธาตุเจดีย์ที่วัดถ้ำประทุน แม้ว่าขณะที่ท่านยังอยู่ ท่านนำพาสร้างได้เพียงแค่รากฐานเจดีย์ แต่ดูเหมือนว่า รากฐานที่ท่านได้วางไว้ กลับเป็นกำลังใจให้แก่คนรุ่นหลัง ที่จะสานต่อให้สำเร็จโดยไม่ย่อท้อ ถ้าท่านไม่ริเริ่มไว้ จะไม่มีเจดีย์เกิดขึ้นที่นี้อย่างแน่นอน

เจดีย์สืบเนื่องมาจากว่า ในขณะที่ท่านภาวนามีนิมิตในหลายคราว เวลาท่านเดินจงกรมจะมีลำแสง วิ่งลอยไปมา แล้วท่านก็กำหนดดูว่าสถานที่ตรงนั้นเคยเป็นที่ตั้งของพระบรมธาตุขนาดย่อม แต่ได้สูญหายไปแล้วตามกาลเวลา คุณนิมิตเหล่านั้นได้ปรากฏกระตุ้นเตือนในสมาธิโดยตลอด

บางครั้งเป็นลำแสงจากเขาลูกโน้น ลอยมาทางภูเขาลูกนี้ วิ่งไปวิ่งมา เหมือนดาวตกบ้าง เหมือนดวงไฟบ้าง ท่านกำหนดรู้ว่า **“เป็นพระธาตุ”**

ท่านก็มีความคิดว่า “ต่อไปสถานที่นี้เป็นสถานที่ที่มีความศักดิ์สิทธิ์เป็นมหามงคล ประกอบกับว่าญาติโยมได้อัญเชิญพระธาตุมาถวายเป็นจำนวนมาก

แล้วต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระธาตุมา ๙ องค์ องค์ท่านได้เดินทางไปรับด้วยตัวเอง จึงเป็นเหตุให้ท่านดำริสร้าง **“พระธาตุเจดีย์” เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุนั้น**

นอกจากบทยอดจะเป็นพระบรมสารีริกธาตุแล้ว ภายในยังจะเป็นที่แสดงอัฐบริวารขององค์ท่านด้วย ผู้ที่เป็นหลักในการก่อสร้างคือ **คุณหมอรังสรรค์ แก้วกาญจน์** และอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีคนก่อน **คุณประชา เตรรัตน์** มาร่วมสร้างร่วมทำ

องค์ท่านไม่ได้กำชับอะไรไว้เป็นพิเศษเกี่ยวกับเจดีย์ เพราะท่านจะวางแผนระบบอะไรไว้หมดแล้ว งบประมาณ ๒๘ ล้านบาทครบบริบูรณ์

ทั้งหมดนี้ยังไม่นับผลงานการก่อสร้างอื่น ๆ อีกหลายอย่าง

● อภิปุญฺญ/๑๐๘๖๖ งามวโร ●

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ในวันรับพระบรมสารีริกธาตุจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (๔ มกราคม ๒๕๔๓)

• ช่วยชาติร่วมกับหลวงตามหาบัว •

ณ วัดถ้ำประทุน วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๖

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ท่านเป็นพระผู้ไม่ทอดธุระในงานของหมู่คณะครูบาอาจารย์ เมื่อทราบว่าองค์พระหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน เปิดโครงการผ้าป่าช่วยชาติ ท่านก็เป็นธุระเอาใจใส่ชักชวนคณะศิษย์ร่วมงานบุญผ้าป่าช่วยชาติกับหลวงตาเสมอมา

ในวาระงานบุญอันสำคัญทางวัดถ้ำประทุน ท่านก็จะอาราธนาภินันต์องค์หลวงตามหาบัว มารับผ้าป่าช่วยชาติ ท่านทำถวายด้วยความขะมักเขม้น เอาจริงเอาจัง ด้วยความเคารพองค์พระหลวงตาอย่างสุดซึ้ง ในยามที่หลวงตาเข้ามาพักที่วัดถ้ำประทุน เจียบส่งตจากผู้คน ท่านก็จะเดินแอบเข้าไปคารวะองค์พระหลวงตาและสนทนาธรรม

องค์พระหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน ท่านได้แสดงธรรมเป็นคติเครื่องเตือนใจแก่พุทธศาสนิกชนที่ศาลา “ณัฐโสภณ” ใจความว่า

ต่อไปนี้จะเริ่มอธิบายธรรมะ หรือเริ่มเทศน์ขอให้ท่านผู้ฟังทั้งหลาย

ต่างคนต่างตั้งอกตั้งใจ สงบกาย วาจา ใจทุกคน หูจดจ่อเข้ามาฟังเสียงธรรม เสียงธรรม

วันนี้ก็เป็นวันมหามงคลแก่บรรดาพี่น้อง ชาวอำเภอบางละมุง และ แถวใกล้เคียงตลอดถึงกรุงเทพมหานคร มากันเป็นจำนวนมากวันนี้ หลวงตา จึงรู้สึกที่มีความซาบซึ้งกับท่านทั้งหลายเป็นอย่างมาก วันนี้มีนายอำเภอมาเป็น ประธาน และบรรดาพระสงฆ์ ก็มาเป็นจำนวนมาก นับว่าเป็นมงคลอย่างยิ่ง สำหรับพี่น้องทั้งหลาย

วันนี้เป็นโอกาสอันดีสำหรับพี่น้องทั้งหลายได้ยินได้ฟังเสียงธรรมเสียง ธรรม การแสดงธรรมปัจจุบันแห่งธรรมภายในจิต แม้จะเคยเรียนปริยัติธรรม ทั้งหลายที่ท่านเรียนมา ว่าเป็นมหากัฏฐิ แต่ภาคปริยัติกับภาคปฏิบัติผลต่างกัน เวลาแสดง ภาคปริยัติผลเป็นความจำแต่ภาคปฏิบัติผลเป็นมาจากความสงบ เย็นใจจากความสว่างไสว จากความแน่นหนามั่นคงจากความรู้ ความเห็นจาก ใจล้วน ๆ โดยไม่ต้องไปถามกับใครเลย เห็นประจักษ์ขึ้นภายในจิตใจ หายสงสัย ในขณะที่รู้ที่เห็นขึ้นมามากน้อยเพียงใดจะปรากฏกับผู้ปฏิบัติโดยถูกต้องแล้ว

ขอให้ปฏิบัติธรรมด้วยความสำรวมมีสติ เป็นสิ่งระลึกอยู่เสมอ นี่เรียกว่า **“ระลึกรู้ในศีลของตน”** ธรรมทั้งหลายจะค่อยปรากฏขึ้นภายในจิตใจ เราปฏิบัติธรรมให้ถือศีลเป็นสำคัญ ศีลมีความอบอุ่นภายในใจของตน สมาธิ เมื่อเราอบรมให้เกิดมีแล้วอย่างไรก็ต้องเกิด ผู้บำเพ็ญด้วยจิตตภาวนาจะเป็นผู้ รู้เหตุรู้ผลเห็นอรรถเห็นธรรมขึ้นภายในใจ จิตใจสงบด้วยการภาวนา ภาวนา บทใดบทหนึ่งก็ตาม มีสติกำกับการภาวนาของตน เช่น พุทโธ ๆ เป็นต้น จิตใจ มีความแน่วแน่กับคำบริกรรม สติจดจ่อไม่ให้เผลอไปไหน จิตใจของเราแม้จะ เคยว่าวุ่นซุ่มมัวก็ทนความสงบไม่ได้ เพราะอำนาจแห่งธรรมคือคำบริกรรม และสติเป็นน้ำดับไฟทำให้สงบลงได้ ผู้ปฏิบัติธรรมจะให้เห็นผลขึ้นมาจาก การปฏิบัติ คือความสงบใจปราศจากสิ่งยุ่งเหยิง วุ่นวาย ทั้งหลาย ยิ่งเย็นใจ นี่คือผลแห่งการปฏิบัติธรรมด้วยจิตตภาวนา จากนั้นแรงความพากเพียร

เข้าไป เช่นการเดินจงกรมบ้าง นั่งสมาธิ และมีสติอยู่ทุกอริยาบถ ไม่ปล่อยวางจิตใจที่ตนกำหนดอยู่ เช่นคำบริกรรมบทใด ขอให้สติจดจ่ออยู่กับคำบริกรรมจิตใจจะเกาะอยู่กับคำบริกรรม เมื่อจิตใจเกาะแนบสนิท เมื่อความมีสติแล้ว ใจจะไม่พ้นความเย็นใจไปได้ ความสงบเย็นใจขึ้นมานี้เรียกว่า “การบำเพ็ญธรรม” ได้ผลทางด้านจิตตภาวนา

สอนโลกก็สอนเพื่อมรรคเพื่อผล ตั้งแต่ศีล สมาธิ ปัญญา ตลอดจนไปถึงมรรคผลนิพพาน เป็นธรรมที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ทั้งนั้น เราปฏิบัติก็

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน)

วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

พระเดชพระคุณพระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน) “พระอริยเจ้าผู้เป็นมหาบุรุษของแผ่นดิน” ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ยิ่งใหญ่ด้วยบุญบารมี ทายาทธรรมของท่านพระอาจารย์มั่น เป็นมหาบุรุษผู้ยิ่งใหญ่แห่งยุค สามารถทำประโยชน์ใหญ่ให้แก่ชาติและพระพุทธศาสนา เป็นพระของแผ่นดินไทยที่ประวัติศาสตร์ต้องจดจารึก เป็นคักกัตรี และเกียรติยศประดับวงศ์พระพุทธศาสนาอย่างสง่างาม ปฏิภาณและคำสอนของท่านหาผู้ใดเสมอเหมือนได้ยาก ท่านจึงเป็นที่ยอมรับจากพระภิกษุสงฆ์น้อยใหญ่และประชาชนทั่วไป

ท่านเป็นศิษย์ที่ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ยกย่องและไว้วางใจ ว่า “เป็นผู้ฉลาดทั้งภายนอกภายใน ต่อไปจะเป็นที่พึ่งแก่หมู่คณะได้มาก” ยามที่ท่านพระอาจารย์มั่น นิพพานไป ท่านจึงเป็นแม่ทัพใหญ่ ทดแทนสืบทอดมรดกมรรคปฏิบัติเหมือนยามที่ท่านพระอาจารย์มั่นยังปรากฏอยู่

นามเดิม นายบัว โลหิตดี เป็นบุตรของนายทองดี และนางแพงศรี โลหิตดี

ปฏิบัติเพื่อศีล สมาธิ ปัญญา วิชา วิมุตติ ให้ปฏิบัติตนอย่างนี้ เรื่องมรรคผลนิพพาน นั้นนะ รออยู่แล้วกับผู้บำเพ็ญธรรม ไม่มีคำว่าคร่ำครึ ล้าสมัยไปที่ไหนเลย มีเสมอดั้นเสมอปลายเรียกว่า “ทำหายผู้ปฏิบัติอยู่เสมอว่าขอให้ปฏิบัติเถิด มรรคผลนิพพานพร้อมอยู่แล้วที่จะสัมผัสสัมพันธ์กับใจ”

ศาสนาพุทธของเราเป็นศาสนาที่เลิศเลอ เป็นศาสนาที่ทำหายมรรคผลนิพพานแก่ผู้ปฏิบัติอยู่ตลอดมา เราปฏิบัติเพื่อมรรคเพื่อผลด้วยจิตตภาวนาคือ ศรัทธา ความเพียร ทุกด้านของเรา เราต้องได้พบได้เห็นในธรรม

เกิด เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ ณ บ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีพี่น้อง ๑๖ คน

อุปสมบท เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ณ วัดโยธานิมิต อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมี **พระธรรมเจดีย์ (จูม พนฺธุโล)** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระครูปลัดอ่อนตา เขมวกโร** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ศึกษาปริยัติ ๗ ปี สอบได้นักธรรมเอกและเปรียญธรรม ๓ ประโยค ในระหว่างศึกษาพระปริยัติธรรมนั้น ได้รับความอนุเคราะห์จากสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พม. พม. ๖) เป็นอย่างยิ่ง

ปี พุทธศักราช ๒๔๘๕ - ๒๔๙๒ ท่านได้ไปศึกษาและปฏิบัติธรรมกับท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต เป็นเวลา ๘ ปี ยอมสยบในภูมิจิตภูมิธรรมอันละเอียดอ่อนแนบชิดที่ท่านพระอาจารย์มั่นอบรมสั่งสอนถึง ๓ วาระ **วาระที่ ๑** ท่านนั่งสมาธิตลอดรุ่งติดต่อกันหลายวัน จนกระทั่งกันพุดองแตกน้ำเหลืองไหลเยิ้ม ท่านพระอาจารย์มั่นได้ให้อุบายว่า “กิเลสมันไม่ได้อยู่ที่กายนะ มันอยู่ที่ใจ เหมือนสารตีฝักม้า ถ้ามาหายพศ การฝึกหนักควรลดลง” **วาระที่ ๒** ท่านติดสมาธิอยู่ถึง ๕ ปี ท่านพระอาจารย์มั่นให้อุบายว่า “สุขในสมาธิ เท่ากับเนื้อติดฟัน สมาธิทั้งแท่งเป็นสมุทัยทั้งแท่ง ให้ออกเดินทางด้านปัญญา” **วาระที่ ๓** ท่านเพลินในการพิจารณาทางด้านปัญญาทั้งวันทั้งคืนเกินตัว ไม่หลับไม่นอน คิดตำหนิสมาธิว่านอนตายอยู่เฉย ๆ ปัญญาต่างหากสามารถแก้กิเลสได้ ท่านพระอาจารย์มั่นให้อุบายว่า “บ้าหลงสังขาร” คือ การพิจารณาเพลินเกินตัว ไม่รู้จักประมาณ สมุทัยแทรกเข้าในจุดนี้ ให้พักจิตเข้าสมาธิ เหมือนถอดเสื้อหนาม จากนั้นก็เข้าสู่มหาสติมหาปัญญา กิเลสอยู่ที่ใดตามต่อนั้นหมด... ท่านได้อยู่อุปัฏฐากรับใช้ท่านพระอาจารย์มั่นจนกระทั่งนิพพาน ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๒

ท่านได้บรรลุลหรรษขั้นสูงสุดในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๖ เวลา ๕ ทุ่มตรง บนหลังเขา (ปัจจุบันคือวัดดอยธรรมเจดีย์ จังหวัดสกลนคร)

เมื่อยามประเทศประสบวิกฤตเศรษฐกิจ หลวงตาเริ่มโครงการผ้าป่าช่วยชาติ มอบเงินดอลลาร์กว่า ๑๐ ล้านดอลลาร์และทองคำกว่า ๑๑ ตันเข้าสู่คลังหลวงและยังส่งเคราะห์ต่อไปจนกว่าชีวิตจะหาไม่ บัจฉัยทั้งหมดที่มหาชนศรัทธานำมาถวายในงานศพในอนาคต ท่านมีพินัยกรรมให้นำมอบเข้าสู่พระคลังหลวงให้เป็นสมบัติของชาติ เป็นทุนของลูกหลานสืบไป

นี่คือชีวิตพระอรหันต์ ที่ยังทรงธาตุขันธ์ให้ชาวโลกได้ชื่นชมบุญบารมี บาทวิถีที่ท่านก้าวย่างผ่านไป นำความสงบสุขและแสงสว่างมาให้แก่สัตว์โลกทั้งปวง ●

หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน รับผ้าป่าช่วยชาติที่วัดถ้ำประทุน

ที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้โดยถูกต้องแล้วนี้ พวกเราดำเนินอยู่ยุ่งเหยิงวุ่นวายกับงานภายนอก ซึ่งเป็นงานก่อความให้ชาตมรรคชาตผล ศีลก็เป็นศีลต่างพร้อย ไปเมื่อเกี่ยวข้องกับโลกมากเข้า สมาธิก็ไม่มี ผู้มีแล้วก็จิตจางไป แล้วปัญญาก็ไม่เกิด

เพราะฉะนั้นจึงทำหน้าที่ของตนให้ดี เรื่องสมาธิขอให้ภาวนาหนักแน่นทุกคนในบรรดาพระเจ้าพระสงฆ์เรานะ ท่านให้นามว่า **“พระกรรมฐาน”** ให้เราปฏิบัติหน้าที่ของพระกรรมฐานของเราด้วยจิตตภาวนาอยู่ไหนอย่าเผลอตั้ว มีสติกำกับคำบริกรรมของตนเสมอ แล้วจิตใจจะสงบเย็นขึ้นขึ้นมาภายในใจนี้เรียกว่า **“ผลจากธรรมที่เราปฏิบัติ”**

สมาธิ คือ ความแน่วหนามั่นคงเป็นอย่างไร จะประจักษ์กับใจของเราจากนั้นก็ก้าวออกทางด้านปัญญา ปัญญานี้เป็นความพิสดารมาก พระลูกพระหลานไม่เคยได้ปฏิบัติปัญญาที่มีความเฉลียวฉลาดรอบตัว รอบโลกธาตุจะ

เป็นขึ้นจากการปฏิบัติเท่านั้น ให้เราเน้นหนักทางด้านจิตตภาวนา จิตใจดวงนี้ แม้จะถูกกิเลสเหยียบย่ำทำลายให้กลายเป็นส้วมเป็นฐาน มาตลอดก็ตาม แต่เมื่อเราชะล้างด้วยความ پاکความเพียรของเรา กิเลสที่มัวหมองหรือมืดตื้อ เต็มอยู่ภายในหัวใจของเรานั้น ก็จะค่อยจางไปจางไป จิตใจจะค่อยสว่างไสว ขึ้นพร้อมกับความสุข ความสงบเย็นใจ ผลที่เราได้รู้ได้เห็นเป็นอัศจรรย์ นั้นเป็นเครื่องดึงดูด ความ پاکความเพียรของเราให้มีความหนักแน่นขึ้นเป็นลำดับลำดับ

ธรรมของพระพุทธเจ้าท่านแสดงไว้ว่า “อกาลิโก อกาลิโก” พร้อมทั้งจะ เห็นอยู่ตลอดเวลาสำหรับผู้ปฏิบัติตามแนวทางที่ท่านสอนเอาไว้ ถ้าผู้ไม่ปฏิบัติ จะตั้งกับตั้งกัลป์ก็จะได้ไม่เห็นผลอะไรเลย มีแต่กิเลสเป็นอกาลิโกเหมือนกัน

ไม่มีอะไรจะเลิกละยิ่งกว่าใจที่หลุดพ้นจากกิเลสด้วยความ پاکเพียร มี จิตตภาวนาเป็นสำคัญ ใจพระพุทธเจ้า ใจพระอรหันต์ ใจเหล่านี้เป็นใจที่ เลิกละสุดยอดแล้ว

แม้พระองค์จะปรินิพพานไปแล้วก็ตาม แต่ยังพาดบันไดเอาไว้เปิดทาง เดินเอาไว้ คือ สวากขาตธรรมนี้เรียกว่า “พาดบันไดเอาไว้” ให้สัตว์โลกทั้งหลายได้ปฏิบัติตาม เมื่อปฏิบัติตามนี้แล้วมีหวังที่จะได้พบได้เห็นธรรมที่ อัศจรรย์ที่พระพุทธเจ้าทรงรู้ทรงเห็นแล้วนั้นเป็นลำดับลำดับไป

เราปฏิบัติธรรมกิเลสไม่ยอมปฏิบัติด้วย เราอยากทำบุญให้ทานกิเลส มันก็ตระหนี่ถี่เหนียวคือข้าศึกของการให้ทาน ตระหนี่ถี่เหนียวไม่ยากให้ทาน กลัวจะสิ้นเปลือง ๕ บาท ๑๐ บาท กลัวจะสิ้นเปลืองทั้งนั้น ได้เงินมาถึงขั้น เศรษฐี ไม่ยอมเสียสละได้เลยเพราะความตระหนี่ ความตระหนี่นี้แลคือตัว มหาภัยแก่ตัวของเรานี้ผู้มีเงินมาก ๆ แต่ไม่ได้รับประโยชน์อะไรจากเงินในความ เป็นเศรษฐีนั้นเลย ดังที่มีในชาดก ท่านแสดงไว้ว่า

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ เป็นศาสดาเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมาได้ด้วย

หลวงปู่อนันต์ จานวโร

การให้ทานทั้งนั้น ไม่มีเว้นแม้พระองค์เดียวที่ไม่ได้ให้ทาน

ขอให้พี่น้องทั้งหลายจดจำเอาไว้นะ วันนี้ก็ได้พูดถึงอรรถถึงธรรมแก่บรรดาพระลูกพระหลานก็ขอให้พากันขะมักเขม้นในศีลในธรรมของตน เราเป็นผู้รักษาศีล มีหิริโอตตปปะประจำตัว หิริโอตตปปะคือความสะดุ้งเกรงกลัวต่อบาป ต่อกกรรมทั้งหลายไม่กล้าฝ่าฝืนล่วงเกิน

ตามที่ท่านแสดงไว้ว่า **“ธรรมและวินัยนั้นแล จะเป็นศาสดาของเรอทั้งหลายแทนเราตถาคต เมื่อเราตายไปแล้ว”** นี้ เมื่อเรามีความสำรวมระวังอยู่ในศีลในธรรมก็เท่ากับตามเสด็จพระพุทธเจ้า หรือพระพุทธเจ้าติดในหัวใจของเราทุกวัน ๆ ถ้าเรามีความดีด้านหาญทำล่วงเกินสิกขาบทวินัย ศีลธรรมทั้งหลายเสีย นี่เรียกว่าเราเป็นคนอนาถา ขาดที่พึ่งไม่มีพ่อ ไม่มีแม่ ธรรมวินัยเราทำลายแล้วเท่ากับทำลายพระพุทธเจ้าไปด้วยกัน นี่เราก็สร้างบาปสร้างกรรมขึ้นมาก จึงพาให้พระลูกหลานระมัดระวัง ไปที่ไหนให้มีธรรมมีวินัย ให้มีระมัดระวังเสมอ จะเป็นผู้มีพระพุทธเจ้ารักษาเราตลอดเวลา

ปฏิบัติตัวให้เป็นคนดีแล้วจะได้ไปในทางที่ดี คือ **สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน**

หลังจากฟังเทศน์แล้วนี่ก็จะกลับแหละ นี่ก็เหนื่อยมากวันนี้นะ ที่ท่านทั้งหลายได้มาบำเพ็ญกุศลนี้เป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่ สมบัติเงินทองเข้าสู่คลังหลวง ส่วนบุญส่วนมหากุศลนี้เข้าสู่ใจของพี่น้องทั้งหลายที่มาบริจาค จึงเรียกได้ว่า เราสร้างมหากุศลต่อชาติของเรา ต่อหัวใจของเราทุกคน ๆ นั้นแหละ กรุณาทราบตามนี้ จะได้รับความภูมิใจทั่วหน้ากันบุญกุศลไม่หายไปไหนละ ช่วยชาติไทยเราด้วยก็ช่วยเราด้วย

เออละ วันนี้การแสดงธรรมเห็นว่าสมควรแก่ธาตุแก่ขันธ์แก่กาลเวลา ขอความสวัสดิ์จงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลาย มีท่านนายอำเภอผู้เป็นประธานเป็นต้น ขอความสวัสดิ์จงมีทั่วหน้ากัน เทอญ... ๆ

● ๒๒/๑๐๕๖ งามาร ●

หลวงปู่อาพาธ ขณะนั่งต้องมีอาสนะที่มีเหล็กยึดด้านหลังประคองไว้

• อาพาธ •

หลวงปู่เริ่มมีอาการปวดหลังราว ๆ ต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ลูกศิษย์จึงนิมนต์ท่านไปรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช จนอาการทุเลาลง ท่านจึงเดินทางกลับวัด ขณะอยู่ที่วัดท่านก็ยังทำงานได้ตามปกติ

แต่ในที่สุดโรคภัยก็กำเริบ คือโรคกระดูกพรุน เข้าขั้นรุนแรง

ประมาณต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ญาติโยมก็นำท่านไปโรงพยาบาลศิริราชอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้อาการหนัก แพทย์ต้องผ่าสันหลังตามกระดูกด้วยเหล็กยาวประมาณ ๑ คืบ หรือ ๖ นิ้ว คราวนี้หลวงปู่ต้องนอนพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช นานประมาณ ๓ เดือน จึงออกจากโรงพยาบาลกลับไปพักฟื้นที่วัด ถ้าประทุษตามเดิม ท่ามกลางความเป็นทุกข์ เป็นห่วง ของพระภิกษุ แม่ชี และพุทธศาสนิกชน ญาติโยมทั้งหลาย ผลัดเปลี่ยนกันมาเฝ้ามาเยี่ยมมากมายมิได้ขาด

แม้ในปีต่อมา สุขภาพขององค์ท่านจะดีขึ้นตามลำดับก็ตาม แต่การที่มีท่อนเหล็กฝังอยู่ที่กระดูกสันหลังทำให้มีความเจ็บปวดทรมานแสนสาหัส

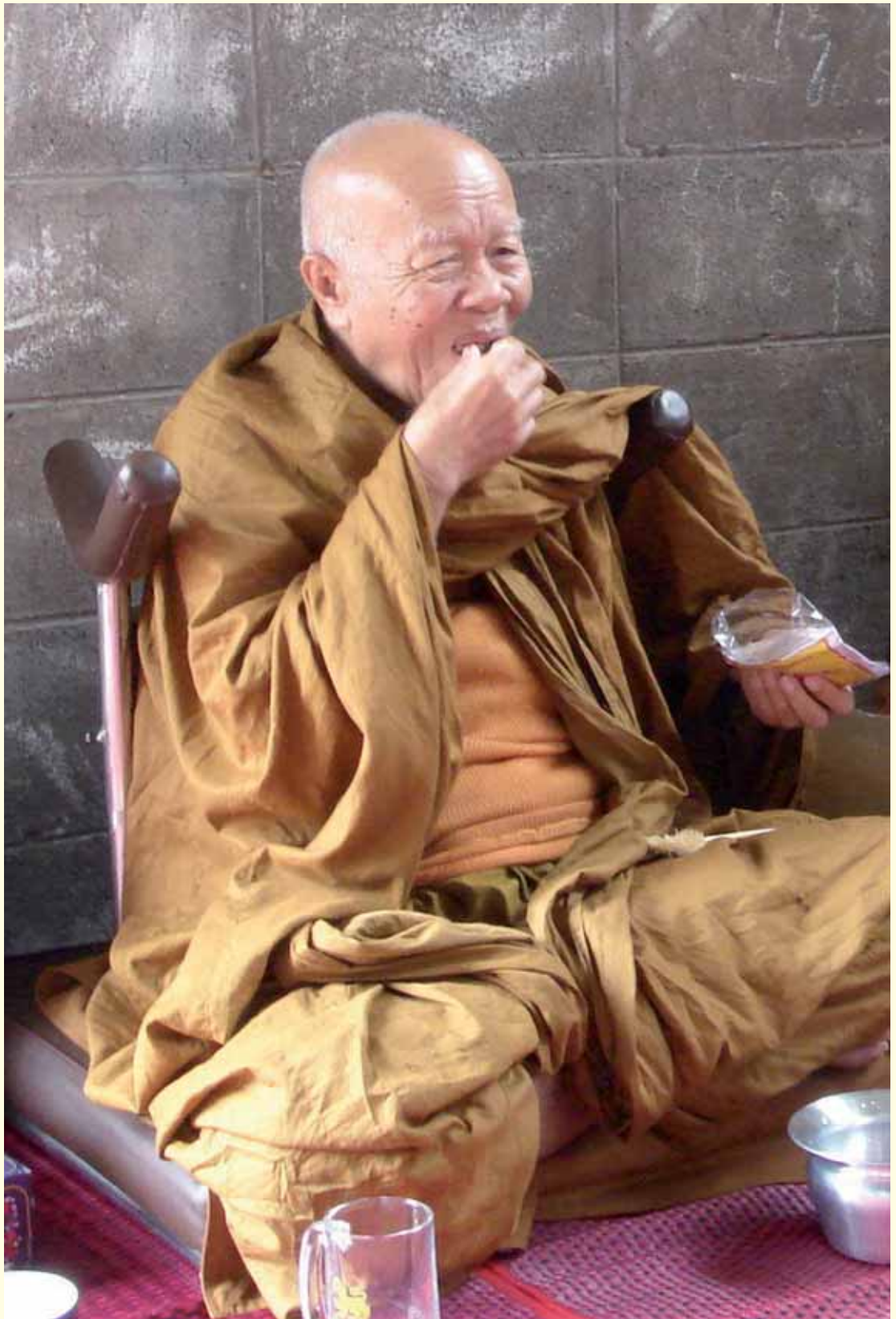
หลวงปู่กลับมาพักฟื้นหลังจากผ่าตัดหลังที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพฯ พออาการดีขึ้นแล้ว หลวงปู่ก็มักจะให้ธรรมะ สั่งสอนแก่ แม่ชี และญาติโยมเสมอถ้ามีเวลา

ในระหว่างที่หลวงปู่ท่านอาพาธ ท่านสอนให้พิจารณาเรื่องความตายว่า

“พิจารณาเรื่องความตายและพิจารณาการหายป่วยไปด้วย นั่นคือ ทางสายกลาง ไม่ตายก็หาย ไม่หายก็ตาย ความมีศรัทธา ก็ยังไม่พอ ต้องคู่กับปัญญาด้วย จึงจะสมบูรณ์ ให้ระลึกถึงความตายไว้เสมอ บำเพ็ญ ทาน ศีล ภาวนา ให้เกิดปัญญา แล้วพิจารณาให้มาก ๆ

เมื่อมีความเจ็บป่วย นั่นแหละเป็นการดี เป็นเครื่องเตือนสติให้เราระลึกที่ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท รีบเร่งสร้างคุณงามความดี ไม่ปล่อยเวลาให้ผ่านไป

● អង្គប្រជុំ/ចម្លង ភិក្ខុ ភិក្ខុវិញ្ញាណ ●

เมื่อเจ็บ ก็จะมีตายตามมา เราทำความเพียร สมาธิ ภาวนา เก็บสะสมไว้ดีกว่า” (วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โรงพยาบาลกรุงเทพพญา)

แม้ท่านจะอาพาธหนัก ท่านก็มีได้แสดงอาการย่อท้อย่อหย่อน ชายชาติเสืออย่างท่านยังคงวาดลวดลายลีลาธรรมอุโฆษในสังฆสภา เป็นแบบอย่างแห่งนักรบธรรม การเดินจงกรม แม้เดินเองไม่ไหว ท่านก็เกาะราวระเบียงเดิน เกาะราวระเบียงเดินไม่ไหวท่านก็ใช้ไม้เท้าค้ำเดิน เดินจนเดินไม่ไหว นั่งสมาธิก็นั่งจนไม่สามารถนั่งได้

ในวันสำคัญทางศาสนาถือเป็นกรณีพิเศษท่านยังคงเมตตาแสดงธรรมโปรดสาธุศิษย์เสมอ ดังเช่นในวันปวารณาออกพรรษา ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ท่านได้ให้อวาทแก่สาธุศิษย์อย่างน่าฟังมากกว่า

“เมื่อปวารณาต่างคนมีธุระ มีเหตุก็จะออกไปจากไป เหมือนวัวที่เตรียมออกจากคอก

วัวตัวผู้ก็ออกไปหาตัวเมีย วัวตัวเมียก็ออกไปหาวัวตัวผู้

วันนี้ก็ออกไป ๑ ตัวแล้ว

มาปฏิบัติก็ให้ส่ำรวม พุดน้อย ๆ พุดมาก ๆ ก็ให้เอาน้ำอมไว้ที่ปาก ๆ จะได้ไม่ต้องพุด ๆ แล้วไปกระทบกระเทือนกัน ปฏิบัติที่ตัวเรา

เมื่อส่ำรวม กาย วาจา จิตก็จะไม่ส่งออก มันจะเข้าข้างใน

การภาวนา ๆ ได้ทั้งพุทโธ ทำเดิน สัมมาอรหังทำนั้นก็ได้อ

ทุกอย่างลงสู่ความสงบหมด

ท่านทั้งหลาย!... จะพากันออกไปหาหญ้าที่ไหน

ในคอกก็มีหญ้าพอกินแล้วมิใช่หรือ?

จีวร อาหาร ที่พัก ยา บัจฉัย มีพร้อมพอสำหรับนักบวช

ทำจิตให้เหมือนไม้มีแก่น อย่าเหมือนต้นอ้อ ที่ลู่ไปตามลม (ลมปาก)

เขาพัดเอนไปทางไหนก็ไปทางนั้น ไม่มีแก่นมันไม่ตรง ก็ค่อย ๆ ถากไป ถากไปนานมันก็ตรงเอง

จะไปที่ไหนก็ละกิเลสทั้งนั้นแหละ ตาตุ หูฟัง จมูกดม ลิ้นรับรส ก็
เรื่องกิเลสทั้งนั้นที่มาให้สัมผัส

บวชวัดบ้านว่าไม่ดี เปลี่ยนเป็นวัดป่า ๆ ไม่ถูกใจเปลี่ยนเป็นวัดบ้าน

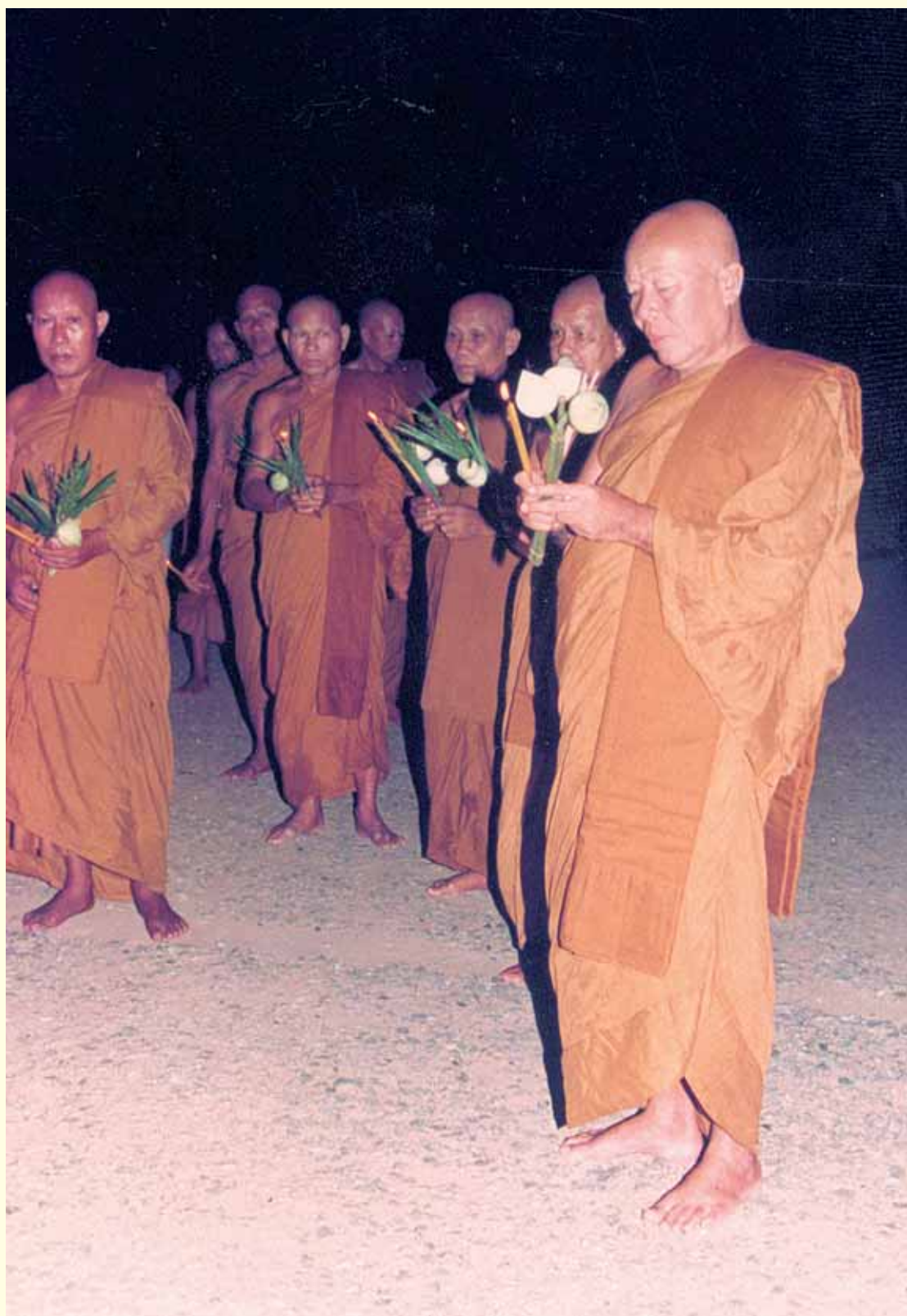
สี่จั่ววดูเก่าเหมือนพระกัมมัฏฐาน แต่การปฏิบัติย่อหย่อน

แรก ๆ ก็ตั้งใจดีเดินจงกรม ภาวนา

พอบวชไปไม่นานก็ขี้เกียจเดินแล้ว ก็จะลี้กไปเลี้ยงหลาน เดี่ยวก็พา
เมียมาเลี้ยงหลาน เมีย ๑ เมีย ๒ เอามาเลี้ยง

ให้พากันภาวนา อยู่ที่ไหนก็ละกิเลสของเรานั้นแหละ ไม่ใช่ละที่ไหนหรอก
จะเป็นนักชกที่ดี ถ้าไม่มีการชกกับกิเลส จะเป็นนักชกได้อย่างไร?...เอวังฯ

การเทศนาธรรมในครั้งนั้นเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย เป็นเทศนายาวหน่อย
สำหรับองค์ท่าน ทำเอาพระเถร แม่ชีน้อยใหญ่ สะท้านหัวใจไปตามกัน ด้วย
วาทะธรรมที่คมคายของท่านเข้าที่มแทง

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร เวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

• แสงธรรมล้ำสุดท้าย... •

ในวันอาทิตย์ที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙ หลวงปู่จึงดำริคิดจะสร้างพระเจดีย์เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่วัดถ้ำประทุน หลวงปู่ได้ติดต่อบริษัทกับผู้ออกแบบเตรียมที่จะสร้างพระเจดีย์ เมื่อแบบแล้วเสร็จก็จะติดต่อกับผู้รับเหมาตามขั้นตอนต่อไป

ในช่วงดำเนินการออกแบบ หลวงปู่ก็ได้อาพาธหนักถึงขั้นต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลกรุงเทพพญา โดยมียาแพทย์ลงกรรมและนายแพทย์พงษ์อินทร์ คอยดูแลทำการรักษามาโดยตลอด ในระยะหลัง สุขภาพของหลวงปู่ทรุดลงไปมาก เนื่องจากความชรา และยังต้องพจญกับโรคประจำตัวมากขึ้น โดยเฉพาะระบบของเม็ดเลือดที่ผิดปกติ

องค์ท่านต้องเข้ารับการให้เลือดเป็นระยะ ๆ ที่โรงพยาบาลกรุงเทพพญา แต่กำลังใจท่านดี หน้าตาของท่านผ่องใสเหมือนไม่ได้อาพาธ

พอในปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ แพทย์ได้ตรวจพบมะเร็งในเม็ดเลือดขาว และได้ทำการรักษาโดยการให้คีโม ที่โรงพยาบาลศิริราช

หลังจากนั้นได้รับการรักษาโดยวิธีการให้เลือดมาเป็นระยะ

ขณะที่องค์ท่านพักรักษาโรคทางกาย ประคองร่างที่ระทมไปด้วยอาพาธเหมือนเรือรั่วที่คอยจะจมลงสู่ท้องธาร

ชราลักษณะที่ถูกทิ่มแทงจากแรงกรรม หรือจากแรงแห่งกฎไตรลักษณ์อื่นใดก็ตาม ปราภวนั้นชัด บอบช้ำแล้วช้ำเล่า มีอาจทำให้ท่านสะท้านหรือหวั่นไหวตามกระแสปัจจัยอันเป็นภายนอกนั้นได้

ส่วนโรคทางใจ คือ หมู่มวลกิเลสน้อยใหญ่ทั้งหลาย ที่ปนเปื้อนจิตใจ ท่านก็ได้ชำระสะสาง สละเป็นสละตายสู่มาตลกดชีวิต

หลักธรรมหลักปฏิบัติที่ท่านดำเนินมาหลอมรวมเป็น “หนึ่งเดียว” ทำลายโลกสมมุตินิยมที่ทรามมานานวัน ไกล้วนามบรรจบสู่ความเป็นธรรมชาติเดิม คือ สภาพแห่ง ดิน น้ำ ลม ไฟ

หลวงปู่ฝั้น สนฺติภมฺโม เข้ากราบเยี่ยมหลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ก่อนมรณภาพ

วาระสุดท้ายใกล้เข้ามาแล้ว มัจจุราช คือ ความตาย คืบคลานเข้ามาใกล้ทุกขณะ สังขารอันผุพังแล้วเหล่านี้ จะมิอาจหน่วงเหนี่ยวได้นาน จะต้องเพพังไปในวันนี้พรุ่งนี้

บุญบารมีที่ท่านสั่งสมมาโดยลำดับ ไม่ว่าถือกำเนิดเป็นมนุษย์หรือสัตว์ประเภทใดในอดีตนั้นก็ตาม ได้รวมตัวกันวิ่งเข้าหาปัจจุบัน คือ “ดวงจิต”

เทศนาธรรมที่ท่านโปรดประชาชนญาติโยมมานานปี เป็นพุทธสาวกเผยแผ่แทนองค์พระบรมศาสดาว่า...

...บรรดาทางทั้งหลาย มรรคมืองค์แปดประเสริฐที่สุด

...บรรดาบททั้งหลาย บทสี่ คือ อริยสัจ ประเสริฐที่สุด

...บรรดาธรรมทั้งหลาย วิราคะ คือ การปราศจากความกำหนัดยินดี ประเสริฐที่สุด

...บรรดาสัตว์สองเท้า พระตถาคตเจ้าผู้มีจักษุ ประเสริฐที่สุด

...สังขารทั้งหลาย ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มิใช่ตัวตน สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นก็ล้วนดับไปเป็นธรรมดา

...บัดนี้วาระสุดท้ายของสรีระชั้นมาถึงแล้ว เหมือนผลสุกจางอม ค่อยแต่วันจะร่วงหล่น ไม่มีใครสามารถต้านทานยับยั้งสังขารอันจะร่วงโรยนั้น ได้... จะเห็นได้ก็เพียงแต่ความร่วง... ดับ!

องค์ท่านพิจารณา ก่อนจะลาธาตุขันธ์และดวงจิตว่า **“จิตเหมือนรัศมี แห่งดวงจันทร์ ที่มีเมฆหมอกเพียงน้อยนิดเข้าปิดบัง ถึงจะสว่างจ้าเพียงใด แต่ก็ยังไม่ใสบริสุทธิ์หมดจด”**

ขณะที่พระคิลานุปัฏฐากหลายรูปเอายาสมุนไพรรวดฟันให้ องค์ท่าน ก็พูดเป็นเชิงปรารภเบา ๆ ว่า...

“...ถึงแม้ว่าเราจะนอนป่วยอยู่บนเตียง เราก็ไม่ได้ทอดทิ้งเรื่องการภาวนา ละกิเลสปราบอวิชชา

จากวันนั้น...ถึงวันนี้..เราได้พิจารณาอาการ ๓๒ ประการได้ทะลุปรุโปร่ง ไม่มีติดขัด ไม่ว่าจะเพ่งจิตไปที่อาการใด ก็แจ่มแจ้งชัดเจนไปเสียหมด ไม่สงสัย ลังเล

แต่...ท่านเอ๋ย...มันก็เหมือนมีอะไรบางอย่างในดวงจิต ซึ่งยังแก้ไม่ได้...

...ซึ่งยังแก้ได้ไม่หมด...เขื่อยังไม่หมด เหมือนอย่างพืชต้องทำลายเชื้อ มัน เอาไปเพาะก็ไม่งอกขึ้น หรือเหมือนอย่างเมล็ดข้าวลิบ เอาไปแช่น้ำก็ลอย เพาะก็ไม่งอกขึ้น เพราะเชื้อนั้นได้หมดไปแล้ว” ท่านกล่าวช้า และแนใจใน อริยภูมิที่บรรลุว่าจะไม่กลับมาตกต่ำ **“...เราจะพยายามอย่างยิ่งยวดในวาระ สุดท้าย... ก่อนดับจะไม่ให้มีเชื้อเหลือ”**

พระคิลานุปัฏฐาก ได้ฟังดังนั้น ต่างองค์ต่างนั่งและนาน ในใจแต่ละ ท่านต่างคิด คิดถึงกรรมกิจของท่าน องค์ท่าน **“ไม่มีกำมือของอาจารย์”** ไม่ หวงแหนพระธรรมคำสอน ท่านบอกสอนทุกอย่างในสิ่งที่ท่านเป็น ท่านรู้ อุตส่าห์แสวงหาธรรมสมบัติได้มามากน้อยเพียงใด ท่านก็เปิดอกบอกให้ศิษย์ ได้ทราบเพียงนั้น

สะท้อนบทธรรมต่าง ๆ ที่ท่านบันทึกไว้ว่า...

นโม พุทธสฺส ...ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย

นโม อรหันตํ ...ขอนอบน้อมแด่พระอรหันต์ทั้งหลาย

“สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ สพฺพธรรมํ ธมฺมธรรมํ ชินาติ

สพฺพพรตํ ธมฺมพรตํ ชินาติ ตถฺยหคฺชโย สพฺพทุกขํ ชินาติ

ธรรมทาน ย่อมชนะทานทั้งปวง รสแห่งธรรม ย่อมชนะรสทั้งปวง

ความยินดีในธรรม ย่อมชนะความยินดีทั้งปวง

ความสิ้นไปแห่งตัณหา ย่อมชนะทุกข์ทั้งปวง...ดังนี้”

ท่านปรารถนาความสิ้นตัณหา เพื่อก้าวเดินตามรอยบาทพระศาสดา

เป็นสังฆสุปฏิปันโนเต็มส่วน ท่านจะสู้สุดตัวจนลมหายใจสุดท้าย

แล้วองค์ท่านก็พูดขึ้นในท่ามกลางสภาแห่งพระคิลาณุปฏิฐานว่า

“ขอบใจทุก ๆ ท่านที่ช่วยดูแล พระเฒ่าแก่ชราอาพาธ

คนเราถ้าไม่เคยเกื้อกูลกันมาก่อน ก็คงไม่ได้มีโอกาสมาช่วยกันแบบนี้

ในอดีต... พวกเราเคยเกิดเป็นลูก ๆ หลาน ๆ กันมาก่อนก็ได้... ดังนี้

ทุกคนฟังแล้ว ต่างก็รู้สึกอบอุ่นในคำพูดของท่าน

มันมีความหมายระหว่างศิษย์กับอาจารย์ที่อยู่ร่วมกันมานาน

อันที่จริงแล้ว ทุกคนก็เต็มใจมารับใช้องค์ท่านกันทั้งนั้นไม่ยากให้

ท่านคิดว่าเป็นบุญเป็นคุณอะไรเลย...

ทุกคนมององค์ท่านด้วยสายตาอาวรณ กำหนดจิตข้างในภาวนา...

กลั่นน้ำตาสาธุการ... ขอให้แสงธรรมล้ำสุดท้ายขององค์ท่าน ถึงที่สุด คือวิมุตติ

พระนิพพาน

พอถึงวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ องค์ท่านได้มีอาการจุกแน่นหน้าอก
อย่างรุนแรง หายใจไม่สะดวก กำลังของท่านอ่อนลงเต็มที่ ยาที่รักษาก็เหมือน
น้ำที่เทลงบนแผ่นดินที่แตกกระแหง ย่อมเหือดแห้งหายไปในพริบตา! จึงนำเข้าไป
รับการรักษาในห้อง ไอ ซี ยู โรงพยาบาลกรุงเทพพญา แต่อาการก็ไม่ดีขึ้น
เนื่องด้วยติดเชื้อทางกระแสโลหิตอย่างรุนแรง มีอาการไตวายเฉียบพลัน

จนกระทั่งในวันเสาร์ที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เวลา ๐๔.๓๔ น.

ท่านได้ละสังขารเข้าสู่แดนธรรมอันสงบแล้ว

เหลือไว้! เพียงความดี เกียรติคุณอันเป็นสาระแก่นแท้ของชีวิต

และเหลือไว้! เพียงธาตุขันธ์ที่ปราศจากวิญญูณครองไว้ให้โลกพิจารณา...

ผู้มีปัญญาปลงกรรมสังเวช...

รวมสิริอายุได้ ๘๒ ปี ๘ เดือน ๒๒ วัน ๖๒ พรรษา

จาวรตฺเถรวตฺถุ นิฉฺฉิตํ.

เรื่องของพระเถระชื่อว่า “หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร” จบแล้ว

• ๒๕๖๒/๐๖๐๕ ไร่ผา •

ประมวลภาพการเคลื่อนศพกลับมาบำเพ็ญกุศลที่วัดถ้ำประทุน

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พระมหาธีรนาถ อัครคีโร.

ที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่อ่อนศรี ฐานวโร พระผู้มีปฏิภาณเสมอดั้นเสมอปลาย.--

กรุงเทพฯ: พี.เพรส, ๒๕๕๒.

๒๘๘ หน้า. ๑. หลวงปู่อ่อนศรี ฐานวโร, ๒๔๖๘-๒๕๕๑. I. ชื่อเรื่อง.

๒๔๔.๓๐๙๒๒

ISBN ๙๗๘-๙๗๔-๖๑๔-๖๑๙-๗

พิมพ์ครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๒

จำนวนพิมพ์ ๕,๒๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์

ที่ปรึกษา

พระอาจารย์สุชิน ปริบุญโณ

พระอาจารย์อัศวิน วรณาโณ

พระอาจารย์ยุทธนา อคฺคยทุธโน

คณะทำงาน

พระมหาธีรนาถ อคฺคคีโร

พินิจ วุฒิพันธุ์

ศรีประภา (แจ่ม) คล่องคำนวณการ

เบญจมาศ เพ็ชรพลาย

พิพัฒน์ - ถาวร ปัญจันนท์

ภาพโดย

นิพล ฟ้ากระจำง

วัณณพงษ์ ชินะเนาวรัตน์

ยุพิน จินา

จุฑารส พรประสิทธิ์

ขอบพระคุณ

หลวงปู่ชิตี ฐมฺวโร

พระอาจารย์คำบ่อ จิตปัญโญ

พระอาจารย์สังข์ สงกิจโจ

หลวงปู่หนูเพชร

พระวุฒิสารโสภณ (สมุทร)

พระอาจารย์เล็ก ชุติลลโณ

พระครูวิมลธรรมรัตน์ (ศรีนวล)

พระอาจารย์กิตติศักดิ์ ฐานวโร

พระอาจารย์พรชัย ฐมฺวโร

พระอาจารย์บุญเสน ฐมฺมปทีโป

หลวงตาสุข ปริบุญโย

พระอาจารย์สุลาน ปภัสสโร

พระอาจารย์พจน์ ที่มายุโก

พระอาจารย์ชานาญ อภิขุญโย

พระอาจารย์จิรพงษ์ จิรสุโณ

พระอาจารย์สมยศ ฐิริปัญโญ

สามเณรคมสันต์ จันทราชัย ป.

สามเณรคำแก้ว ธงชัย

คณะสงฆ์และคณะแม่ชีวัดถ้ำประทุน

ขอบคุณ

แม่ชีกนกรัตน์ คุรุสหัสสร้างลี

แม่ชีทิพย์วัลย์ ศิลามุข

แม่ชีธัญนันท์ โล่ห์คุณสมบัติ

พ่อเฒ่าตู่ หนูพิน

สุรางค์ แซ่เฮ้ง

ตั้งลิ้ง แซ่ไคว่

นพดล วงศ์รัตนศิริกุล

สุวรรณ ทองปน

บุญเลิศ เทพไพศาล

กิตติพงษ์ มงคลทรัพย์

โอปอว์ เกตุวงศ์

สุทธนา ใจเร็ว

ศรีสุลักษณ์ ปิริยะประกาศ

วราภรณ์ เรืองฤทธิ์

จิราภรณ์ ป้ายคล้าย

วราภรณ์ งอกโพธิ์

รัชรินทร์ ศรีจันทร์

พิรยุทธ ประจันตะเสน

ต้องการทราบข้อมูลหนังสือติดต่อสอบถามวัดถ้ำประทุน โทร. ๐๘๑ ๐๐๐๑๔๘๘

หรือคณะทำงาน โทร. ๐๘๑ ๘๗๖๔๕๘๘, ๐๘๑ ๖๒๓๔๘๔๗, ๐๘๐ ๗๓๖๕๕๗๘

ดาวโหลดได้ที่ www.pupasong.com, E-mail: watpasoong@yahoo.com

“วร” ชาติ ใช้ในความ ทำให้ประเสริฐ
“จามรโรภิกขุ” ผุดเกิด ในพระพุทธรูป
“อ่อนดรี” อ่อนน้อมรัตนะ ปางบรรพมา
“วัดถ้ำประทุน” อริยมรรคา จิตเกริกไกรฯ

ธ. ภูผาสูง

๒ มกราคม ๒๕๕๒

นโม ทุกขสหัส...

ฯอนอมห้อม๕แต่พระทุกขเจ้า

นโม อรณนุทาน...

ฯอนอมห้อม๕แต่พระอรณันต์ทั้งกลาง

ลัทธิธรรมกลางนุ้่ออนตรี จานวโร